12630/B
N XIV
7/6
55
335

Thomas=Edlyne
& Elizabeth Tomlins.
1830.

U.L
9.D

Thomas Edlyne Tomlins

1850

11380(2)

CASPARI BAVHINI
VIRI CLARISS.

ΠΡΟΔΡΟΜΟϹ

Theatri Botanici

IN QVO

PLANTÆ SUPRA SEXCENTÆ
ab ipſo primum deſcriptæ
cum plurimis figuris
proponuntur.

Editio altera emendatior.

BASILEÆ

IMPENSIS IOANNIS REGIS.
A. C. cIↃ IↃC LXXI.

AD MEDICINÆ STVDIOSOS.

DIGNA ſane eſt, CANDIDE Lector, Galeni l. de Antidotis 5. ſententia, quæ ab omnibus Medicis perpendatur. Medicus ait omnium STIRPIUM, ſi fieri poſſit, peritiam habeat, conſulo, ſin minus, plurium ſaltem quibus frequenter utimur. Nam qui ſtudio Medico operam dare in animo habet, nil in artis operibus laude digni præſtabit, ſi HERBARUM cognitione deſtituatur: tam enim medico neceſſaria ὡς οὐχ οἷόν τε εἶναι χωρὶς ταύτης ἰατρεύειν ὀρθῶς, ut Oribaſius ſcribit: ſiquidem partem Medicinæ potiſſimam ſemper complexa ſit: Homeri Scholiaſtæ ἡ ἀρχαία ἰατρικὴ ἐν βοτάναις ἦν: ſeu ut Seneca, Medicina quondam paucarum herbarum ſcientia fuit. Et apud Plutarchum Tryphon aſſerit, Chironem & Cadmum Agenoridem, qui duo primi Medicinam exercuiſſe credebantur, ægros ſuos ſolis herbis & radicibus ſanaſſe. Sic cum Eurypylus apud Homerum ab Alexandro ſagitta ſauciatus fuiſſet, vulnus ejus Patroclus ita curavit.

αἷμα κελαινὸν
Νίτ᾽ ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν
Χερσὶ διατρίψας ὀδυνήφατον.

Hæc & ſimilia mecum perpendens, nunc ab annis quadraginta quatuor, ſtudium Botanicum, ea qua fieri potuit diligentia excolui, nullis laboribus, nullis ſumptibus parcens, ne quidem moleſtas peregrinationes intermitttens, quo & plantarum cognitionem, quantum fieri humanitus licet, ſolidam mihi compararem: eaſdem colligerem & collectas aſſervarem, & cum authorum deſcriptionibus conferrem: unde factum, ut domi meæ in horto meo ſicco ſupra quatuor millia Plantarum demonſtrare poſſim, quod quam plurimi & Doctores & Studioſi diverſarum nationum teſtari poterunt, ut qui eas ſingulas, à me ipſis demonſtratas, uti frequenter ſoleo, viderint. Et ad hujus fidam cognitionem Authores etiam conſulēdi fuere, quare omnes quotquot hactenus habere potui, qui de herbis ſcripſere, ut & Florilegia, mihi comparavi. At quia non omnis fert omnia tellus, infinitis literis ad clariſſimos viros datis, ut alibi plenius, ſuppellectilem meam Herbariam auxi, & ex ipſorum literis non pauca ad rem facientia cognovi. Quare ne talentum à Domino mihi concreditum defoderem, ſed Spartam quam nactus ſum exornarem, ante annos viginti quatuor, in juvenum gratiam Phytopinacis partem primam propoſuimus, in quo plantas ſparſim ab authoribus deſcriptas, certa methodo propoſuimus, & quidem ſupra bis mille & circiter quingentas: cujus libri exemplaria cum fuerint vendita & diſtracta, proxime ſi DEUS volet, Pinacem Theatri noſtri Botanici, qui loco Phytopinacis erit, dabimus, una cum ſynonymiis herbarum ſupra quinq; millium, convenienti methodo diſpoſitarū, quo eo Studioſi in Herbationibus uti poſſint. Sic & Matthiolum emaculatum cum ſynonymiis & multarum novarum Plantarum auctario, ante annos viginti duos dedimus: &

ante

ante annos novendecim in hiſtoriam Lugduni ſuppreſſo nomine editam, animadverſiones ſcripſimus: & ante ſeptennium Tabernæmontanus, plurimis & plantis & medicamentis additis locupletior redditus, excuſus fuit. Nunc vero PRODROMUM THEATRI noſtri BOTANICI damus, in quo ſupra ſexcentæ plantæ à me primum deſcriptæ, exhibentur: & licet earum aliquæ apud C. Cluſium, & nobiliſſ. Fabium Columnam Lyncæum, & perpaucæ in horto Eyſtadienſi reperiantur, noſtris tamen adjecimus, quia eas in ſupra dictis libris, antequam horum ſcripta prodirent, deſcripſimus. Figuras quas ſculpi curavimus, tot quot ad manus fuere jam abſolutæ adjecimus, ſperantes futurum, ut & reliquæ THEATRO addendæ, ſculpantur. Hoc labore noſtro, juvandi ſtudio inſtituto, utere, donec Theatrum noſtrum Botanicum accipias. Nam cum & Johannis Bauhini Illuſt. Ducis Wirtembergici Archiatri, fratris mei pie defuncti, opus præclarum ſub prælo ſit: & etiamnum Romæ, hiſtoria plantarum Mexiocanarum cum figuris excudatur, & ad medium abſoluta ſit, ut ex literis clariſſ. Fabii Columnæ cognovi, hæc opera expectare animus eſt, quo, ſi DEUS volet, in Theatro noſtro, & uno volumine omnes omnium plantarum, à quibuſcunque authoribus propoſitarum deſcriptiones, & quidem methodice, omnibuſque ſupervacuis reciſis, tibi, Candide Lector, exhibere valeamus, ſicque perfectum opus accipias.

His interim in rem tuam utere, authori fave, & ſi potes plantarum tranſmiſſione juvato: & ſi quæ minus recte propoſita animadverteris, pro humanitate tua moneto: monitus non ſolum gratias habebo, ſed etiam lubens, quod hominis ingenui, & fatebor & ſententiam mutabo. Nam ut recte Galenus, χαλεπὸν ἄνθρωπον ὄντα, μηδὲν ἁμαρτάνειν, ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίνοντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα. Nunc nomina eorum à quibus plantas accepimus ſubjiciamus, cum ingenuum deceat, per quos profecerit, fateri, quod hactenus fecimus, & porro, ſi DEUS volet, facturi ſumus. Vive & vale. Baſileæ Idibus Martji, M DC XX.

NOMI-

NOMINA EORVM QVORVM OPERA in prodromo adjuti fuimus.

ACLutius Medicus Amſtrodamenſis.
Arnoldus Gillenius, Ducis Megapolitani Medicus.
Bernhardus Paludanus, Medicus Enchuſianus.
Caſpar Weckerlinus, p.m. Argentinenſis Medicus.
Caſpar Bartolinus, Haffniæ Medic. Profeſſor.
David Vaſmarus, p.m. Lubecenſis Medicus.
Daniel Lotitzius, Paterniacenſis Medicus.
Everhardus Vorſtius, Profeſ. Lugd. Batavorum.
Fabius Columna Lyncæus.
Fridericus Meyer, p.m.
Ferrandes Imperatus, Pharmacopæus Neapolitanus
Georgius Rumbaum, Medicus Vratislavienſis.
Henricus Heyl, Medicus Dantiſcanus
Honorius Belli, Medicus in Creta.
Iacobus Alinus, Medicus Hamburgenſis.
Iacobus Antonius Cortuſus, p.m. Patricius Patavinus & horti præfectus.
Iacobus Cargillus, Medicus in Scotia.
Iacobus Zvingerus, p.m. Medicus Baſileenſis.
Iacobus Hagenbachius, Baſil. Medic. Studioſus.
Ioachimus Burſerus, Medicus Annæbergenſis.
Ioannes Bauhinus, p.m. Wirtembergenſis Archiater.
Ioannes Fleiſſerus, Vratiſlau. D. qui in Virginia objit.
Ioannes Francus, Senior Medicus Camicenſis.
Ioannes Henricus Cherlerus, p.m. Medicus Baſileenſis.
Ioannes Neudorffer, Medicus Norimbergenſis.
Ioannes Pona, Pharmacopæus Veronenſis.
Ioannes Rudolphus Saltzman, Poliater & Profeſſor Medicinæ Argentinæ.
Ioannes Sigfridus, Medicinæ Profeſſor Helmſtadij.
Laurentzius Roſenau, Pharmacopæus Lineburgenſis.
Laurentius Scholtzius Senior, p.m. Medicus Vratislau.
Leonhardus Doldius, p.m. Medicus Norimbergenſis.
Ludovicus Furer, Senator Northuſanus.
Ludovicus Iungermannus, Profeſſor Gieſſanus.
Matthias de Lobel, p.m. Botanographus Angliæ.
Matthias Liſterus, Medicus Londinenſis.
Nicolaus Agerius, Phyſices Profeſſor Argentinæ.
Nicolaus Contarenus, Patritius Venetus.
Olaus Worm, Profeſſor Haffniæ.
Paſchalis Gallus, Pictavienſis Medicus.
Philippus Stephanus Sprengerus, p.m. Pharmacopæus Heidelbergenſis.
Samuel Sattler, Ducis Brunſvic. Medicus.

THEA-

THEATRI BOTANICI
CASPARI BAVHINI BASILIENSIS ARCHIATRI
PRODROMVS.

PLANTARVM univerſalem hiſtoriam, in THEATRO, Deo clementer vitam vireſque largiente, propoſituro, hoc vero in libro, ſolum Plantarum à me deſcriptarum, hiſtoriam expreſſuro; eandemque methodum, quam in Theatro, obſervaturo, à GRAMINIBVS auſpicari lubet.

LIBER PRIMVS.
DE GRAMINIBVS.
CAPVT I.

GRAMINIS differentias ducentas in THEATRO noſtro, ſi Deo placuerit, proponemus, in præſens vero eas graminis ſpecies, quas à cæteris Botanicis prætermiſſas cenſemus, breviter deſcribere eſt animus; & id perſpicue & ſine omni verborum lenocinio: tu DEVS cœptis clementer, quod ſupplex peto, aſpira.

I. GRAMEN caninum vineale: radice eſt alba, tenui, repente, geniculis diſtincta, ex quibus fibræ capillares in terram defiguntur: culmos habet tenues, læves, geniculatos, in terram reclinatos: ex quorum geniculis ſingulis, folium, duas, treſve uncias plerumque longum, anguſtum, atrovirens prodit: culmorum ſummo panicula brevis, parumq; expanſa, ex parvis glumis compoſita, inſidet. Apud nos in vinearum viis, ſolo aliquantulum duriore, circa æſtatis initium reperitur.

II. GRAMEN caninum ſupinum paniculatum dulce: ex radice oblonga, capillata, & nigra, folia pauca, lævia, viridia, anguſta, unciarum trium vel quatuor longa, prodeunt; inter quæ calamus tenuis, internodiis diſtinctus, foliis paucis oblongis cinctus: parte inferiore ſupinus, mox palmum longus, erigitur, & paniculam tenuem, albam, glumis exiguis donatam, ſuſtinet: agris Londinenſibus udis gaudet, unde D. Lobelius, Graminis dulcis nomine miſit.

Gramen caninum maritimum aſperum.

Gramen caninum maritimum ſpicatum.

III. Gramen caninum maritimum aſperum, radicem habet ex multis fibris oblongis, albis, capillaribus compoſitam, ex qua ramuli plures dodrantales, in terram primum reflexi prodeũt, calamis rotundis rufeſcentibus donati, quos folia quaſi in faſciculo juncta, brevia, dura, veluti in aculeum faſtigiata, in circuitu leviter hirſuta, ſerræ inſtar minutiſſime exaſperata, cingũt: ſpicæ, folliculo primum incluſæ, anguſtæ, ceu ex lappulis elegantiſſimis, exiguis, aſperis & echinatis compoſitæ. In littore Veneto, maritimis quoq; circa Anconam, & Monſpeſſuli reperitur. Lobel. adverſariorum parte altera in catalogo graminum, gramen caninum medicatum marinum ſpica echinata C. Bauhini (ſed ſine deſcriptione) vocat, quia hoc nomine in Phytopinace noſtro ante annos 24. breviſſime deſcripſimus.

IV. Gramen caninum, maritimum ſpicatum, ex radicibus tenuibus, lignoſis, leviſſime capillatis, viticelli plures repentes, rotundi, læves, pedales, cubito etiam longiores, frequenter geniculati, unde ramuli plures, foliolis arundinaceis brevibus & anguſtis cincti, prodeunt, quorum ſuperioribus ſpica triuncialis, ex cinereo nigricans inſidet. Ad littus maris, non longe Monſpelio, D. Salzmannus legit & communicavit.

V. Gramen murorum radice repente, ex radice nigricante repente & capillacea, culmi plures, pedales, incurvi, tenues, geniculati, folijs paucis, brevibus & anguſtis cincti, prodeunt: quorum ſummitati panicula albicans, ſeſquiuncialis, ex minimis glumis contexta, inſidet. Hoc in muris foſſarum interiorum urbis noſtræ provenit.

VI. Gra-

Gramen nodoſum ſpica parva.

VI. Gramen nodoſum ſpica parva: radice eſt parva,nodoſa, albicante,fibris paucis & brevibus donata,cui ceu alter nodulus oblongus inſidet, qui in calamum cubito altiorem,lævem, internodijs aliquot diſtinctum abit, folio ad quemlibet nodum uno,anguſto,uncias quatuor vel ſex longo: in ſummitate ſpica unica vix uncialis,mollis,typhini graminis forma. In dumetis udis circa Befordiam (urbe diei itinere Baſilea diſtante) provenit, ubi D.Ioannes Bauhinus frater meus p.m.collegit & transmiſit.

Gramen nodoſum avenacea panicula.

Graminis nodoſi avenacea panicula deſcriptionem hic præterimus, cum ab aliis propoſita fuerit; ſolùm figuram novam,cum à nullo perfecte fuerit delineata, addere placuit.

Gramen bulboſum aquaticum.

Gramen tremulum minus panicula parva.

VII. Gramen bulboſum aquaticum: Bulbum unicum habet, elegantem, cum recens eſt, maculis luteis ſtriatum, carne alba, nullius odoris nec ſaporis, in ima parte quaſi caudulam habens, ex quo pediculus duarum unciarum exurgit: cujus ſummo radix manifeſte fibroſa ad foliorum exortum conſpicitur: folia aliquot habet latiuſcula, palmaria, ſtriata: an calamum ac florem proferat ignoramus, cum tale à D. Vaſmaro anno 1592. Lubeca acceperimus: ſcribit ſe in ripa fluminis Tranæ inveniſſe fluctibus forte projectum, quod absque dubio ſub aquis naſcatur, foliorum contemplatione id docente: imbecilliora enim eſſe, quam ut ſine fulciente aqua ſeſe ſuſtinere poſſit: quod in Phytopin. etiam monuimus.

VIII. Gramen bulboſum ex Alepo: Radice eſt bulboſa, cortice reticulato obvoluta, cui fibræ parvæ capillares ſubjiciuntur: culmos duos tresve ſtriatos, ſeſquiſpithamę altitudinis habet, foliis plurimis, oblongis, gramineis cinctos: ſpica, hordeo marino ſimilis, culmo inſidet, quam foliis, veſicæ inſtar, parte inferna cingit, eamque ſuperat. Hoc ſiccum apud Iohan. Bauhinum fratrem vidimus.

IX. Gramen tremulum minus panicula parva. Radicibus rufeſcentibus huc illuc repentibus, nititur, unde culmi palmares duo vel tres, geniculo uno vel altero diſtincti, foliis gramineis virentibus & glabris, anguſtis, acuminatis, quorum unum jubam veſicæ in modum obvolvit, & ſuo acumine vel ſuperat, vel ſaltem adæquat, quæ multis laminulis ſquamatis, lenticulę ſimilibus, rotundis, ſpadicei ſæpe coloris, filo tenuiſſimo adpenſis, conſtat: ex quibus floſculi tenues, ex flavo pallentes, in vere emicant. In pratis noſtris montoſis & ericetis provenit, & vulgo Haſenbrod/id eſt, leporinus panis, dicitur.

Gramen tremulum maximum.

Gramen pratenſe paniculatum molle.

Graminis tremuli maximi, cujus Cæſalpinus ſub Phalaride altera, & Cluſius in Cur. poſt. ſub gramine Amourettes majore meminit, Figuram à nemine propoſitam adponere placuit.

Gramen pratenſe paniculatum molle, cùm nomine graminis lanati in hiſtoria Lugdunenſi propoſitum ſit; ſolùm Figuram veram ſpectandam exhibemus.

X. Gramen pratenſe paniculatum majus anguſtiore folio: ex radice capillacea, rufeſcente, folia capillacea, quædam brevia, quædam palmum ſuperantia prodeunt: inter quæ culmi tenues, geniculati, cubitum ſuperantes, uno alterove folio brevi cincti, in quorum ſummo panicula leviter expanſa, unciarum quatuor longa, quæ ratione loci, ſtrigoſior vel lætior: In pratis & dumetis ad ripam Wieſæ fluminis apud nos reperitur.

Huic ſimile ad ripam prædictam invenitur, potiſſimum radicum capillarium, ut & caulium numero, paniculis & in iis glumis longioribus varians.

Gramen panicula multiplici.

Gramen arvenſe panicula criſpa.

XI. Gramen panicula multiplici: ex radice multis cirris villoſis albicantibus compoſita, culmi plurimi, palmares, læves, geniculati & recurvi, foliis gramineis, oblongis, anguſtis veſtiti, exurgunt, quibus panicula triuncialis anguſta varie diviſa, per maturitatem rigida & ſpadicea, inſidet. Monſpeſſuli provenit; majus & minus reperitur, & gramen minus duriuſculum vocatur.

Gramen arvenſe panicula criſpa, cujus figura appoſita, pro gramine à Matthiolo, gramine Xerampelino à Lobelio, gramine bulboſo Dalechampij in hiſtoria Lugd. deſcribitur, figura non fœliciter expreſſa.

XII. Gramen montanum panicula ſpadicea delicatiore: Radice eſt alba, brevi capillacea, culmis ternis, quaternis, geniculatis, pedalibus, uno alterove folio cinctis, quæ etiam ad radicem brevia & pauca ſunt: in culmorum ſummo panicula triuncialis, ſpadicei coloris, ex locuſtis minimis compoſita.

Hoc tamen variat magnitudine, cum & caule ſeſquicubitali & ſpica ſemipalmari inveniatur: provenit locis ſaxoſis, majus quidem in monte Crentzacho: minus vero in monte Waſſerfall dicto.

XIII. Gra-

Gramen paniculatum odoratum.

XIII. Gramen paniculatum odoratum: Radicibus candidis, geniculatis ſerpit: culmo eſt bicubitali geniculis paucis diſtincto, folijs anguſtis, longiſſimis, paniculam ſuperantibus, in acumen faſtigiatis, ſuavem odorem ſpirantibus: cujus culmo panicula parva, leviterque ſparſa, à pictore non rite expreſſa, inſidet. Apud Boruſſos provenit, & à Regiomontanis gramen Mariæ dicitur, quod in faſciculos collectum, propter odoris fragrantiam, veſtibus adjiciunt, ut D. Vaſmarus, qui plantam transmiſit, perſcripſit.

XIV. Gramen ſylvaticum paniculatum altiſſimum: ex radice repente fibroſa, calami duorum triumve cubitorum exurgunt, qui paniculas parvas ſuſtinent; foliis eſt latis, cyperi æmulis. Hoc in ſylvis circa montem Belgardum provenit, ex quo ruſtici chlamides paſtorales, & torques equis aratra vehentibus conficiunt.

XV. Gramen paluſtre panicula ſpecioſa. Hoc ad bicubitalem altitudinẽ exurgit, calamo ſatis craſſo: foliis eſt paucis pedalibus latiuſculis, per marginem aſperiuſculis, quorum aliqua tubuli inſtar, calamum media ex parte ambiunt: panicula eſt jubata ſeſquipalmari, ex elegantiſſimis, parvis & ſubrotundis laminellis compoſita. In humidis circa Patavium legimus: & in Haſſiæ ſtagnis reperiri intelleximus.

XVI. Gramen paluſtre paniculatum minus. Ex radice craſſa fibris albicantibus, durioribus donata, calamus rotundus, ſtriatus, cubitum ſuperans exurgit, quem folia pallide virentia, latiuſcula pedalia, ſubaſpera inveſtiunt: panicula palmaris eſt, rara, ex locuſtis albicantibus, ariſtis oblongis armatis, compoſita. Hoc in dumetis humidis circa montem Crentzaſenſem provenit: at in udis Michelfeldenſibus altius exurgit.

XVII. Gramen maritimum fluitans cornutum. Ex radice exili capillata, culmus tenuiſſimus, geniculatus, cubito longior producitur: ex quolibet geniculo, folia juncea, communiter bina, culmum baſi lata, inſtar veſicæ, ambientia, in latus ſparguntur, indeque cauliculus unus aut alter educitur, & tandem in capitulum membraneum finit, quod in foliola bina, terna, rarius quaterna, anguſtiſſima, in latus reflexa, & cornuta definit. Tota planta, ſtagnis Monſpelienſibus mari finitimis, innatat.

Gramen

Gramen criſtatum.

XVIII. Gramen ſpica criſtata lævi, vel gramen criſtatum. Radicum capillamentis plurimis oblongis albicantibus abundat, quæ in unum veluti ceſpitem coëuntia deorſum repunt: culmis eſt pluribus ſequicubitalibus, geniculis paucis donatis: foliis brevibus anguſtis, & circa caulem paucis, uncias quatuor vel quinque longis: ſpicam habet tenuem oblongam, pallidè virentem, quæ galli criſtas plurimas, vel ſemen capitis gallinacei dictæ plantæ refert, cujus nomine criſtatum in Phytopinace appellare placuit: quod nomen & D. Lobelius in Adver. parte alt. probavit, gramen criſtatum Caſp. Bauhini nominans. Provenit in prato infra patibulum, aliquando ad mœnia Baſilienſia.

Idem, ſed ſpica elegantiore & denſiore, in monte Waſſerfall & Monſpeſſuli obſervavimus: ſimile ei ex Anglia D. Lobelius, multis annis poſt, miſit.

XIX. Gramen ſpica criſtata ſubhirſutum. Hoc à priore differt, radicum capillamentis rufeſcentibus, culmis tenuioribus, parte inferiore levi lanugine aſperſis & humilioribus: foliis longioribus: ſpica candicante, minus compacta, nec ita eleganter criſtam exprimente: quod in dumetis circa Cliben copioſe provenit.

XX. Gramen ſpicatum anguſtifolium montanum. Hoc à gramine caryophyllato pratenſi differt foliis, quæ anguſtiſſima; cauliculis, qui in hoc tenuiſſimi, plures & longiores: & loco, cum hoc ſolum in montoſis, Majo menſe florens, proveniat.

XXI. Gramen ſylvaticum anguſtifolium ſpica alba. Ex radice rufa, transverſa, fibræ capillares deſcendunt, & folia plura, capillacea, palmaria, etiam breviora, rarius longiora exurgunt, una cum culmis tenuiſſimis, ipſis foliis plerumque brevioribus, quibus ſpica ut plurimum ſimplex, candida, exiguis ariſtis donata, unciam vix ſuperans, inſidet: quod in ſylvis humidis Huningenſium reperitur.

Gramen

Gramen ſpicatum folio aſpero.

Gramen caryophyllatum montanũ ſpica varia.

Gramen ſpicatum folio aſpero, in hiſtoria Lugdunenſi, nomine graminis ſpicati Dalechampij proponitur, cujus figuram perfectam adponere placuit.

XXII. Gramen caryophyllatum nemoroſum ſpica multiplici. Radice eſt ex fibris capillaceis rufeſcentibus compoſita, ex qua, tanquam ex ceſpite, folia ſemipalmaria, etiam breviora, Vetonicæ caryophyllatæ ſimilia, prodeunt: inter quæ culmi quam plurimi capillacei, nudi, folia aliquando ſuperantes, ſpicas multas breviſſimas & rufeſcentes ſuſtinentes, exurgunt. Hoc in umbroſis & humidis ad Birſam & Wieſam reperitur. Huic non multum diſſimile, ſed radice magis geniculata, in via Riehana ad ſepes ad ſiniſtram reperitur.

XXIII. Gramen caryophyllatum montanum ſpica varia: Radicibus eſt parvis, fibroſis, oblongis, nigricantibus, ex quibus inſtar ceſpitis folia, aliquando palmum longa, anguſta, ut in gramine ſpicato caryophyllatæ foliis prodeunt: inter quæ culmi plures, tenues, foliis nudi, in ſummitate ſpicam modo divulſam, modo compactam ſuſtinentes. In noſtræ urbi vicinis collibus reperitur.

XXIV. Gramen ſpicatum foliis & ſpicis hirſutis mollibus. Radice eſt arundinacea tranſverſim repente, paucis fibris capillata, ex qua culmi molles cubitum ſuperantes, foliis oblongis, anguſtis, ſpicas ſuperantibus, & molli lanugine aſperſis, quaſi per tubulos tranſeuntes, exurgunt: quorum ſummo ſpica anguſta, uncias duas longa, mollis, modo ſimplex, modo gemina, rarius triplex, alternatim diſpoſita, inſidet. Hoc in arenoſis ad Birſam reperitur.

Gramen typhoides maximum ſpica longiſſima.

Gramen alopecuroides, ſpica aſpera.

XXV. Gramen typhoides maximum ſpica longiſſima. Ex radice parva, nodoſa, cui fibræ exiguæ & plurimæ adnatæ, culmus exurgit rectus, ſeſquicubitalis, internodiis rarioribus diſtinctus, qui in ſpicam rectam, teretem, palmarem, vireſcentem, in maturitate albicantem, tactu mollem, definit, utriculis ariſtas oblongiuſculas & copioſas exhibentibus. Inter fruteta circa Gœppingam Ducatus Wittembergici primum, dein non longe Baſileâ, in ſepibus agrorum inter Michelfelden & Huningen, & in ſalicetis Michelfeldæ legimus.

XXVI. Gramen phalaroides minus, ſive Hiſpanicum: hoc foliis eſt oblongis, anguſtis, viridibus, quorum unum vel alterum, culmos cubitales, tenues, tubi inſtar cingit: in culmorum ſummo ſpica Phalaridi ſimilis, ſed anguſtior, uncias tres longa, inſidet: nec radicem, nec ſemen vidimus: & nomine Phalaroidis alterius Hiſpaniæ, D. Gillenius, tranſmiſit.

XXVII. Gramen phalaroides ſpica molli, ſive Germanicum: culmo eſt cubitali, prioris craſſiore, uno alterove geniculo diſtincto: folio uno vel altero, eoque brevi, culmum ambiente, cujus ſummo, ſpica biuncialis, prioris anguſtior, cinericei coloris, ſplendens & mollis inſidet. Hoc Ulmenſes, apud quos provenit, à colore, Onocordon appellare intelleximus.

Gramen alopecuroides, ſpica aſpera, nomine Graminis echinati apud Lugdunenſem deſcribitur, quare ſolum figuram meliorem addere voluimus.

XXXIII. Gramen tomentoſum alpinum & minus. Ex radice parva inutili, calamus raro dodrantem ſuperans, foliis duobus tribusve veſtitus exurgit, cujus ſummitati pappus ſub-

rotun-

rotundus inſidet. Provenit in Helvetia, in D. Bernhardi monte minore ad lacum: ex Rhoetia D. Burſerus attulit.

XXIX. Gramen ſparteum Baſilienſe, ſive capillaceo folio majus. Ex radice fibroſa, culmi plures exurgunt, qui ſtatim in folia capilli inſtar anguſtiſſima, in acumen molle faſtigiata, palmum, ſæpe pedem altiora, abſumuntur: nec paniculam, nec ſpicam obſervavimus. Tota planta inſigniter viret; & ex multis plantis ſimul junctis ceſpes conſtituitur: in paludibus Michelfeldæ provenit: uti mihi anno præterito M. Hagenbachius, una cum aliis Graminibus plurimis, oſtendit.

XXX. Gramen ſparteum Hollandicum, ſive capillaceo folio minus. Hoc pro radice fibellas tenuiſſimas albas habet: folia copioſa, capillacea, pallida, trium quatuorve unciarum, inter quæ culmi tenuiſſimi, palmo altiores, uno alterove internodio donati & pene nudi: efferuntur, qui paniculam pallidam divulſam ſuſtinent, & communiter plures ceſpitem conſtituunt. Nomine Sparti Hollandici ex ſylpa Haganа D. Weckerlinus miſit.

XXXI. Gramen ſparteum Monſpeliacum capillaceo folio minimum: Radicem habet ex fibris albis, oblongis, capillaceis compoſitam: folia capillacea, uncialia: culmos tenuiſſimos, nudos, trium quatuorve unciarum: paniculas parvas ex locuſtis minimis compoſitas & per maturitatem rufeſcentes: quod Monſpeſſuli in agris æſtivo tempore reperitur.

XXXII. Gramen ſparteum ſetas equinas referens. Hoc album eſt, & ex radice alba ſetarum inſtar folia cubitorum quatuor longa producit, quæ forma, & tenuitate, & robore, caudam equinam, ejusque ſetas referunt: ex quibus Iavæ inſulæ incolæ, tapetia texunt. Cujus forte mentio fit in C. Cluſij curis poſterioribus, ſub Herba, Sparto Hiſpanico non abſimili.

Sic ex Inſula Virginea, arboris cujuſdam cortex candidiſſimus, in pili tenuitatem diviſus adfertur, è quo incolæ pannos texunt: hunc corticem à D. Gillenio, Gramen vero à D. Saltzmanno accepimus.

XXXIII. Gramen ſparteum variegatum: hoc foliis eſt quatuor vel quinque unciarum, rotundis, variegatis, quorum alternatim pars una viret, altera rubet: quod primo vere in Francken-huſiis montibus copioſe reperiri, D. Iungermannus anno 1602. ſcripſit, & colorem cultura mutare monuit, ſpartiq; nomine, ſolum folia, miſit.

XXXIV. Gramen foliolis junceis brevibus majus, radice nigra. Ex radice capillata, nigra, folia juncea, rarius duas treſve uncias ſuperantia, prodeunt: inter quæ culmus tenuiſſimus, pedalis, lævis, cujus ſummo glumi minimi, quèadmodum in gramine exili duriore, alternatim diſpoſiti ſunt: ad mœnia urbis noſtræ legimus.

XXXV. Gramen paluſtre junceum racemoſo ſemine: foliis eſt paucis junceis, culmo cubitali, ex cujus ſummitate, inter bina foliola, veluti racemus parvus propendet: in aquoſis circa Francofurtum ad Oderam D. Fleiſſerus collegit, & anno 1605. communicavit.

Gramen junceum folio articulato aquaticum.

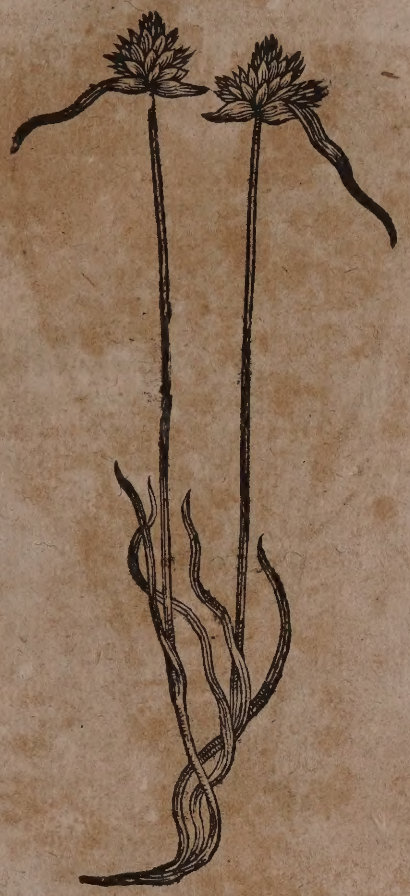
Gramen iunceum folio articulato cum utriculis.

Gramen junceum folio articulato aquaticum: etſi pro aquatico altero à Lobelio, aquatico à Tabernæmontano pingatur; verum cum foliorum articuli non exprimantur, novam pro Theatro noſtro ſculptam, addere viſum fuit: & cum poſt fœniſecium, caulis palmatis exurgat, cui raro capitula corymbacea inſident, ſed utriculi unciales paleacei, in capillamenta fiſſi, modo virides, modo purpuraſcentes, idcirco figura exprimi curavimus.

XXXVI. Gra-

Gramen montanum junceum capite ſquamoſo.

XXXVI. Gramen montanum junceum capite ſquamoſo: Radice eſt parva, fibroſa, circa quam folia bina, ternave ſemipalmaria: culmus junceus, lęvis, enodis & nudus, pedem ſuperans: cujus ſummo capitulum inſtar Phalaridis ſquamoſum in apicem deſinens, ex albo leviter rufeſcens, inſidet, cui utrinque foliolum rigidum ſubjicitur; quorum longius, unciam ſuperans, deorſum vergit, alterum quod triplo brevius, recta effertur. In Baldi montis ſummitatibus legimus.

XXXVII. Gramen junceum minimo capitulo ſquamoſo: Radiculæ capillares ſunt, folia pauca capillacea, unciarum fere duarum, inter quæ culmi unciarum quatuor vel quinque exurgunt, in quorum fere ſummo capitulum unicum minutiſſimum ſquamoſum rufeſcens, cui culmi apex ſupereminet. In aquoſis circa Altorffium Noricorum, unde D. Doldius miſit: & Francofurti ad Oderam, provenit.

XXXXIII. Gramen junceum minimum alterum: à priore differt potiſſimum capitulis, quæ & ſummo cauliculo inſident, & ſquamoſa non ſunt: in foſſis Patavinis, aqua defluxa, reperitur.

XXXIX. Gramen junceum minimum maritimum. Tota planta dodrantem non ſuperat, ceſpiti ſimilis, ex cujus ſingulis radiculis, ſinguli cauliculi exurgunt, foliolis capillaceis paucis cincti, qui exiguis utriculis donantur: hoc in Zeelandiæ maritimis ad oppidum Gous, D. Gillenius collegit & tranſmiſit.

XL. Gramen cyperoides latifolium ſpica ſpadiceo viridi majus: Radice eſt oblonga multiplici, rufa, mire capillata, caulibus triangulis, cubito minoribus: foliis arundinaceis, pedalibus, & quam in vulgari anguſtioribus: ſpicis ternis, quaternis, rarius quinis, alternatim ſuccedentibus, anguſtis, trium quatuorve unciarum longis, coloris ſpadiceo-viridis, quarum primę ſemper folium oblongum anguſtiſſimum ſubjicitur. Hoc in humidis ad Sellam novam Monſpeſſuli primum vidimus: dein ex Luſatia, à D. Franco Graminis Spravvaldenſis nomine accepimus.

XLI. Gramen cyperoides anguſtifolium ſpica ſpadiceo-viridi minus: Radice eſt breviore, lignoſiore, parum fibroſa, & rufa: caule triangulo, pedali: foliis anguſtis, duris, ſemipalmaribus, in acutiem deſinentibus: ſpicis aliquot anguſtiſſimis, oblongis, ſpadiceo-viridibus, alternatim diſpoſitis, & pediculis longis capillaceis inſidentibus, quod Aprili menſe circa Birſam reperitur. Aliquando tamen altius exurgit.

XLII. Gramen cyperoides ſpica pendula longiore & anguſtiore. Caule eſt cubitali, anguloſo, ſtriato, foliis oblongis, anguſtis, baſi oblonga, caulem inſtar tubi veſtientibus, ex quo veluti tubo, ſpicæ ſingulæ, uncias quatuor vel ſex longæ, anguſtæ, prodeunt & propendent; ipſum vero folium cuilibet ſpicę ſubjectum, oblongum eſt. Hoc locis humidis circa Thermas Apponenſes Patavinorum creſcit.

XLIII. Gramen cyperoides ſpicis minoribus minuſq; compactis. Ex radice fibroſa, lignoſa tamen, folia prodeunt anguſta, graminea palmum longa, inter quæ caulis ſeſquicubitalis, tri-

queſtrus,ſubaſper, & magna ex parte nudus exurgit: in cujus ſummo, ſpica parva divulſa, & quaſi aculeata conſiſtit, quæ ſemina oblonga, ſubnigra, in aculeatum cuſpidem deſinentia, continet.

Hujus tres differentias notavimus: 1. eſt latioribus & longioribus foliis, ſpicis majoribus, & ad rivulum molendinarium urbis noſtræ trans Rhenum reperitur. 2. à priore rarioribus & minoribus ſpicis differt, & in via Riehana ad ſepes creſcit. 3. foliis eſt anguſtioribus,brevioribus, ſpicis inter duas priores mediis,quod Patavii locis humidis anno 1578. collegimus, & cum D. Guilandino oſtendiſſemus, Iſchæmon Plinii cenſuit, quod non probamus: idem ſed per omnia minus anno 1579. Monſpeſſuli in humidis invenimus,quod gramen cyperoides nominabant.

XLIV. Gramen arundinaceum plumoſum album. Radice & foliis eſt arundinaceis, & in arundinis altitudinem excreſcit: caule angulo-ſo albo, paniculam arundinaceam, ramoſam, palmarem, albam, mollem, ſplendentem, inſtar ſerici albi ſuſtinet. Non longe Monſpelio,circa Perault & Magolanam reperitur.

XLV. Gramen nemoroſum paniculis albis capillaceo folio: ceſpitis inſtar gramen hoc exiſtit,quod ex radicibus capillaceis,folia copioſa, viridia,pilis tenuiſſimis ſimilia, pedem longa, emittit: inter quæ culmi tenues geniculati, cubitales,aliquando ſeſquicubitales,pene nudi,in paniculam rariorem albicantem, palmo minorem, ex glumis parvis ariſtis donatis compoſitam,abeunt: in Querceto non longe Michelfelda copioſe provenit.

XLVI. Gramen holoſteum alpinum minimum: Tota plantula uncias tres non ſuperat, foliis capillaceis uncialibus, cujus culmis capitula paleacea inſident, copioſe in Helvetia,in S. Bernhardi monte minore, provenit.

Graminis

Gramen hirſutum latifolium minus juncea panicula.

Gramen hirſutum capitulis pſyllii.

GRAMINIS hirſuti differentiæ ſunt plures: eſt latifolium majus ab aliis deſcriptum: eſt minus juncea panicula, magnitudine potiſſimum à priore differens, cujus figura adpoſita: eſt & capitulis pſyllii, quod exile hirſutum cyperoides Lobelio dicitur, cujus hic exactior figura exhibetur: eſt denique hirſutum anguſtifolium majus hic deſcriptum; & minus, quod gramen Leucanthemon in hiſtor. Lugdun. dicitur.

XLVII. GRA-

Gramen hirſutum anguſtifolium majus.

Gramen ſpica ſubrotunda echinata.

XLVII. Gramen hirſutum anguſtifolium majus. Ex radice exigua fibroſa, rufeſcente, culmus unicus, cubito altior, ut plurimum lævis, exurgit, in cujus ſummitate panicula alba, mollis, lexiter ſparſa, ex multis laminulis compoſita, in quarum qualibet ſemina minuta, ſubnigra & ſubrotunda: foliis eſt paucis, anguſtis, palmaribus & villoſis (ſculptor in pilis exprimendis lapſus eſt) aliquot culmum cingentibus: ipſi vero paniculæ, utrinque folium tenuiſſimum ſubjicitur, quorum alterum panniculam ſuperat, alterum non adæquat. Provenit in noſtris paludoſis pratis Michelfeldenſibus.

XLVIII. Gramen ſpica ſubrotunda echinata, vel gramen echinato capitulo. Radice eſt capillacea, alba, foliis paucis anguſtis, tactu ſubaſperis, duarum triumve unciarum, inter quæ culmi feſtucarum inſtar læves, uno alterove folio cincti, prodeunt: & quidem terni, vel quaterni, ſed altitudine inæquales, alter enim duarum, alter trium quatuorve, alter ſex unciarum: quibus ſingulis capitulum unicum, inſtar tribuli echinatum & ſpinoſum, inſidet: flores & ſemina non obſervavimus.

Hoc locis ſterilibus circa Monſpelium creſcit: idem ſed majus ex Hiſpania D. Albinus attulit, quod videtur clariſſ. Columnam gramen echinatum tribuloides appellaſſe.

XLIX. Gramen ſpica plana echinata. Plantula palmaris eſt, radicula ex fibellis albis cōpoſita

ſita ex qua foliola capillacea, pauca, unciam longa, & feſtuca tenuiſſima, prodeunt: ſpicam habet uncialem, planam, quæ ex utriculis minutiſſimis ariſtas acutas emittit: ex Hiſpania D. Albinus attulit.

L. Gramen montanum panicula miliacea ſparſa. Ex radice fibroſa rufeſcente, folia pauca, anguſta, uncias quatuor vel quinque longa, una cum culmo tenuiſſimo cubitali, uno alterove folio veſtito, exurgunt, in cujus ſummo panicula ſparſa, ex locuſtis minutiſſimis compoſita: in monte Crentzacenſi provenit.

LI. Gramen arundinaceum panicula miliacea: Ex radicibus fibroſis albis, unus & alter culmus cubitalis exurgit, quem parte inferiore folia arundinacea unciarum trium cingunt. At partem ſupernam duobus nodis diſtinctam, folia duo anguſtiora, longioraque veſtiunt: in cujus ſummo panicula trium unciarum, milii paniculæ ſimilis: in agris Patavinis reperitur, & à gramine miliaceo à Lobelio propoſito, plane diverſum eſt.

LII. Gramen arundinaceum Sorghi panicula ſparſa. Hoc culmis eſt cavis, magna ex parte reclinatis, ita ut capillaribus radicibus terræ affigantur, qui per folia (quæ longiora & anguſtiora quam in priore) veluti per tubum transeunt, & in ſummo paniculam fere palmarem, ſparſam, parvis utriculis donatam, ſuſtinent. Locus natalis memoria excidit.

Gramen latifolium ſpica triticea compacta.

Gramen anguſtifolium ſpica tritici muticæ ſimili.

LIII. Gramen latifolium ſpica triticea compacta: Culmo eſt ſeſquicubitali,uno altero-ve geniculo diſtincto,foliis frumentaceis, pedalibus, ſpica triticea, palmari, lata,glumis acutis carente: Baſileæ,ad agrorum margines.

LIV. Gramen latifolium ſpica triticea divulſa. Hoc à priore,ſpica potiſſimum differt,quæ in ſpicas diſtinctas & anguſtas divulſa eſt,& ſibi invicem alternatim in culmo ſubſequuntur, quarum utriculi breviſſimis ariſtis armantur: in Italia ad agrorum margines.

LV. Gramen anguſtifolium ſpica triticea compacta: Hoc foliis eſt anguſtioribus,ſeſquipalmaribus rigidis,acuminatis & albicantibus: culmo lævi,rotundo,ſtriato,ſeſquicubitali: ſpicis palmaribus, compactis: utriculis rigidis & acuminatis. Baſileæ, ad ſepes locis aridioribus extra portam Blaſianam.

LVI. Gramen anguſtifolium,ſpica tritici muticæ ſimili. Radicibus oblongis, geniculatis, nodoſis candidis ſerpit: culmis eſt ſeſquicubitalibus,rotundis: foliis junceis, oblongis, duris, in acumen faſtigiatis: ſpica oblonga triticea,ei Tritico, quod aliis ſpica mutica dicitur, ſimili: glumis paucis,oblongis, ariſtis carentibus. Locis arenoſis circa Baſileam, ut ad Cliben provenit. Waitzengras appellare lubet, quod in Phytopinace ſub gramine arundinaceo ſpica triticea poſuimus: & Lobelius in Catalogo Graminum,quem adverſ.p.2.addidit,gramen frumentarium, ſegetaleve triticeum, ſive triticea ſpica Caſ.Bauhini nominat.

LVII. Gramen ſpica ſecalina: ipſi Secali ſimilimum: calamo eſt tricubitali,lævi geniculato & pallente: foliis paucis longiuſculis: ſpica uncias quatuor longa, oblongis ariſtis armata: quod Baſileæ,in agris frumentaceis frequenter reperitur.

Gramen ſpica brizæ majus.

Gramen maritimum panicula loliacea.

LVIII. Gramen ſpica brizæ majus. Radicibus & culmis eſt frumentaceis, foliis anguſtis, ſpicis palmaribus, multiplicibus, utriculis ariſtis brevibus armatis, floſculis, ut in tritico, luteolis: Tota planta ad viri altitudinem aſſurgit, & apud nos locis acclivibus ad Rheni ripam, & ad montis Crentzazenſis aſcenſum provenit.

LIX. Gramen ſpica brizæ minus: Tota planta palma minor eſt, radice exili, fibroſa, foliolis ad radicem brevibus, mollibus, caneſcentibus, ſpica unciali, quæ modo ſimplex, modo gemina & terna, utriculis ariſtis armatis: in agris Monſpelienſ. D. Saltzmannus legit.

LX. Gramen loliaceum latifolium ſpica anguſtiore: Ex radice alba, arundinacea, fibroſa, culmi aliquot bicubitales exurgunt, foliis paucis, latiuſculis, oblongis cincti, quorum ſummo ſpica anguſta, uncias quatuor vel quinq; longa, Phœnici vel Hordeo murino ſimilis. Baſileæ circa Cliben, longioribus & brevioribus foliis varians, reperitur.

LXI. Gramen loliaceũ minus, ſpica ſimplici: Ex radice capillacea, cauliculi plures, rotundi, duri duarum unciar. & etiam ſemipalmares, foliis paucis, anguſtis & brevibus cincti, exurgunt, quib. ſpica duarum unciar. anguſta, lolio ſimilis, inſidet: in agris Monſpelienſibus frequens eſt.

LXII. Gramen loliaceum minus ſupinum ſpica multiplici. Hoc majori ex parte repit, & cauliculis eſt multis, unciarum quatuor, foliis paucis, & ſpica multiplici, cujus utriculis ſemen parvum oblongiuſculum includitur; & hoc apud Monſpelienſes provenit.

LXIII. Gramen maritimum panicula loliacea. Ex radicibus capillaceis, cauliculi plures, rotundi, recurvi, altitudine impares, palmo inferiores geniculati, foliis paucis, anguſtis, oblongis cincti, exurgunt, paniculam loliaceam, trium quatuorve unciarum, ſed ramoſam, ſuſtinentes: locis maritimis circa Monſpelium, unde D. Saltzmannus attulit, provenit.

LXIV, Festuca graminea glumis vacuis. Ex radicibus fibroſis ſimul junctis, culmi aliquot geniculati, pedales, ad radicem lanugine pubeſcentes, foliis anguſtis, paucis donati exurgunt, qui glumos plurimos, læves & vacuos, filamentis tenuiſſimis adpendentes, partim virides, partim ſpadiceos, ariſtis oblongis donatos, ſuſtinent: hæc apud nos in tectis & muris creſcit: & cum glumi longis filamentis adpenſi ſint, facile à quovis vento agitati, tremunt; hinc Monſpelienſibus gramen tremulum dicitur.

Hęc aliquando, apud eoſdem, glumis paucioribus & ariſtis longioribus & recurvis in agris reperitur, & feſtuca graminea ariſtis incurvis, nominari poteſt.

LXV. Festuca graminea effuſa juba. Hæc altius exurgit, caule viridi & rotundo, qui in jubã pedalis longitudinis effunditur, cujus glumi anguſtiores & longiores, brevibus ariſtis cincti, pediculis capillaceis, oblongis inſident, qui per maturitatem albicant: inter ſegetes reperitur.

LXVI. Festuca junceo folio. Ex radice parva, fibroſa alba, folia pauca, juncea, ſemicubitum longa, ut & culmus rotundus, cubitalis exurgit, qui in paniculam avenaceam, ſed anguſtiorem, albam, anguſtam, definit, quæ ex oblongo folliculo (à folio conſtituto) paniculam longe ſuperante, prodit: cujus glumi rari, ariſtis longiſſimis & argenteis donantur. In Valeſia ad paludem urbis Sedunenſis copioſe provenit, unde D. Burſerus nobis attulit.

LXVII. Festuca junceo folio ſpica gemina. Hæc culmo eſt ſeſquicubitali, rotundo, geniculato & ramoſo, cujus ſummitati ſpicæ vix unciã longę, molles, rufeſcentes, ariſtis oblongis armatæ, Iſchæmo gramini villoſo ſimiles, inſident, & ſemper duæ ſimul, uni oblongo pediculo inſidentes; junguntur: folia habet juncea, longa, inordinate diſpoſita. Locus natalis excidit.

LXVIII. Festuca pratenſis lanuginoſa: ex radice capillacea, rufeſcente, folia multa, anguſta, pedalia, una cum culmis tenuibus, bipedalibus, foliaceis, molli & pauca lanugine (culmi potiſſimum) aſperſis, exurgunt: ſpica eſt oblonga, anguſta, ex glumis oblongis, ariſtis donatis compoſita, & quaſi in paniculam parvam expanſa. Baſileæ paſſim in pratis.

LXIX. Festuca dumetorũ. Ex radice capillacea nigricãte, culmi plures geniculis diſtincti, pauciſſimis pilis aſperſis, duorum triumve cubitorum, foliis oblongis, anguſtis cincti, exurgunt, in quorum ſummo ſpica oblonga, locuſtis raris, oblongis, cauli proximis, & ariſtis armatis conſtans: Iulio menſe, in dumetis circa Birſam, verumetiam in vepribus, locis ſicciorib. provenit.

LXX. Festuca dumetorum anguſtiſſimis & piloſis foliis: Radix eſt albicans, ex durioribus fi-

bris compoſita: ex qua calami aliquot tenues, uno alterove geniculo diſtincti & pene nudi, exurgunt: folia ſunt brevia, anguſtiſſima, lęvi mollique lanugine hirſuta: calamorum ſummitati veluti panicula, ex ſpicis pluribus compoſita, quarum quælibet capillaceo pediculo inſidet, multis glumis ariſtis & candicantibus conſtans: provenit in dumetis circa Cliben.

Gramen montanum avenaceum locuſtis rubris.

Gramen avenaceum lanuginoſum glumis rarioribus.

LXXI. Gramen montanum avenaceum locuſtis rubris: Ex radice tenui, repente, alba, fibris capillarib. utrinq; donata, culmus ſimplex, lævis, pene cubitalis (rarius ex una radice plures exurgunt) circa radicem purpuraſcens, qui quaſi in ſpicam tenuem definit, cujus glumi ut plurimum ab una parte ſiti ſunt, & foris ex nigro purpuraſcunt, intuſque albi ſunt, in quorum medio utriculus parvus, candidus, pedicello donatus, ſemen minutum continet: foliis donatur paucis, anguſtis, acuminatis, circa radicem brevibus, at circa culmum, quem duo triave cingunt, longioribus communiter ſpicam ſuperantibus, Iulio & Auguſto, hinc inde in montoſis & umbroſis, ut circa arcem Richenſtein, in monte Muteto Baſileenſium, & monte Crentzacenſi reperitur.

LXXII. Gramen avenaceum lanuginoſum glumis rarioribus. Ex radice fibroſa, folia juncea oblonga, & culmi plures, juncei, cubitum ſuperantes, paucis foliis donati, exurgunt, in quorum ſummo glumi rariores, albi, lanuginoſi, utriculum continentes, quib. ſemen nigrum, ſplendens, incluſum eſt: locis aſperis circa Monſpelium provenit: diverſum eſt à Gramine montano avenæ ſemine Cluſij.

LXXIII. Gra-

Gramen glumis variis.

Iuncus acutus capitulis Sorghi.

LXXIII. Gramen glumis variis: Ex radi-
e craſſa,membrana,alba rugoſa intecta, caules
ini, ternive, pedales, fragiles, læves exurgunt,
uorum ſummo ſpicæ ſimilis panicula uncialis,
x glumis varii coloris,inſidet:folia plura ad ra-
icem anguſta, palmaria, ſaturate virentia: lo-
cis montoſis circa Montembelgardum pro-
venit, unde à fratre p.m. ac-
cepimus.

DE IVNCO.

Caput II.

IVNCI differentias viginti quatuor in Theatro propoſituri, paucas hic apponemus: præmiſſa figura Iunci acuti capitulis Sorghi, qui Iuncus maritimus primus, adverſariorum auctoribus; & Iuncus rotundus alter, Cæſalpino dicitur: cum hujus figura à nullo fuerit expreſſa.

Iuncus acutus maritimus caule triangulo.

Iuncus acumine reflexo trifidus.

I. Iuncus acutus maritimus caule triangulo: Radice eſt repente, fibroſa, à qua aliæ radiculæ, prioribus exiccatis, naſcuntur: hinc caules, quos ad radicem brevia folia cingunt, pedales, trianguli exurgunt & in extremitatem pungentem deſinunt, infra quem à latere floccus racemoſus, rufeſcens exit. Hic in litore Veneto, & à Perault via qua Monſpelio ad mare itur, provenit: & ad Danubium Lintzii D.Burſerus legit.

II. Iuncus exiguus montanus mucrone carens. Radice eſt puſilla, nigra, capillacea, cauliculo quatuor vel quinque unciarum, cujus ſummo capitulum parvum, ex fuſco purpuraſcens, quadrifidum, in exiguum rigidiuſculum filamentum abiens, inſidet: foliola ad cauliculi principium tria, juncea, unciam longa: in Taurero Raſtadienſi, D.Burſerus eruit.

III. Iuncellus inutilis, ſive Chamæſchænos: hic radice eſt fibroſa, & pro plantæ magnitudidine, cum unciam vix ſuperet, ſatis craſſa, folijs eſt tribus quatuorve junceis. Tiguri prope lacum Felinum, Majo menſe. Ioan. Bauhinus p.m. collegit, & à C. Geſnero, ipſi Chamæſchænos nominatus fuit.

IV. Iuncus acumine reflexo alter: caule eſt ſeſquicubitali, rotundo, lævi, aphyllo, panicula umbellæ ſimili: atroſplendente, pediculo carente, filamentis cæruleis, ut in Aphyllonthe, donata, quam caulis duarum triumve unciarum, acutus, ſed mollis, parumque reflexus ſuperat: in Provincia Galliæ provenit.

V. Iuncus acumine reflexo trifidus: Ex radice nigra, geniculata & fibroſa, junci plures, tenues, palmum ſuperantes exurgunt, qui in ſummo in tres, rarius quatuor ſtylos, tenuiſſimos

trium

trium quatuorve unciarum, dividuntur, in quorum ſummitatibus, poſt junci diviſionem, paniculæ parvæ locatæ ſunt. In monte Fracto Lucernatum, in Pyræneis & Montibus Moraviæ provenit.

Iuncus alpinus capitulo lanuginoſo.

VI. Iuncellus capitulis equiſeti fluitans: Ex radiculis capillaceis, juncus recurvus tenuiſſimus prodit, qui in plures juncellos duarum triumve unciarum ſubdividitur, quorum aliqui erecti, aliqui reflexi, capitulum minimum ſuſtinent, & juncellis ſingulis foliolum tenue capillaceum adponitur. In aquoſis Angliæ fluitat, unde D. Gillenius attulit.

VII. Iuncus alpinus capitulo lanuginoſo: Radice eſt ſubnigra, tenui, fibroſa, ex qua aliorum juncorum more, loco foliorum, quaſi ſtyli tenues, recti, rotundi, & quidem plurimi, in læve acumen vergentes, longitudine diſpari, quorum longiſſimi, vix palmares ſunt, & ad radicem rufeſcunt: & ſubhirſuti ſunt: inter quas caulis unicus, ſtrictus, ad ſpithamæ, plus minuſve, altitudinem exurgit, cui capitulum unicum, oblongum, molle, lanuginoſum, haud multum leporum caudæ diſſimile, inſidet: cujus nomine χοινολάγουρον in Phytopinace appellavimus: in montoſis Harcyniæ provenit, ad acidulas, inter fontem acidum Ribelsavv & Grieſsbach, ubi Julio menſe Ioh. Bauhinus p.m. collegit, & nomine Iunci alpini cum cauda leporina miſit.

VIII. Iuncus alpinus bombycinus: Ex radice aliorum juncorum ſimili, folia juncea exurgunt, inter quæ culmi plures tenuiſſimi, palmo minores, qui capitulum parvum, lanugine alba ornatum ſuſtinent. In montibus Moraviæ loco dicto Keſſel, D. Fleiſſerus eruit, & communicavit.

IX. Iuncus floridus minor: Radice eſt candida, geniculata, fibris plurimis adhærentibus: caule palmari, foliis ternis, junceis, oblongis, acutis, duobus caulem ſuperantibus, cujus ſummo, ſingulis pediculis, qui quini ſunt alternatim ſibi ſuccedentes, flores (quos non vidimus) inſident, quos fructus gemini rotundi Orobi Cretici magnitudine ſequuntur. In paluſtribus Helvetiæ circa cœnobium Eremitanorum, & in monte Fracto ad lacum Pilati Lucernatum, D. Burſerus obſervavit.

DE

Cyperus rotundus inodorus Germanicus.

DE CYPERO.

CAPVT III.

CYPERUS longus inodorus ſylvaticus: Radices habet oblongas, geniculatas, rufeſcentes, folia plura, palmaria, viridia, anguſta, ſubaſpera, ad principium membrana rufeſcente ſimul veſtita: caulem hactenus nullum obſervavimus, in ſylvoſis, montoſis, humidis, ut in monte noſtro Muteto, provenit.

CYPERUS rotundus inodorus Germanicus, ſub aquatico ſeptentrionalium à Lobelio deſcriptus, cum non recte ſculptus ſit, figuram exhibere debuimus.

DE SPARGANIO.

CAPVT IV.

SPARGANIUM minimum: plantula eſt unciarum quatuor; nam radicula ex fibellis oblongis componitur, unde cauliculus unciarum duarum effertur, & in capitulum exiguum ſubrotundum, cui aliud minus inſidet, herbacei coloris & formæ, quemadmodum in ſparganio majore, deſinit: circa quem folia utrinque quaterna, vel quina, anguſta, cauliculum ſuperantia. Plantulam hanc D. Furerus anno 1617. tranſmiſit, his aſſcriptis: Sparganium minimum & ſemeſtrale; Northuſij in lacunis quibuſdam cœnoſis, quarum partes ſuperiores per æſtatem exſiccantur.

DE EQVISETO.

CAPVT V.

I. EQUISETUM paluſtre linariæ ſcopariæ folio: Ex radice repente geniculata, caulis rotundus, calami in modum inanis, geniculis diſtinctus, cubitoque altior aſſurgit: folijs ad genicula pluribus, linariæ vulgaris foliis latioribus, & linariæ ſcopariæ ſimilibus, viridibus, oblongis fragilibus, ſubaſperiuſculis: julos in cacumine non obſervavimus, licet quandoque velut in ramos dividatur. Baſileæ, in paludibus Michelfeldenſibus, & etiam in rivulo juxta patibulum reperitur.

II. EQUISETUM paluſtre minus polyſtachion: Radice eſt repente; geniculis diſtincta, caule tenui, cubito minore, geniculis craſſioribus articulum utrinq; ternis, vel quaternis, junceis, palmaribus, quib. pene ſingulis minuta ſpica juli inſtar inſidet: caulis vero julum oblongum, minus compactum, floſculis pallidiſſime rubentibus donatum, ſuſtinet: in aquoſis Michelfeldenſibus.

III. EQUISETUM paluſtre tenuiſſimis & longiſſimis ſetis: Culmo eſt inani, bipedali, geniculis pixidatim cohærentibus articulato, cum cæteris conveniens, exceptis foliis, ſive ſetis junceis, longis, multoque tenuioribus: in paluſtribus Michelfeldenſium.

IV. EQUISETUM nudum minus variegatum Baſileenſ. Ex radice, parva, nigra, tranſverſa, nõ

nihil capillata,cauliculi plures,inęquales,rariſſime pedales, communiter palmares, ſemipalmares & multo breviores, ſtriati, pallide virentes,geniculis parte inferna nigris, ſuperne albidis,articulati: folijs carentes,& cavi: in quorum ſummitatibus capitulum breviſſimum juli inſtar inſidet,quod à corona alba, ex octo, novem, etiam duodecim foliolis acutis compoſita, ſuſtentatur: & quando pedibus calcatur,crepitat. Provenit ad ripam Rheni,juxta locum die Waar dictum. An Geſnerus libello de ſtirpium collectione,hoc intellexit? dum inquit: Hipparis lacuſtris quędam foliis manſu arenoſis,in fine Iulij floret,uti puto: plura non habet.

Equiſetum fœtidum ſub aqua repens.

V. Equisetum fœtidum ſub aqua repens: Radice eſt fibroſa, caulibus tenuiſſimis, rotundis, per obliquum,ut Saccharum penidium, ſtriatis, geniculatis,fragilibus,per terram ſparſis, quandoque cubitalibus,in plures cauliculos brachiatis, foliis aliquot brevibus, in breves apices diſtinctis,ad genicula junctis. Tota planta fragilis,quæ aquis cœnoſis dum innatat viridis eſt,at extracta & exiccata,incana & friabilis, ita ut non ſolum digitis in pulverem comminui poſſit,ſed ſponte in pulverem abeat. Odoris eſt lutoſi & ſulphurei. Solum in aquis cœnoſis demerſum reperitur,quod primum Patavii in foſſis Thermarum Aponitarum: dein non longe Lucerna: tum Baſileæ cis pontem Birſæ, Michelfeldæ & Huningæ,in foſſis obſervavimus.

DE ARVNDINE SIVE CALAMO.

Caput VI.

I. Calamus aromaticus Syriacus: Ex radice inutili, trium quatuorve unciarum longa, ſummo capite nonnihil extuberante & in paucas fibras deſinente,caulis (modo unus, modo plures) fere bicubitalis, rectus, rotundus, lævis,fragilis,multis geniculis diſtinctus, exurgit,qui intus cavus, ſpongioſus & membranulis (quaſi tela alba ſubtenſa) uti harundines prædictus, qui aſſulatim frangitur, & in plures ramos dividitur, hique in tenuiſſimos ſubdividuntur, ad modum Liguſtri Ægyptiaci Alpini,vel Lentiſci Peruanæ ſive Molle Cluſii: qui flores parvos,foliaceos,plurimos,ſingulis tenuiſſimis pedicellis inſidentes, ſuſtinent, ex quorum medio apex ſtyli inſtar prodit. Folia pauca, ſemper bina ex adverſo ad ſingula genicula ſita, caulem amplectuntur, unciam lata, ſeſquiunciam longa, nervis aliquot per longum excurrentibus. Caulis ſapore eſt aromatico,vel amaro, quo in Theriaca pro calamo utimur. Hujus caulis partem anno 1579. à D.Paludano ex Ægypto reduce,Patavii accepimus. Verum cum totam plantam à D.Doldio habeamus, brevem ejus deſcriptionem(cum ab aliis non proponatur)adjicere lubuit.

II. Arundo Anglica foliis in ſummitate diſſectis: Hæc foliis eſt cubitalibus,duarum triumve unciarum latis,nervis aliquot,per folii longitudinem excurrētibus & elevatis: foliis in ſummo in duos,tres & quatuor apices diviſus: hanc D.Cargillus ex Anglia miſit.

III. Arundo Indica latifolia flore luteo punctato: Ex radice nigricante,nodoſa,& fibris craſſioribus donata, aliiſque nodis adnaſcentibus,

caules plures ſeſquicubitales, craſſi, arundinis inſtar nodoſi, prodeunt, circa quos folia pallide virentia expanſa, lata, in acumen deſinentia, nervoſa & tenuia: quæ, cum primo ante caulium exortum naſcuntur, corniculorum chartaceorum modo convoluta exiſtunt. Cauli, flores, gladioli floribus forma ſimiles, coloris lutei, punctis aſperſis variegati, capitello hirſuto inhærēt, quod flore delapſo augetur, ſubaſperum fit, & ſemen nigrum, ſubrotundum continet; Hæc ut omnibus ſui partibus, ita & ſemine minor eſt, quam ea quæ florem minii coloris habet. Hanc in horto habemus, in olla colimus, hyberno tempore in cellam reponimus, quæ primo vere plures caules, antiquis reſectis profert, & Iulio menſe floret.

DE SECALE.
CAPVT VII.

SECALE latifolia: Culmis exurgit candicantibus, rotundis, ſtriatis, quibus ſpica palmum longa, craſſa, ariſtis longiſſimis, & ut in vulgari tenuiſſimis denticulis exaſperatis armata, inſidet: folia habet cubitum longa, unciam lata & per marginem leviter exaſperata: grana non vidimus: ſpicam & folia ex horto Nobiliſſ. Contareni, Senatoris Veneti, habemus.

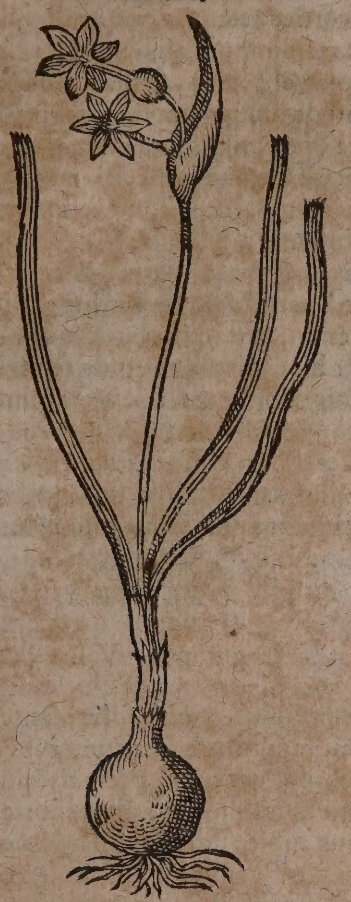
LIBER SECVNDVS.
DE GLADIOLO.
CAPVT I.

GLADIOLUS anguſto gramineo folio: pro radice bulbum geminum habet, unum alteri inſidentem, caulem lævem, teretem, pedalem: folia bina ternave, graminea, anguſtiſſima, ſtriata, mucronata, palmaria: flores ternos, quaternos, pallide rubentes, ſupra ſe invicem ad caulis ſummum utrinque ex ſex foliis oblongis commiſſi: quibus ut in cæteris, folliculi ſemen paleaceum continentes, ſed minores, ſuccedunt. Ex Hiſpania D. Albinus, in Muræna collectum attulit.

DE HYACINTHO.
CAPVT II.

HYACINTHUS minimus maritimus. Tota planta unciar. ſex eſt: ex bulbulo parvo oblongo, cortice villoſo tecto, cauliculi duo vel tres nudi, inter folia anguſtiſſima exurgunt, quibus capitula minuta, rotunda, ſurſum porrecta inſident, floſculis minutis cæruleis, quibus veluti ſiliquæ oblongiuſculæ, ſemen minutum continentes, ſuccedunt: Monſpeſſuli in littore maris anno 1595. D. Gallus collegit: eundem & loco eodem, ſed uncias tres non ſuperantem, D. Weckerlinus anno 1615. eruit, & communicavit.

Narciſſus anguſtifolius albus minor.

DE NARCISSO.

CAPVT III.

I. NARCISSUS anguſtifolius albus minor: Ex radice bulboſa, tunica ſubnigra tecta & paucis fibris capillata, folia bina vel terna oblonga, anguſta, porracea exurgunt: inter quæ cauliculus palmaris, cujus ſummo bini flores, parvi, albi, calice oblongo, anguſto donati, inſident: non longe Monſpelio in ſaxoſis & montoſis reperitur.

II. PSEUDONARCISSUS gramineo folio, ſive Leuconarciſſus æſtivus: Ex radice, oblongum, anguſtum bulbum imitante, exiguis capillaceis fibris prædita, membrana fuſca tecta, folia bina, croceis æmula, oblonga, exurgunt, quæ ſæpe cauliculum ſuperant; qui nudus, tenuis, trium, quatuor, quandoque quinque unciarum, foliolis ternis, quaternis, breviſſimis cinctus, florem unum ſtellatum, intrinſecus albicantem, extrinſecus venis purpuraſcentibus, variegatum, ex foliolis ſex compoſitum, ſuſtinet: in cujus medio cauliculus breviſſimus, in ſtylum abiens, quem ſtaminula apicibus candidis donata, cingunt, cui capitulum triquetrum, ſemen continens ſuccedit. In alpibus Helvetiorũ & Rhætorum, ut monte Spligel & ad Thermas Fabarias, Iulio menſe floret: ſed & Auguſti fine, in Taurero Auſtriæ monte, D. Burſerus eruit.

DE ALLIO.

CAPVT IV.

I. ALLIUM junci folium bicorne luteum: ex bulbo oblongo, capillaceo, tunica alba veſtito, caulis rotund⁹, palmo altior, foliis junceis duobus tribuſve veſtitus, exurgit, umbellam parvam luteam ſuſtinens; cujus flores ſinguli, filamentis oblongis inſident, ex ſex foliolis luteis compoſiti, in quorum medio ſtaminula totidem, & in medio ſtylus, quibus capitula trigona, ſemen continentia, ſuccedunt: ipſi vero umbellæ, foliola duo anguſtiſſima, quorum alterum communiter longius, in latus expanſa, ſubjiciuntur. Monſpelio D. Saltzmannus attulit, & D. Burſerus in Auſtria prope Stain & Baden, eruit.

II. ALLIUM montanum minus: ex radice parva, aliquantum nodoſa & fibroſa, cauliculus unus & alter tenuiſſimus, nudus, tres, quatuor, etiam ſex uncias altus, inter folia oblonga, anguſta, exurgit, qui capitulum minimum (quod apertum non vidimus) ſuſtinet: in petra circa Oenipontem reperitur.

III. ALLIUM montanum radice oblonga: priori ſimile, ſed caule altiore & foliis longioribus, capite rotundo pallide purpuraſcente, floribus ex foliolis ſex, totidemq; ſtaminibus compoſito, non longe Monſpelio, loco montoſo, qui Hortus Dei dicitur, obſervavimus: quod forte Allium montanum ſive Petroſcorodon Geſneri in libro de Hortis.

Moly moſchatum capillaceo folio.

DE MOLY.

CAPUT V.

I. MOLY Affricanum umbella purpuraſcente: ex radice bulboſa, caulis (modo unus, modo plures) cubito altior, nudus & cavus, una cum foliis aliquot latiuſculis, in acutum definentibus, palmaribus & etiam ſesquipalmaribus, per marginem, inſtar graminis hirſuti, piloſis: umbella, caulis ſummo inſidet, cujus flores communiter ex quinque foliolis, dilute purpuraſcentibus, pediculis oblongis & firmis inſident: quibus veſicula, duo triave ſemina nigra rotunda includens, ſuccedit. Odore eſt Allii graviore. Hoc Argentina à D. Meyero acceptum, in horto ab aliquot annis alimus.

II. MOLY moſchatum capillaceo folio: bulbo eſt parvo oblongiuſculo, rufeſcente & veluti reticulato cortice tecto, ex quo cauliculus tenuis, palmaris, rariſſimè pedalis emergit; circa quem folia juncea vel potius capillacea, ſed ſine ordine, quæ modo unciam, modo tres quatuorve uncias longa (quæ nimis lata in figura exprimuntur) cauliculi ſummo pedicelli quini, ſeni, ſeptení, veluti in umbella diſpoſiti, à duobus exiguis foliolis ſuſtentati, inſident: quorum ſinguli floſculum ex ſex foliolis acutis compoſitũ, obſcure albentem lineis fuſcis per medium diſcurrentibus diſſectum & ſtaminulis aliquot donatum ſuſtinent: his capitula rotunda ſemina tria vel quatuor, nigra, oblonga, triquetra, continentia, ſuccedunt: flos Moſchi vel Zibethi odorem ſpirat, & in collibus Monſpelio vicinis provenit; unde D. Saltzmannus anno 1598. attulit, & poſtmodum aliquot annis in hortulo coluimus.

DE ORCHIDE.

CAPUT VI.

I. CYNOSORCHIS anguſtifolia hiante cucullo: huic radices ſubſunt duæ globoſæ, altera major & vegetior, altera flaccidior, quibus ſuperne fibræ aliquot adhærent: caulis cavus, ſtriatus, cubito minor, foliis aliquot pallide virentibus, lęvibus, ſtriatis, uncias ſex longis, ſemunciam latis inferne, & uno alterove ſuperne, amplexantibus: ſpicam habet oblongam, ex oblongiuſculis pediculis dependentibus, hiantem cucullum referentibus: hanc in pratis Patavinis legimus.

II. CYNOSORCHIS militaris montana ſpica rubente conglomerata: ex radicibus prædictæ ſimilibus, caulis cubitalis, rotundus, cavus, paucis folijs anguſtis, ſtriatis, uncias ſex longis cinctus, exurgit, cujus ſummo ſpica, ex floribus parvis, eleganter rubentibus conglomerata, inſidet: quorum labrum in quatuor parvas barbulas dividitur, calcare tenuiſſimo à tergo. Naſcitur in herboſis montis Mutetæ, Majo florens: quam prius Patavium obſervavimus.

III. CYNOSORCHIS militaris pratenſis elatior floribus variegatis: hæc priore eſt teſticulis minoribus, caule breviore, foliis latioribus, uncias duas longis, etiam caulis ſummum, tubi inſtar cin-

cingentibus: ſpica breviore, ex floribus priore longo minoribus, iiſq; ex albo & rubro eleganter variegatis. In pratis humidis Michelfeldenſibus, & trans Rhenum reperitur.

IV. CAMÆORCHIS alpina folio gramineo: planta palmaris eſt, ex cujus radice gemina, globoſa, oblonga, folia anguſtiſſima, utrinque quaterna, cauliculum nudum, triuncialem, qui inter ea fertur, ſuperantia exurgunt: ſpica unciali, cui utrinque foliolum breviſſimum ſubjicitur: floſculi virides galericulati ſunt. In monte Helvetiorum Gothardo, copioſe & acervatim, Iunio florens, reperitur.

V. ORCHIS montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga: Teſticulos duos habet parvos, rugoſos, quorum alter, ut in reliquis Orchidibus vegetior, hinc communiter ſolum unus teſticulus reperitur: quorum ſummo, fibræ oblongæ, varie & oblique ſparſæ, adpoſitæ. Caulis cavus nonnunquam pede altior, quem folia anguſta paucaque uncias tres vel quatuor longa baſi ſua veſtiunt, at cuilibet flori folium breve quidem, ſed latius & in apicem definens, ſubjicitur. Flores quini, ſeni, alternatim in caulis ſummo diſpoſiti coloris ferruginei, obliqui tubuli forma, quorum lingua propendens oblonga eſt, & ex baſi latiore in apicem abit, cui legumentum pallidioris coloris, veſicæ inſtar impoſitum, etiam in apicem & communiter bifidum finit: floribus utriculi, ſemine pulverulento repleti, ſuccedunt. Hanc in Italiæ montibus Baſſanenſibus legimus: & Matthiolum ſub Teſticuli tertij ſpecie prima, in figuris majoribus exprimere voluiſſe, cenſemus, cujus tamen figura mala, & ſine omni deſcriptione, & ut in hiſtoria Lugdunenſi ſub Teſticulo 3. Matth. At fateor pejorem eſſe eam figuram, quam Matthiolo meo emaculato addidi, deſumptam ex Tabernæmontani figuris: tunc enim quid ſibi vellet Matthiolus, non conſtabat, imo etiamnum dubius ſum: quare aliam figuram delineari curavimus. Hujus haud dubie ſpecies, quam doctiſſimus Columna in ſua Ecphraſi minus cognitarum ſtirpium, Orchidis macrophyllæ nomine & eleganter deſcripſit, & icone expreſſit.

Orchis palmata pratenſis anguſti-folia.

Orchis palmata anguſtifolia minor flore odoratiſſimo.

VI. Orchis palmata pratenſis anguſtifolia major: radices habet parvas, veluti palmas geminas, in binos digitos diſtributas, fibris paucis annexis: folia liliacea, anguſta, lævia & palmaria, per quæ veluti tubum, caulis cubitalis cavus effertur, cui ſpica fere palmaris anguſta, ex floribus dilute purpureis, brevi calcare donatis compoſita, quibus ſingulis foliola oblonga acuminata ſubjiciuntur, & capitulum oblongum, ſemen aliarum inſtar continens, ſuccedit. Hæc in pratis udis Michelfeldæ, ipſa æſtate reperitur.

VII. Orchis palmata anguſtifolia minor flore odoratiſſimo. Radice eſt gemina, oblonga, anguſta, palmę ſimili, in tres quatuorve fibras craſſiſſimas diviſa, ſupra quas ex imo caule fibræ aliquot ortæ expanduntur: ex radice folia quina aut ſena, oblonga, graminea prodeunt, inter quæ caulis unicus palmaris, pauciſſimis & exiguis foliolis donatus, qui velut in ſpicam biuncialem abit: cui flores dilute purpurei odoratiſſimi inſident, qui galea tecti, labro prominulo, in quatuor barbulas diviſi ſunt, & parvo calcari, à tergo prominente, donati. In pratis humidis Michelfeldæ provenit & autumno floret (quamvis etiam Monſpeſſuli reperiatur) & ſub Satyrio octavo in Phytopinace deſcripſimus.

VIII. Orchis palmata flore viridi: ex radice gemina, palmata & parva, caulis palma altior, folijs paucis, nervoſis, uncias tres longis, unam latis, veſtitus exurgit, ſpicam habens triuncialem, floſculos paucos, ſubvirides, galea tectos, & labro prominulo in duas barbulas diviſo, quib. ſingulis foliolum oblongum, anguſtum ſubjicitur. In montibus Bohemiæ, Sileſiæ finitimis, in Saxo Mommelgrund, copioſam Iunio florentem, D. Fleiſſerus obſervavit, & attulit.

IX. Or-

Orchis palmata montana maxima.

IX. ORCHIS palmata montana maxima: Radices habet geminas inſtar palmarum duarum ſibi invicem junctarum, & velut in plures digitos diviſarum,quarum altera alba,vegetior ac ſolida, ſupra quas fibræ paucæ conſpiciuntur. Caulis eſt bicubitalis, ſtriatus,vacuus, quem folia pedalia primum,mox palmaria, ſeſquiunciam lata, nervis diſtincta, complectūtur: in cujus ſummo flores in ſpica palmari digeſti, coloris dilute purpurei, qui parvi ſunt galeola tecti, labro exiguo propendente, in anguſtiſſimas barbulas diviſo, & à tergo oblongo, capillaceo calcari donati;ad quorum exortum foliola ſingula,quaſi in filamentum abeuntia, obſervantur: his capitulum oblongum, ſtriatum, ſemen exiguum ſcobis inſtar continens, ſuccedit. Hæc in montibus vicinis, potiſſimum Muteto, copioſe Majo florens,provenit.

DE OPHRI.

CAPVT VII.

OPHRIS minima:è radice ſubflaveſcente fibroſa&Orchides redolēte,cauliculus ſimplex, trium quatuorve unciar.ſub foliolis prodit; cui foliola duo Ophrios vulgaris modo apponūtur,quę parva ſunt, glabra, ſplendentia, coloris unifolii & nonnihil in cordatam effigiē, è rotundiuſcula figura diſcedentia, quib. cauliculi altera pars,ſimiliter trium,quatuorve unciarum ſupereminet, cujus ſummo floſculi parvi herbacei inſident,in Ophris vulgaris florib. exilitate ſola recedētes, quib.vaſcula exigua ſuccędunt.Florentiis in locis ubi ſponte provenit, Iulio potiſſ.menſe floret: at in hortos, cum gleba ſoli natalitii tranſlata,citiùs.Naſcitur plurimū, ut D.Furerus monuit,à quo eam (ſed prius à D. Sigfrid.) accepimus, Ophridii ſeu Bifolii Broccenbergici minoris nomine,in opacis muſcoſiſq; ſylv. Broccio & Offmannino vertici dicto.

DE OROBANCHE.

CAPVT VIII.

I.OROBANCHE flore majore ex cæruleo purpuraſcente:Radice eſt craſſa,longa,fibroſa:caule ſemipalmari,foliolis paucis, breviſſimis, craſſis & acutis cincto,qui in quinq; ſex, etiā plures pediculos triūciales,nudos,abſumitur, quamvis etiā ex folior.alis pediculi prodeāt, quorum ſummo calyx,uncialis ſinuatꝰ inſidet,& ex quolibet flos unicus,cęruleo purpuraſcens,lōgo pediculo donatus,exit,qui magnus,uncias duas longus, forma galericulatus,& veluti roſtratꝰ,ut in Alectorolopho,ex quo filamentum oblongum, reflexū prodit: quid flori ſuccedat,non conſtat.Hanc,in Pyrenęis montib.D.Burſ.legit & cōmunicavit.

II. Monere lubet de vulgari Orobanche,eam recte à Theophraſto Limodoron, quaſi famem adferens, vocari; eo quod plantæ cui adnaſcitur,alimentum ſubtrahat. Hanc enim ſemper alterius plantæ radici adnatam obſervavimus, ut Geniſtæ vulgari & Hiſpanicæ, Hieracio Sabaudo, Trifolio, Aſtragalo ſylvatico & aliis.

III.OROBANCHE quæ Hypopitys dici poteſt: hæc Orobanche vulgari ſimilis, ſed humilior & nigricans,caule unciarum quatuor, quaſi ſquamis contecto: flores in ſummo,veluti in parvam ſpicam congeſti,Nido avis ſimiles, albidiores tamen,rariores ac duriores.Sub piceis,abietibus& pinaſtris (hinc hipopitys) provenit. Sapore eſt aliquantum aſtringente.

LI-

LIBER TERTIVS.

DE RAPVNCVLO SIVE CAMPANVLA GLABRA.

CAPVT I.

Rapunculus ſpicatus cæruleus.

Rapunculus alpinus ſive Pyramidalis minor.

RAPUNCULUS ſpicatus datur ſpica alba, vel cinericea, vel coloris violacei ſaturi; hic ſolum figura Rapunculi ſpicati cærulei- adpoſita, cum jam deſcriptus ſit.

I. RAPUNCULUS alpinus ſive Pyramidalis minor: Radix Rapunculi forma: caulis unus, ſeſquipalmaris, foliis pallide virentib. per ambitum crenatis, acuminatis, unciam latis, tres longis, alternatim cingitur: in ſummo flores pauci, cærulei, campanulæ forma, pedicellis annexi & filamento oblongo ex eorum medio prodeunte, donati propendent: quibus ſingulis capitulum oblongum, pertuſum ut in campanula perſici folia ſuccedit, cui ſemen minutum includitur: in Italia provenit, ſed locus excidit.

Rapunculus alpinus corniculatus.

II. RAPUNCULUS alpinus corniculatus, quem nomine rapunculi alpini ſpicato ſimili, ante annos viginti duos in Phytopinace, dein in Matthiolo emaculato, deſcripſimus; nunc vero diligentius, cum eam ex Baldi rupium fiſſuris, abſq; radice eruerimus, ut figura noſtra in Matthiolo exprimit, poſtmodum à D. Neudorffero cum radice, & perfectiorem à D. Pona ante annos decem acceperimus.

Radice eſt tuberoſa inæquali, quaſi ex pluribus grumis compacta, alba, digiti craſſitie aliquando lignoſa, pallida, rugoſa & palmari: ex qua cauliculus (modo unus, modo plures) tenuis ac ſtriatus, unciarum quatuor exurgit: folia, quę ſaturate virentia, tenuia, ad radicem aliquando ex rotunditate oblongata: Bellidis cæruleæ forma communiter ſubrotunda, crenata, Alliariæ forma, ſed minora, pediculis uncias quinque vel ſex longis prædita, ex radice una cum cauliculis exurgunt: quæ vero cauliculis & quidem pediculis brevioribus adhærent, longiora ſunt & anguſtiora, profundius, ſed rarius, inciſa, quorum quina vel ſena, ſtellæ in modum umbellæ ſubjiciuntur, quę cauliculi ſummo inſidet, & ex floribus viginti, etiam pluribus, arcte junctis & ex cæruleo purpuraſcentibus conſtat, qui, ex calicibus pediculis latis brevibus & ſtriatis donatis prodeunt: ex ſingulo calice flos unus, ad exortum tumidus, oblongus, ſenſimque anguſtatus, & in extremitate crenatus, formam cucurbitæ vitreæ referens, in medio tumore, inciſuræ ſuperficiariæ quinque conſpiciuntur: apertus, ex foliolis quinque compoſitus, filamenta aliquot exhibet, intet quæ unum longe producitur, in ſummo bipartitum, aliquando inſtar capreoli vitium contortum: ſemen non fuit obſervatum. In Baldi montis jugis, inter præcipitia propendet, ubi Auguſto menſe florentem anno 1578. collectum, quod cum Patavii D. Guilandino oſtenderemus, Rapunculum montanum, at D. Cortuſus, Cantabiſcam alteram Anguillaræ nominabat. Io. Pona in ſuo Baldo ante annos quindecim excuſo, Trachelii petræi minoris nomine propoſuit.

III. CAMPANULA alpina latifolia flore pullo: hæc cauliculo eſt tenuiſſimo palmo minore, qui ad partem uſq; mediam, foliis uncialibus, ſubrotundis, alternatim diſpoſitis, leviter crenatis, pallideq; virentibus, cingitur: at pars ſuperior

nuda eſt,cui fere ſemper unicus flos,mediæ magnitudinis, pulli coloris inſidet.In alpibus Auſtriacis,ut Sneeberg & aliis D. Burſerus reperit, & Rapunculi alpini latifolii nomine, miſit.

IV. Campanula alpina linifolia cærulea. Ex radice tenui,alba,cauliculi quaterni,quini, plures paucioresque,palmares, & ſeſquipalmares, graciles,rotundi,ſimplices,emergunt: foliis oblongis anguſtiſſimis, confuſo ordine ſepti: flores ſummitate cærulei, ut in Rapunculo vulgari, quibus capitula, exiguum ſemen continentia, ſuccedunt. Hæc rupes & ſumma juga montis Waſſerfall,Iulio menſe florens, exornat.

Campanula alpina rotundifolia minor.

Campanula alpina rotundifolia minor, à Cluſio ſub Campanula alpina minore deſcribitur: verum figura quam addit eſt Campanulæ rotundifoliæ vulgaris minoris, quare veram figuram adpoſuimus.

V. Campanula rotundifolia minima: plantula eſt unciarum trium,ex cujus radicula alba, capillari,oblonga, exurgunt cauliculi (ſæpe unus,plerumque terni,quaterni) tenuiſſimi; ſubrubentes & ad radicem ſubhirſuti, majori ex parte nudi, ſinguli unicum floſculum ſubcæruleum deorſum nutantem, calathi forma,ex unico folio ſexangulo compoſitum, ſuſtinent, quibus capitula foraminibus pertuſa,ut in reliquis campanulis, ſuccedunt: foliola habet potiſſimum ad radicem, exigua, ſubrotunda, ſerrata, rigidiuſcula,quandoq; rubentia. Hanc in Rhætorum alpibus, cum Italiam peteremus, anno 1577. Septembri menſe adhuc florentem inter ſaxa copioſiſſime obſervavimus, nec altiorem invenire licuit: quam cum D.Cortuſo oſtendiſſemus Cantabricam Plinii nominavit. Plinius l.25.cap.8.ſuæ Cantabricæ,quæ per Divi Auguſti tempora à Cantabris reperta fuit,caulem junceum,pedalem tribuit,in quo ſint floſculi oblongi veluti calathi: in quibus ſemen perquam minutum,& quæ ubique naſcatur.

VI. Campanula Cymbalariæ foliis: ex radice exigua capillacea & albicante, cauliculi tenuiſſimi, virides, nonnunquam palmum ſuperantes,& mox in alios brachiati,prodeunt: quibus folia rara,ſubrotunda,hederacea, vel potius Cymbalariæ foliis ſimilia,anguloſa,viridia,tenuia,longis pediculis donata,ſine ordine adhærent: flores cærulei,oblongi campanulæ forma, aliquando ſummis cauliculis; aliquando pedicellis biuncialibus,ex eorundem lateribus exurgentibus,inſident. Hæc non longe Toloſa in Ericetis provenit, & quia vix ſola ſuſtinetur, Ericetis incumbens exurgit: eandem etiam circa Lutetiam D.Cherlerus legit.

VII. Cam-

Campanula ſerpillifolia.

Campanula foliis ſubrotundis.

VII. Campanula ſerpillifolia: Tota planta, floribus exceptis, ſerpillum refert: nam radice eſt tenui,obliqua, tenuiſſimis fibris capillata, & hinc inde repente: cauliculis plurimis rubentibus in terram reflexis, cui novis fibellis adhærent,qui in ramulos plures tenuiores dividuntur: quos foliola Serpilli, vel potius Nummulariæ,quæ flore eſt purpuraſcente,forma ſubrotunda,duo ſemper oppoſita,quædam majora, quædam Serpillo minora,crenata, ſubtus pallide virentia, pediculis breviſſimis, & leviſſime pubeſcentibus,ambiunt: cauliculi aliquando in pediculos nudos,flores ſuſtinentes deſinunt:aliquando ex cauliculorum lateribus pediculi triunciales in ſummo nudi floribus ornati exurgunt: flores bini vel terni campanulæ forma,ex cæruleo rubentes,deorſum nutantes,ſinguli ſingulis pedicellis donantur. Hujus ramulum à D. Bauhino fratre primum habuimus,dein in Baldo cum floribus legimus: tum à D.Paſchali Gallo,qui eam in Rhætia ex rupibus dependentem collegit.

Similem,ſed foliis inferne albidioribus & ſuperne pallide virentibus, in Inſula Toupinambault Braſilianorum natam, D. Burſerus communicavit.

DE TRACHELIO SIVE CAMPANVLA HIRSVTA.

Capvt II.

I. Campanula foliis ſubrotundis: ex radice tenui repente, caulis ſeſquipalmaris levi lanugine pubeſcens exurgit, quem folia pauca,ſubrotunda,uncias duas pene longa,lataque,pediculo oblongo donata, tenuia, ſubaſpera,per ambitum crenata,cingunt: in caulis ſummo flores pauci,dilute cærulei,Campanulæ forma,deorſum pendentes,ex quorum medio ſtylus

lus exurgens,extra florem fertur. Hanc cervicariæ minoris rotundifoliæ nomine D. Sigfridus, Helmſtadio miſit.

Hæc à campanula hortenſi Rapunculi radice differre videtur altitudine, foliorum longitudine,florum magnitudine & numero,quæ pro radicibus multas, tenues, transverſas & oblique repentes fibras,habet,ita ut ex hortorum areolis vix extirpari poſſit, à quibus radices oblongæ, candidæ, Rapunculi radicibus ſimiles,demittuntur.

II. Campanula Drabæ minoris foliis:ex radice Rapunculi minoris forma, caules ſeſquipalmares, lanugine leviſſima aſperſi prodeunt, quos folia, Drabæ minoris foliis ſimilia, ſubrotunda, viridia, unciam longa, ſemunciam lata, per ambitum crenata, & in acumen faſtigiata, ſubaſpera, pediculis carentia, alternatim veſtiunt:flores pauci, ſubcærulei, ſexanguli, calathi forma,mediocris magnitudinis & pediculis oblongis donati,ſummo cauli inſident. In pratis circa Valeſianorum Thermas copioſe provenit, unde D. Burſerus attulit.

Campanula foliis Echii floribus villoſis.

Campanula foliis Echii.

III. Cam.

III. Campanula folijs Echij floribus villoſis: ex radice oblongiuſcula, folia anguſta quatuor & quinque uncias longa, ſubaſpera, prodeunt; inter quæ caulis palmaris, rarius pedalis, rotundus, ſubaſper, paucis brevibus & anguſtis foliis veſtitus, exurgit, ex cujus ſummitate flores unciales, lati, Campanulæ forma, quini, ſeni, cærulei, alternatim diſpoſiti, brevibus pediculis dependent: quorum extremitates, quemadmodum & calices, pili oblongi, pappi inſtar, ambiunt. Hæc in Baldo reperitur & Helvetiorum alpibus Gotthardo & monte Fracto: diverſa plane à Trachelio montano hiſtoriæ Lugdunenſis.

Hujus & minor ſpecies, quæ minus hirſuta, ſemipalmaris, foliis brevibus, cauliculo gemino, ex quorum quolibet reflexo, flos unicus, illo tamen minor, dependet: quam ex Helvetiorum alpibus D. Burſerus attulit.

Campanula adhuc alia datur foliis Echii, quam cum Cluſius nomine Trachelii Θυρσοειδὲς deſcripſerit, nullam vero figuram adpoſuerit, eam præcedenti jungere voluimus.

DE RAPISTRO.

Capvt III.

I. Rapistrum floribus Leucoji marini: plantula ſemipalmaris eſt, radice oblongiuſcula, alba, fibellis donata, cauliculis trium quatuorve unciarum: foliis vulgari Rapiſtro luteo ſimilibus, parvis, uncialibus, crenatis, & ſubaſperis: floſculis parvis ſubcæruleis, Leucoji marini ſimilibus, quibus ſiliquæ parvæ, anguſtæ, ſemen minutum continentes, ſuccedunt. Circa Maſſiliam in rupibus D. Burſerus legit.

II. Rapistrum monoſpermon: ex radice longiuſcula albicante, parum fibroſa, caules pedales, quandoq; altiores, rotundi, tenues, ramoſi, eleganter virentes, leviterq; hirſuti exurgunt: folia humi ſparſa, craſſa ſunt, Rapi foliis ſimilia, ad principium laciniata, dein ſubrotunda, leviter ſinuata & ſubhirſuta: flores ſecundum cauliculos palmares & tenues, velut in ſpica diſpoſiti, quadrifolii eleganter lutei aureive, quibus ſiliquæ ſuccedunt rotundæ (eleganter propter ſtrias, per eas quemadmodum in ſemine Coriandri diſcurrentes) in filamentum oblongum abeuntes: quæ quaſi geminæ ſibi inſident, parte tamen ſuperiore majore, cum in ea ſemen parvum oblongiuſculum, ſed unicum (unde ei nomen) contineatur. Hujus ſemen, nomine Lampſanæ monoſpermi, D. Doldius miſit, & hic Baſileæ in horto D. Zvingeri, Majo menſe floruit.

Rapiſtrum monoſpermon.

Hoc ipſum poſtmodum, ſed multo ſtrigoſius (illud enim cultura elegantius) in agris qua Auguſtam Rauracorum itur, ad rubram domum obſervavimus: idem ſed humilius & valde ramoſum, foliis parvis, eleganter viribus, in agris circa Huningen ad ſylvam, invenimus: & ſimile Monſpelio, ubi quoque ſponte crevit, habemus.

DE NAPO.

Caput IV.

Napus ſylveſtris Cretica: foliis eſt ad palmi longitudinem accedentibus, inſtar foliorum Rapiſtri albi, vel Irionis vulgaris, in lacinias octo vel decem diviſis, per margines crenatis, aſperis: caule albido, rotundo, ramoſo, ſubaſpero, ſummitate, cui flores non inſident, aculeata, floribus (quos non vidimus, ut nec radicem) ſiliquæ anguſtiſſimę biunciales ſuccedunt, quæ ſemen exiguum nigricans continent. Buniadis agreſtis nomine, ex Creta ab Honorio Belli accepimus: & à Cretenſibus σκιλοϐρουϐὲς vocatur.

DE RAPHANO.

Capvt V.

Raphanus aquaticus alter.

Raphanus Creticus: ex ſemine Cretico ab Honorio Belli, Ramolo nomine miſſo, Raphanus in hortis noſtris crevit, cujus planta tota, toto habitu à vulgari non diſſidebat; radice oblonga, alba & guſtus acerrimi; caule non adeo alto: foliis minus hirſutis & aſperis, flori modo purpureo, modo albo: ſiliquis & ſeminibus minoribus.

Raphani aquatici duas figuras, tanquam optimas, adpoſuimus, ſed ſine deſcriptione: cum is, qui foliis eſt in profundas lacinias diviſis ſu Radicula ſylveſtri, à Dodonæo: ſub Raphan ſyl. aquatico, à Lobelio in editione Belgica: Raphano aquatico à Tabernæmontano, ſive ſylveſtri & paluſtri in hiſtoria Lugdun. deſcribatur: alter vero, nomine Rapiſtri aquatici à Tabernæmontano exhibetur.

Raphanus aquaticus foliis in profundas lacinias diviſis.

DE DRACVNCVLO.

Capvt VI.

Dracunculus alpinus folio ſcabioſæ: radicibus eſt fibroſis, cauliculis rotundis, pedalibus, in ſummo in alas brachiatis: foliis inſtar ſcabioſæ laciniatis, alte inciſis & crenatis, alternatim diſpoſitis & pallide virentibus: floſculis, in ſummis virgulis, quoad diſcum medium ſubluteis, quem foliola alba, ut in Chamæmelo vulgari, ambiunt. In Helvetiorum pratis alpinis prope Fabarias & in Gotthardo provenit, Iulioque floret.

Eruca latifolia.

DE ERVCA ET SINAPI.

Capvt VII.

I. Eruca latifolia: hæc caule eſt cubitum excedente, albo, craſſo, ſtriato, ramoſo: foliis glabris pallide virentibus, ad radicem pedalibus, profundis inciſuris laciniatis, per quorum medium nervus latus excurrit, quem utrinque foliorum laciniæ biunciales, alarum inſtar, triangulares, corroſæ, figuræ diverſæ, inferne & ſuperne continuæ cingunt: quæ vero in caule breviora ſunt, & horum quædam Erucæ vulgaris foliis ſimilia, ſuprema vero anguſta & parum ſinuata: in caulis ſummo flores ſatis magni, aurei, quadrifolii, ſtaminibus plurimis donati, quibus ſiliquæ oblongæ ſtrictiſſimæ ſuccedunt. Erucæ nomine in horto ſata: an forte Eruca tertia Anglica, in horto Camerarii?

II. Eruca ſylveſtris minor Burſæ paſtoris folio: ex radice craſſiuſcula, cauliculus palmo altior, ſubaſper, brevibus alis brachiatus exurgit: folia ad radicem ſparſa, ſeſquiunciam longa, Burſæ paſtoris mediæ modo laciniata, ſubaſpera, in caule nulla, niſi quæ alis, & quidem vix laciniata, ſubjiciuntur: flores ſubaurei, ſatis magni, longis pediculis inſidentes, quibus ſiliquæ breves ſuccedunt. Monſpeſſuli collecta.

III. Eruca ſylveſtris minor incana: ex radice cauliculi læves, virentes, quatuor, ſex & octo unciarum, in plures alas unciales diviſi prodeunt: folia ad radicem plura, biuncialia, tenuiſſime laciniata, quæ etiam cauliculos alternatim cingunt, omnia incana ſunt: floſculi plurimi, pallide lutei, quibus ſtrictiſſimæ & breves ſiliquæ ſuccedunt: Monſpelio D. Rumbaum attulit.

IV. Eruca lutea ſive Barbarea flore pleno: hæc à vulgari magnitudine differt: caule eſt craſſiore & ſtriato, ſed breviore: foliis uncialibus: floribus nonnihil quam in vulgari majoribus, aureis & plenis. Inter ſegetes Paterniacenſes, & juxta Arburg arcem Bernatum, Iunio floret.

V. Eru-

Eruca cærulea in arenoſis creſcens.

Eruca maritima Italica.

V. Eruca cærulea in arenoſis creſcens: Ex radice rufeſcente,oblonga,tenui,leviter fibroſa, caules plures palmares, rarius ſeſquipalmares ſtriatos,hirſutos,ramulis aliquot brachiatos, emittit: folia ad radicem per terram ſparguntur, erucæ vulgaris inſtar ſinuata, & quaſi circumroſa, hirſuta, aſpera, ſeſquiuncialia, ſed etiam breviora & anguſtiora,quę in caule rariora ſunt, minus ſinuata & aliquando integra:floſculi eleganter cærulei, vel purpuro-cærulei, quadrifolii,filamentis brevibus donati, ramulorum extremis inſident,quibus ſiliquæ oblongæ, tenues & læves, ſemen minutum ſubrufum & acre includentes,ſuccedunt. Provenit apud nos locis arenoſis, ut iis quæ Birſa alluit: ſic quibuſdam in locis in muris reperitur: imo etiam altiſſimis jugis & petris circa Delſpergam &Lauffen Rauracorum: in Phytopinace, & Matthiolo, addita figura,quoque deſcripſimus.

VI. Eruca maritima Cretica ſiliqua articulata: tota planta albicat, folia habens ad radicem brevia,anguſta, in minores lacinias diviſa & ſubaſpera: cauliculis eſt palmaribus, reflexis, ſtriatis (flores non conſpecti) ſiliquis plurimis, incurvis,articulatis,trium quatuorve unciarum aſperis, ſemen minutum ſubrufum continentibus,quam ex Creta Honorius Belli miſit.

Erucæ maritimæ Italicæ ſiliqua haſtæ cuſpidi ſimili,figuram perfectam adpoſuimus, cujus tres diverſæ una cum deſcriptione (inter quas una ex Lobelio deſumpta, qui nomine Cakile Serapionis Erucæ folio, napi flore exhibuit) in Lugdunenſi hiſtoria proponuntur.

VII.Eru

Eruca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata.

VII.Eruca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata.HancMonſpeſſuli anni 1579.ubi collegiſſemus,ſic deſcripſimus, quemadmodum in Phytopinace videre eſt: ex radice ſemipalmari, craſſiuſcula,leviter fibrata, albicante, caules ad exortum purpuraſcentes, terni, quaternive, pedales,aliquando cubitales,rotundi, ſtriati,ſubaſperi,in ramos brachiati exurgunt:folia ad radicem humi ſparſa,pauca,oblonga,anguſta, ſinuata, hirſutie aſpera, bina ternave ſimul juncta, in caulibus,præſertim ſiliquis onuſtis, pene nulla, oblonga,leniter ſinuata:floſculis eſt luteis quinquefoliis,quibus ſiliquæ ſuccedunt quadrangulæ,in apicem acutum rigidumque deſinentes,lęves,oblongo pediculo inſidentes, per maturitatem duriſſimæ:quarum quælibet latera quatuor obtinet,quæ ad formam alarum perceæ piſcis elevata,in medio ſinum oſtendunt: his per longum diſſectis, utrinque duæ capſulæ diſtinctæ conſpiciuntur, in quarum qualibet, ſemen unicum rufum, cochleæ inſtar convolutum acuminatum & acre continetur. Iunio menſe florentem & ſiliquas ferentem, legimus.Hanc videtur Herbarii Lugdunenſis auctor, ſub Sinapi echinato voluiſſe proponere,verum figura vitioſa & deſcriptio non ſufficiens.

Sinapi parvum ſiliqua aſpera: radice eſt oblonga craſſiuſcula & capillata, ad quam folia plura,Erucę ſylveſtris minoris forma,ſed minoris forma, ſed minora,in lacinius tenuiſſimas diviſa,& acria:cauliculi plures,recurvi,lęves,duarum triumve unciarum (rariſſime cauliculus palmaris erigitur) in alas unciales brachiati:flores parvi,pallide lutei,quibus ſiliquę multæ ſtrictæ,unciales & aſperæ, in latera divaricatæ, ſemen minutiſſimum continentes, ſuccedunt:circa Monſpelium provenit.

Reſedæ affinis Phyteuma.

Eryſimo ſimilis hirſuta alba.

DE RESEDA.

Capvt VIII.

Reseda linarię foliis:er radice candida,longiuſcula,caulis cubitalis rotūdus,in ramos palmares diviſus, foliis linariæ ſtrictiſſimis,oblongis, viridibus veſtitus exurgit: rami ſinguli, in florum oblongam veluti ſpicam abeunt,quam floſculi parvi,muſcoſi, tenuibus capillamentis ornati, ut in Reſedæ minore alba (quam Seſamoidem parvam Salamanticenſem Cluſius nominat) pallide flaveſcentes conſtituunt:quibus capitula vel vaſcula anguloſa,bifida,exili ſemine pallido plena, ſuccedunt. Hæc in ſolo arenoſo convallium montium Pyrenæorum,à D.Burſero collecta.

Resedæ affinem facimus eam quam Phyteuma Monſpelienſium, Lobelius & Lugdunenſes vocant, deſcribunt & depingunt: verum cum foliis nunc oblongis, nunc in aliquot lacinias diviſis reperiatur, una figura exprimere voluimus.

DE ERYSIMO.

Capvt IX.

Erysimo ſimilis hirſuta: ex radice oblonga, alba, lignoſa & fibroſa, caulis modo unus, modo plures cubitales,aliquando ſubrubẽtes,ſtriati,hirſuti, aliquando in ramulos brachiati,exurgunt:folia plura, ad radicem humi ſtrata, aliquando pediculis carentia, ſeſquiunciam longa, aſpera, hiſpida, ſubalbicantia,perambitum crenata, rarius laciniata, & quæ in caule minora ſunt, eumque baſi latiore cingunt: ſecundum ramulorum longitudinem, veluti in ſpica floſculi albi, quadrifolii, pedicellis, inſident,qui in ſiliquas oblongas,ſtrictas,ſemen minutum

nutum continentes, abeunt. Provenit locis ſaxoſis, ruderibus, muris, ut hic Baſileæ ad mœnia, ad arcem Mönchenſtein, primoque vere floret: Monſpeſſuli quoque in ruderibus umbroſis, ſed per omnia minor: rarius in arenoſis, ut apud nos ad Wieſam fluvium, Patavii ſimiliter collegimus, & hanc D. Guilandinus Dryophanon Plinij lib. 27. cap. 9. Drabam alteram & Thlaſpi ſpeciem: at D. Cortuſus, Eryſimum tertium nobis nominabat: poſtmodum Barbaream muralem Ioan. Bauhinus frater appellavit. Hujus deſcriptionem & iconem, in Matthiolo emaculato, exhibuimus.

DE PERSICARIA.

CAPVT X.

PERSICARIA anguſtifolia; ex radice nigricante, fibris oblongis capillata, caules plures cubito altiores, rubentes, læves, geniculis diſtincti exurgunt: quos folia, Perſicariæ vulgaris foliis triplo, quadruplove anguſtiora, duas, rarius tres, uncias longa, ambiunt, & in ſummo in ramulos brachiantut, quibus ſpicæ oblongæ, floribus pallide purpuraſcentibus ornatæ, ut in vulgari inſident. In humidis circa Michelfeldam, æſtate florens, reperitur.

Naſturtium hortenſe latifolium.

Naſturtium hortenſe criſpum anguſtifolium,

Naſturtium hort.criſpum latifolium.

DE NASTURTIO.

CAPUT XI.

NASTURTIUM hortenſe duplex eſt,plano & criſpo folio:illud latifolium, cujus ſolum figura adpoſita,& anguſtifolium vulgatius: hoc, quod criſpum ſimiliter duplex eſt.

I. NASTURTIUM hortenſe criſpum: hoc,foliis exceptis,cum vulgari convenit : hujus enim folia criſpa ſunt: eſtque duplex, latifolium & anguſtifolium , quemadmodum binis figuris in Matthiolo exhibuimus (cum ſæpius in hortulo noſtro creverit) & hic repetere placuit.

II.NASTURTIUM pratenſe parvo flore:ex radice tenui,fibroſa,caulis cubitalis,viridis,varie incurvatus exurgit, foliis atrovirentibus, oblongis, Erucæ ſylveſtris minoris, aut Sij forma, utrinque longis petiolis in lobos ſubrotundos, aliquando oblongos diviſis, & per ora dentatis, cincti: in caulis ſummo,floſculi parvi,albi,velut in umbella diſpoſiti,quibus ſiliquæ parvæ ſemine minutiſſimo refertæ ſuccedunt. Circa Montembelgardum locis humidioribus provenit. Suſpicamur Matthiolum, quem Tabernæmontanus ſecutus eſt, ſua figura Siſymbrii aquatici alterius,duas plantas miſcuiſſe: ita ut florum umbella,huic jam deſcriptæ,folia vero, Naſturtio pratenſi vulgato magno flore,conveniant.

NASTUR

Naſturtium aquaticum majus & amarum.

Naſturtium alpinum minus Reſedæ foliis.

Nasturtium aquaticum majus & amarum, quod Thalius nomine Siſymbrii alterius ſpecie ſecunda deſcripſit, & ſæpe inter Naſturtium aquaticum ſupinum reperitur, à quo ſapore amaro potiſſimum diſtinguitur, hic deſcribere noluimus: at figuram adponere, cum nullus eam exhibuerit, voluimus.

III. Nasturtium ſylveſtre minus: ex radice tenui capillacea, cauliculi plures (& quantum ex ſicca colligere licet reclinati) trium quatuorve unciarum emergunt: foliis Naſturtij vulgaris forma, ſed minoribus, per terram ſparſis & etiam cauliculos cingentibus: in quorum ſummo floſculi parvi albicantes, valvulæ exiguæ, ut in Iberide, vel Burſa paſtoris minima. Hoc primo vere, ad alveos aquarum ſalſugine imbutarum Ftanckenhuſij Thuringiorũ, copioſiſſime erumpit, unde D. Furerus cum aliis elegantiſſimis, Iberidis puſillæ, ſeu Naſturtii ſylveſtris Franckenhuſani nomine, miſit.

IV. Nasturtium alpinum minus Reſedæ foliis: ex radice alba tenui & oblonga, cauliculi leves, tenues, recurvi, communiter indiviſi, palmoque minores prodeunt: foliis longis pediculis, inſtar Reſedæ vulgaris, preditis, in lobos tres, vel quatuor ſubrotundos, diviſis: flores in cauliculorum ſummis albi, mediocris magnitudinis, quibus ſiliquæ ſtrictiſſimæ, ſeſquiunciales ſuccedunt. In Rhætorum alpibus Iulio florens, reperitur. Verum ex Helvetiorum alpibus & Pyrenæis, longe minus habemus, ita ut tota planta abſque radice uncias tres non ſuperet.

V. Nasturtiolum alpinum capſula Naſturtij hortenſis: radice eſt lignoſa, parum fibroſa, cauliculis uncias duas non excedentibus: foliolis parvis, anguſtis, craſſis, ungue brevioribus: floſculis

culis parvis albis,capſulis ſatis magnis, Naſturtio hortenſi ſimilibus. In Rhætiæ monte Nombre prope Balneum Worms,æſtare florens, Ioh. Bauhin.frater collegit.

VI. Nasturtium alpinum Bellidis folio majus: Ex radice caulis cubitalis rotundus,lævis, ad exortum ſtatim diviſus, prodit: folia habet tenuiſſima,bellidis forma, uncias quatuor longa:quæ vero in caule ſunt, pediculis carent,& inſtar Thlaſpi vulgaris lato ſemine,leviter ſinuata,eum ambiunt: flores albi,in caulis ſummo, quaſi in ſpica uncias ſex longa, quibus ſiliquæ triunciales,anguſtæ,ſemine rufeſcente,rotundo, plano,refertæ,ſuccedunt. Circa Fabarias Thermas,ad aquæ defluxum,D.Burſerus legit.

VII. Nasturtium alpinum foliis Barbareæ: Radice eſt parva,capillacea,albicante: cauliculis pluribus tenuiſſimis,fragilibus,reflexis,nonnihil villoſis,nonnunquam in alas diviſis,ſemipalmaribus, palmaribus & nonnullis cubitalibus: foliis ad radicem pluribus, parvis,tenuiſſimis,viridibus,foliorum Barbareę modo,ſed minus frequenter ſinuatis, quæ in cauliculis rariora ſunt, & quædam minime ſinuata: floſculis eſt minimis albis: ſiliquis oblongiuſculis & ſtrictiſſimis. Hoc Cardamine aut Erucæ peculiaris nomine, D.Burſerus ex Auſtria, ſed in finibus Bohemiæ collectum, transmiſit.

Thlaſpi villóſum capſulis hirſutis.

DE THLASPI.

CAPVT XII.

THLASPI vaccariæ folio, Burſæ paſtoris ſiliquis: caule eſt cubitali, rotundo ſtriato, lævi, viridi, ramoſo, quem folia vaccariæ ſimilia, atrovirentia, glabra, pediculis carentia, cingunt: flores parvi, albi: ſiliquæ Burſæ paſtoris forma, ſed majores: Non longe Monſpelio, in horto Dei dicto, D. Burſerus collegit.

II. THLASPI vaccariæ incano folio minus: Tota planta villoſa, & incana eſt: ex radice craſſiuſcula, rufeſcente, cauliculi ſemipalmares, etiam minores, recurvi & quaſi repentes, villoſi & incani prodeunt, foliis parvis incanis, vaccariæ ſimilibus, pediculis carentibus & alternatim diſpoſitis, veſtiti: in quorum ſummitate floſculi plures, albi, quaſi in ſubrotunda ſpica uniti, quibus thecæ parvæ ſuccedunt. Hoc in agris Monſpelienſibus repens, & in Provincia prope Maſſiliam, paulo majus & erectius reperitur.

III. THLASPI villoſum capſulis hirſutis: ex radice tenui, oblonga, albicante, caulis pedalis unicus rotundus, villoſus exit: ad cujus exortum folia aliquot humiſtrata, longis pediculis donata, orbiculato cuſpide, hirſuta: quæ vero in caule, longe breviora, pediculis carentia, latiore baſi ipſum amplectuntur, quorum quædam leviter crenata ſunt: flores albi quadrifolii: ſiliquæ magnæ, hirſutæ, compreſſæ, longo pediculo donatæ, ſuperiore parte fiſſæ, utriculis duobus præditæ, in quibus ſemen rufeſcens, acri ſapore præditum, continetur. Hoc anno 1577. in horto Patavino (poſtmodum Monſpeſſuli ſponte natum) collegimus: cujus ſemine, in Italia pro vero Thlaſpios ſemine, olim uſos fuiſſe, ex D. Cortuſo cognovimus: hoc in Phytopinace primum ſub 19. Thlaſpi, dein in Matthiolo, figura addita, exhibuimus.

IV. THLAS-

Thlaſpi Creticum flore albo.

Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo.

IV. Thlaspi Creticum flore albo: radice eſt oblonga, paucis fibris donata, cauliculis palmum ſuperantibus, rotundis: foliis paucis, oblongis, anguſtis, lævibus, alternatim caulem veſtientibus: in cauliculorum ſummo, flores candidi magni, quibus thecæ magnæ, apice medio donatæ ſuccedunt. Hoc Thlaſpi, Cappadocici fruticantis flore albo perennis nomine, D. Doldius Norinbergâ miſit.

V. Thlaspi ſaxatile rotundifolium: Ex radice alba, longa, fibris carente, ſublignoſa, cauliculi plures, tenues, pedales, reflexi, & fibris capillaceis, deorſum miſſis, terræ affixi, prodeunt, foliis eſt parvis, ſubrotundis, tenuibus, inter quæ cauliculi palmares, nudi exurgunt, flores paucos pallidos ſuſtinentes, quibus ſiliquæ parvæ, tenuiſſimo filamento donatæ, ſemen minutum concludentes, ſuccedunt. In locis petroſis circa oppidum Lauffen M. Hagenbachius reperit.

VI. Thlaspi alpinum folio parvo crenato: vel Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo: à radice craſſa, è rupium fiſſuris prodeunte, caules exurgunt tenues, palmares & ſeſquipalmares in ramulos brachiati: folia habet ad radicem plura, brevia, acuta, leviter crenata, longis pedicellis donata, in caule pauca & anguſtiores floſculi in ſummo albicantes, quibus folliculi copioſi, oblongis pedicellis inſidentes, tenues, ſubrotundi, ſepto membranoſo diſtincti, ſemen minutum flavum & acre continentes, ſuccedunt. Provenit in monte Waſſerfall, & in Helvetiorum ac Rhætorum alpibus. Hujus in noſtro Matthiolo & figuram & deſcriptionem, ſub Thlaſpi ſaxatili minori folio exhibuimus: & Thlaſpi alpini majoris iconem addidimus: utramque & hic exhibemus.

Thlaſpi alpinum majus capitulis rotundis.

Thlaſpi montanum incanum luteum.

VII. Thlaspi alpinum repens: ex radice oblonga, cauliculi plures, per terram repandi, trium quatuor vel quinque unciarum, foliis parvis ſubrotundis, inordinate diſpoſitis, veſtiti prodeunt, floribus copioſis magnis & albis ornati, quibus ſiliquæ, Thlaſpi bellidis folio ſimiles, ſuccedunt: ſapore eſt Erucæ. D. Burſer. ad Thermas Fabarias Helvetiorum, dein in Auſtria collectum, transmiſit.

Variat ratione loci: illud enim foliis eſt leviter hirſutis, floribus communiter purpuraſcentibus, rarius albis: hoc vero foliis eſt glabris, floribus albis.

Et ſic Thlaſpi montani incani lutei ſerpillifolij majoris figura erat adponenda, cum minus recte ſculptor, apud Lobelium nomine Thlaſpi ſupini lutei, expreſſerit.

VIII. Thlaspi biſcutatum villoſum flore calcari donato: caule eſt cubitali hirſutie aſpero, ſummitate in alas brachiato: quem folia craſſa, villoſa, aſpera, per marginem profundis inciſuris crenata, quædam ſinuata, uncias duas longa, ſemiunciam lata, uſque ad ſummum, baſi lata veſtiunt: flores habet luteos, magnos, calcari ut in linaria donatos, quibus peltæ duæ rotundæ unitæ, ſemen continentes, & in apicem oblongum deſinentes, ſuccedunt. In ſaxoſis Gallo provinciæ Bormij non longe ab Inſulis Stechadibus provenit, unde D. Burſerus attulit.

IX. Thlaspi fruticoſum leucoij folio latifoliū: caulib. eſt pedalib. rotundis, lignoſis, quos folia pallide virentia, Leucoji forma, ſed breviora & anguſtiora, veſtiunt: flores in ſummitate pallidi, magni, & vaſcula biſulcata. Circa Maſſiliam D. Burſerus legit.

 Idem,

Idem,ſed minus & foliis anguſtioribus,ex Italia,Thlaſpi perpetui nomine,habemus.

X. Thlaspi Alexandrinum:planta eſt elegantiſſima,dodrantalis,ex cujus radice ſingulari,caules plures in ramulos brachiati, prodeunt, & ad diviſiones ſingulas, folia ſubrotunda perfoliatæ inſtar,ramulos ambiunt: à ramulorum extremitatibus,ex pediculis dependent ſiliquæ plurimæ, fere circinatæ, ut in Thlaſpi tenuifolio Fuchſii, eoque ordine,ſed majores,Naſturtii vulgaris fere magnitudine, in angulum oblongum cum cuſpide deſinentes, quæ in partes duas ſinduntur,& membranulam tenuem relinquunt. Hoc apud Iohan. Bauhinum fratrem vidimus, quod à Cortuſo accepit, ut in Phytopinace monuimus.

Burſa paſtoris major loculo oblongo.

DE BVRSA PASTORIS.

Capvt XIII.

I. Bursa paſtoris major folio non ſinuato: radice eſt longiuſcula tenui,aliquando capillata: caule palmum ſuperante, communiter uno (rarius pluribus) ramoſo: foliis atrovirentibus, ad radicem longis pediculis donatis, quæ circa caulem alas duas habent & baſi complectuntur: floribus & thecis cum vulgari convenit. Baſileæ in arenoſis: Italiæ ſylveſtribus, circa Monſpelium (ubi tamen longe minor eſt) quoque notavimus.

II. Bursa paſtoris major loculo oblongo: radix tenuis,fibroſa,inutilis & alba,cauliculum palmarem, hirſutie aſperum ramoſum, aliquando vix ſemipalmarem,ſed alis carentem, emittit; ad cujus exortum, folia aliquot inter ſe viridia,humi ſtrata, unguis magnitudine, ovali figura,ſerrata, hirſutie aſpera: quæ vero caulem ambiunt, pauca ſunt & pediculis carent, floſculi in ſummo multi,parvi,congeſti, albi, quibus oculi parvi oblongi, è petiolis oblique tendentibus ſuccedunt: quibus ſemina duo,parva,fulva, acris ſaporis, includuntur, quæ loculo maturo aperto, & tantum altera parte foliacea relicta,decidunt. Apud nos locis ſiccioribus & campeſtribus, Martio florens & loculis onuſta reperitur,ut in Phytopinace monuimus. Monſpeſſuli,Thlaſpi Veronicæ folio nominatur,& hanc videtur Doctiſſ. Columna, ſub Draba minore murali diſcoide deſcripſiſſe.

III. Bur-

Burſa paſtoris alpina hirſuta.

Myagrum monoſpermon latifolium.

III. Bursa paſtoris alpina hirſuta: radicē eſt unciali, foliolis copioſis pallide virentibus, in orbem humi ſtratis, mollibus, incanis, lenticulę magnitudine, leviter crenatis, aliquando integris: cauliculis aliquot tenuiſſimis, leviter hirſutis, pene nudis, tres quatuorve uncias longis: floſculis parvis, albis: oculis flaveſcentibus oblongis, multo quam in vulgari majoribus, ſemen minutum rufum continentibus: in alpibus Helvetiorum, ut monte Fracto & Spligel, reperitur.

DE MYAGRO.

CAPVT XIV.

I. MYAGRUM fœtidum: ex radice caules cubitales, aliquando ſeſquicubitales, virides, craſſi, rotundi & aſperi exurgunt, quos folia pallide virentia, ſubaſpera, leviſſime ſinuata, quatuor vel quinque uncias longa, ſeſquiunciam lata, alternatim cingunt, qui in ſummo in alas breves dividuntur; quibus flores pallide lutei, longis petiolis donati, veluti umbellæ inſident, hiſque utriculi orbiculati, minutum ſemen continentes, ſuccedunt. Hoc apud nos in arenoſis ad pontem fluminis Wieſen repertum, quod ad differentiam vulgaris, ab odore, fœtidum appellare placuit.

II. Myagrum monoſpermon latifolium: caule eſt cubitali, aliquando altiore, rotundo, tortuoſo, varie & inæqualiter brachiato: foliis vulgari viridioribus, latioribus, linea alba diviſis, obtuſis, latiore baſi caulem amplexantibus, iis quæ ad radicem ſunt, Cichorii ſativi modo laciniatis, reliquis aliquando ſinuatis: floribus luteolis, parvis, quibus utriculi oblongi peræ ſimiles, ſuperne in duas extuberantias deſinentes, quorum medio apex inſidet, per maturitatem, uti & totus fructus, durus: in cujus utriculi medio, cavitas unica, ſemen unicum (unde nomen) rufum, oblongum continens. Sapore Myagro non reſpondet. Hoc in horto D. Felicis Plateri primum, dein in horto Illuſtriſ. Ducis Wirtembergici, quod Montembelgardi frater coluit, (cui ſemen Bricourrues nomine miſſum fuit) legimus: ex Euganeis quoque accepimus, & Pſeudoiſatidem ab Alpino vocari intelleximus. In Phytopinace primum ſub 5. dein in Matthiolo, figura addita, deſcripſimus.

III. Myagrum monoſpermon minus: ex radice parva, tenui, capillata, albicante, caulis unus vel alter tenuis, pedalis prodit, foliis paucis tenuiſſimis, pallide virentibus veſtitus: quorum ea, quæ ad radicem per terram ſparguntur, parum ſinuata ſunt, pediculis oblongis donantur, & unciam lata ſunt: at quæ in ſummo caulis, baſi ſua in alas abeunte, caulem amplexantur: in ſummo floſculi albi, conglobati: quibus utriculus parvus, ſemen continens, ſuccedit. Monſpeſſuli, non longe à monte Calcaris D. Burſerus collegit.

IV. Myagro ſimilis ſiliqua rotunda: radix caulem cubitalem, hirſutum, fragilem, in ramos varios brachiatum, emittit: cui folia ad radicem hirſuta, aſpera & ſucculenta, quę maſticata, cum viſciditate levem acrimoniam exhibent, ſex uncias longa, ſeſquiunciam lata: quæ vero caulem ambiunt minora, pediculis carentia & alata: flores pallidi, minuti, quaſi in ſpica ſemipalmari diſpoſiti, quibus ſemen parvum, rotundum, rugoſum, in apicem deſinens, quodlibet pedicello oblongo inſidens, primum viride, per maturitatem nigrum, medulla flava, oleaginoſa plenum, ſuccedit. Annua eſt planta, ex ſemine deciduo renaſcens, Iulio & Auguſto florens. Ioan. Bauhino in horto Montembelgardiaco nomine alicujus Myagri crevit. Monſpelio prope Lunellam natum, Lepidij & à D. Doldio, Thlaſpi nomine Norinberga, accepimus.

Myagro ſimilis ſiliqua rotunda.

DE DRABA.

CAPVT XV.

I. DRABA tenuifolia velut ſpicata: radice eſt oblonga,tenui, albicante, caulibus pedalibus,aliquando cubitum ſuperantibus,fragilibus brevibus brachiatis: foliis paucis,tenuibus,pallide virentibus,nonnihil in ambitu dentatis,triuncialibus,unciam latis,baſi lata caulem cingentibus, alatis, guſtu fervente & acri proditis:floribus albis, parvis, in cauliculis palmaribus,quaſi in ſpica natis, quibus ſingulis ſemen rotundum parvum, longo pedicello inſidens,ſuccedit. Hanc Bononiæ D.Agerius legit, & Drabam ferventem vernam nominari affirmavit.

II. DRABA flore cæruleo galeato: ex radice fibroſa albicante,Aſclepiadi ſimili,guſtus fervidioris aromatici, caulis unus (aliquando dico) cubitalis,lævis,ſtriatus,in ramos brachiatus,exurgit: quem folia pauca veſtiunt,quorum inferiora ſubrotunda,lævia, per marginem crenata, uncias duas longa,uncia minus lata: ſuperiora verò anguſta,acuminata & dentata, floribus eſt cæruleis galeatis,ut in Orchide, unciam longis, alternatim in caule diſpoſitis. Lutetia D.Cherlerus,ex Gallia Narbonenſi, D. Burſerus, attulere.

DE COCHLEARIA.

CAPVT XVI.

I. COCHLEARIA minor erecta: Ex radicula capillacea,cauliculus tenuis, lævis, palmo minor,prodit: foliola habet ad radicem pauca,exigua,oblongis capillaceis pedicellis donata, & quæ cauliculum alternatim ambiunt, lente minora ſunt,exiguis pedicellis donata & inſtar Cochleariæ Britannicæ ſinuata: in cauliculo ſummo,floſculi albi,quibus ſiliquę parvæ,oblongæ, ſemen minutiſſimum nigrum continentes,ſuccedunt. Hæc in Daniæ Inſula Amagria,in autumno à D.Olao Worm collecta, & Haffnia, Cochleariæ nomine transmiſſa fuit. Similem ſed palmarem, cauliculo craſſiore in duos ramulos diviſo, ex eodem loco, D.Caſpar. Bartolinus miſit.

II. COCHLEARIA Danica repens: hæc unciarum trium eſt, radicula & foliolis priori ſimilibus, ſed numeroſioribus,inter quæ cauliculi ſemiunciales, minutulis floſculis albis ornati: Hæc eodem quo prior loco provenit,humi inſtar herbæ cancri ſerpit,omnino folijs,floribus,ſeminum loculis & guſtu priori reſpondens, quemadmodum D.Olaus Worm perſcripſit,&D.Bartolinus, Cochleariæ marinæ parvulæ repentis nomine miſit.

Braſſica ſpinoſa.

DE BRASSICA.

CAPUT XVII.

I. NAPOBRASSICA. Radicem habet Napo, aut Carotæ pene ſimilem, admodum fibroſam & villoſam, ut barbata aut piloſa, propter multiplices & minutas fibras, dici poſſit: & licet frequenter fibram pollice craſſiorem habeat, attamen ſemper prima radix tuberoſior & longior, quæ Napum imitatur, conſpicitur; ex hac caulis ſeſquicubitalis, lævis, rotundus, in ramos brachiatus exurgit: folia ad radicem, una cum pediculis oblongis, palmaria, Braſſicæ ſylveſtris modo & ſubrotunda, & in profundas lacinias diviſa; quæ vero in caule, oblonga ſunt, anguſta, ſinuata, pediculis carentia: flores lutei, intenſioris coloris, quam in vulgari, magni, qui in cauli palmum excedente, inordinate longis pediculis inſident, quibus ſiliquæ anguſtæ, unciales ſuccedunt. In locis frigidioribus agri Norici, montanis potiſſimum & verſus Bohemiam colitur, & ab incolis Dorſen vel Dorſchen appellatur. Radix eſui apta eſt, quare aliqui eam ut Braſſicam floridam condiunt: pauperes minutim ut Rapas concidunt: ſic per hyemem in cella in arena, vel ad cibum, vel ad ſemen ſequentis anni, aſſervatur. Aliquando radix propter nimiam æſtatis ſiccitatem & loci anguſtiam, lignoſior evadit: quare poſt ſationem, in area ſpatioſa plantanda eſt.

II. BRASSICA ſpinoſa. Hujus ſolum binos ramulos habemus, quorum deſcriptionem ſubjungamus: caulis lignoſus, craſſus, in ramulos duos, alterum palmo majorem, alterum minorem, rotundum, lævem, ſtriatum dividitur: circa quos folia biuncialia, & ſemiunciam lata, per ambitum leviter ſinuata, quibus & minora interjiciuntur: ramuli in ſpinas acutas, unciales & minores abeunt. Ramulum unum Patavii in horto Bembiano natum, à D. Camerario; alterum ex horto D. Alpini privato accepimus, cujus figuram etiam Matthiolo noſtro addidimus.

III. BRASSICA ſylveſtris alpina: ex radice exigua, alba, caulis palmo altior, rotundus, lævis exurgit: foliis eſt tenuibus pallide virentibus, leviter ſinuatis, circa radicem oblongis, pleriſque uncialibus, in caule paucis, pediculo carentibus: in ſummo flores albi quaſi in umbella diſpoſiti, longiuſculis pedicellis donati: ſiliquas non vidimus. Hanc in Auſtriæ montibus natam, Turritis alpini nomine, D. Burſerus, miſit.

DE ACETOSA.

CAPUT XVIII.

I. ACETOSA America foliis longiſſimis pediculis donatis: ex radice caules plures, rotundi, ſtriati, læves, cubitales, in terram reclinati, prodeunt, qui mox in plures ramos oblongos brachiantur: folia habet pallida & veluti nitroſo pulvere obſita, anguloſa, non tamen ut in vulgari bifurcata, aut alata, ſed potius Atriplicis forma biuncialia, & pediculis triuncialibus donata, mollia, carnoſa, ſapore acido, ex quorum finibus alæ ſurgunt, foliis minoribus, ſed eadem forma: in quorum, ut & caulis ſummo, flores exigui, muſcoſi, veluti in ſpica diſpoſiti, emicant: quibus fructus foliacei (ex tenuibus rufeſcentibus membranis, elegantiſſimis venulis, veluti in Fritilla-

tillaria,per eas diſcurrentibus, compoſiti) ut in aliis, ſed quadruplo, quam in vulgari majores, ex parvis pedicellis dependẽtes,ſuccedunt: quibus ſemina triangularia oblonga,rufeſcentia & ſplendentia incluſa continentur. Hanc aliquot annis in horto aluimus.

II. Acetosa rotundifolia alpina: planta palma minor,ex cujus radicula, folia quina, ſena, violæ luteæ alpinæ modo rotunda, unguem lata,pediculis tres,etiam quatuor,uncias longis & tenuibus donata,prodeunt, & inter hæc, cauliculus lævis & nudus ſexuncialis,exurgit: in cujus ſummo floſculi muſcoſi parvi,veluti in ſpica unciali, cui foliolum ſimili forma ſubjicitur.Hęc in muris Noſodochii, quod in monte majore Bernhardi Helvetiorum eſt, provenit, unde D. Fleiſſerus attulit.

III. Acetosa ſcutata repens: radiculis eſt rufeſcentibus,cauliculis nodoſis, tenellis, per terram repentibus, uncias quatuor longis: foliis unguem latis,ſed longis pediculis cauliculos æquantibus,donatis,formam ſcuti, vel potius Aronis folium referẽtibus, in medio tamen utrinque ſinum obtinentibus & in apicem deſinentibus. In horto Patavino nata.

IV. Acetosa Cretica ſemine aculeato; radice eſt parva,rufeſcente, fibroſa,in ſumma tellure hærente: cauliculis quandoque pluribus palmam ſuperantibus,humi reclinatis, quandoque uno,ſed in ramulos brachiato: foliis parvis, oblongis, pediculo donatis, auriculis carentibus: floſculis multis,exiguis,muſcoſis, circa ramulos ſemipalmares in modum ſpicæ alternatim diſpoſitis; quibus ſemen ſuccedit, tenuibus membranis aculeatis incluſum,cui pediculus oblongus,incurvus,tenuis,ut in Caltha additur.Iunio floruit & ſemen maturuit, anno 1594. in Illuſtr. Ducis Wirtebergici horto, qui Montembelgardi colebatur, ſemine Florentia à Caſabona miſſo: Hanc in Phytopinace & Matthiolo, figura addita, Acetoſæ Creticę nomine, propoſuimus.

V. Acetosa lanceolata anguſtifolia repens: hæc cauliculis eſt pedalibus, rotundis, ſtriatis, per terram ſparſis, foliis ternis, quaterniſve,alternatim in caule diſpoſitis, unciis quatuor à ſe invicem diſſitis, anguſtiſſimis, criſpatis, uncias quatuor longis, lanceam referentibus, cum ex pediculo in alas duas utrinque biſurcatas abeant, ſenſimque anguſtiora reddantur: floribus eſt minutulis, rubentibus, ſpicæ oblongæ adhærentibus. Hæc in arenoſis circa Norinbergam reperitur, unde D. Doldius anno 1604. miſit.

Acetoſa Cretica ſemine aculeato.

D. E.

Lapathum maritimum fœtidum.

DE LAPATHO.

CAPUT XIX.

LAPATHUM maritimum fœtidum: radice eſt & caule atrorubente,pedali,incurvo, quem folia atrorubentia,ſubrotunda, longis pediculis donata,& uncialia interdum ſinuata, communiter alata,ambiunt: ex quorum ſinu ramuli exurgunt, ſimilibus foliis cincti, quorum ſuperiora leviter per ambitum dentata ſunt: in caulis ſummo floſculi quadrifolii,muſcoſi,quaſi in ſpica diſpoſiti: quibus utriculi foliacei, ſubrotundi, ſatis magni,ſemen continentes,ſuccedunt. Hæc dum viret, gravis odoris eſt,& in maritimis non longe Monſpelio provenit.

Centaurium alpinum luteum.

DE CENTAURIO MAIORE.

CAPUT XX.

CENTAURIUM alpinum luteum: radicem habet rectam, profunde deſcendentem, craſſam, parumque fibroſam, ſubaſtringentem & Centaurii majoris ſapore fere præditam. Caulis eſt ſeſquicubitalis, etiam bicubitalis, rotundus,ſtriatus,in alas brachiatus: foliis ludit, quæ enim ad radicem palmaria, & ſeſquipalmaria, uncias quatuor lata,inæqualiter laciniata & crenata,glabra, pallide virentia, nervo albo folium percurrente: at quæ in caule ſunt, planta floreſcente, quædam cubitum ſuperant, quædam palmaria ſunt, & in partes decem, duodecim, pauciores, plureſve, uncias quatuor longas, ſemunciam latas, per marginem leviter dentatas, ita ſecantur,ut folia peculiaria eſſe videantur. Flores

res lutei, Centaurio majori ſimiles, ramulis inſident: ex calice enim ſquamoſo, florum ſtamina plura prodeunt: ex capitulo ante meridiem liquor pellucidus, & Mannæ inſtar dulcis, in guttis ſeu ſtillis ſponte exudat, & capitulum compreſſum & ſuctum, altero tamen die hunc humorem emittit. Floribus ſemina Centaurij ſimilia, aliquanto tamen minora, ſuccedunt. In monte Baldo provenit: plantam & ſemina, D. Doldius Norinberga quoque miſit.

Beta Cretica ſemine aculeato.

DE BETA.

CAPVT XXI.

BETA Cretica ſemine aculeato: ex radice tereti, brevi, parum fibroſa, caules plures cubitales, per terram ſparſi, rotundi, ſtriati, ad radicem levi hirſutie caneſcentes, in ramulos effuſi, exurgunt: folia habet pauca, Betæ nigræ ſimilia, ſed minora, longis pediculis donata: flores parvi, ex flavo vireſcentes: fructus ſtatim ad radicem multi conſpiciuntur, & hinc inde per caulem, ad quodlibet fere folium aſperi, extuberantiis donati, in aculeos tres, in latera reflexos abeunt: in cujus cavitate, granum unum continetur, forma ſeminis Adonidis ſubrotundum, in apicem abiens, duplici membrana rufa tectum, interiore, proxime medullam albam farinaceam cingente. Hanc primum in horto D. Zvingeri, Iulii menſis principio florentem & Auguſti fine ſemine prægnantem, eamq; aridam legimus, & nunc à multis annis in hortulo noſtro, colimus: cujus deſcriptionem in Phytopinace primum, dein in Matthiolo, figura addita, exhibuimus.

Atriplex ſylveſtris lappulas habens.

CAPVT XXII.

I. **A**TRIPLEX ſylveſtris fructu compreſſo roſeo vel ſtellato: à radice caulis exurgit pedalis, rotundus, incurvus, lævis & albus, qui ſtatim in aliquot ramos inæquales, & hic in alios minores, dividitur; folia habet alba, quaſi polline aſperſa, unguem lata, ſinuata vel angulosa, ut in Atriplice ſylveſtri, quæ Pes anſerinus dicitur, pediculis carentia: his ferè ſingulis, fructus foliaceus, pallidus, compreſſus appo-nitur, cujus formam elegantem vix exprimere licet: is enim in medio leviter extuberat, quatuor aliis extuberantiis, in circumferentia adpoſitis; quas tamen ſinus leves intercedunt, ea plane forma, qua roſæ depreſſæ, in quorundam nobilium inſigniis pingi conſuevere: in ſingulis quatuor extuberantiis, ſemen compreſſum, mediocris magnitudinis continetur. Si fructus hi mori rudimentum exprimerent, ad Atriplicem ſylveſtrem bacciferum Cluſij referri poſſet: Hanc Monſpeſſuli circa mœnia collegimus.

II. ATRIPLEX ſylveſtris lappulas habens: ex radice parva fibroſa, cauliculi palmares, ſtriati, emittuntur, quos folia atrovirentia, parva anguloſa, alternatim diſpoſita, brevibus pediculis donata, cingunt: ad quorum exortum lappulæ duæ, Coriandri ſeminis magnitudine, adhæreut, ſemen nigrum, parvum, compreſſum continentes. Hanc Atriplicis ſyl. inſipidæ parvæ erectæ nomine, D. Doldius miſit; at in monte Ventoſo Galliæ Narborenſis, altius excreſcit. Hanc in Phytopinace ſub octava deſcripſimus, etiam in Matthiolo, ubi figura à ſculptore non ſatis recte expreſſa addita, quare aliam in noſtro Theatro, ſi Deus volet, & etiamnum, proponimus.

III. ATRIPLEX maritima anguſtifolia: caule eſt ſubcano, lignoſo, cubitali, ramoſo, in ſpicas alias breviores, alias longiores, pallide flaveſcentes, & maculis nigris punctatas abeuntes: foliis inferioribus uncias duas, abſque pediculo longis, anguſtis, crenatis, nigricantibus; ſuperioribus, anguſtioribus, & pleriſque crenis carentibus: plura non licet, cum ſolum ramum ſiccum Ruppellæ collectum, D. Rumbaum attulerit.

DE HALIMO.
Caput XXIII.

HALIMUS minor: ex radice tenui, capillata, caulis cinericeus, palmum ſuperans, varie incurvatus exurgit, qui paulo ſupra radicem, in ramulos plures tenues, uncias tres longos, abit: foliis paucis cinericeis, & oblongo rotundis: ſed in ramulis anguſtioribus nonnullis inſtar Atriplicis, utrinque una lacinia diviſis: floſculi plures, parvi, herbacei; muſcoſi, intus luteoli, longis pedicellis, per ramulorum ſummitates ſparguntur: quibus vaſcula quadruplicia, ſemen parvum, griſeum, reniforme, continentia, ſuccedunt. Hic infra Northuſam in der gülden Aw provenit, ut ex literis D. Fureri colligere eſt, qui plantam nomine Halimi aurei arvi anno 1617. tranſmiſit.

Cynocrambe Dioſcoridis.

DE CYNOCRAMBE.
Caput XXIV.

CYNOCRAMBE Dioſcoridis: ex radice oblonga, tenui, fibroſa, viticuli plures, palmares, quandoque longiores, rotundi, ſtriati, læves & ſucculenti, virides, aliquando parum ruheſcentes, reclinati, geniculis plurimis diſtincti, prodeunt: ex quorum ſingulis emergunt primum foliola duo, Alſines forma ſubrotunda, mox alternatim ex una parte eodemq; loco folium ſextuplo majus, oblongo pediculo donatum, oxalidis rotundæ folio oblongius, quadam veluti aſpergine obſitum, ſuccedit: tandem ad idem geniculum, alia decuplo minora, bina, terna, etiam ſena notantur: juxta quæ ab ima radice, ad viticulorum ſumma internodia, floſculi, bini, terni, quaterni, muſcoſi, ex herbaceo albidi, plurimis filamentis donati: quibus ſuccedunt fructus totidem, geniculis inter folia hærentes, Mercurialis forma, ſed minoris, rotundi, duriuſculi, primum virides, poſtea ex nigro cinerei, medulla alba referti. Herba guſtu eſt inſipido & aquoſo. Monſpeſſuli locis umbroſis legimus: mox cynocrambe nomine & plantam & ſemen, à D. Cortuſo accepimus, quæ copioſe nobis provenit. Hanc videtur doctiſſ. Columna in ſuo Phytobaſano, Alſines nomine expreſſiſſe, quam in Matthiolo deſcripſimus, & figuram adpoſuimus.

Lactuca folio oblongo acuto.

DE LACTUCA.

Caput XXV.

I. Lactuca folio oblongo acuto: hæc radice, caule, floribus, aliis lactucis ſimilis eſt, & ſolum foliis differt, quæ leviter ſinuata ſunt, palmum longa, uncias duas lata, in acumen faſtigiata, & nervo per folium excurrente elevato. Huic, Lactuca Gallica, apud Durantem, valde ſimilis eſt, quam à Ioan. Bauhino fratre accepimus, & in horto Montembelgardiaco poſtmodum legimus.

II. Lactuca Italica laciniata: hujus folium tenuiſſimum eſt, pallide virens, in plures partes ſemipalmares & laciniatas diviſum: per reliqua vulgari Lactucæ ſimilis, quæ eſu tenerrima: ex ſemine Italico in horto copioſe crevit.

Sonchus aſper laciniatus Creticus.

DE SONCHO.

Caput XXVI.

I. Sonchus aſper laciniatus Creticus: ex radice, caulis cubitalis, inęqualis, ſtriatus, aſper, cavus & ramoſus exurgit: foliis ad radicē palmaribꝰ & ſeſquipalmaribus, primis quidem vix laciniatis, aliis vero in plures & magnas lacinias diviſis, & in circumferentia nonnihil aſperis: floribus eſt luteis, magnis, quorum ſinguli ſingulis oblongis pediculis inſident, qui aliorum more in pappum in quo ſemen latitat, abeunt. Hic ex ſemine ex Creta accepto in horto crevit.

II. Sonchus aſper, ſubrotundo folio: ex radice exili, longiuſcula, cauliculus rotundꝰ, palmaris, aliquãdo ſeſquipalmaris, parte inferiore breviſſimis aculeis exaſperatus, exurgit: circa quē folia pauca,

pauca,

pauca,ſubrotunda,ſeſquiuncialia,quorum quędam ſinuata,omnia tamen per marginem, ut & nervus per folii medium excurrens,leviſſimis aculeis exaſperantur: in cauliculi ſummo duo treſve pediculi, quorum ſinguli unum florem Hieracio ſimilem,parvū,luteum,qui in pappum abit,ſuſtinent. Monſpelii ſponte naſcitur, & Sonchus aſpera vulgi flore Hieracii,nominatur.

Eſt hujus & minor ſpecies, capillari radicula à qua pedicelli bini,quatuor vel ſex uncias longi,aliquot vero vix unciales,unicum florem parvum luteolum ſuſtinentes,exurgunt:flori,ſemen minutum nigrum, pappo adhærens, ſuccedit: circa radicem folia ſena, ſeptena, parva, obtuſa, per latera dentata. Ibidem reperitur.

III. Sonchus lævis in plurimas tenuiſſimas lacinias diviſus: caule eſt viridi, lævi, ſtriato & pedali,in ſummo in alas brachiato:foliis in plures anguſtas lacinias diviſis, ad caulis diviſionem majoribus: floribus luteis mediocribus & in pappum abeuntibus,Monſpeſſuli ad muros, ut & Florentiæ,apud quos in acetaria venit,provenit.

IV.Sonchus anguſtifolius maritimus: radice eſt palmari: tenui,fibris carente, foliis ad radicem pluribus, atrovirentibus, uncias quatuor, quandoque ſex longis, rarius unciam latis, per margines ſpinulis exaſperatis, & reliquorum Sonchorum inſtar lac fundentibus, inter quæ caulis unicus, palmaris & ſeſquipalmaris, tenuis,lævis,duobus tribuſve foliolis ſua baſi eum cingentibus, cujus ſummo flos unus, (rarius duo) ſatis magnus & luteus inſidet, & tandem in pappum abit. In litore Veneto ad Lio primum,dein circa Monſpelium,æſtatis initio collegimus.

V. Sonchus montanus lævis laciniatus minor: ex radice craſſiuſcula caulis in principio craſſus & lignoſus,rotundus,lęvis, ſtatim in alas brachiatus,ad cubitalem altitudinem accedens, exurgit: foliis eſt ſeſquiuncialibus,in paucas lacinias,late diſtantes & acuminatas diviſis:flores in caulis ſummo, veluti in ſpica alternatim diſpoſiti,parvi, & palliduli.In montibus Euganeis frequens eſt.

VI.Sonchus villoſus luteus minor: ex radice rufa longiuſcula, fibris carente, cauliculi bini, terni, rotundi, nonnihil villoſi, palmum ſuperantes,& in ſummo in ramulos binos, ternoſve

Sonchus montanus lævis laciniatus minor.

diviſi,prodeunt:folia pauca ad radicem, uncias quatuor longa,ſed anguſtiſſima,laciniis late à ſe diſtantibus & lævibus,diviſa,quæ circa caulem ſtrictiſſima & uncialia: flores in ſummis ramulis intenſe aurei,ex parvis capitulis,ſuavi tomento villoſis prodeuntes, in pappum abeunt. Tota planta leviter tomentoſa eſt, & à quibuſdam Hieracium tomentoſum dicitur. Monſpeſſuli in luco Gramuntio provenit.

Cichorium ſpinoſum Creticum.

DE CICHORIO.

Capvt XXVII.

Cichorium ſpinoſum Creticum: ex radice oblonga, mediocriter craſſa, fibris paucis donata, denſo cortice albicante tecta, caulis durus, lignoſus, mox in ramos multos palmares, virides, ſtriatos, late diffuſos brachiatur, qui omnes in oblongas, communiter bifurcatas, aliquando trifurcatas quaſi ſpinas, ſeu cornua finiunt: folia circa radicem plura per terram ſparguntur, quæ oblonga, anguſta, acuminata & Cichorii vulgaris modo in ambitu circumroſa, vel in plures lacinias ſuperficiarias & ſubrotundas diviſa, quæ in cauliculis anguſtiora, nec circumroſa: amara ſunt, non lacteſcunt & cito pereunt, etiam reliquis plantæ partibus eleganter virentibus. Flores, in ramorum maxime alis, ex calicibus imbricatis prodeunt, forma vulgaris ſimilibus, ſed longe minoribus, cærulei coloris, ex quinis foliis ſumma parte leviter inciſis, compoſiti, in quorum medio ſtamina aliquot flava continentur: his ſemen vulgari ſimile, pariq; thecæ incluſum, ſuccedit. Iulio & Auguſto floret. Hoc primum Chondrillæ ſpinoſæ, dein Cichorii ſpinoſi nomine & plantam & ſemen D. Dold. miſit: ex quo in horto D. Zvingeri crevit: poſtmodum ex Creta ab Honor. Belli Cichorii ſpinoſi appellationes, qui monuit, vulgo ςαμναζάτι, hoc eſt, hydriam ſpinam dici, quo Cretenſes in Cichorij defectu utantur. Hujus primum in Phytopinace anno 1596. meminimus, dein in Matthiolo iconem cum deſcriptione anno 1598. exhibuimus: poſtmodum Chondrillæ peregrinæ nomine Cluſius, & apud eundem ſub Cichorio ſpinoſo Cretico Belli, Pona ann. 1601. propoſuere.

DE DENTE LEONIS.

Capvt XXVIII.

I. Dens Leonis latifolius cauleſcens: caule eſt cubitali, hirſuto, rotundo, ſtriato, & cavo; quem folia baſi alata, in lacinias aliquot diviſa, ſubrotunda, uncias ſex longa, ſeſquiunciam lata, marginibus nonnihil piloſis, cingunt, quæque in caulis ſummo tantum leviter ſinuata, proxime caulem veſtiunt: flos magnitudine fere & colore, ſed pallidiore, ut in Dente Leonis vulgari. Plantam hanc abſque radice ex horto nobiliſſ. Nicolai à D. Loretio accepimus.

II. Dens Leonis tenuiſſimo folio: ex radice craſſa, rufa & fibroſa, folia aliquot tenuiſſima, virore ſplendentia, palmaria, uncias duas lata, primum profunde laciniata, dein quælibet lacinia, ut plurimum utrinque duplici, vel triplici levi lacinia (vel potius apice) ſubdiviſa prodeunt: ut & pediculi tenuiſſimi, nudi, duabus unciis foliis longiores, florem parvum ſuſtinentes. In Auſtria prope montem Drawenſtein D. Burſerus reperit.

III. Dens Leonis minor foliis radiatis: ad radicem parvam nigricantem, folia plura per terram ſparſa, uncias tres longa, ſemunciam lata, in plures lacinias profundas diviſa, quibus hoc peculiare, quod quodlibet folium in ſummo in tres profundas lacinias dividatur, & harum quælibet

ber apices plures, quaſi radios obtineat: foliorũ pediculi leviſſimis pilis pubeſcunt, cauliculi plures, læves & nudi, quorum unus palmo minor erigitur, reliqui breviores reclinati, ſinguli florem unicum, parvum, luteum, in pappum abeuntem, ſuſtinent. D. Neudorfferus communicavit.

IV. Dens Leonis minor aſpero folio: ad radicem parvam albicantem, folia plura ſubrotunda, duas treſve uncias longa, unam lata, laciniata & per ambitum leviſſimis ſpinulis, ut in Soncho, exaſperata: cauliculus duarum unciarum, florem ſatis magnum, pallide luteum ſuſtinet. Monſpeſſuli provenit.

Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum minus.

DE HIERACIO.

CAPVT XXIX.

HIERACIUM dentis leonis folio hirſutie aſperum minus: radice eſt parva, oblonga, ad cauliculorum & foliorum exortum rufeſcente, folia ad radicem piloſa, aſpera, anguſta, uncias duas longa, in lacinias diviſa, inter quæ cauliculi nudi, aſperi, modo unus, modo bini, ternive, palmam non excedentes exurgunt, florem unicum, aureum in pappum abeuntem, ſuſtinentes. Monſpeſſuli provenit.

Idem, ſed longe aſperius, foliiſque latioribus, ex Hiſpania D. Albinus attulit.

II. HIERACIUM minus glabrum: ex radice albicante, oblonga, tenui, cauliculi palmares, rarius pedales, tenues, leves, virentes, in alas diviſi, exurgunt; folia habet pauca, ex virore ſplendentia, oblonga, anguſta, raris laciniis prædita: quorum quædam baſi latiore & alata, cauliculum amplexantur: floribus eſt minoribus, quam in ulla ſpecie, aureis, quorum ſinguli ſingulis pedicellis, unciam ſuperantibus inſident, & aliorum more in pappos abeunt. Apud nos circa autumnum florens, in agris reperitur.

III. HIERACIUM dentis leonis folio obtuſo minus: ad radicem parvam folia ſena, ſeptenave terræ incumbunt, quæ craſſa & aſpera, uncias duas longa, unciam ſemis lata, obtuſa, nec profunde laciniata: inter quæ caulis lævis, nudus & cavus exurgit, qui florem unum pallide luteum & magnum ſuſtinet. Provenit in pratis extra minorem Baſileam.

IV. HIERACIUM dentis leonis folio floribus parvis: ex radice parva, lignoſa, fibroſa, capillacea & albicante, caulis pedalis, rotundus, aliquantum hirſutus exurgit, quem ad radicem folia pauca, ſubaſpera, corroſa, acuminata, uncias tres longa, ſemunciam lata, cingunt: in caule ad ejus medietatem pauca, ſolum dentata, eumque baſi ſua complectentia: cujus ſummo floſculi plures, lutei, pedicellis breviſſimis inſident. Hoc in Gallia Narbonenſi circa Maſſiliam reperitur.

V. HIERACIUM dentis leonis folio bulboſum:

boſum: radix ex aliquot oblongis quaſi Aſphodeli bulbis compoſita,de ſe mittit caulem cubito altiorem,nudum,levẽ,ſtriatum,circa medium in ramos pedales (unum vel alterum) diviſum, quorum quilibet florem parvum,ſubflavum, ſuſtinet: folia ad radicẽ per terram ſparſa denti leonis ſimiliter ſinuata & corroſa, inferne molli lanugine pubeſcentia,ſuperne ſubaſpera, unciam lata,tres longa, Monſpelio D. Saltzmannus attulit.

VI. Hieracium tomentoſum Hiſpanicũ:tota planta mollis eſt,incava, tomẽtoſa; radicem habens cortice rufeſcente tectum,caulem palmarẽ, rotundum,incanum: folia ad radicem oblongis pediculis donata; uncias tres quatuorve longa, ſemunciam lata,mollia,craſſiuſcula,ad formam foliorum dentis leonis vulgaris ſinuata, quæ in caule anguſtiora,minuſq; profunde ſinuata:cauliculi ſummo,flores bini, terni, lutei, breviſſimis pedicellis inſident,quorũ ſinguli ex eleganti calice hirſuto in plures apices diviſo,emicant. In aridis & ſaxoſis Aragoniæ, D. Albinus obſervavit.

VII. Hieracium maximum aſperum Chondrillæ folio: caule eſt ſeſquicubitali, craſſo, rotundo,inæquali,ſtriato & aſpero: in ſummo in ramos ſemipalmares brachiato: quorum ſinguli ſingulos flores luteos ſuſtinent: folia habet pauca,alternatim caule ambientia,Chondrillæ modo in lacinias diviſa, uncias tres longa & hirſutie aſpera. Monſpeſſuli in aſperis, quæ loca carigues vocant,provenit.

VIII. Hieracium alpinum anguſtiſſimo oblongoque folio: ad radicem duriuſculam rufeſcentem,folia plura graminea, palmo longiora, glabra,atrovirentia,obſervantur:inter quæ caulis cubitalis, lævis,rotundus,ſtriatus, paucis foliis cinctus & circa medium in plures ramulos diviſus, exurgit: ramulis ſingulis flos unicus, parvus,luteus inſidet, cui ſemen parvum ſuccedit,quod cum ſuo pappo à vento excutitur. In monte Baldo reperitur.

IX. Hieracium alpinũ pumilum Chondrillę folio:tota planta palmaris eſt,ex cujus radice alba, cortice nigricante tecta, folia aliquot prodeunt lęvia,pallide virentia,uncias quatuor longa,pediculis longis donata, vix laciniata: inter quæ cauliculus exurgit rotundus, foliis Chondrillæ modo diviſis cinctus,qui in ſummo in duos,treſve ramulos unciales dividitur, quorum ſinguli florẽ unum luteum ſatis magnum ſuſtinent. Creſcit in Sneeberg Auſtriæ,ubi D. Burſerus legit,& anno 1616. Hieracii aphacoidis nomine,tranſmiſit.

X. Hieracium intubaceum flore luteo. Hoc foliis eſt Intubi,caulem proxime ambientib. aliquibus integris,aliis in ſinus profundos laciniatis, longitudine uncias quatuor, latitudine ſeſquiunciam ſuperantibus, atrovirentibus & lævibus: caulem habet tenuem, pedalem, ramoſum,reclinatum & lævem: cauliculo pene palmari nudo,flos unicus, luteus,mediæ magnitudinis inſidet,cui ſemen parvum pappo incluſum ſuccedit. Hoc (ut & ſubſequens) Hieracii Aphacoidis nomine à D. Doldio,dein ex Italia,Sonchi Hieracitidis nomine accepimus.

XI. Hieracium Intubaceum flore magno albido: hoc foliis eſt priore longioribus, latioribus:magiſque laciniatis: flore etiam majore, albido,medio luteo,foris ſubrubente.

XII. Hieracium proliferum falcatum: radicem habet albicantem,oblongã,tenuem,capillatam: folia atrovirentia,dentata, aſpera, uncias duas longa,ſemunciam: cauliculos læves, rotundos,parum foliatos, palmares: capitulum parvum, ex plurimis ſtylis gracilibus, per maturitatem recurvis, & aſperis, compoſitum, inter quæ flos luteus, medio fuſcus: at ſub floris capitulo, communiter utrinque ramulus unus, rarius duo,lævis,nudus, uncias quatuor, quandoque ſuperans, exurgit, quibus utrinque foliolum anguſtiſſimum ſubjicitur, & horum ſummo ſimiliter flos inſidet, & ſæpe ſub hoc quoque flore, pedicellus floſculum ſuſtinens, emergit.

Hoc minus etiam reperitur, ita ut tota planta,palmum non excedat. Monſpeſſuli in luco Gramuntio reperitur, & quod minns eſt, Hieracium medio luteum vocant.

XIII. Hieracium minimum falcatum: plantula eſt uncias ſex non excedens, radicula longiuſcula,tenuiſſima,rufeſcente, ex qua cauliculi aliquot capilli craſſitie, in ramulos diviſi,inter folia laciniata, lævia, uncias duas longa,at anguſta, exurgunt: flores ſinguli exigui, luteoli, pedicellis ſingulis inſident, qui inſtar prioris in ſtylos minutiſſimos recurvos & pungentes, abſumuntur. In arenoſo litore maris non longe Monſpelio invenimus.

XIV. Hie-

XIV. Hieracium montanum rapifolium: ex radice rufeſcente, oblonga, parum capillata, folia pauca, ad Rapæ vulgaris modum, in lacinias ſubrotundas, per margines ſinuatas, & ad tactum aſperas, diviſa, pediculis oblongis rubentibus & aſperis donata, prodeunt: inter quæ caulis cubito altior, cavus, ſtriatus, rufeſcens, uno alterove brevi folio cinctus, exurgit, qui ſuperne in ramulos plures dividitur, quorum ſingulis, flos communiter unus, rarius duo, pediculis tamen diſtinctis inſidet, luteus, mediæ magnitudinis, qui tandem in pappum abit. In monte Waſſerfall provenit.

XV. Hieracium montanum foliis dentatis flore magno: hoc foliis eſt atrovirentibus, lanugine carentibus, ad radicem maxime diſpoſitis, uncias quinque longis, unam latis, per circumferentiam & dentatis, & leviſſima lanugine pubeſcentibus: inter quæ caulis pene nudus, pedalis, cavus, hirſututie aſper, exurgit, qui florem unum eumque magnum, ſaturateluteum, eleganti quaſi calici incluſum, ſuſtinet. Hoc in Helvetiorum montibus, Gotthardo, & circa Thermas Fabarias, creſcit.

XVI. Hieracium ramoſum magno flore: hoc caule eſt bicubitali, rotundo, ſubaſpero, in ramos diviſo, quibus ſingulis, flos magnus, aureus, dentis leonis forma inſidet: folia habet pallide virentia, nonnihil aſpera, ſinuata, & per margines exiguis pilis donata, longitudine palmum ſuperantia, tres uncias lata, per quorum longitudinem, coſta inſignis excurrit, à qua per tranſverſum venæ feruntur. In montibus Bellunenſibus reperitur.

XVII. Hieracium alpinum non laciniatum flore fuſco: caule eſt ſeſquipalmari, hirſuto, parte ſuperiore aphyllo: foliis ad radicem hirſutis, obſcure virentibus, acuminatis, duas treſve uncias longis, unciam latis: floribus aliquot parvis, fuſcis, in pappum (cui ſemen parvum oblongum & nigrum includitur) abeuntibus, & caulis ſummo inſidentibus: quod in Rhæticis montibus provenit.

XVIII. Hieracium hortenſe non laciniatum floribus atropurpuraſcentibus: caule eſt bicubitali, hirſutie aſpero, & pene aphyllo: foliis ad radicem paucis, palmaribus, uncias tres latis, obſcure virentibus, leviter hirſutis, & per marginem levi lanugine pubeſcentibus, floribus atropurpuraſcentibus, in medio ſubflavis & mellei odoris: quod à quibuſdam Piloſellæ majoris nomine (ſiquidem cum Auricula muris majore Tragi, multum affinitatis habeat) in hortis colitur: & à priore cultura ſolum differre videtur.

Hieracium pumilum ſaxatile aſperum, radice præmorſa.

XIX. Hieracium pumilum ſaxatile aſperum radice præmorſa: ad radicem craſſiuſculam nigricantem, in fibras oblongas, præmorſas abeuntem, folia plura, villoſa, acuta, longis pediculis donata, uncias tres, quatuorve longa, ſemiunciam lata, in circuitu rarioribus dentibus donata: inter quæ cauliculus palmo minor, hiſpidus, tenuis & rotundus, uno alterove foliolo veſtitus exurgit, florem ſubluteum ſuſtinens, cui ſemen parvum, nigricans, pappo immerſum, ſuccedit. In alpibus provenit.

Variat: nam & altera eſt ſpecies, foliis ſubrotundis, duas treſve uncias, abſque pediculis biuncialibus, longis, ſeſquiunciam latis, per marginem crenatis: cauliculo longiore, tres quatuorve flores ſuſtinente, & hoc Hieracium ſaxatile aſperum radice præmorſa, folio ſubrotundo dici poteſt.

Eſt & tertia ſpecies, radice craſſa, caulibus in plures ramulos diviſis: quod in ſaxoſis prope Cluſam Solodurenſium naſcitur.

Priori plane ſimile Hieracii parvuli quarti nomine doctiſſ. Columna p. 2. propoſuit, ſolum in eo differens, quod noſtrum hirſutum ſit, ſuum vero glabrum aſſerit.

XX. Hieracium montanum lanuginoſum laciniatum parvo flore: ex radice oblonga, atrorubente, folia plura, pediculis uncias tres longis, donata, craſſa, profunde laciniata, acuminata, molli lanugine pubeſcentia, ſuperne atrovirentia, & quaſi maculata, alia ſeſquiunciam lata, alia ſeſquiunciam lata, alia anguſtiora, inter quæ cauliculus palmaris, tenuis, mollis exurgit, cujus ſummo, flores aliquot lutei, parvi, & quidem ſinguli ſingulis pedicellis inſident. Apud Monſpelienſes, in horto Dei creſcit.

XXI. Hieracium capillaceo folio: radice eſt Scorzoneræ ſimili craſſa, oblonga, tunica fuſca & rugoſa veſtita, ex qua cauliculi bini, palmares, læves, ſinguli florem unicum, pallide luteum, mediæ magnitudinis, ſuſtinentes exurgunt: folia ad radicem plurima, pili inſtar tenuia, duas, rarius tres, uncias longa, rigidiuſcula, atrovirentia, rarius cauliculorum partem cingentia. Monſpelio D. Saltzmannus attulit. An forte Scorzoneræ ſpecies?

XXII. Hie-

Hieracium murorum anguſtifolium non ſinuatum.

XXII. Hieracium murorum anguſtifolium non ſinuatum: ex radice craſſa,rufeſcente,caulis ſeſquicubitalis, pene nudus, rotundus & aſper exurgit,in cujus ſummo quaſi in umbella,flores plures,parvi,lutei,reſident,folia ad radicem ſubnigra,mollia, uncias ſex longa, vix ſemunciam lata,in caulis parte inferiore pauciora, breviora, anguſtiora,longe à ſe invicem diſtantia & inordinate diſpoſita: in muris noſtris reperitur:quod circa Patavium,longe minus obſervavimus.

XXIII. Hieracium profunde ſinuatum pubeſcens: radice eſt nigricante,lignoſa,fibroſa,caule bicubitali,rotundo,fiſtuloſo,levi lanugine,ut & tota planta,pubeſcente,in ramos brachiatos: foliis ad radicem oblongis,acutis,profunde ſinuatis,etiam laciniatis, oblongis pediculis donatis, per caulem paucis,ſimiliter acute laciniatis: flores ſingulis pediculis, aurei, in pappum abeuntes,inſident: In pratis Michelfeldenſibus ſiccioribus,ad dumeta etiam in dumetis,provenit.

XXIV. Hieracium fruticoſum latifolium glabrum:ex radice fibroſa,nigricante,caules bicubitales, rotundi (leviſſimis pilis hinc inde aſperſis) exurgunt,qui in ſummo in ramulos breves brachiantur,quibus flores pallide lutei,ut in Hieracio Sabaudo ſive fruticoſo inſident: hos folia ambiunt alternatim diſpoſita,tenuia,atrovirentia, acuminata, uncias quatuor vel quinque longa,ſeſquiunciam lata, per marginem oblongis & raris apicibus donata: hoc in montoſis circa acidulas Petrinas Iulio floret.

XXV. Hieracium fruticoſum folio ſubrotundo: caule eſt cubitali,rotundo,ſtriato,ſubaſpero, qui in ſummo in ramulos, trium quatuorve unciarum brachiatur, qui ſinguli, ſingulos flores, pallide luteos, in pappum abeuntes, ſuſtinent. quem folia ſubviridia, ſubrotunda, acuminata & dentata,uncias duas longa, ſeſquiunciam lata & leviter hirſuta,baſi ſua cingunt: quod Hieracii foliati nomine D.Iungermann. miſit.

XXVI. Hieracium fruticoſum minus: hujus varietas triplex occurrit; nam licet ex radice fibroſa,& quaſi præmorſa, caulis pedalis ſimplex exurgat, attamen foliis brevibus & læviſſimis, circa Patavium:at circa Norinbergam, paucis, brevibus, ſubrotundis, in circumferentia crenatis & aſperiuſculis provenit.

Chondrilla viſcoſa humilis.

Chondrilla purpuraſcens fœtida.

DE CHONDRILLA.

CAPVT XXX.

I. CHONDRILLA viminea viſcoſa Monſpelia-ca: ex radice oblonga, pallide lutea, caulis bicubitalis, albus, rotundus, ſtriatus, in plures ramos brachiatus, exurgit: folia, caulis partem inferiorem cingentia (prima enim humi ſparſa cum cito marceſcant ut in vulgari, non notata) ſaliginis ſimilia, uncias ſex vel octo lon-ga, ſemunciam lata & lævia, rarius una, alterave lacinia donata: at ſuperiora ramos cingentia, inſtar Chondrillæ in tenuiſſimas & acutiſſimas lacinias dividuntur: flores parvi, lutei, ut in vul-gari diſpoſiti, in pappum, cum ſemen maturuit, evolantes. In aridis aggeribus viarum, æſtate circa Monſpelium & in monte Lupi, reperitur.

II. CHONDRILLA viſcoſa humilis: ex radice longa, tenui, alba, cauliculi plures, tenues, refle-xi, pedales, prodeunt, quos utrinque ad palmæ longitudinem, flores lutei, oblongi, in pappos abeuntes alternatim cingunt: folia habet ad ra-dicem oblonga, anguſta, quædam ſinuata, quæ-dam integra, & in caule pauciſſima: in agris Ba-ſileenſibus autumno florens, invenitur.

III. CHONDRILLA purpuraſcens fœtida: ex ra-dice oblonga, tenui, fibroſa, caules plures, ad cu-biti altitudinem accedentes, ad exortum parum piloſi; ex rubore obſcuro, cum foliorum pedicu-lis ſplendentes, alias virides & ſtriati, in ſummi-tate aphylli, exurgunt: folia ad radicem plura, palmum excedentia, inſtar foliorum Chondril-læ Seſamoidis dictæ, plus minuſve ſinuata, & a-cuminata mollia, aliquando pilis exiguis cin-cta, nervo folium percurrente, inferne (ut & fo-

liorum

Iacobæa maritima latifolia.

Iacobæa alpina foliis rotundis ſerratis.

liorum pediculi) hiſpido: ſingulis caulibus, qui raro brachiantur; flos unicus peramœnus, magnitudine & forma Ptarmicæ Auſtriacæ inſidet, cujus diſcum medium, foliola ſedecim & plura oblonga, diluto rubore purpuraſcentia, in apicibus diviſa, orbiculatim cingunt: qui, ubi ſemen maturuit, in pappum oblongum abit. Hanc Iulio menſe florentem, primum in horto D. Zvingeri legimus, & in noſtro coluimus: fœtidam vocamus, quia flos, antequam aperiatur, gravem odorem ſpirat, qui & in foliis aliquantum advertitur.

DE IACOBÆA.

I. IACOBÆA maritima ſive Cineraria latifolia: hæc ex radice caules cubitales, rotundos, cãdido, mollique tomento obductos, in alas brachiatos, emittit: folia inferiora ſubrotunda, cum pediculis pedem longa, uncias quatuor lata ad modum Braſſicæ vulgaris laciniata, & per marginem ſinuoſa, ſuperne ex viridi nigricantia, inferne incana, quaſi cinerib. aſperſa & mollia: at ſuperiora minora & acutiora: flores, qui in hac quam vulgari majores, oblongis pediculis incanis & nudis inſident, quorum diſcum aureum folia latiuſcula, pallidiora, orbiculatim cingunt, qui tandem in poppos cum ſemine abeunt. Hanc à D. Doldio accepimus.

II. IACOBÆA rotundifolia incana: radice eſt craſſiuſcula transverſa, rufeſcente, in fibras oblongas abeunte: caule pedali, incano: foliis ſubrotundis, craſſis, ſuperne virentibus, inferne incanis, uncias duas abſque pediculis, longis, ſeſquiunciam latis, in ambitu dentatis, at in caule paucis & anguſtiſſimis: flos, qui Scorzoneræ flori ſimilis, ſummo cauli inſidet, ſatis magnus & luteus:

luteus: toti plantæ lanugo quidem aſpera eſt. In provincia Galliæ D. Burſerus legit.

Iacobæam alpinam foliis rotundis ſerratis, ſub conyza alpina ſive montana, Geſnerus poſuit: at Cluſius, Iacobæam 4. vel latifoliam 2. nominavit & deſcripſit: hujus figuram à nemine, quod ſciam, propoſitam, addere placuit.

LIBER QVARTVS.

DE TANACETO.

CAPVT I.

TANACETUM alpinum: herbula eſt unciarum quatuor, vel ſex, odore aromatico prædita, tota incana, & pilis mollibus veſtita: radice longa, craſſiuſcula, foliis uncialibus, tenuiſſime, ut in Millefolio alpino, à quo, odore potiſſimum diſcernitur, diviſis: in cauliculorum ſummo, flores in umbella diſpoſiti, albi & parvi. Hoc in altiſſimis montibus Helvetiorum & Rhætorum creſcit: & hoc forſan Geſnerus in catalogo hortorum Germaniæ, Ivam Moſchatam Rhætorum appellat.

DE CHRYSANTHEMO.

CAPVT II.

CHRYSANTHEMON latifolium Braſilianum: caule eſt aſpero, ſtriato, cubitali, quem folia rara, lata complectuntur, quæ circa baſin uncias duas lata, quatuor, etiam quinque, longa, ſenſimque anguſtiora reddita aſpera ſunt & per margines leviſſimis dentibus exaſperata, ex quorum ſinu pediculi oblongi prodeunt, florem luteum ſuſtinentes, cujus diſcum ex pluribus oblongis luteis apicibus, compoſitum, folia ſeptem latiuſcula, in binas vel ternas crenas fiſſa cingunt, totusque flos à quinque foliis viridibus inæqualibus veluti umbone ſuſtentatur. Hæc in ramo exiccato, quem Chryſanthemi Braſiliani nomine, ex horto nobiliſſ. Contareni habemus, notare potuimus.

DE CHAMÆMELO.

CAPVT III.

I. CHAMÆMELUM leucanthemum Hiſpanicum magno flore: caules habet cubitales, ſtriatos, in ſummo brachiatos, quos folia pediculis carentia, ſatis à ſe invicem diſſita, cingunt, quæ uncialia, anguſta, in lacinias tenues, obtuſas, ſed bifidas, diviſa: florem habet quadruplo vulgari majorem, diſco pallide luteo, quem folia circiter vicena, alta, lutea, ſinuata ambiunt, cui ſemina, ut in vulgari ſuccedunt: annuum eſt & odoratum, à D. Gillenio, una cum ſequenti & utriuſque ſemine, miſſum.

II. CHAMÆMELUM luteum Hiſpanicum odoratum: hoc caule & foliis cum vulgari leucanthemo convenit, ſed floribus luteis & odoratis, priori quidem minoribus, ſed vulgari duplo triplove majoribus, diſco luteo, quem folia quatuordecim, luteo colore ſplendentia, cingunt: in horto meo crevit.

III. CHAMÆMELUM leucanthemum incanum Hiſpanicum minus: plantula eſt palma minor, radice parva, fibroſa, rufeſcente, ex qua cauliculus tenuis, uncias quatuor altus, nudus, exurgit, florem unicum, ſatis magnum, diſco pallide luteo, foliis pluribus albis cincto, ſuſtinens: foliola ad radium parva, incana, tenuiſſime inſtar Abſinthii Galatici, vel Abrotani, diviſa, quæ inſipida & inodora ſunt. In regno Granadæ, ad agrorum margines, D. Albinus collegit.

DE ABROTANO.

Caput IV.

Abrotanum campeſtre incanum, Carlinæ odore: huic radix eſt oblonga, fibroſa, rufeſcens, caulis pedalis, folia, eo modo quo Abrotani maris inferiora, diviſa, incana, & ſi teranrur Carlinæ odore, ut & ſapore: in reliquis, cum Abrotano eampeſtri convenit. In Auſtria, ad Lintzium urbem circa vias provenit, unde D. Burſerus miſit.

DE ABSINTHIO.

Capvt V.

I. Absinthium ponticum Creticum grati odoris: caule eſt cubitum ſuperante, rotundo, incano, in ramos plurimos, quincunciales diviſo, foliis tenuibus, multum diviſis, mollibus & incanis: floribus vulgari forma & colore ſimilibus, paulo tamen majoribus. Hoc, quemadmodum Honor. Belli ex Creta anno 1596. (addita planta) perſcripſit, in Creta frequẽtiſſime provenit, perpetuo viret, odorem gratum ſpirat, nihilque amarum eſt, aut ſi quam ſecum amaritudinem habet, ea valde obſcura eſt, in viridi enim, nulla percipitur: ab aſinis & pecoribus, omnibusq; brutis valde expetitur. Vocatur, ἀσπιά, & non ἀψίνθια, quemadmodum Anguillarus in Græcia vocari perperam ſcribit: egó legitimum Ponticum eſſe judico: hactenus Belli. Hac de re dicturi ſumus plenius, ſi Deus volet, in Theatro noſtro.

II. Absinthium alpinum incanum: ex radice rufeſcente, capillacea, cauliculi plures palmares, reclinati, rotundi & albicantes, foliis quam pauciſſimis veſtiti pródeunt: folia, diviſura & colore, Abſinthio Pontico tenuifolio incano, ſimilia ſunt: ex cauliculorum parte media ſurſum verſus, pedicelli tenuiſſimi, unciales, cum ſubjecto foliolo, tenuiſſime diviſo, recti, alternatim exurgunt, qui capitulum ſquamatum, flores pallidos continens, ſuſtinent: quibus ſemen minutum, nigrum, Tanaceti odore ſuccedit: tota planta odore & ſapore eſt Abſinthii, & in Valeſianorum alpibus, ut in petris ſupra Gemme, D. Fleiſſerus 1606. & D. Burſerus 1614. collegit.

III. Absinthium alpinum candidum humile: radice eſt craſſiuſcula, oblonga, rufeſcente, in fibras abeunte, ex qua folia candida, oblongis pediculis donata, tenuiſſime diviſa, cum cauliculis (aliquando unico) trium, quatuorve unciarum longis, rotundis, albo tomento veſtitis & ad exortum reclinatis, prodeunt: quorum ſummo capitula ſquamata, plura ſimul, ut in ſtœchade lutea, ſed minora, diſpoſita, luteos flores continentia, inſident. Tota planta candida eſt, quatuor vel ſex uncias vix ſuperans, & valde amara: ex Gletzerberg, Helvetiorum monte, non longe ab Auguſta valle, D. Burſerus attulit.

IV. Absinthium alpinum umbelliferum: hoc non tanquam novum proponimus, cum à Cluſio, Lobelio, Tabernæmontano, Gerardo, & in hiſtoria Lugdunenſi deſcriptum & pictum fuerit, ſed quia in hoc varietatem obſervavimus, & de hoc litem eſſe ſcimus, quare de hoc pauca aſpergere lubet. Nam Nicol. Clavena Bellunenſis Pharmacopæus, Abſinthii umbelliferi hiſtoriam (addita figura) & uſum inſignem proponens, novum eſſe Abſinthium, & à ſe primo in montibus Bellunenſibus inventum, libello Venetiis 1610. cuſo aſſerit: contra quem Pompejus Sprechis, Pharmacopæus Venetus, tractatu peculiari, ſequente anno Venetiis edito, diſputans, novum non eſſe, ſed à C. Cluſio, pridem nomine Abſinthii alpini umbelliferi, propoſitum fuiſſe affirmat. Sane occurrit varietas, ſed tantum in magnitudine: nam id quod in monte ſervæ Belluni natum, foliis eſt latioribus & longioribus, quam ſint ejus quod in Helvetiorum alpibus, & Baldo monte provenit: quo adhuc minus eſt, quod in Auſtriæ monte Trawenſtein reperitur: quemadmodum ex horto Patavino habemus, umbella ex minoribus floribus compoſita, inſtar Millefolii vulgaris, florib. præſertim antequam aperiantur, magis conglomeratis: quare tantum ratione loci differre cenſemus, & quidem ex plantæ inſpectione & examine diligentiore, ut qui in Baldo & Helvetiorum alpibus collegerimus: Belluni natam. Cluſ. Angelus Buſti Medicus Venetus: Auſtriacam vero, D. Burſerus tranſmiſerit.

DE MILLEFOLIO.

Capvt VI.

I. Millefolium maximum umbella alba: caulibus eſt ſeſquicubitalibus craſſis, rotundis, ſtriatis: foliis circa radicem palmum longis, uncias quatuor latis, tenuiſſime inciſis & velut è multis minutiſſimis alatis foliolis conſtantibus, ſed minoribus & tenuiſſime inciſis, quæ circa caulem ſunt, qui in ramos plures brachiantur, quibus ſingulis umbella, uti in Millefolio vulgari, ſed major, floſculis albis referta, inſidet. In horto Patavino crevit.

II. Millefolium purpureum majus: ex radice craſſa ſatis, caules plures ad cubitum & ſeſquicubitum excreſcunt: fol:is ut in vulgatiſſimo Millefolio diſpoſitis, umbella magna, flores elegantiſſimimos rubri coloris & quinquefolios continens, in quorum medio apices pallide flaveſcentes, qui gratiam addunt, emicant: flores contriti, medicatum odorem ſpirant, Hoc Góppingæ primum in Pharmacopæi horto legimus, & nunc in horto colimus: quod Cluſius nomine Millefolii rubro flore proponere videtur: an hoc forte Matthiolo Millefolium majus?

III. Millefolium incanum Creticum, ſive Millefolium Dioſcoridis: caulibus eſt lignoſis, rotundis, incanis, ſeſquipalmaribus, foliis Chamæcypariſſi forma oblongis, denticulatis, incanis, vel ut Dioſcorides, avicularum pennas imitantibus, caules in ſummitate in ramulos abeunt, qui umbellam ſatis compactam ex floribus ex albo flaveſcentibus compoſitam, ſuſtinent. Hoc ex horto magni Ducis Hetruriæ, primum à D. Paſchali (ut in Phytopinace monuimus) dein ex Creta à D. Honorio Belli accepimus: quod legitimum Dioſcoridis Millefolium eſſe cenſemus, cujus in Epiſtola 2. Belli ad Cluſium, ſub Stratiote Millefolio mentio fit, qui in Creta μυριόφυλλο vocari ſcribit.

IV. Mille-

Millefolium aquaticum pennatum ſpicatum.

Millefolium aquaticum cornutum.

IV. Millefolium aqnaticum pennatum ſpicatum: ex radicibus fibroſis, tenuibus, rami prodeunt plures, cubitales, cavi, ſtriati, in alas brachiati, aquæ innatantes: ex quorum geniculo quolibet, folia terna, vel quaterna quaſi ſtellatim circumjecta, tenuiter inciſa, pennam & forma & tenuitate referentia, colore fuſco prodeũt: at cauliculorum ſummitates palmares, ex aqua recti attolluntur, ſpicam purpuraſcentem, Iunio & Iulio menſibus, ſuſtinentes, quæ in floſculos copioſos, pallide luteos, ſimul junctos, Anethi ſemen forma referentes, expanditur: his ſuccedũt capitula nigra ac prædura, plerumq; quaterna, quina, etiam plura, cauliculorum faſtigia, quæ ſuper aquam eminent, rotatim ambientia, quibus ſingulis cavitas exigua, ſemen continens ineſt. Hoc in piſcinis provenit, quod primum in foſſa arcis Weckenthal in Alſatia, obſervavimus: & Tragus, Algæ tertiæ, vel Algæ Vergilii nomine, exprimere voluiſſe videtur. Hujus ut & ſequentis deſcriptionem in Phytopinace, Matthiolo, & Tabernæmontano emaculato, una cum figura exhibuimus.

V. Millefolium aquaticum cornutum: hoc prioris modo aquis innatat, caulibus cubitalibus, tenuibus, ramoſis, fragilibus, denſe geniculatis, quos folia ambiunt tenuia, capillata, quorum inferiora, cornua cervina æmulantur & exiccata rigeſcunt: ſuperiora vero, tenuiora, tenuiuſq; diviſa ſunt: ex ipſis geniculis, pediculi, modo trium, quatuorve unciarum prodeunt, ſinguli, ſingulos flores, parvos, albicantes, quadrifolios ſuſtinentes: quibus capitulum parvum Ranunculi forma, ex quinis ſeniſve granulis virentibus compoſitum, ſuccedit. In rivulis circa Hiltelingam, non longe Baſilea primum, dein in foſſis horti Montembelgardiaci obſervavimus.

Conſolida regalis latifolia parvo flore.

Chelidonium majus foliis quernis.

DE CONSOLIDA REGALI.

CAPVT VII.

CONSOLIDA regalis latifolia parvo flore: ex radice fibroſa, oblonga, rufeſcẽte, caulis cubitalis, rotundus, ſtriatus, leviſſima hirſutie albicans, in ramos brachiatus, exurgit: quem folia tripartita primum, dein ad formam foliorum Ranunculi arvenſis echinati, diviſa cingunt, quę in ſummo caule pauciora, quædam tripartita, quædam integra: flores ſunt ſubcęrulei, corniculo donati, Conſolidę regalis ſegetum ſimiles, aut minores: quibus ſiliquæ oblongæ, parvæ, ſemen parvum continentes, ſuccedunt. Hanc Delphinij Dioſcoridis nomine, à D. Ferrando Imperato, Pharmacop. Neapol. inſigni, accepimus: dein virentẽ in horto D. Zvingeri p.m. legimus; in Phytopinace deſcripſimus, in Matthiol. quoq; & Tabernæm. figura ſub Conſolida regali peregrina parvo flore, poſita, in qua tamen ſculptor prima folia omiſit.

DE CHELIDONIO.

CAPVT VIII.

CHELIDONIUM majus foliis quernis, flore laciniato: hoc à Chelidonio majore vulgato, foliis & flore tantum differt: folia enim, quercus tenera folia æmulantur; cum argutius inciſa ſint & teneriora, ſuperne ex virore nigricantia, inferne pallida, leviſſime, ut & caulis, hirſuta: flos luteus, communiter quadrifolius, foliis ejus per ora diſſectis & velut fimbriatis. Ex horto Philippi Stephani Sprengeri Pharmacopæi Heidelbergenſis, primum habuimus: dein in horto Montembelgardenſi, ubi tota æſtate floruit, legimus: quod ſi in parietinis ſeratur, formam retinet, lætiore vero in ſolo, aliquando degenerat. Hujus in Phytopinace meminimus: in Matthiolo & Tabernæm. figura addita, deſcripſimus: poſtmodum & Cluſius, nomine Chelidonij majoris laciniato folio in ſua hiſtoria propoſuit.

DE

DE AQVILEGIA.

CAPVT IX.

I. AQUILEGIA montana magno flore: hæc in Aquilegiæ vulgaris altitudinem excreſcit quidem, ſed foliis primum differt, cum in lacinias tenuiores, eaſque non obtuſas, ut in aliis, ſed acutas dividantur, & folia pene ſubrotunda ſint: ſic & floribus eſt cæruleis, vulgari ſimilibus, ſed multo majoribus. In monte prope Thermas Fabarias copioſe provenit, unde D. Burſerus attulit.

II. AQUILEGIA montana parvo flore thalictri folio: ex radice parva, folia thalictri forma, ſed exigua, pallide virentia, prodeunt: inter quæ cauliculus tenuis, palmo minor, duobus tribusve foliolis brevibus, oblongis, minime diviſis, exurgit, florem unicum cæruleum ſuſtinens, forma quidem vulgari ſimilem, ſed quintuplo minorem. In Helvetiorum alpib. reperitur: in Moravia, prope urbem Trebis, ſub arce Smilo, in pratis vernali tempore copioſiſſime reperiri, mihi relatum.

III. AQUILEGIA hortenſis multiplex flore parvo: hæc ab hortenſi, quæ multiplici flore eſt, ſolo flore differt, qui in hac triplo minor, & colore, qui pullus eſt, in horto meo provenit.

DE NIGELLA.

CAPVT X.

I. NIGELLA latifolia flore majore ſimplici cæruleo: ex radice tenui, oblonga, flaveſcẽte, caulis cubitalis, rotundus, viridis & lævis, in ſummo ramoſus, exurgit: foliis ad radicem tenuiſſime laciniatis, in caule vero aliquãdo inferiorum inſtar tenuiſſime diviſis: flores autem quam in cæteris ampliores ſunt, quinquefolii, folio quolibet unguem æquante, ſuperne eleganter cærulei, inverſa parte pallidi, venis e-latis percurrentibus: floribus ſuccedunt capita pentagona, hexagonave dura, in totidem cornicula in latera reflexa ſuperne diviſa, quæ membranis interne intercurrentibus, ſemine ſubnigro, inodoro, plena ſunt. Hæc æſtivis menſibus in hortulo nunc ab annis aliquot floret, ex ſemine deciduo, cum annua planta ſit, ſeſe propagans: cujus ſemen, Nigellæ Hiſpanicæ nomine, miſſum fuit.

Nigella Cretica.

II. NIGELLA Cretica: radice eſt oblongiuſcula, tenui, parum fibroſa & flaveſcente: caule cubito minore procumbente, ſtriato, viridi, glabro, & paulo ſupra radicem in alas tenues & teretes brachiato: folia prima per terram ſparſa, inſtar foliorum Conſolidæ regalis vulgaris in lacinias dividuntur, quæ vero in caulis ſummo oblonga, & ut in Naſturtio, diviſa, ex viridi nigricant: flos unicus, unguis magnitudine, quinquefolius, cuilibet cauliculo inſidet, colore ab initio ex viridi nigricante, mox vero ſub cæruleo, mucronibus ſuam viriditatem reſervantibus, forma Nigellæ arvenſi, qua multo minor eſt, reſpondens: in cujus medio ſtamina plura, viridia, apicibus cæruleis donata: capitula pentagona,

tagona, hexagonave ſuccedunt, quæ in totidem cornicula longa, inſtar cornuum hirci intorta, ſiniunt, quæ ſemen nigricans minutum continent. Hujus ſemen ex Creta primo allatum, & à D. Doldio, cum planta, transmiſſum, ut in Phytopinace monuimus, & figuram cum deſcriptione Matthiolo addidimus, at in Tabernæmontano emaculato, figura male ſub titulo nigellæ flore pleno poſita. Hanc Cluſius in poſt. hiſtor. Melanthium ſimplici flore Creticum nominare videtur.

Ab hac diverſa eſt, quæ in horto nobiliſſ. Contareni colitur, foliis fœniculi, floribus ex albo flaveſcentibus, ſemine nigro, anguloſo & acri, quam cum integram non habeamus, plura de ea in præſens non licet.

DE HIPPOMARATHRO,

CAPVT XI.

HIPPOMARATHRI Cretici nomine, ex horto Clariſſ. Nicolai Contareni, Senatoris Veneti, habemus ramos cubitales, rotundos, læves, ſtriatos, pallide virentes, in alios brachiatos: folia ſunt fœniculi modo, in tenuiſſima, ſed longe breviſſima ſegmenta diviſa: caulium ſummitatibus umbellæ parvæ inſident: guſtantibus plantæ ſiccæ folia & caulem, de ſapore nihil certe pronunciare licuit: quare ut totam acquiramus plantam, ſtudebimus.

DE ANETHO,

CAPVT XII.

ANETHUM ſylveſtre minus: radice eſt albicante, uncias tres longa, tenui, quemadmodum & caulis, qui pedalis, albus, rotundus: foliis eſt uncias quatuor longis, tenuiſſime, ut in vulgari, diviſis: umbella parva, ex feſtucis octo vel novem uncialibus compoſita, floſculis luteis, ſemine parvo oblongo. In hortulo meo crevit, ex ſemine à doctiſſ. Columna, nomine Anethi ſylveſtris ex Sicilia, miſſo: quod minus appellare lubuit, cum Cæſalpinus, Anethi ſylveſtris in Sicilia, quod ſativo grandius ſit, meminerit.

DE

Daucus montanus apii folio minor.

Daucus Alſaticus.

DE DAVCO.
CAPVT XIII.

I. DAucus montanus apii folio flore luteo: caule eſt cubitali, anguloſo, glabro, in breves alas brachiato: foliis apii forma, ſed brevioribus, per ambitum minime ſerratis, quorum pediculus ſtriatus eſt: umbellas parvas habet, flores elaphoboſco ſimiles, luteos. In Callenberg & prope oppidum Baden Auſtriæ D. Burſerus legit.

Huic ſimilem ſed per omnia majorem, caule craſſo canaliculato, ramoſo, foliis latioribus, mimeque crenatis, umbellis majoribus ex floribus pallidis, in horto Patavino anno 1578. collegimus, quem Daucum tertium Dioſcoridis Guilandinus, at ipſius ſucceſſor Cortuſus, Pſeudopyrethrum nominavit.

II. DAucus pratenſis apii folio: radice eſt oblonga, pallide ruſeſcente cortice tecta, ſapore & odore paſtinacæ, ſive Dauci officinarum, ſuperne hirſuta & villoſa, ex qua alæ prodeunt, foliis pluribus uni coſtæ inhærentibus, per ambitum inciſis & ſerratis, forma montani majoris, ſed longe minoribus, pallide virentibus: inter quæ caulis pedalis, rarius cubitalis, tenuis, ſtriatus, paucis geniculis diſtinctus, in ramulos aliquot diviſus, exurgit: ramorum extremis, umbellæ candidæ, floſculorum exiguorum inſident, quibus ſemen oblongiuſculum, nigricans, aromaticum ſuccedit. Hic in pratis humidis Michelfeldæ provenit.

III. DAucus Alſaticus: radice craſſa, oblonga, in fibras craſſiores diviſa, nititur, cujus ſummo, multa villoſa capita, ut in pleriſq; ferulaceis adpoſita: unde magnæ foliorum alæ exeunt, foliis multis in plures partes diſſectis, uni coſtæ inhærenti-

rentibus, ex adverſo naſcentibus, conſtantes: inter quæ caulis (modo unus,modo plures) ad viri altitudinem exurgens,ſubruber,ſtriatus,geniculis aliquot articulatus,in ramos plures,hiq; in alios diviſus, ad quorum genicula minores foliorum alæ: extremos ramulos umbellæ ſatis magnæ floſculorum flaveſcentium, exornant: quibus ſemina plana ſuccedunt. Iunio & Iulio floret in dumetis Alſatiæ ſuperioris: eundem copioſiſſime in Alſatiæ inferioris pratis humidioribus,ut inter Scleſtadium & Argentinam frequenter obſervavimus. Multum ſimilitudinis habet cum Thyſſelino Plinii Lobelii ſive Apio paluſtri Dodonæi: verum Thyſſelinum, non ita alte exurgit, & tota ſtirps lacteo ſucco abundat.Hic Daucus, ſapore eſt & odore paſtinacæ.

Scandix Cretica major.

Scandix ſemine roſtrato Italica.

DE SCANDICE.

CAPVT XIV.

I. SCANDIX Cretica major: ex radice oblongiuſcula, nonnihil fibroſa, caulis cubitalis, ſtriatus, in plures ramos diviſus, & potiſſimum ad alarum exortum, leviſſime piloſus, exurgit: foliis ad radicem, pediculis oblongis, Pimpinellæ ſaxifragiæ minoris æmulis, latiuſculis, ſubrotundis, ex oppoſito correſpondentibus, per ora oblique diſſectis, pallide virentibus, una cum pediculis leviter piloſis: at caulem ambientibus & ſuperioribus, inſtar foliorum Scandicis vulgaris, tenuiſſime diviſis: umbellæ parvæ ſunt, ſparſæ, flores albos, & quam in vulgari majores, ſuſtinentes: quibus ſuccedit ſemen roſtratum, decem, duodecim & pluribus roſtris, ſubaſperis, ſimul junctis, quorum cuilibet apices duo quaſi aculei rigidi, præfiguntur. Hæc Patavio primum Scandicis Creticæ nomine miſſa, dein ex ſemine in horto nata, cujus deſcriptionem in Phytopinace ſub 4. dein & Matthiolo addita figura, exhibuimus.

II. SCANDIX Cretica minor: ex radice gracili, oblonga, recurva, alba, cauliculi perbreves, aliquando palmares, tenues, tenui lanugine pubeſcentes, in ramulos, paucos breves & graciles diviſi prodeunt: quibus umbellæ exiguæ, floribus albis, puſillis, paucis, quinquefoliis (licet aliquando flores corymborum modo denſi conſpiciantur) veluti ſtylorum cacuminibus inſident: his ſuccedunt roſtra ut in priori, ſed breviora & pauciora (communiter quaterna, quinave in horto obſervavimus) in apice ſimiliter bipartita, quæ ſemina ſunt. Folia ſi terantur, non injucundi odoris ſunt & ſaporis aliquo modo Chærefolii vulgaris. Hanc primum ex horto magni Ducis Hetruriæ à Caſabona, Anthriſci Plinii nomine; dein ex Creta ab Honorio Belli, accepimus: quam etiamnum in horto colimus, Majo florentem, & Iulio ſemine prægnantem. Hujus in Phytopinace meminimus, & Matthiolo (ubi icon craſſior eſt) addita figura, ſub ſcandice Italica deſcripſimus, & poſtmodum Cluſius in ſua hiſtoria, Anthriſci Plinii, & doctiſſ. Columna, Aniſo Marathri Apuli (à ſuavi odore & ſapore, medio inter Aniſum & Fœniculum) nomine propoſuere.

Hujus varietas à me obſervata apud Monſpelienſes: nam quæ in ſaxoſis provenit, odore eſt fœniculi: altera vero, quæ in agris, inodora eſt.

DE

Caucalis ſemine aſpero floſculis ſubrubentibus.

DE CAVCALIDE,

CAPVT XV.

I. CAUCALIS nodoſa echinato ſemine, radix oblonga, tenuis, alba, caules emittit binos ternoſve rotundos, ſtriatos, aſperos, qui in alios brachiantur: quorum alii ſemipalmares, incurvi, alii bipalmares erecti prodeunt, quos folia paſtinacæ ſylveſtris æmula, at breviora & pauciora, multoq; tenuius diviſa, aſpera, ex virore nigricantia, ad ſingula pene internodia, oblongis pediculis donata, cingunt: floſculi exigui, ex quinque foliolis compoſiti, ſubrubentes, vel pallidi, aliquando albi, breviſſimis pediculis inſident: his capitula parva echinata & conglobata ſuccedunt, in horum qualibet ſemen unicum continetur. Hanc Iunio menſe anno 1578. in horto Patavino collegimus, & in Phytopinace, Caucalidem ſemine ad caulium nodos echinato, nominavimus; verum & nomine Lappulæ caninæ Cortuſi (Lutetia quoq; & ex Anglia) miſſa fuit: cujus figuram Matthiolo adpoſuimus. De qua doctiſſ. Fabius Columna: Scandici nulla melius noſtro judicio quadrare videtur, ex nobis obſervatis hucuſque plantis, niſi illa quam doctiſſ. Caſpar Bauhinus, pro Caucalide altera nodoſo echinato ſemine addidit, ſuo Synonymiis ornato Matthiolo, &c.

Caucalidis ſemine aſpero floſculis ſubrubentibus, figuram addere viſum fuit, cum à Cordo quidem & Thalio, ſub Daucidide minore deſcribatur, ſed hujus icon à nemine proponatur.

II. CAUCALIS tenuifolia montana: radice eſt craſſa, ex qua caulis exurgit pedalis, qui ſtatim ad radicem, in cauliculos palmares, rotundos, leves, dividitur, hique in minores ſubdividuntur; quorum etiam minutiſſimis alis ad radicem in tenuiſſima ſegmenta, & quæ in caule, in capillacea, dividuntur. Semen parvum eſt, oblongum, ſtriatum: Iulio Menſe florens, in Sabaudia inter Tarenteſiam & Monaſterium collecta.

DE

Apium hortenſe maximum.

Apium peregrinum foliis ſubrotundis.

DE APIO.

CAPVT XVI.

APIUM hortenſe maximum: ex radice oblonga albida, & pro plantæ magnitudine tenui, folia prodeunt, pediculis palmaribus, & ſeſquipalmaribus, ſtriatis, pallide virentibus, tripartito primum diviſa, quorum quodlibet rurſus tripartitur, ipſæque particulæ triplo quadruplove, quam in Petroſelino vulgo dicto majores, per ambitum inciſæ, pallide virentes: inter hæc caulis cubitalis & ſeſquicubitalis, tenuis, ſtriatus exurgit, in cujus ſummitate folia oblonga, anguſta, minime inciſa, à pictore prætermiſſa. Umbellam habet parvam, albam, exiguis floſculis refertam, quibus ſemina Petroſelini forma, ſed duplo triplove majora, guſtu nonnihil aromatico donata, ſuccedunt. Nomine Apii Anglicani, primum apud nos ſatum. An forte hoc Selino Anguillara opinione 7. intelligendus, quod in univerſa Græcia, potiſſimum in Chio & Creta pro Selino habetur. Hoc in Phytopinace deſcripſimus, & in Matthiolo figuram exhibemus.

APIUM peregrinum foliis ſubrotundis, Cluſius ſub Selino peregrino primo deſcripſit: at quia figuram non adpoſuit, eam hic proponimus.

DE SMYRNIO.

CAPUT XVI.

SMYRNIUM peregrinum folio oblongo : hujus inferiora folia ex radice prodeuntia, Apii foliis ſimilia ſunt, in complures particulas oblongas diviſa , oblongis pediculis donata, per ambitum profundius laciniata, pallide virentia: quæ vero in caule ſunt cubitali, ſtriato, non ſubrotunda, nec duplicia, ut in communi Smyrnio peregrino, ſed eorum primum quidem, uncias ſex longum, tres latum, per ambitum profundius inciſum: ſuperiora vero per quæ caulis ad exortum tranſit, & ſimplicia ſunt, uncias tres longa, duas circiter lata, & ſuperna quæ leviter crenata ſunt, ſenſim minora fiunt: caulis in ſummo brachiatus, & cuilibet alæ, ramuli quaterni, rarius quini, biunciales inſident, feſtucis aliquot, umbellam exiguam floſculorum luteolorum ſuſtinentes: quibus ſemen nigrum, ſubrotundum, ſuccedit: radicem non vidimus. Hoc in horto D. Camerarii crevit, & D. Doldius tranſmiſit.

DE ANGELICA.

CAPUT XVIII.

ANGELICA ſylveſtris hirſuta inodora: radicem habet craſſam & fibroſam, foris pullo cortice tectam, intus albam, redivivam & odore medicato: caulem cubitalem, in breves alas brachiatum, parte inferna, pauciſſimis pilis cinctum, nigrum: folia Angelicæ ſylveſt. ſive Podagrariæ æmula, in alas, modo binas, modo ternas, eaſque aliquando uncias quatuor longas, tres latas, aliquando vix unciales, diviſa, in ambitu profunde inciſa atrovirentia, hirſuta, quarum pediculi hirſutie aſperi ſunt: umbellam habet parvis floribus albis refertam, quibus ſemen oblongum nigricans ſuccedit. Hanc ex Luſatia, nomine herbæ Podagrariæ cognatæ, D. Francus miſit, cujus in horto Luſatiæ meminit.

DE

Sphondylium alpinum glabrum.

DE SPHONDYLIO.

CAPVT XIX.

I. SPHONDYLIUM hirſutũ foliis anguſtioribus: hoc à vulgari foliis ſolum differt: nam cum vulgare foliis ſit amplis, plerumq; ex quinque partibus latis ſubrotundis compoſitis: hoc folium habet, in lacinias oblongas, anguſtas, acuminatas, haſque in alias, inordinate tamen diviſas, & per marginem crenatas. Hoc in pratis alpinis Rhæticis obſervavimus: dein ex Luſatia à D. Franco accepimus.

II. SPHONDYLIUM alpinum parvum: ex radice caulis exurgit pedalis, qui in ſummo in alterum ramulum triuncialem, dividitur: quem folia cingunt pallide virentia, longis pediculis donata, quæ in partes tres, vel etiam quinque alias ſubrotundas, alias acutas, per marginem crenatas & hirſutas, dividuntur umbella floſculis candidis, latis tamen, ſummo cauli inſidet, quibus ſemen plenum, latum ac tenue, ſuccedit. Tota planta leviſſimis pilis pubeſcit. Ex Auſtriæ alpibus, D. Burſerus miſit.

III. SPHONDYLIUM alpinum glabrum: radice eſt craſſa, eaque alba, caule bicubitali, geniculato: foliis ficulneis, glabris, quæ abſque pediculo, palmum longa, duas lata ſunt, communiter tripartitis, ſed non uſque ad pediculum diviſis, per marginem crenatis: quorum inferiora pediculis palmaribus, hiſpidis & ſubaſperis donantur: caulis ſummo, umbella floſculorum candidorum, ſed quam in reliquis ſpeciebus minorum, inſidet: ſemen ſuccedit ſubrotundum, planum, cujus ſummitati apex infigitur. Hoc ſolum in monte Waſſerfall & quidem ab anno 1595. uſq; ad præſentem annum 1618. Iulio menſe & florentem & ſemine prægnantem, obſervavimus.

DE LIBANOTIDE.

CAPVT XX.

I. LIBANOTIS latifolia, aquilegiæ folio: radice eſt craſſa, fibroſa, cortice inæquali, quaſi rugis tranſverſis aſperata, fuſciq; coloris, tecta, medulla candida, amara, modicum quid Aroma & Ariſtolochiam ſapore redolens: ad cujus caput, pili tanquam veterum foliorum defluxorum fibræ ſolidiores & nigrę: etenim folia, quæ numeroſa ex radicis capite longis pediculis emergunt, una parte quaſi vaginato exortu (nimirum ea quæ craſſiora & latiora ſunt, ut & ea, quæ ex caule prodeunt) eundem, tanquam mẽbranacea ſiliqua circumdant, articulo craſſiore, lineaque transverſa: quæ craſſa ſunt, rigida, glabra, viridia & ſplendentia, ſubtus candicantia, fibris majoribus ſubpurpureis tranſcurrentibus, quæ licet inſtar foliorum Aquilegiæ dividantur, non tamen omnia in pares lacinias (Aquilegiæ laciniis latiores) fiſſa ſunt: inferiora namque in vegetiore planta, plerumque quinq; folia habent, ex triplici rami diviſura, alias tria, tribus pediculis inſidentia. Caulis unicus eſt, cubitos tres quatuorve ſuperans, rotundus, ſtriatus, nodis diſtinctus, ſubalbicans, puniceo colore aliquando admixto, in tria, quatuor, vel quinque

brachia diſtributus,quæ umbellam magnam,ex longiſſimis feſtucis & floribus albis parvis compoſitam, ſuſtinent: ſemen ſuccedit longum, latum,ſtriatum,geminum,puniceum, guſtu ſubamarum,Cumini ſaporem imitans, aromaticum, modice excalefaciens,& ſalivam ciens. Hoc D. Doldius Norinberga ex D.Camerarii horto,nomine Seſeli Æthiopici folio Aquilegiæ miſit,cujus Camerari°, (ſed ſine deſcriptione)in ſui horti Catalogo, ſub Seſeli Æthiopico altero meminit,& ſemen odore & ſapore aliquantulum Cinamomum repræſentare ſcribit.

II. Libanotis latifolia minor ſemine criſpo: hæc à vulgata potiſſimum foliorum magnitudine & numero,ſeminiſque forma differt: cum in vulgata ſingulæ foliorum alæ, magna ex parte quina folia habeant, uno extremam alam occupante: at hæc in primis duabus alis,tria tantum, & in media ala,quinque obtinent, per ambitum communiter ſerrata,quædam tamen unam alteramve profundam inciſuram obtinent: ſuperne atrovirentia,inferne vero ſubcinericei quodammodo coloris,magnitudine unciam, vel ſeſquiunciam vix excedentia. Caule cubitali, glabro umbella parva floſculorum alborum inſidet, quibus ſuccedit ſemen breve,ſubrotundum,eleganter criſpatum. Hanc ex Italia D.Neudorffeтus,nomine Coſti amari ſemine criſpo, attulit.

DE CARVI.

Capvt XXI.

Carvi alpinum: planta palmaris eſt & glabra,ex radice oblongiuſcula nigricante, aromatica, folia emittens oblongis pedicu-lis donata,foliorum Carvi modo,in paulo tamen majora ſegmenta,diviſa,pallide virentia: caulis modo unus,modo duo,tenuis, ad uncias ſex exurgens,ſupra medium nudus, in quinas ſenaſve feſtucas inſtar umbellæ abiens, quarum ſingulæ floſculos aliquot, quaſi in capitulum junctos, ex flavo rubeſcentes,ſuſtinent. In Pyraneis montibus D.Burſerus legit.

DE PIMPINELLA.

Capvt XXII.

I. Pimpinella ſaxifragia tenuifolia: ex radice oblonga,caulis pedalis viridis,lævis,ſtriatus,geniculatus, ſtatim ad radicem in ramos,& hi in tenues alas diviſus,exurgit: folia habet in tenues primum, dein pene capillaceas partes diviſa: floſculi exigui,pauci,albicantes, in parva umbella; ſemen non vidimus,copioſe ad lacum Genevenſem provenit.

II. Pimpinella ſanguiſorba inodora: hæc à ſanguiſorba minore vulgata, differt foliis & odore: nam in hac folia longiora ſunt, quæ in illa magis rotunda, ſunt in hac inodora,in illa odora. Hanc Pimpinellæ minoris Hiſpanicæ nomine,D.Gillenius miſit.

Seſeli paluſtre lacteſcens.

DE SESELI.

Capvt XXIII.

I. SEſeli montanum Cicutæ folio ſubhirſutum: ex radice craſſa,folia lata, Cicutariæ, vel Myrrhidis Fuchſii inſtar,in multas alas diviſa, nigricantia, leviſſimis pilis, præſertim ipſi pediculis aſperſis, ſubaſpera: caule ſeſquicubitali & altiore,craſſo, ſtriato, cavo, nodoſo, pilis pauciſſimis donato,in alas brachiato,foliis paucis, prioribus ſimilibus, ſed minoribus cincto: in ſummitate,umbella magna alba: floribus ſuccedunt ſemina oblonga, gemella, tenuiſſimo apice donata, Carvi ſapore. Hoc in altiſſimo monte Waſſerfall,æſtate florens,inter ſaxa reperimus.

II. Seſeli pratenſe tenuifolium,ſive Daucus pratenſis tenuifolius: caule eſt cubitos duos ſuperante,rotundo,ſtriato,nodoſo, ſuperne in ramos brachiato: foliis inſtar Paſtinacæ tenuifoliæ ſylveſtris diviſis: umbellam habet ex parvis albis floribus compoſitam, quib. ſuccedit ſemen parvum aromaticum, & tota planta paſtinacæ odorem refert: in pratis udis Michelfeldæ provenit.

Seſeli paluſtre lacteſcens: cum Camerarius in ſuo horto ſub Seſeli paluſtri deſcripſerit, ejus figuram prætermiſſam,addere placuit.

DE LIGVSTICO.

Capvt XXIV.

LIguſticum ſive Siler montanum anguſtifolium: caule eſt tenui,cubitali,in alas brachiato,quę umbellam albam parvam ſuſtinent,foliis paucis, in ſegmenta anguſta, oblonga,peucedani inſtar (ſed longe breviora) diviſis,quæ in alis, fere capillacea: prope oppidum Stain Auſtriæ,D.Burſerus legit.

DE FILIPENDVLA.

Capvt XXV.

FIlipendula minor: radicem habet rufeſcentem,in filamenta extenuatam,ſed per extrema glanduloſam: folia duas treſve uncias longa,ſemunciam lata, ex ſegmentis pluribus, tenuiſſime diviſis ambitu ſerratis compoſita,veluti Potentillæ, duriora tamen & ſaturatius virentia,inter quę cauliculus palmo minor in medio foliolo cinctus,exurgit; aliquando ſimplex, aliquando in ſummo bifidus,ovi coma floſculorum albidorum, ſtaminulis præditorum, aliquando quaſi in capitulum compactorum, inſidet: ſuccedit ſemen, inſtar racemi parvi coactum.In aſperis circa Monſpelium legimus.

DE CRISTA GALLI.

Caput XXVI.

I. CRiſta Galli umbellata: radice eſt tenui, parva, caule palmo parum altiore, tenui & erecto: foliis paucis,unciam longis,anguſtis,per ambitum crenatis: caulis ſummo flores plures,lutei, quaſi in umbella diſpoſiti, triplo majores & latiores,quam in vulgari, quibus

valvulæ latæ membraneæ, ſemen continentes, ſuccedunt. In Caſtiliæ agris, D. Albinus legit.

II. Crista galli anguſtifolia montana: hæc caule eſt cubitali, anguloſo, foliis oblongis, anguſtis, acuminatis, margine crenatis, binis ſibi ex oppoſito correſpondentibus, ex quorum alis foliola minora prodeunt, & plerumque cauliculus, unam alteramve unciam longus, minutiſſimis foliolis cinctus: ipſe vero caulis, in ramos ſemipalmares, etiam longiores, dividitur: quibus flores pallidi, eo, quo in vulgari, ordine, ſed longe minores inſident, quibus valvula, ſemen latiuſculum includentes, ſuccedunt. Hæc in montibus urbi vicinis provenit.

Valeriana alpina prima.

DE VALERIANA.

Caput XXVII.

I. Valeriana paluſtris major profunde laciniata: hæc è radicibus albis, oblongis, villoſis, intricatis & odoratis, plures quam quinquaginta emiſit caules, latos, foliis Valerianæ ex uno latere caulis dependentibus, ſed multo majoribus, & inciſuris profundioribus in aliquibus duplici ſerie luxuriantibus & propendentibus, veſtitos; quæ, ut & radices, odorem Valerianæ vulgaris habent: flores non vidimus. Hæc prope urbem Pudiſſinam in loco paluſtri, à D. Franco ſeniore inventa & eruta.

II. Valeriana paluſtris inodora parum laciniata: ex radice fibroſa, leviter Valerianam redolente, folia ſubrotunda, minime laciniata, pallide virentia, longis pediculis donata, prodeunt: inter quæ caulis cubitum ſuperans, exurgit: quem rara folia, primis, forma & longis pediculis ſimilia, bina ex adverſo reſpondentia, cingunt, quæ aliquando ad modum Valerianæ hortenſis, ad exortum in lacinias diviſa, inodora ſunt: caulis ſummo, flores quaſi in umbella ſparſa, pallide rubentes, inſident. In paluſtribus noſtris Michelfeldenſibus frequens, licet raro cum flore reperiatur, cum in fœniſecio abſcindi conſueverit.

III. Valeriana alpina prima: ex radice oblonga, odorata, caulis unus (rarius plures) cubitalis, ſtriatus, prodit: folia ad radicem plura, longis pediculis donata, ex rotunditate acuminata, ſinuata, aliquando laciniata & in crenas profundiores diviſa, pallide virentia: quæ vero caulem ambiunt, pauca ſunt, bina ternave juncta, oblonga, inciſa, binis alis plæraque donata: flores in ſummo caule pallide purpuraſcentes, veluti umbellæ inſident, quibus ſemen exiguum ſuccedit. Iulio menſe florentem in monte Waſſerfall collegimus, ut in Phytopinace monuimus, quam etiam ex montibus Genevenſ. accepimus.

Valeriana alpina ſcrophulariæ folio.

Valeriana peregrina purpurea.

IV. Valeriana alpina ſcrophulariæ folio: radice eſt nigricante, aliquantum toroſa nodoſave: caule cubitali & ſeſquicubitali, cavo, ſtriato, viridi (aliquando pluribus) folii ſenis, ſeptenis, longis pediculis donatis inſident; quorum quædam ſubrotunda, quædam oblonga, quædam leviter ſinuata: at quæ caulem cingunt, pauca ſunt, ſcrophulariæ foliis æmula, uncias tres longa, ſeſquiunciam, vel unciam lata, acuminata, leviter crenata, bina ſemper juncta: caulis, in ſummo, in longas tenues alas brachiatur, quibus flores pallide rubentes, Valerianæ ſylveſtri ſimiles inſident: eodem loco ubi & prior provenit: utraque ſub Valeriana montana prima & altera in Phytopinace propoſita fuit. Videtur Cluſius utramq; una deſcriptione & figura expreſſiſſe, Valerianæ ſylveſt. alpinæ primæ latifoliæ nomine.

V. Valeriana alpina minor planta palma minor, foliis ad radicem, primis quidem parvis, ſubrotundis, ſubſequentibus ſeſquiuncialibus, ſcabioſæ parvæ inſtar in lacinias acutas diviſis: inter quæ cauliculus unciarum ſex exurgit, binis terniſve foliis, in ternas, vel quaternas lacinias anguſtas diviſis, cinctus: in ſummo, umbella, floſculos purpuraſcentes ſuſtinens: ex montibus Pyrenæis, D. Burſerus attulit.

VI. Valeriana peregrina purpurea albave: ex radice parva, fibroſa, albicante, caulis exurgit pedalis, rarius cubitalis, tenellus (ut ſæpe in terrâ reclinet) viridis, cavus, ſtriatus, nodoſus, & utplurimum ad ſingulos nodos in binos ramos diviſus, horumque aliqui, in alios breves

rama-

ramulos ſubdividuntur. Folia habet pallide virentia, pauca, duas treſve uncias longa, unam, rarius duas, lata, Nardi montanæ ſimilia, ex adverſo bina ſita, mollia, craſſiuſcula, quorum ſuperiora interdum ſinuoſa, & ad exortum in crenas diviſa, & fere inſipida: ramulorum ſummis flores inodori, elegantiſſime purpurei, vel albi, plures in caput congeſti, longiuſculi, extrema parte aperti, & in quinque lacinias diviſi, quorum duæ ſuperiores breviores & latiores, inferiores tanquam labra pendulæ, & media reliquis longior; quibus ſuccedunt vaſcula oblonga, latiuſcula, calices referentia incurva & fibroſa, in quibus ſemen, altero tamen vaſculo incluſum, quod craſſiuſculum, fungoſum, nigricans. Annua eſt planta, ſingulis annis ſerenda, quę pro tempore ſationis, citius tardiuſve in hyemem uſque floret. Sponte quidem in Latio provenire audio, in loco quodam Siculo dicto (unde Valeriana Sicula) & in Sabinis ubi flore albo D. Vorſtius obſervavit: utramque & purpureo & albo flore in horto meo habui. Hanc ante annos viginti tres D. PaſchalisGallus, Valerianæ Indicæ Imperati nomine, Patavio miſit: dein Nardi Creticæ nomine, ſemine à Caſabona miſſo, in horto Montembelgardiaco crevit. Verum nobiliſſ. Cortuſus, Tripolium eſſe voluit, cujus opinioni favet icon Tripolii in manuſcripto Codice Dioſcoridæo, quem Illuſt. Pinellus Patavius in ſua Bibliotheca habebat. In Phytopinace & Matthiolo deſcripſimus, & utrobiq; figuram adpoſuimus: nunc à Cluſio Valerianæ Indicæ appellatione proponitur.

VII. Valeriana rubra anguſtifolia: hæc à Valeriana rubra dicta, potiſſimum foliorum anguſtia differt, quæ linifoliis anguſtiora, breviora, in acumen deſinentia, rigidiuſcula & pallida, caulem rotundum, nodoſum inordinate cingunt: verum tota planta, altera minor eſt, & in monte Baldo collecta.

NARDO CELTICÆ SIMILIS INODORA, Caput XXVIII.

Nardo celticæ ſimilis inodora: radicula eſt oblonga, ruſeſcente, capillata, ex qua folia aliquot oblonga, in latitudinem paulatim ſeſe laxantia, longis pedicellis donata, viridia primum, dein flaveſcentia exurgunt, inter quæ cauliculus tenuiſſimus, palmaris, rarius altior, effertur, circa cujus medium foliola duo oblonga, anguſtiſſima: cauliculus in pedicellos abit, qui floſculos oblongos, pallidos, ut in Celtica ſuſtinent, qui in ſemina exigua abeunt. Inodora eſt: hanc in Baldo & Alpibus Sumano conterminis, legimus, & in monte Drawenſtein Auſtriæ D. Burſerus collegit, & Valerianæ alpinæ parvæ latifoliæ nomine, miſit.

LIBER

LIBER QVINTVS.
DE SOLANO.
CAPVT I.

Solanum tuberoſum eſculentum.

I. SOLANUM tuberoſum eſculentum: caulem habet ad duorum triumve cubitorum, rarius in viri altitudinem exurgentem, craſſum, anguloſum, ſtriatum, leviter hirſutum, in multos ramos infirmos, in terram, niſi adminiculo ſuſtineantur, procumbentes, brachiatum, ex quorum alis pediculi craſſi, anguloſi, flores ſuſtinentes, prodeunt. Folia quæ primo naſcuntur, Barbareæ ſimilia ſunt (quemadmodum figura noſtra & Matthiolo & huic libro addita eleganter, cum omnibus plantæ partibus, exprimit) ex atro purpuraſcentia, ſubhirſuta, cæteris pallide virentibus, abſque pediculo, palmum longis, in ſex, octo, plures & pauciores partes, ex una coſta dependentes, diviſis, ex rotunditate oblongis, integris, quibus ſingulis, duo ſextuplo minora interjiciuntur, & ſemper pars una, quæ ſeptima vel nona, cæteris major, alæ ſummo additur. Flores elegantes, exterius ex purpura candicantes, interius purpuraſcentes, vel ex cæruleo purpuraſcentes (flore pleno in Auſtria haberi ajunt) deni, duodeni aut plures,

M alii

alii clauſi, pauciores aperti, qui magni malorum inſanorum forma, ſingulari folio conſtantes, quinquanguli, lineis vel radiis quinis ſubflavis, vel herbaceis per longum diſcurrentibus, ex quorum medio ſtaminula ruſeſcentia, vel etiam flava communiter quinque, ſtylo ſubviridi prominente, prodeunt: & flores, odorem Tiliæ florum quodammodo referunt. Hos fructus rotundi excipiunt, plures ſimul quaſi ex racemo dependentes, longis pediculis, ut in Solano vulgari, donatis, quorum aliqui parvæ nucis, alii avellanæ magnitudine, alii minores immaturi atrovirentes: maturi atrorubentes, rarius albi & ſtriati, humida & albicāte pulpa pleni, quæ ſeminibus multis, parvis, planis, ſubrotundis, Solani ſomnifici ſecundi forma, fuſcis, conferta eſt. Radix tuberoſa eſt, aliquando pugni magnitudine, aliquando oblonga, aliquando minima, rarius ſingularis membri virilis forma, inæqualis, quibuſdam veſtigiis donata, unde germina anno ſequenti emerſura ſunt, cute fuſca aut atrorubente tecta, medulla ſive carne firma & alba: & quandoque tuber ex quo planta naſcitur, cum eruitur, inane & flaccidum reperitur. Ad caulis exortum, radices plures, fibroſæ, oblongæ, albicantes per terram ſparſæ, quandoque in profundum deſcendentes, cui aliæ tuberoſę radices adnaſcuntur, ita ut plantam hyemem verſus erutam, ultra quadraginta (alii quinquaginta notarunt) tubera diverſæ magnitudinis notaverimus, quas plerique eruunt, ne per hyemem putreſcant, & ſicco loco, calidiore tamen, alii in vaſe terra ſicca pleno, reponunt, vernalique tempore terræ rurſus committunt: ex ramis etiam reclinatis, terraque tectis, Burgundi propagare ſolent, quo plura tubera acquirant. Florent apud nos in Iunio, & ſæpe ad Autumnum uſque, & à primis pruinis offenditur. Hæc ex Inſula Virginea primum in Angliam, inde in Galliam, aliaſq; regiones delata eſt.

Hujus radices in Virginea Openanck dici, ejus hiſtoriæ autor monet. Petrus Cieca in ſua Chronica (& Gomara in ſua Indiarum hiſtoria generali) Papas locis Quito vicinis vocari ſcribit: Benzoni, Pape, & Ioſepho Acoſtæ in hiſt. Indiæ, Papas: hinc Papas Indorum vel Hiſpanorum dicitur, Italis Tartuffoli, quo nomine & tubera nominare ſolent, Germanis Grüblingbaum/ id eſt, tuberum arbor dicitur. ¶ Plantæ hujus cum anno 1590. iconem ſuis coloribus delineatam, à D. Scholtzio, Pappas Hiſpanorum nomine accepiſſem, & à nemine deſcriptam invenirem, in Phytopinace ſub Solano tuberoſo, & in Matthiolo, ſub Solano tuberoſo eſculento, figura addita, deſcripſimus, ejuſque iconem D. Cluſio tranſmiſimus. Solanum appellavimus, propter formam aliquam foliorum cum malis aureis: florum, cum malis inſanis: fructuum, cum baccis Solani vulgaris: ſeminum, cum Solanis pene omnibus: denique, propter totius plantæ odorem, quem cum Solanis communem habet.

An veteribus cognita? Pycnocomon Dioſcoridis, nobiliſſ. Cortuſus cenſuit, motus exemplari Dioſcoridis manuſcripto, cui ſimilis figura adpicta. Et ſane notæ florum ac radicum Pycnocomi Dioſcoridis, huic Solano conveniunt: floris & ſeminis non item: Cluſius denique in ſua hiſtoria Arachidnam Theoph. ſuſpicatur, & Papas Peruvianorum vocat.

Indi radicibus panis loco utuntur: quem Chunno vocant: radicem evulſam, ſolique expoſitam ſiccant, ſiccatam in partes diffringunt, ex quibus edulium Chunno nuncupatam, admodum diu durans conficiunt. Papas adhuc vero viridis, interdum quoque vel cocta, vel aſſata manducatur: hæc Acoſta: qui addit, & aliud Papas genus in calidioribus fundis plantari, ex quo fercula, Locro appellata, parant. Sic in Inſula Virginea, apud quos in humidis & paludoſis locis naſcitur, radicibus in aqua, aut aliter coctis, utuntur. Sic noſtrates, aliquando Tuberum modo ſub cineribus aſſant, & cuticula ablata, cum pipere comedunt: alii aſſatas, & mundatas, in taleolas diſſecant, & jus pingue cum pipere affundunt & comedunt, ad Venerem excitandam, ſemen augendum: alii & tabidis utiles volunt, cum bonum alimentum præbeant: non minus quam caſtaneæ & paſtinacæ alunt, & flatulentæ ſunt. Relatum mihi, nunc apud Burgundos harum radicum uſum interdictum, perſuaſi earum eſum Lepram cauſare, & Artiſcokos Indicos vocari.

II. Solanum racemoſum ceraſorum forma: vel Ceraſa amoris racemoſa rubra: ex radice fibroſa, caules exurgunt bicubitales, anguloſi, aliquātulum hirſuti, in multos ramos late ſe ſpargentes diviſi, qui infirmi ſunt, & niſi ridica ſuſtineantur, in terram procumbunt, ſucci pleni: ex cau-

lis

lis latere,pediculi tres, quatuorve uncias longi, hiſpidi,flores ſuſtinentes,prodeunt.Folia habet, in multas lacinias acutas, impari ſemper numero, Agrimoniæ foliorum inſtar diviſa & per marginem inciſa, aliis foliis minoribus interjectis, pallide virentia, aſpera & gravem odorem ſpirantia.Flores plures,quorum ſinguli ſingulis pedicellis inſident,luteoli,ex quinque foliis acutis compoſiti, à calice viridi quinquefolio ſuſtentati,in quorum medio capitulum parvum rufeſcens,apicibus donatum: quibus fructus ſuccedunt,quaſi in racemo diſpoſiti, Ceraſorum forma & magnitudine, virides primum, dein per maturitatē rubentes, in quibus,non ſecus quam in Pomo Amoris, copioſa humida medulla, & ſemen minutum albicans & planum, continetur.Planta annua eſt, & ſingulis annis ſerenda, quamvis in horto meo ex deciduo ſemine renata ſit.

III. Solanum tryphyllon Braſilianum: ex radice tenui,oblonga, oblique ſerpente,cauliculus exurgit ſingularis, glaber, palmum ſuperans, circa quem folia terna, ex uno centro prodeuntia,&in latus ſparſa,Solano tetraphyllo ſimilia, latiora tamen,uncias quatuor lata,quinque longa,ex rotunditate acuminata, tenuia, lævia, venoſa: ſupra quæ cauliculus unciarum quatuor aſſurgit,cui tria alia folia,uncias tres longa,longeque anguſtiora inſident, calicis inſtar ſuſtinentia florem magnum,album,venoſum, ex tribus foliis,uncias duas longis, & fere unciam latis,compoſitam. Hoc in ſylvoſis Braſſiliæ apud Toupinambaultios copioſe reperitur, referente Pharmacopęo Gallo,qui una cum aliis D.Burſero communicavit. Ignorans, quid eſſet, formamque conſiderans, Solani nomen, propter formam, quam cum Solano tetraphyllo habet, impoſuimus.

IV. Solanum Mexiocanum Iaſminum Indicum dictum flore minore. Hoc à Iaſmino rubro, vel Mexiocano majore, quod communiter in hortis colitur, potiſſimum magnitudine differt,omnibus plantæ partibus minoribus & foliis rotundioribus,exiſtentibus:nam licet majoris flores,ex uno folio, convolvuli florum inſtar, componantur, attamen radiis diſcurrentibus, quaſi in partes quinque dividuntur: minoris flores, ſimiliter quidem formati ſunt, ſed totus flos unam partem majoris non adæquat: ita ut hujus quini flores, majoris unum in circumferentia non æquent: præterea ſtaminula quaterna minutiſſimis apicibus donata,cum ſtylo paulo longiore, è medio flore emergunt, quæ longius quam in majore,extra florem producuntur: ſemen ſimiliter quadruplo minus eſt.

Hyoſcyamus Creticus luteus major.

Papaver ſpinoſum.

DE HYOSCYAMO.

CAPUT II.

HYOSCYAMUS Creticus luteus major: caulibus eſt cubitalibus, robuſtis, ramoſis, rotundis, molli lanugine obſitis: foliis latis, ſubrotundis, ſinuatis, & circumroſis, hirſutis, lõgiore pediculo donatis: ex quorum alis pediculi lanuginoſi exurgunt flores ſuſtinentes, ex calice hirſuto in quinque apices ſecto, prodeuntes, oblongos, Lamii melyſſophylli forma, quinquefariam diviſos, quorum tria folia ſuperiora, majora & flava, inferiora duo pallidiora, ex quorum medio ſtamina quina, purpuraſcentia, apicibus flaveſcentibus, una cum ſtylo oblongo ejuſdem coloris efferuntur: floribus delapſis, calices indurantur, qui ſemen minutum ſubrufum continent. Ex horto Montembelgardiaco, à fratre Ioh. Bauhino primum accepimus, ſemine à Caſabona miſſo, quemadmodum in Phytopinace monuimus, & in Matthiolo figura addita deſcripſimus: hanc poſtmodum Cluſius, Hyoſcyami Cretici alterius nomine, abſque figura propoſuiſſe videtur.

DE PAPAVERE.

CAPUT III.

I. PAPAVER erraticum Pyrenaicum luteo flore: caule eſt tenui, pilis exiguis, hinc inde aſperſis: foliis tenerrimis, glabris, pallide virentibus inſtar Caucalidis, vel Apii filiorum in lacinias diviſis per marginẽ inciſis & ferratis,

quo-

quorum coſtæ mediæ pili pauciſſimi adpoſiti: ex folij ala, pediculus nudus, ſex etiam octo uncias longus, prodit, florem ſimplicem, magnum, quadrifolium, & colore luteũ, ſuſtinens: plura non licet, cum hoc ſiccum, in Pyrenæis, locis tamen udis, natum, D. Burſerus attulerit.

II. Papaver ſpinoſum; ex radice tenui, oblonga, fibroſa, caulis ſeſquipalmaris, aliquando altior, ramoſus, rotundus, ſtriatus, minimis aculeis donatus, alba medulla plenus, exurgit: folia omnium prima ex ſemine prodeuntia, oblonga, anguſta ſunt: ſubſequentia vero, quemadmodum & ea quæ in caule ſunt, papaveris corniculati inſtar laciniata: non hirſuta, ſed mollia & nitida, medium caulem amplectentia, quæ tres, quatuorve uncias longa, duas lata; per margines aculeis flaveſcentibus & acutiſſimis armata; parte quidem ſuperna viridia, at nervis, quaſi tenui pulvere aſperſo, albicantibus: parte inferna caneſcentia & nervis ex minimis aculeis exaſperatis. Flos luteus, ex quinq; vel ſex, aliquando quatuor foliis compoſitus, odorem Chelidonii majoris quodammodo referens, ramulorum ſummis inſidet: huic ſuccedit capitulum oblongum, pentagonum, hexagonum, & tetragonum, multis ſtaminibus flavis id ambientibus, quod tenellum ſumma parte rubeſcit, maturum vero nigricat, ſpinis frequentibus & firmis horridum: hoc ſemine nigro, ſextuplo aliorum majore, rotundo, in apicem deſinent & elegantiſſime ſtriato, plenum eſt. Iulio & Auguſto floret, & autumno ſeri debet; cum planta annua ſit.

Semen ex Anglia primum, nomine Figo del inferno, id eſt, Ficus infernalis, à D. Camerario juniore Norimberga allatum, unde D. Doldius primum anno 1593. & mox nobiliſſ. Cortuſus, Patavio, & plantam & ſemen transmiſere, primuſque Papaveris ſpinoſi nomine donavi, uti videre eſt in Phytopinace, & in Matthiolo, ubi & figura & deſcriptio propoſita eſt, aliquot annis antequam Cluſius, hoc, Papaveris ſpinoſi nomine, in ſua hiſtoria exhiberet. Tota planta ſucco flaveſcente, inſtar Chelidonii majoris abundat, quam ob cauſam Glaucium ne ſit Dioſcoridis, dubitamus: eos enim qui Chelidoniam majorem, & eos qui Poma amoris volunt, & eos qui Papaver corniculatum phœniceum, ſubſtituunt: non probamus. Dioſcorides etenim ſuo Glaucio, folii Papaveris corniculati tribuit, addensλιπερώτερα φύλλα, nitidiora interpretor, qualia ſunt Papaveris ſpinoſi, non hirſuta, ut corniculati: addit totum croceo ſucco madere: quem ſane, vel leviſſimo vulnere copioſum hoc Papaver fundit. Sed de his, in Theatro, Deo volente plenius.

DE ARGEMONE. CAPVT IV.

ARGEMONE alpina lutea: huic folia ſunt, ad radicem parvam, multa, in multifidas tenueſq; alas inſtar foliorum Scandicis inciſa, viridia & lævia; inter quæ cauliculi bini, terni, palmares, nudi, leviſſimis pilis veſtiti, recta aſſurgunt, qui florem unicum mediæ magnitudinis, luteum, quadrifolium ſuſtinent: ex floris umbilico, plurimi apices flaveſcentes exurgunt: flori capitulum parvum, ſubrotundum, aſperiuſculum, ſemen continens ſuccedit. Hanc in monte Sneeberg Auſtriæ, qua parte ex pago ejuſdem nominis perpendiculariter aſcenditur, inter ſaxa D. Burſerus reperit.

DE ANEMONE. CAPVT V.

I. ANEMONE tenuifolia Cretica albo magno flore: foliis eſt Ranunculi pratenſis, vel hortenſis repentis, ſpecie trifolia, rarius quinquefolia diviſis, per marginem crenatis: caulè pedali, rotundo: flores duos vel tres albos, ex ſex, vel ſeptem foliis compoſitos, Papaveris erratici florem magnitudine ſuperantes, ſuſtinente: quibus capitulum, ſeminibus aliorum Ranunculorum more confarctum, ſuccedit. Hanc delineatam, Patavij natam, Laurentius Roſenavv Germanus Pharmacopæus, una cum aliis anno 1595. tranſmiſit: cujus iconem etiam Phytopinaci addidimus.

II. ANEMONE ſylveſtris alba minor: ex radice ſubnigricante, fibroſa, folia ſubrotunda, unguem vix ſuperantia, longis pediculis villoſis donata, terna, quaterna, Ranunculi pratenſis modo, tribus uſque ad umbilicum inciſuris, dein ſingulis, aliis tribus minoribus laciniata: pallide virentia, mollia & hirſuta exurgunt, inter quæ cauliculus candida lanugine pubeſcens, unciarum ſeptem altus, in medio duobus foliolis parvis laciniatis cinctus, cujus ſummo flos unicus, parvus, triplo quam in vulgari minor, quinquefolius, candidus, in cujus medio capitulum exiguum, multis

multis breviſſimis ſubluteis ſtaminibus cinctum inſidet. In ſumma, ab Anemone ſylv. alba majore, quam tertiam Matthiolus facit, ſola magnitudine differre videtur. Hæc prope Herbipolim ſponte naſcitur.

III. Anemone alpina alba major: ex radice nigricante, folia exurgunt acuta, Cicutariæ modo, multis diviſuris ſecta, atrovirentia, & parte prona, ſecundum venarum ductum, villoſa, inter quæ cauliculus tenuis, leviter hirſutus, uncias ſex altus, cujus ſummo flos albus, major quam in ulla Anemone ſylveſtri, vel etiam Pulſatilla vulgari, ex ſeptem foliis compoſitus, ex rotunditate in acumen deſinentibus, & pluribus in medio ſtaminulis luteis donatus, inſidet: an vero tandem hujus, ut & ſequentis flos, in plumoſi ſeminis congeriem tranſeat, non conſtat.

IV. Anemone alpina alba minor: tota planta uncias quatuor non excedit, radiculam habens parvam, nigram, folia longe minora, quam prioris, magiſque villoſa: cauliculo eſt biunciali villoſo, quem circa medium folia ſimilia amplectuntur, cujus ſummo flos albus, ſex foliis donatus, priore quadruplo minor, multis ſtaminulis luteis præditus, inſidet: hæcque ad Anemonem ſylveſtrem 2. Cluſii accedit. Utraque in Auſtria provenit: illa in Blanckenſtein: hæc, in Taurero Raſtadienſi, ubi D. Burſerus collegit.

DE PULSATILLA.

Caput VI.

I. Pulsatilla paluſtris: hæc foliis eſt ad radicem in tenuiſſima & anguſta ſegmenta diviſis eorum pediculis hirſutis, inter quæ caulis pedalis, rotundus, rufeſcens, levi lanugine aſperſus, cujus medium folia capillacea acuta cingunt, ipſiuſque ſummo flos unus, villoſo capitulo ex capillaceis foliis compoſito ſuſtentatus, inſidet; qui vulgari longe minor, ex foliis ſex acutis, violæ nigræ colore compoſitus, ſtaminibus in medio luteis: capitulum villoſa cæſarie comoſum, & incaneſcens, cum ſemen ſuccedit. Hæc apud nos in pratis udis & paludoſis Michelfeldæ provenit: & in hortum translata, cum vulgari, vegetior quidem fit, ſed formam & colorem reſervat.

II. Pulsatilla apii folio vernalis flore majore: ex radice nigra, lõgiuſcula, folia plura, pediculis oblongis, piloſis donata, craſſa, dura, rigida, Apij foliorum inſtar in quinas lacinias, & hæ in alias diviſa, margine piloſo, prodeunt: inter quæ cauliculus unciarum quatuor, nudus, at hirſutie incanus exurgit, qui florem magnum, trium unciarum longum latumque, ex ſex foliis compoſitum, multiſque apicibus luteis, ut & duæ ſequentes, donatum, ſuſtinet; qui colore variat, aliquando ex albo & ſubpurpureo mixtus, aliquando intrinſecus albus, extrinſecus ſubpurpuraſcens, vernali tempore florens: in ſylvis circa Francofurtum ad Oderam, D. Fleiſſerus, ut & ſequentem, collegit.

III. Pulsatilla apii folio vernalis flore minore: & hæc ex radice craſſa, nigra, oblonga, folia craſſa, pauca, oblongis pediculis donata, Apii inſtar, ſed in tres tantum lacinias ad umbilicum diviſa, quarum quælibet in alias binas, ternaſve lacinias, per marginem inciſas, ſecantur, & pilis vix conſpicuis donantur: cauliculo villoſiſſimo, uncias duas alto, flos priore media parte minor, & dilute purpuraſcens inſidet: Aprili, foliis plerumque carens, floret.

IV. Pulsatilla apii folio autumnalis: radice eſt longa, foris nigra, intus candida, foliis ad radicem plurimis, Apii modo in tres tantum lacinias, & has in alias diviſis, glabris, inter quę cauliculus triuncialis, albis pilis villoſus, florem pręcedenti minorem obſoleti coloris, inſtar vulgaris, ſuſtinens, qui, & priorum flores, in capitulum hirſutum, quod ſemen continet, abit. Septembri menſe florens, in Luſatia, unde D. Francus miſit, reperitur.

V. Pulsatilla, folia Anemones ſecundæ, vel ſubrotundo: radix craſſa, nigra, aliquot propagines quandoque fundit: ex quibus prodeunt folia, pediculis oblongis hirſutis donata, inſtar Anemones bulbocaſtani radice ſubrotunda, inferne & per marginem levi lanugine candicantia, ſemper in lacinias tres latas, & hæ in alias bifidas, vel trifidas, minus profundas ſecta: inter quæ caulis emergit pedalis, ſubhirſutus, infra medium anguſtis oblongis foliis (qualia & flori ſubjiciuntur) cinctus, florem ſubcæruleum, ſeptem foliis donatum, & reliquorum more in pappum abeuntem, ſuſtinens: ex Luſatia à D. Franco, Pulſatillæ latifoliæ nomine, accepimus.

DE RANUNCULO.

CAPVT VII.

I. RANUNCULUS nemoroſus Anemones flore minor: tota planta uncias ſex non ſuperat: radicula eſt tenui,obliqua,cauliculo tenuiſſimo,triunciali, quem folia, ut in Ranunculo nemoroſo albo,in tres lacinias, & hæ in alias,diviſa,ſed vix unguem lata,cingunt; ita ut tota planta cum flore,unam vulgaris Ranunculi nemoroſi albi laciniam, latitudine non ſuperet: hæc,cauliculus uncialis ſuperat,florem parvum album ſex foliorum ſuſtinens. A vulgato nemoroſo non diſtinguerem,niſi hic parvus, copioſiſſime in editiſſimo monte ad Curiam Rhętorum, & circa Monſpelium fuiſſet obſervatus.

II. RANUNCULUS rotundifolius repens echinatus: ad radicem nigricantem,capillaceam,folia ſunt rotunda,crenata,uncialia,pediculis longiſſimis donata,quæ vero in caule, majora, pleraq; rotunda,etiam in lacinias,ſed non uſque ad umbilicum,diviſa: caulem habet pedalem, in terram reclinatum & quaſi repentem,ac in alios diviſum, circa quem folia pediculis palmaribus donata:flores pallide lutei,paucis ad umbilicum ſtaminibus: flore deciduo, capitulum ex pluribus ſeminibus rufeſcentibus ſubaſperis echinatis, ſimulque congeſtis compoſitum, ſuccedit. Tota planta ob pilos aſperſos mollis eſt,atrovirens,& circa Bononiam in agris provenit.

III. RANUNCULUS paluſtris echinatus:è radice in multas fibras longas capillatas diviſa,prodeunt folia glabra, atrovirentia, longis pediculis donata,communiter unguem pollicis lata,pampini fere diviſura & in ambitu inciſa,in caule tamen latiora & profundius laciniata: ramis eſt recurvis, aliquando pedalibus, & in alios breviores,hique adhuc in minores,diviſis: aliquando tamen tota planta uncias quatuor non excedit,& tunc ramuli plures à radice, duas, treſve uncias non ſuperantes exurgunt,quorum extremitatibus flores pallide lutei, quinquefolii inſident: ſingulis ſuccedit capitulum ex ſeminibus compreſſis,echinatis tuberculis obſitis, in apicem recurvum acutum deſinentibus,pluribus, paucioribus,aliquando duodecim ſimul junctis, compoſitum.

Locis humidis & aquoſis Monſpeſſuli gaudet.Hujus licet adverſaria ſub Ranunculo paluſtri rotundiore folio ſemine echinato obiter meminerint,attamen quia cum Ranunculo paluſtri rotundifolio lævi confundunt,ut in Phytopinace monuimus, integram veramque deſcriptionem proponere voluimus: hunc videtur Cluſius in poſtrema ſua hiſtoria,nomine Ranunculi Apuleii,figura minus fideliter expreſſum, exhibere.

IV. RANUNCULUS grumoſa radice folio ranunculi bulboſi: ex radice alba, grumoſa,veluti ex parvis bulbis,ſed firmiter compactis,compoſita, fibris oblongis intermixtis folia: Ranunculi vulgaris radice verticelli foliis ſimilia, ſubrotunda,ſed profundius diſſecta,oblongis pediculis donata,leviſſime piloſa,prodeunt: inter quæ caulis pedalis,hirſutus, rarius in ramos diviſus effertur, quem folia in anguſtos lobos ſecta bis cingunt, cujus ſummo flos luteus, aliorum forma inſidet:cui capitulum,breviſſimis aculeis armatum ſuccedit. Hic Ranunculus agris Bononienſ.familiaris eſt,& à D. Agerio collect⁹.Hujus etiam meminimus in Phytopinace, ſub Ranunculo racemoſa radice Ioh. Bauhini, qui in montibus Bononienſibus reperit. An hunc intelligit Anguillara opin. 11. dum meminit Ranunculi circa Sebenicum Dalmatiæ oppidum, radicibus Chelidoniæ minoris, qui polyanthos ſit: de quo & Camerarius in ſuo horto,ſub Ranunculo pleno flore luteo repente majore?

V. RANUNCULUS geranii tuberoſi folio: radice eſt fibroſa, caulibus multis cubitalibus, viridib. levibus,ſtriatis & ramoſis: foliis à radice abſque pediculis palmaribus,uncias ſex longis latiſque ſuperne atrovirentibus, foliorum Geranii tuberoſi inſtar in multas lacinias,ſed longiores & latiores ad pediculum diviſis, & rurſum in alias ſciſſis: at in caulis ſummitate,in ſegmenta graminea partitis: flores in ramulorum ſummis plures,parvi,lutei, multis in medio ſtaminibus, quibus capitulum parvum rotundum cum ſeminio ſuccedit. Non longe Patavio in Arqua, ubi Petrarchæ ſepultura, anno 1578. legimus, quem nobiliſſ. Cortuſus Batrachium verum nominavit.

Ranunculus montanus ſubhirſutus latifolius.

VI. Ranunculus montanus ſubhirſutus latifolius: ex radice oblonga, fibroſa, folia prima Geranio columbino ſimilia, ſubnigricantia, mollia, in tres primum lacinias ad pediculum diviſa, & hæ in alias tres, hæque in alias ſecta, pediculis palmaribus, ſubhirſutis donata prodeunt, quorum tamen ſuperiora latiora & acutiora: inter quæ caulis ſeſquicubitalis, cavus, ſtriatus, pene glaber, in ramos brachiatus, effertur: quibus flores parvi, pallide lutei, quinquefolii inſident; his ſemina, in capitulum congeſta, ſuccedunt. Hic in humidis montis Mutetæ provenit.

VII. Ranunculus montanus lanuginoſus foliis ranunculi pratenſis repentis: radicem habet fibroſam, rufeſcentem, à qua, cum caule tenui, cubitali, lanuginoſo, ſuperne in alas diviſo, prodeunt folia pallide virentia, tactu mollia, pediculis palmaribus, lanuginoſis, donata, inſtar Ranunculi pratenſis repentis, in tres primum lacinias, oblongis pedicellis donatas, & hæ in alias acutas, per marginem crenatas, diviſa, flos aureus, quinquefolius, priore major eſt. In altiſſimis montibus, ut in BelkenMarchionatus, reperitur.

VIII. Ranunculus ſaxatilis magno flore: radix ex oblongis fibris capillaribus compoſita eſt: folia habet ad radicem plura, oblongis pedicellis nonnihil lanuginoſis donata, unguem vix lata, in tres parvas lacinias, & hæ in binas, vel ternas acutas diviſa: inter quæ cauliculus palmo minor; tenuis, lanuginoſus, cujus ſummo flos magnus, aureus, ſplendens, quinquefolius, multis in medio ſtaminibus rufeſcentibus, inſidet. Circa Monſpelium in ſaxoſis crevit.

IX. Ranunculus ſaxatilis foliis ſubrotundis: radix in fibras oblongas, capillaceas abit: folia per terram ſparſa, ſubhirſuta, craſſa, pedicellis uncialibus donata, vix unguem lata, in petiola parva, ſubrotunda, & hæc in alia dividuntur: cauliculus tenuis, lanuginoſus, ſex unciarum, ad exortum ſtatim dividitur: flos luteus, quinquefolius, multis ſtaminulis donatus. Eodem quo prior loco reperitur.

X. Ranunculus minimus ſaxatilis hirſutus: radice eſt puſilla, capillari, circa quam foliola plurima, in tres lacinias ſubrotūdas, & per marginem inciſas, diviſa, longis pedicellis hirſutis donata: inter quæ cauliculus, duarum triumve unciarum hirſutus exurgit; florem luteum, aliorum Ranunculorum ſimilem, multis in medio croceis ſtaminibus, ſuſtinet: cui capitulum parvum, ut in aliis ſuccedit. Non longe Monſpelio, ad Lattes, provenit.

XI. Ranunculus villoſiſſimus Monſpelia-cus: radice eſt fibroſa, rufeſcente, foliis ex ea prodeuntibus craſſis, villoſis, parvis, in lacinias primum ternas, alias ſubrotundas, alias acutas, & hæ in alias inciſis & per marginem crenatis: quę vero in caule ſunt, in oblongas & acutas, & quaſi aculeo armatas lacinias, ſed longitudine impares, dividuntur: inter quæ caulis palmaris, in breves alas brachiatus, quibus ſingulis, folium in plures lacinias diviſum, ſubjicitur: flos aliorum Ranunculorum forma, mediæ magnitudinis, lutei coloris eſt. Tota planta ob pilos rufeſcentes, molles, villoſa & rufeſcens eſt, & Monſpeſſuli in ſaxoſis reperitur.

DE DORONICO.

CAPVT VIII.

I. DORONICVM Helveticum incanum: ex radice geniculata, & quaſi ſquamata, caulis emergit pedalis, rotundus, incanus, cui flos magnus luteus, folijs aureis longiuſculis non crenatis diſcum cingentibus, qui tandem in pappum abit cum ſemine aliorum ſimili: folijs eſt craſſis, ad radicem aliquibus ſubrotundis, alijs ex rotunditate oblongatis, in ambitu dentatis & ſerratis, parte inferiore una cum pediculis ob incanam lanuginem mollibus, ſuperne vero pallide virentibus & nervo albicante: quæ vero caulem ambiunt, longa ſunt, anguſta & acuminata, acris & amari ſaporis: ex Helveticis alpibus D. Burſerus attulit.

II. DORONICUM Helveticum humile craſſis folijs: planta palmaris eſt, folijs craſſis & denſis, ſuperne atrovirentibus, inferne pallidis, nonnihil hirſutis, primis quidem ex rotunditate oblongis, per ambitum crenatis, pediculi baſi caulem ambientibus, ſubſequentibus vero, uncias ſex longis, ſeſquiunciam latis, quorum ſuperiora pediculis carent: caule eſt brevi, hirſuto, in ramulos biunciales diviſo, quorum ſinguli florem luteum, mediæ magnitudinis, ſuſtinent. Julio menſe in Valeſianorum jugis (auff der Gemme vocant) floret, ubi D. Fleiſſerus eruit.

DE ELLEBORO.

CAPVT IX.

ELLEBORVS niger Saniculæ folio minor: radices nigræ ſubſunt, & ab vno exiguo capitulo fibræ quam plures tenues deſcendunt: folia, quæ oblongis pediculis donata, ſubrotunda ſunt, vnguem pollicis lata, in ſeptem lacinias breves & anguſtas, ad umbilicum uſque diviſa, per margines crenata, in caule vero, breviſsimis pedicellis tenuiſsime fiſſa: inter quæ cauliculi bini, terni, tenuiſsimi, palmares, & glabri exurgunt, uno alteróve folio veſtiti: aliquando in ſummo, pedicelli ad latera prodeunt, qui floſculos complures ſimul farctos, candidos, quaſi in muſcario junctos, ſuſtinent. In ſumma, veratrum nigrum Dodonæi, ſive Aſtrantiam nigram Lobelij, per omnia refert, ſolaq; magnitudine differt. Hic in Alpibus ſolum reperitur, ut in monte Fracto, Spligel Rhætorum & in Pyrenæis.

DE GENTIANELLA.

CAPVT X.

I. GENTIANELLA alpina latifolia magno flore: ad radicem nigricantem, fibroſam, folia humi ſparſa, quaterna, quinave ſubrotunda, craſſa, plantaginis, vel Calthæ alpinæ forma, unciam lata, duas longa: inter quæ cauliculus uncias quatuor altus uno alterove folio donatus, cui utriculus inſidet, unicum florem oblongum, cæruleum, calatho ſimilem ſuſtinens: cujus calici utrinq; folium oblongum adponitur: ex Helvetiæ alpinis habemus.

II. GENTIANELLA omnium minima: ex radicula oblonga, tenui, albicante, foliola oblonga, anguſta, viridia, plurima ſimul inſtar ceſpitis conjuncta, prodeunt; inter quæ pedicelli breviſſimi (tota enim planta, radice excepta, unciam non excedit) quibus ſingulis floſculus, pro plantulæ ratione magnus, pallide cæruleis, ſtaminulis donatus, caliculo incluſus, inſidet; hæc niſi ſumme amara eſſet, Muſcus aliquis floridus cenſeri poſſet: in ſummis Alpium Helveticarum jugis reperitur.

DE PLANTAGINE.

CAPVT XI.

I. PLANTAGO maxima tota glabra: ex radice nigricante, fibroſa, folia ſex, ſeptem, octo, glabra, carnoſa, & nervoſa, uncias ſex longa, quatuor lata, pediculis pene palmaribus, initio rubentibus donata, prodeunt: inter quæ pediculi nudi tres, quatuor, quinque bicubitales, atrorubentes, rotundi, ſtriati, ſpicam pedalem ſuſtinentes, exurgunt: circa Monſpelium reperitur.

Reperitur quoque folijs laciniatis, tenuibus, glabris, pedalibus, uncias ſex latis, caule etiam ſuperante, & ad ſpicæ exortum, folia habente.

II. PLANTAGO quinquenervia caulium ſummitate folioſa: hæc à vulgari in eo differt, quod cauliculi ſpicam florum ſuſtinentes, in caulem palmarem excreſcunt, in cujus ſummitate, folia plura, eo modo quo ad radicem diſpoſita: ſpicis,

 non

non oblongis,ſed rotundis, breviſsimis pedicu-lis lanuginoſis inſidentibus.

Reperitur etiam quinquenervia vulgaris, ſpicis bifidis: vel loco ſpicarum, ſunt capita mire variantia, à pediculis nudis ſuſtentata, quorum quædam ex infima ſpicæ parte,utrinq; unum capitulum obtinent, alia pluribus capitulis,utrinque ſpicæ circumjectis,donantur.

III. Plantago trinervia anguſtiſsimo folio: radice eſt tenui,fibroſa,albicante; folijs aliquando palmaribus,aliquando uncias quinq; longis, ſtrictiſsimis, atrovirentibus, tribus nervis diſtinctis,per marginem potiſsimum,pediculis piloſis: inter quæ cauliculi plures exurgunt, alij cubitales, alij pedales, alij palmares, aliquando triunciales,ad exortum aliquando villoſi,glabri nonnunquam, quibus ſpicæ breves, oblongæ & ſubrotundæ inſident. Hanc ſæpius ad vias,maxime ad rudera,notavimus.

IV. Plantago anguſtifolia paniculis lagopi: ex radice oblonga, fibris oblongis capillata & rufeſcente, cauliculi plurimi,aliquando ſupra viginti, nudi,leviter hirſuti, rotundi,recurvi,altitudine impares,alij palmam excedentes,ſemipalmares,alij duas treſve uncias non ſuperantes, prodeunt, qui capitulum lagopi forma, modo longum,modo breve,molle,rufeſcens ſuſtinent: ad latera floſculi parvi, rufeſcentes, tenuiſsimis pedicellis inſidentes conſpiciuntur, quibus ſemen minutiſsimum ſuccedit: folia habet plura, nervoſa,uncias quatuor longa,uncia anguſtiora, hiſpida, & in exquiſitiſsimum apicem definentia. Hæc copioſe in agris Nemauſenſibus provenit.

Hæc aliquando ita parva, ut uncias tres non ſuperet, magis villoſa, & capitulis minimis rotundis donata.

DE HOLOSTIO SIVE LEONTOPODIO CRETICO.

Capvt XII.

Holostivm ſive Leontopodium Creticum: ex radice rufeſcente & quaſi ſquamata,paulatim gracileſcente, & in fibras diviſa, folia viginti, etiam plura,palmaria,anguſta,nervis tribus per longitudinem diſcurrentibus diſtincta,& hirſutie ſubaſpera, prodeunt: inter quæ pedicelli plures, molli rufeſcente lanugine pubeſcentes, duarum triumve unciarum conſpiciuntur,quibus ſingulis capitulum craſsiuſculum,rufeſcens inſidet: floſculi albicantes, umbilico nigricante præditi, quandam foraminum ſpeciem præbent: at in ſeneſcente,& areſcente planta,pediculi craſsiores & rigidi facti, una cum capitulo terram verſus, ad radicis caput adeo curvantur, ut pedem leoninum quodam modo referant.Hoc in Creta provenit, & Patavio à Laurentio Roſenavv Pharmacopæo,Leontopodij Cretici & Catanances Cortuſi nomine: dein pro Holoſtio minore,ab Imperato Neapoli accepi,& ante viginti & aliquot annos deſcriptionem,figura addita,in Phytopinace propoſuimus: poſtmodum & Cluſius Leontopodij Cretici nomine,exhibuit.

DE CORONOPO.

Capvt XIII.

Coronopvs maritimus minimus: radicula eſt longa, capillari, foliolis multis per terram ſparſis,in lacinias tenues inſtar foliorum Scabioſæ minoris ſive Stœbes diviſis: inter quæ plures pedicelli recurvi,unciales, thyrſulos parvos ſpicatos & hirſutos ſuſtinentes, floſculis minutiſsimis donatos: tota planta hirſuta eſt: hanc D. Gillenius miſit.

DE PSYL-

Pſyllium minus.

DE PSYLLIO.

Capvt XIV.

I. Psyllivm Indicum folijs crenatis: radice eſt oblonga, tenui, fibris capillata: caule circa radicem lignoſo & rufeſcente, rotundo, ſubaſpero, pedali, in frequentes ac folioſos ramulos diviſo, qui capitula plura, ſingula ſingulis pedicellis inſidentia, ſæpius dena, duodena, ſquamata ſuſtinent, è quibus floſculi puſilli, pallide lutei, lanuginoſi relucent: ſemen nigricans, parvum, ſplendens, ſuccedit: folia habet oblonga anguſta, acuta, crenata, inſtar foliorum Coronopi, nonnihil laciniata, hirſuta: ex ſemine Pſyllij Indici nomine ſato, in horto aliquoties Julio florens, enatum. Et hoc Dioſcoridis Pſyllium cenſemus.

II. Psyllivm minus: huic radix eſt tenuis, oblonga, ſubalbida, fibris paucis capillata: ramuli ſemipalmares, rotundi, tenues, rufeſcentes, in terram reclinati, in ſummo in minores diviſi: folijs brevibus anguſtis, binis ſibi ex oppoſito reſpondentibus, quæ alis ſubjiciuntur, aliquando ternis, nonnunquam quinis ſimul junctis: ramulorum faſtigijs, capitula ſquamata inſident, quibus utrinq; foliolum unum (aliquando plura & impari longitudine) parvum recurvum & per maturitatem rigidum ſubjicitur: floſculos habet puſillos, albos, pedicellis inhærentes, quibus ſemen longe vulgari minus, ſubnigrum relucens, ſuccedit. Auguſto florens in horto collegimus, ſemine Patavio ex nobiliſſ. Bembi horto, Gottne rubri & albi nomine miſſo: ſic & Alpinus, Gottne rubrum nominavit, differentiam inter Gottne rubrum & Gottne album (hoc enim Holoſtij ſpecies eſt) faciens. Idem & Botrio rubro nomine, à Sprengero Heidelberga accepimus.

DE LIMONIO.

Capvt XV.

I. Limonivm maritimum minus foliolis cordatis: ad radicem craſſam, lignoſam, rufeſcentem parumq; fibroſam, folia plurima, denſa, carnoſa, lævia, ſubrotunda, per terram inſtar ceſpidis ſparguntur, in quibuſdam plantis obtuſa, nulloq; mucrone prædita: in alijs, in ſummo ſinum habentia & cordis formam referentia: inter quæ cauliculi plures, inæquales, trium, quatuor, etiam ſex unciarum teretes nudi, prodeunt, in plurimos breves & recurvos ramulos diviſi, floſculis frequentibus parvis, pallide rubentibus onuſti. Hoc in littore maritimo, ut, circa Maſsiliam & Louornum, reperitur.

II. Limonivm maritimum minimum: tota plantula uncias quatuor vix excedit: nam ad radiculam oblongam, rufeſcentem, in ſummo diviſam, foliola minima, ſubrotunda, craſſa, inſtar Sedi compacta, inter quę cauliculi unciales, paucos floſculos pallide rubentes, vel ſubcæruleos ſuſtinentes, exurgunt. Hoc in Inſula quadam non longe Maſsilia, provenit. De alijs Limonij differentijs, in Theatro agetur.

DE BISTORTA.

CAPVT XVI.

BISTORTA alpina maxima: ex radice quadruplo quam in vulgari majore, contorta, geniculata, fibris capillata, foris nigricante, intus alba, caules bicubitales, nodoſi, ſtriati, majori ex parte nudi exurgunt, quorum quælibet ſpicam florum ſubpurpureorum, unciarum quatuor ſuſtinet: folia habet oblonga, in acumen deſinentia, venoſa, ſuperne virentia, inferne cæſia, vel etiam incana: quorum quædam ad cubiti altitudinem accedunt, ſed anguſta, uncias tres lata. In altiſsimis Sileſiorum montibus reperitur, ut in Sudetorum jugis, velut ad Gigantæum, Albis fontes Schneegruben.

DE PYROLA.

CAPVT XVII.

PYROLA Alſines flore duplex eſt. Europæa & Americana, utraque major & minor eſt: nullius hactenus figura poſita fuit: Europęam tamen, primus Val. Cordus in obſer. ſylv. ſub herba trientali propoſuit; dein Iohannes Thalius, in ſua Harcynia Saxothuringica, ſub Alſmanthemo deſcripſit: & Johan. Francus in horto Luſatiæ, nomine herbæ puſillæ trientalis, & tandem Caſp. Schvvenckfeldus, in ſuo Catalogo plantarum Sileſiæ, Alſinem alpinam nominavit: nulla differentia oſtenſa, Alſinanthemi majoris & minoris nomine, à D. Sigfrido Helmaſtadio: Pyrolæ Bohemicæ majoris & minoris, à D. Doldio: minorem vero, nomine Anonymi Betulæ folio, in betuletis Scotiæ natam, D. Cargillus, ex Scotia miſit. Hujus deſcriptionem, à prædictis propoſitam, præterire, & Braſilianam majorem deſcribere, in præſens lubet.

Pyrola alſines flore major.

PYROLA Alſines flore Braſiliana: ex radicula alba, tenui, capillata, cauliculus effertur ſingularis, tenuis, lævis, ſex, ſeptemve vnciarum, inferiore parte nudus, circa medium duobus foliolis parvis ſibi oppoſitis donatus, ſuperius vero folijs ſex vel ſeptem per ambitum cinctus: quæ magnitudine imparia ſunt, aliquibus uncias duas, alijs unam longis, unciam vel ſemunciam latis, Plantaginis quinquenerviæ forma (cum & per hujus folia quinque nervi diſcurrant) ſed glabra, tenera & viridia, in acumen faſtigiata; ex quorum medio pedicellus tenuis, uncialis exurgit, florem ſingularem, pallide luteum, ungui pollicis æqualem, quadrifolium, ſtriatum, cujus folia (ſtellæ modo diſpoſita) lateralia, alijs duobus latiora ſunt: ad floris umbilicum, ſtaminula plura exigua, ruſeſcentia occurrunt.

Hæc in Braſilia apud Tououpinambaultios reper-

reperta eſt, & ab Europæa, potiſsimum folijs quinquenervijs differt, cum per Europææ, tam majoris quam minoris folium medium, unicus nervus feratur, à quo fibræ per latera ſparguntur: dein flore quintuplo majore: At minor Braſsiliana, ab Europæa minore, ſolum foliorum magnitudine, quæ in Braſsiliana longiora, anguſtioraq; ſunt, differt.

DE POTAMOGETO.

CAPVT XVIII.

I. POTAMOGETON racemoſum anguſtifolium: radice eſt capillacea, rufeſcente, cauliculis tenuiſsmis, palmaribus, in aqua fluitantibus, folijs anguſtis, longis, binis ex oppoſito reſpondentibus: aliquibus in ambitu leviter ſinuatis, aliquibus minime ſinuoſis: periolo tenui, brevique, floſculi puſilli, uvæ in morem congeſti inſident, quibus granula aculeata, ſimul juncta ſuccedunt. Hoc prope Monſpelium, ad molendinum in aqua fluitans reperitur: idem tribuli aquatici minoris nomine, D. Francus ex Luſatia miſit.

II. POTAMOGETON gramineum ramoſum: ex cauliculo pedali, etiam cubitali, tenuiſsimo, rotundo, albicante, in plures alas brachiato, folia graminea, oblonga, atrovirentia, non alternatim, ſed multum ad invicem diſsita, prodeunt, quæ in alia folio, fere capillacea, abeunt, nihilominus tamen ex primi folij ala, cauliculus in ſimilia folia abiens, exurgit: in extremo caulis, pediculus triuncialis, floſculos minutos, & granula ſub ſequentia minuta & ſubaſpera, non racemi modo, ſed magis, & velut in ſpica, diſperſa, ſuſtinet. Hoc in paludibus Auſtriæ fluitans. Fontilapathi graminei nomine, D. Burſerus miſit.

III. POTAMOGETON minimum capillaceo folio: hoc parvum eſt capillaceo & caule & foliolis oblongis, inordinate diſpoſitis, pallide virentibus: in ſummo, pedicello parvo, modo uno, modo duobus, capitulum minimum & acuminatum, prioris tamen forma, quod minutiſsimo floſculo pallidulo ſucceſsit, ſuſtinens, quorum aliud expanſum, aliud quaſi veſiculæ foliaceæ in in acumen definentis, incluſum eſt. Hoc cum ſequenti, Monſpelio D. Burſerus attulit.

IV. POTAMOGETON capillaceum, capitulis ad alas trifidis: hoc cauliculo eſt palmari, pilo non craſsiore, ramoſo, articulato, ad quemlibet articulum, folia bina, oblonga, quovis pilo tenuiora, ex adverſo reſpondentia: quorum alis, minutiſsimi floſculi palliduli inſident, qui juncti, nodulum quaſi referunt, quo maturato, nodulus ſive capitulum, ex tribus portiunculis ſemicircularibus in apicem abeuntibus & rufeſcentibus compoſitum, conſpicitur: nihilominus tamen, ex priorum foliorum alis, pedicellus exurgit, qui in tria, etiam plura foliola abſumitur, ſimilisq; in medio nodulus adponitur; in ſummitate namq; capitulum nullum eſt.

DE SERPENTARIA.

CAPVPT XIX.

SERPENTARIA triphylla Braſsiliana: hanc integram deſcribere non licet, ſiquidem ſolum caulis portio cum folio & flore ad manus ſit: quare ex caule rufeſcente, ſtriato, exurgit, folij pediculus palmaris, & lævis, in cujus ſummo folium tenue, albide virens, fibroſum, ſubrotundum, trifidum, in exquiſitum apicem definens, duabus partibus inferioribus, & quidem infernc ſinum obtinens, quorum quodlibet uncias binas cum dimidia latum, longitudine vero uncias quatuor ſuperat: flos ſerpentariæ majoris forma, ſimiliter pediculo triunciali donatus, longitudine unciarum quinq;, latitudine ſeſquiuncialis, atrorubens, ſtriatus, venis albicantibus per medium, maxime extrinſecus, excurrentibus: piſtillo nigricante, oblongo, in ſummo bifido. Ex Tououpinambault Braſsiliæ anno 1614. allata.

DE TVSSILAGINE.

CAPVT XX.

TVSSILAGO alpina folio oblongo: ex radice nigricante, minimi digiti craſsitie, plurimis fibris donata, caulis exurgit cubitalis, hirſutus, rufeſcens, ſtriatus & aſper: folijs ad radicem quinis, ſenis, longis pediculis donatis, oblongis, nigricantibus, duris, hirſutie aſperis, per marginem crenatis, & imparis longitudinis: at in caule binis, terniſve anguſtioribus: cujus ſummo, aliquando in ramos diviſo, flos muſcoſus, luteus, ſatis magnus inſidet, qui tandem in pappum evaneſcit. In Helvetiorum alpibus & Baldo (ſed anguſtioribus folijs) provenit.

DE CACALIA ET LAPPA.

CAPVT XXI.

CACALIA tomentoſa: folia habet Tuſsilaginis folijs majora,figura inſtar Perſonatæ oblonga, in ambitu ſerrata,nonnunquam ſinuata,ſuperne ex virore nigricantia, venis tamen,in cana lanugine albicantibus, percurrentibus: inferne, propter denſam & molliſsimam lanuginem qua pubeſcunt,candidiſsimis: quorum pedicelli oblongi, ſtriati, non ſecus ac folia, lanuginoſi: de floribus nil conſtat, cum ſolum folia aliquot D. Paſchalis ad nos miſerit, in Sumano monte prope Vincentiam collecta: eandem circa Thermas Fabarias,ſed floribus,cauleq; carentem; poſtea obſervavimus.

LAPPA roſea: hæc à vulgata differt capite: nam circa floris capitulum, folia plura, veluti in Plantagine roſea, denſe ſtipata, junguntur, quæ ſingula in mollem aculeum deſinunt: hæc apud Lipſenſes frequenter reperitur: unde à D. Jungermanno accepimus.

LIBER SEXTVS.

DE LEUCOIO.

CAPVT I.

I. LEVCOIVM luteum magno flore: hoc à vulgari Leucoio luteo Keiri dicto,differt magnitudine & colore,quia parvum fruticem,valde ramoſum & totum virentem refert: folijs eſt majoribus,viridibus,ſplendentibus: floribus quadrifolijs magnis, ita ut hujus folium, vulgaris totum florem pene adæquet, odoratiſsimis, intenſiorisq; lutei coloris: ſiliquis copioſis,ſemen minutum, planum rufum continentibus. Hoc Majo menſe & majore æſtatis parte floret, pertenuis eſt, & frigoris patiens, cujus ſemen Leucoij lutei Hiſpanici nomine miſſum eſt.

II. LEVCOIVM luteum ſerrato folio: hoc à præcedente folijs potiſsimum diſcrepat,quę duplo pene longiora,anguſta,per latera crenis aſperis ſerrata, & in aculeum finientia, quæ ſimiliter craſſa,ſed pallide virentia,mollia, quia parte inferna quaſi lanugo aſperſa eſt: flores lutei ſunt & magni.Hoc D.Doldius Norinberga miſit.

III. LEVCOIVM luteum ſylveſtre hieracifolium: hoc circa radicem craſsiuſculam, albicantem, in oblongas fibras capillatas abeuntem, folia plura habet per terram ſparſa,eaque oblonga, anguſta, ſubaſpera, ſinuoſa & per æſtatem in planta luxuriante Hieracij inſtar ſinuata, quæ circa caulem pedalem, ſtriatum nonnihil incanum alternatim diſpoſita,oblonga,latiuſcula,ut in Keiri vulgari pallide virentia,ob raras crenas inæqualia tactuq; ob leviſſimam hirſutiem aſpera:caulis major pars floridus eſt,flores lutei ſunt, quadrifolij, Keiri floribus minores oblongis pediculis donati, quibus ſiliquæ triunciales ſtrictiſsimæ, in ſummo utrinq; parum reflexæ, ſuccedunt: hoc in ſylvis prope Neuſtadium Harcyniæ reperitur,unde D.Furerus miſit.

IV. LEVCOIVM album odoratiſsimum folio viridi: radice eſt multifida, caule viridi,ramoſo, aliquando minimi digiti craſsitie: folijs viridibus ſplendentibus,craſsis, Keiri folijs forma reſpondentibus: floribus albis, quadrifolijs, ſuaviter admodum & quidem veſperi Heſperidum modo,olentibus,cujus nomine noſtrates, Biſem Nägelein/ id eſt, moſcum redolentes garyophyllos vocant: quibus ſiliquæ longæ,craſsiuſculæ, virides, duplicem planorum ſeminum ordinem, membrana intercurrente, continentes, quod Leucoij albi Cretici nomine primo accepimus. Hoc per aliquot annos durat, ſi hyeme in cella aſſervetur.

V. LEVCOIVM minimum Creticum: cauliculo eſt palma minore,viridi,ſtriato,leviſsimis tamen pilis aſperſis: foliolis ſubrotundis, pallide virentibus, longis pediculis donatis,aliquando binis ex oppoſito, alijs alternatim ſitis: cauliculi ſummum in duos pedicellos abit,qui floſculum oblongum,cæruleum, quadrifolium, modo unum,

unum, modo duos, ſuſtinent. Hoc ex horto nobiliſſ. Contareni, D. Leritzius attulit.

V. Levcoivm maritimum minimum: radiculam habet tenuiſsimam, oblongam, albam, ad quam foliola minima quina, ſenave, ſubrotunda & pallida: cauliculis ſeſquiuncialis, rufeſcens, quinis, ſenis, foliolis oblongis, obtuſis, hirſutie ſubcanis, alternatim diſpoſitis, cingitur: floſculum unum vel alterum ſubcæruleum, cauliculus & pedicellus hirſutus ſuſtinet. Hoc in littore maris prope Terracinum reperitur.

DE HESPERIDE.

Capvt II.

I. Hesperis ſylveſtris flore parvo: caule eſt cubitali, viridi, ſtriato, nodoſo, multis alis fere palmaribus, donato & concavo: folijs quam in vulgari acutioribus, in ambitu profundius ſerratis, viridibus, ſubhirſutis & minus vulgari aſperis: floribus plurimis, ſubcæruleis, quadrifolijs parvis, ita ut hujus flos integer vix vulgaris foliolum adęquet, quib. ſiliquæ ſtrictiſſimę ſuccedunt. Hæc, circa Monſpelium in horto Dei, ad aggeres aquarum, à D. Burſero collecta fuit.

II. Hesperis ſylveſtris Hieracij folijs hirſuta: tota planta hirſuta eſt, caulem habens pedalem, anguloſum, hirſutum, pallide virentem, in ſummo in ramos aliquot alternatim diſpoſitos diviſum: folia Hieracinis inſtar laciniata & ſinuata, oblonga, anguſta, acuminata, craſſa, hirſutie aſpera, quorum ſuperiora pediculis carent: flores in calicibus hirſutis rubri, magnitudine Heſperidis vulgaris flores æquantes: quibus ſimiles ſiliquæ, ſemen continentes ſuccedunt. In ſaxoſis humidis Provinciæ, D. Burſerus legit.

DE SAPONARIA.

Capvt III.

Saponaria concava Anglica: planta eſt elegans, radicibus fuſcis, craſsis, longis, lentis, repentibus fibellis paucifsimis adhærentibus: unde caules exurgunt cubitales, rotundi, ſtriati, glabri & albi, geniculis diſtincti, in terram reclinati, & concavi: circa quos folia viridia, glabra, ſubrotunda, nervoſa, uncias duas lata, paulo longiora, rarius ex ſingulis geniculis bina, ſed ex quolibet geniculo unum tantum, nullo certo ordine vel numero enaſcitur, quod antequam expandatur, fiſtulæ inſtar caulem complectitur: flores in ſummo caulicorum, ex ſuperiorum foliorum ſinu, tenerrimis pedicellis ſubnixi, ex caliculis oblongis nonnihil hiſpidis prodeunt, Saponarię vulgaris forma, ex quinq; folijs per oras crenatis, commiſsi, qui colore albi ſunt, levi carneo colore aſperſo, in quorum medio ſtaminula quædam exigua: ſemen non vidimus.

Hæc æſtate media floret in Anglia, quæ in Comitatu Northampton, in nemore quodam Spianie dicto, à D. Gerardo Chirurgo Londinenſi reperta, Gentiana concava nominata, & Londino à D. Liſtero, una cum figura ſuis coloribus illuſtrata, miſſa fuit.

DE LYCHNIDE.

Capvt IV.

I. Lychnis auriculæ urſi facie: hanc in Phytopinace ſub Lychnide viſcoſa Cretica exhibuimus, cujus hæc perfecta deſcriptio eſt: radice eſt alba, longa, & fibroſa, folijs ad radicem pluribus, etiam viginti numero, per terram ſparſis, incanis, lanuginoſis, Auriculæ urſi folijs forma & craſsitie ſimilibus, uncias tres, etiam quatuor longis: quæ ex longiſsimo & latiuſculo pediculo ſenſim rotundam figuram acquirunt & rarius unguem latitudine ſuperant: caulem habet ſeſquicubitalem, ramoſum, rotundum, hirſutum, firmum, in ſummo lento ſucco glutinoſum: flores ex viridi flaveſcentes, plures, quaſi in umbella congeſti, quinquefolij & bifidi: quibus caliculi parvi, ſemen minutum nigricans continentes, ſuccedunt. Hanc à Joh. Bauhino, Viſcaginis auriculæ urſi facie Candiæ, quo nomine ſemen à Caſabona Florentia acceperat, primum habui: dein Lychnides auriculæ urſi facie: & hanc poſtmodum Cluſius, Lychnidis ſylv. latifoliæ nomine, exhibuit.

II. Lychnis ſyl. minima exiguo flore: ex radicula oblonga, tenui, cauliculus rotundus, rufeſcens geniculatus, trium quatuorve unciarum, in alas minimas brachiatus exurgit, foliolis binis exiguis, acutis, ad quemlibet geniculum & alam & ex qualibet ala, pedicelli oblongi, anguſtiſſimi, rigidi, quib. floſculus purpuraſcens, ex quinque foliolis, ſingulis cordis formam referentibus, compoſitus inſidet. Hæc circa Monſpelium, in pede montis qui eſt prope Boutonet copioſe reperitur, quam Centaurium minimum appellabant. Verum ante quadriennium eandem, ſed palmum ſuperantem, & Florentiæ ad agrorum margines natam, Tunicæ peculiaris nomine, à D. Burſ. accepimus.

DE

DE CARYOPHYLLO.

CAPVT V.

I. CARYOPHYLLVS arboreſcens Creticus:ex radice craſſa,alba,dura,& lignoſa, caules cubitum ſuperantes exurgunt, albi, rotundi,læves, geniculati, lignoſi, in alas brachiati: folia habet ad radicem plura, longa, anguſta, in acutum mucronem deſinentia, pallide virentia, in caule pauciſsima: flores,è calicibus viridibus,tenuiſsimis & acutiſsimis foliolis cinctis quinquefolij, eleganter, ſed non profunde, fimbriati, ex diluta purpura rubentes, prodeunt: ex quorum medio ſtaminula plura breviaque prominent: ſemen vero paleaceum in cauliculis continetur. Ex ſemine Cretico,in horto Montembelgardiaco velut in arbuſculam excrevit.

II. CARYOPHYLLVS ſylveſtris repens multiflorus:ex radice craſſa,lignoſa,ſubfuſca,cauliculi plurimi, etiam quandoq; ſupra triginta, trium quaturove unciarum, tenues, partim in terram reflexi, partim erecti, paucis foliolis cincti, quæ circa radicem plura, breviſsima, anguſtiſsima, dura, mucronata, viridia: quibus ſingulis flos, modo unus,ſæpe duo ſimul caliculis ad exortum junctis, quinquefolij aliorum forma, pallide rubentes inſident. In ſaxoſis circa Monſpelium provenit.

III. CARYOPHYLLVS ſylveſtris biflorus: ex radice parva, folia pauca anguſtiſsima, ut priorис, ſed multo longiora, exurgunt, & inter hæc cauliculus tenuis, plus minus palmum altus, in ſummitate in duos pediculos ſemper diſtinctus, quorum ſinguli florem magnum, Caryophylleo ſyl. vulgatiſsimo multo majorem, quinquefolium, leviter laciniatum colore pallide rubentem ſuſtinet. Circa Genevam D.Cherlerus collegit.

IV. CARYOPHYLLVS pumilus latifolius: à radice cauliculus,ſtatim in duos ramulos ſex uncias altos, tenues, rotundos diviſus prodit,cui ad radicem folia brevia, latiuſcula, in ramulis longiora, mollia & pallida, binis ſibi invicem ad geniculos reſpondentibus: cuilibet ramulo, flos unus, priore multo minor, pallide purpuraſcens, magiſq; albens ex brevi calice prodiens, inſidet: ex Auſtria D. Burſerus miſit.

V. CARYOPHYLLVS holoſtius alpinus latifolius: ad radicem tenuem, albicantem,fibroſam & repentem,cauliculi aliquot in terram reclinati,hirſuti,trium,quatuorve unciarum,folijs parvis,ſubrotundis,latis binis,ſibi invicem reſpondentibus, hirſutis, & craſsis cincti: ex alarum ſinu,pediculorum inſtar ramuli exurgunt,ſinguli florem unum, calici viridi primo incluſum, dein quinquefolium magnum & album ſuſtinent,cui capitulum oblongum,ſemen continens ſuccedit. Hic in Valeſianorum alpibus, loco Gemme dicto, & circa Fabarias reperitur.

VI. CARYOPHYLLVS holoſtius alpinus anguſtifolius purpuraſcens: & hic radicula eſt repente,cauliculo tenui,triunciali,leviter hirſuto,circa quem foliola parva, oblonga, acuminata, bina ſibi oppoſita: flores in ſummo bini,terni,prioribus minores, purpuraſcentes, ſtellæ in modum diſpoſiti, calicis foliolis viridibus alternatim velut intercedentibus: ex Pyrenæis Hiſpanicis, D. Burſerus attulit.

VII. CARYOPHYLLVS holoſtius alpinus gramineus, radiculam habet exiguam, caulem palmarem,exilem,rotundum,geniculatum,pilis leviſsimis donatum, circa medium in ramulos & hi in alios brachiatum: folia ad radicem pauca, ad geniculum bina ex oppoſito reſpondentia, atrovirentia, anguſtiſsima, unciam longa; floſculi albi quinquefolij,ex calice prodeuntes,ſinguli, ſingulis pedicellis inſident: quibus exiguum capitulum,minuto ſemine refertum,ſuccedit. In alpibus provenit: in Auſtriæ monte Taurero, D. Burſerus legit.

VIII. CARYOPHYLLVS holoſtius montanus anguſtifolius albus: & hic cauliculò eſt tenui, geniculato, rufeſcente, glabro, trium quatuorve unciarum: folijs oblongis,anguſtis, glabris cincto, floribus albis quinquefolijs, & prædicto quinto multo minoribus. In horto Dei, D.Burſerus legit.

IX. CARYOPHYLLVS holoſtius tomentoſus latifolius: ex radice tenui & repente, caulis tenuis, rotundus,geniculatus,in terram reclinatus prodit, qui ſtatim in ramulos plures palmares, ſemipalmares,etiam minores ſubdividitur;quos folia oblonga, latiuſcula, quædam ſubrotunda, ob lanuginem aſperſam mollia & alba, bina & oppoſito reſpondentia, cingunt:flos non eſt conſpectus: Hunc ex horto Piſano & quidem ſecundo, primum opera D. Wolfhardi Ocymoides tomentoſi nomine,accepimus.

X. CARYOPHYLLVS holoſtius tomentoſus anguſtifo-

guſtifolius: hic cauliculis eſt palmo minoribus, erectis, tenuibus, rotundis & parte inferna geniculatis, ſuperiore parte nudis & pene glabris, qui ſtatim in ramulos breviſſimos, ex alarum ſinu, ex adverſo ſitos, dividuntur: folia habet oblongiuſcula, anguſtiſſima, reflexa, ob tomentum mollia & ex viridi albicantia: cauliculus in tres pedicellos, binis foliolis ſuſtentatos, eoſque oblongos, ſed longitudine impares, abit, qui ſinguli calicem viridem ſuſtinent, cui flos unus, iſque albus & quinquefolius inſidet: huncin Granada, ad radicem montis copioſe D. Albinus obſervavit.

Caryophyllus arvenſis glaber minimus.

XI. Caryophyllus arvenſis glaber minimus: ex radice capillacea rufeſcente, cauliculus unus vel alter, tenuiſſimus, geniculatus, pedalis prodit, in ſummo valde ramoſus, ramulis capillo tenuioribus, quorum ſinguli, ſingulos floſculos albos, minutiſſimos, in duos apices abeuntes ſuſtinent: folia habet pauca, longa, anguſta. Variat magnitudine, nam & ſemipalmaris eſt, pauciſſimis, capillaceis, brevioribusque foliolis. Illum ex Euganeis collibus habemus: hunc vero Monſpelio: & hoc adhuc minus ex ſylvis prope thermas Wiſbadenſes infra Moguntiam.

XII. Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius umbellatis corymbis: ex radice tenui, contorta, lignoſa & reclinata, cauliculi plures, geniculati, rufeſcentes, ſemipalmares, attolluntur: ad quorum exortum foliola brevia, anguſta, ericæ ſimilia & ad genicula bina breviſſima & rigidiuſcula: cauliculorum ſummitatibus, veluti umbellæ ex corymbis compoſitæ inſident, unde flores candidi, ex quatuor, aliquando quinque foliolis conſtantes, prodeunt. Hic in Galliæ provincia locis ſaxoſis, in monte edito prope Vigan reperitur.

XIII. Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius ramoſus repens: hic inſtar muſci elevati per terram repens, ex radice caulem lignoſum emittit, in ramos plures, & hos in alios ſubdiviſum, quos folia exigua ericæ foliis ſimilia cingunt: quorum ſummitatibus flores copioſi, nivei, magni, elegantiſſimo ſpectaculo inſident: ex Pyrenæis D. Burſerus attulit.

Hunc floribus rubris, ſed majoribus, foliiſque ad cauliculos longioribus & latioribus, ex Hiſpania habemus. Uterq; à Caryophyllo muſcoſo, ſive muſco florido, diverſus eſt.

XIV. Caryophyllus ſaxatilis ſiliquoſus: è ſaxorũ fiſſuris in Harcyniæ promontoriis, planta perennis erumpit, foliolis ad radicem plurib. bellidis forma, ſed multo minoribus, oblongis pediculis donatis, tenuibus, pallide virentibus, inter quæ cauliculi tenues, læves, palmares, in oblongos ramulos diviſi, foliis paucis, longis, anguſtis cincti, prodeunt: ramulorum ſummis flores candidi, quadrifolii inſident, quibus ſiliquæ ſtrictiſſimæ, minutiſſimum ſemen rufeſcens continentes, ſuccedunt. Gypſophyti ſiliquoſi nomine, D. Furerus communicavit.

DE ANTIRRHINO.

Caput VI.

ANtirrhinum ſaxatile folio ſerpilli: radice eſt parva, ramis multis, reflexis, tenuibus, leviter hirſutis: foliis Serpilli vulgaris forma, ſed minoribus: floribus rubris, aliquando pallide cæruleis, pedicellis oblongiuſculis inſidentibus, forma & magnitudine una cum capitulo ſuccedente, Antirrhino arvenſi minori ſimilibus. Maſſiliæ in ſaxoſis provenit.

DE LINARIA.

Caput VII.

Linaria bellidis folio.

I. LInaria latifolia Dalmatica magno flore: caulibus eſt lignoſis, rotundis, firmis, cubitum ſuperantibus, in ramos brachiatis, quos folia, præſertim inferiora, unciam lata, duas longa, pediculis carentia, in apicem acutiſſimum deſinentia, nullo ordine ſervato, ambiunt: flores habet Linariæ vulgaris florib. forma ſimiles, ſed triplo imò quadruplo majores, ex luteo rufeſcentes, aureoſve, quibus vaſcula ut in aliis ſuccedunt. Hanc anno 1594. in horto Montembelgardiaco collegimus, enatam ex ſemine à Caſabona Florentia miſſo, nomine Linariæ maximæ Dalmaticæ lauri foliis: eandem quoque nomine Linariæ perennis fruticantis Creticæ accepimus.

II. Linaria Americana parvo flore: ex radice, caules plures ſeſquicubitales, rotundi, læves, rufeſcentes, in ramos plures diviſi, exurgunt, quos folia triplo quam in priori anguſtiora, in exquiſitum apicem deſinentia, atrovirentia, alternatim nulloque ordine diſpoſita, cingunt: floribus eſt aureis, iiſque longe quam in vulgata minoribus. Hæc an. 1601. Argentinæ, in horto D. Saltzmanni crevit.

III. Linaria latifolia triphylla: caulibus eſt viridibus, rotundis, ſtriatis, glabris, ſeſquipalmaribus, in ſummo brachiatis: foliis ut in Linaria Valentina Cluſii, terno, & adverſis inter ſe petiolis ordine adhærentibus, diſpoſitis, quolibet folio uncia latiore & duabus longiore, tenui, ex glauco vireſcente, venis ternis, ut in plantagine per longitudinem diſcurrentibus: at in caulis ſummo, modo terna, modo bina, modo ſine ordine ſita ſunt: extremo ramo veluti ſpica oblonga florum Linariæ vulgari ſimilimorum rictu flavo, calcari vero pallide cæruleo. Hanc Linariæ latifoliæ Valentinæ Cluſij nomine D. Doldius miſit, cujus in Phytopinace ſub Linaria 5. meminimus. An hæc Linaria Cretica latifolia Cluſii, in ſua hiſtoria?

IV. Linaria capillaceo folio erecta flore odoro: hæc caulibus eſt cubitalibus, rotundis, ramoſis: foliis plurimis, capillaceis, nulloq; ordine diſpoſitis: floribus parvis ex cæruleo, alboque mixtis, cujus rictum linea flaveſcens diſtinguit, ſuavem & ſubtilem odorem ſpirantibus: quibus capitula Lino fere ſimilia, minutum ſemen in pericarpiis continentia, ſuccedunt. Planta perennis eſt, Monſpeſſuli ſponte proveniens: nonnunquam ibidem in muris reperitur: flore vario, coloribus ex albo, cæruleo & luteo mixtis.

In hortis, cultura omnibus ſui partibus major eſt, duos cubitos ſuperans, & quidẽ duplex, alte-

ri flo-

ri flos odoratior,alteri inodorus: quæ ex radice repente & perenni mire ſe propagat.

V. Linaria arvenſis cærulea erecta: hæc radice eſt exili,capillacea, cauliculis palmaribus, foliis capillaceis, ſed rarioribus & brevioribus quam in priore:floribus parvis,violaceis,lini capitulis exiguo ſemine refertis. Hæc in agris Luſatiæ flore eſt cæruleo: at Monſpeſſuli in arvis ad montem Cetum violaceis reperitur.

VI. Linariæ aureæ affinis: caule eſt cubitali,rotundo,lignoſo, in ramulos brachiato, quorum ſummitatibus flores lutei,Senetionis majoris forma,& ſimiliter in pappum abeuntes, inſident: folia oblonga,anguſta, Kali majoris cochleato ſemine, foliis & forma & modo diſpoſitis (ſed denſiora) habet. In Aragoniæ locis deſertis D. Albinus collegit.

Linariam bellidis folio,à C. Cluſio, Lobelio & aliis ſub Linaria odorata, deſcriptam,ſed non recte icone expreſſam, cum calcaribus careat, figuram veram adponere viſum fuit.

DE LINO.

Capvt VIII.

I. Linum fruteſcens ſubflavum: fruticoſum eſt,caulibus cubitalibus,tenuibus,levibus & ramoſis: foliis anguſtis, brevibus, ſine ordine diſpoſitis: floribus in ſummis cauliculis multis & magnis,ſubflavis, quinquefoliis, totidem in medio ſtaminibus. Hoc in Granada D. Albinus legit.

II. Linum ſylveſtre cæruleum folio acuto: caule eſt pedali,rotundo, lignoſo, ſtatim ad exortum in ramos palmares diviſo,quos folia atrovirentia, baſi latiore alternatim cingunt, & in exquiſitiſſimum, & veluti aculeatum mucronem definunt:ramorum ſummitatibus,cauliculi multi quaſi in umbella diſpoſiti, caules aliquot apicibus donatos ſuſtinent, è quibus flores magni,cærulei,quinquefolii, in medio ſtaminibus donati,prodeunt, quibus vaſcula ſubrotunda ſuccedunt. Hoc in ſaxoſis Provinciæ, non longe Maſſilia provenit.

III. Linum minimum ſtellatum:tota plantula duarum,rarius trium unciarum eſt, radicula capilli inſtar tenui, albicante, cauliculo uno vel altero tenuiſſimo,foliolis brevibus,in exquiſitiſſimum parvumque apicem definentibus:inter quæ floſculi parvi, pallide virentes, ſtellati, ex quinque radiolis, exiguum circulum veluti umbonem cingentibus,compoſiti. Hoc Monſpeſſuli in Gramuntio & Boutoneto provenit,& ab aliis lingua avis minor,ab aliis Paſſerina minor ſaxatilis,dicebatur.

DE HYSSOPO, HYSSOPI FOLIA, SIVE *Gratiola minore, & Thymo.*

Capvt XI.

Hyssopus latifolius: caulibus eſt lignoſis, rufeſcentibus,ſtriatis:foliis triplo quam in vulgari latioribus, ſtriatis: foliis triplo quam in vulgari latioribus, obtuſis, in reliquis cum vulgato conveniens. Londino D. Cargillus miſit.

2. Addidit & alium, à vulgato ſolum foliorum colore diverſum, qui in hoc atrovirens, in illo vero pallide luteus.

3. Sic & tertium hirſutum,cujus caules & folia,molli lanugine pubeſcunt.

Hyſſopifolia ſive Gratiola minor.

Hyssopifolia ſive Gratiola minor: ex radice modo craſſiore, modo tenuiore, ac fibroſa albida, caulis exurgit cubitalis, in plures ramulos diviſus, ſubrufus, rotundus, ſtriatus, quem folia Polygoni maſculæ æmula cingunt, pallide virentia, alternatim diſpoſita, & pediculis carentia: ex quorum alis flores ſinguli, oblongis cauliculis incluſi, eleganter cærulei quadrifolii: hos ſeqnuntur vaſcula oblonga, ſemina minuta ſubfuſca continentia. Hæc omnis odoris expers eſt, & pene inſipida, licet aliqui nitroſum, alii ſubdulcem ſaporem in ea notarint.

Variat foliis: altera eſt latioribus, quæ altius exurgit: altera anguſtioribus & oblongis, quæ vix palmaris, Iunio menſe florent. Florib. item; nam ex Hiſpania habemus, quæ flores habet oblongos, forma Gratiolæ vulgari ſimiles, qui ſaturatioris coloris cærulei ſunt. Locis humidis & uliginoſis naſcitur, quamprimum in paludibus Patavinis & ad portam S. Iuſtinæ & quidem latioribus foliis, legimus: dein circa Monſpelium in rivulis, ubi Anagallidem aquaticam vocabant: tum in Alſatia non longe Mülhuſio, item locis udis: quæ vero foliis anguſtioribus eſt, Mõſpeſſuli, ad lucum Gramuntium provenit. Hanc videtur notaſſe Cordus in obſerv. Graſe Poley/ & Geſn. libel. de coll. ſtirp. Gratiolæ minoris nomine. Camerarius, qui in Franconia obſervavit: Hyſſopoidem nominavit, & in Haſſia, Halimum aquaticum vocari monet: in Phytopinace ſub Hyſſopifolia Ioh. Bauhini, & in Matthiolo emaculato ſub Gratiola minore, figura addita (quam hactenus nullus exhibuit) propoſuimus.

Thymum inodorum: ſuffrutex eſt, ob lævem lanuginem, qua pubeſcit, incanus, caule lignoſo, cortice incano, rugoſo, veſtito, qui in plures ramos palmo minores, recurvos, hique in alios & velut in orbem diſpoſitos, dividitur: quos per intervalla folia breviſſima, anguſtiſſima, plura ſimul juncta, inodora & pene inſipida, ſed aſtringendi vi prædita, cingunt: cauliculorum ſummis flores purpurei, forma & diſpoſitione Thymi vulgaris floribus ſimiles, inſident. Hoc in regno Valentiæ, locis arenoſis in litore ad Alicanta, copioſe provenit, D. Albino referente.

DE SERPILLO ET POLIO.

Capvt X.

Serpillum latifolium hirſutum: tota planta ob mollem lanuginem, qua pubeſcit, præſertim caulibus, incana eſt: cauliculis donatur frequentibus, tenuibus, longis, recurvis: qui foliis ſubrotundis, pediculis oblongis, binis ex adverſo naſcentibus, cinguntur: cauliculorum ſummis capitula floſculorum purpuraſcentium, ut in vulgari, inſident. Hoc ſæpius locis aridioribus apud nos reperitur.

Polium latifolium incanum Creticum: & hęc planta tota, tomento albo, molli, tecta eſt, habens caules pedales, rotũdos, in ramos palmares, hoſq; in breviores ſubdiviſos, quos folia ſubrotunda crenata, inſtar Alſines hederulę folio, vel Chamedryos, craſſa, rugoſa, bina ex adverſo naſcentia, inferne candida, ſuperne ex viridi flaveſcentia, quæ maſticata pene inſipida (in ſicca planta) & non ſecus ac ſi tomentum dentibus contereretur ſenſum præbent: flores non vidimus. Hoc ex Creta ab Honorio Belli, nomine Polii platiphylli Cydonienſis, accepimus.

Rau Syn. 231

Ocimum latifolium maculatum.

DE PVLEGIO ET ORIGANO.

CAPVT XI.

PULEGIUM foliis nummulariæ : ex horto Patavino D. Heyl ante undecim annos attulit, hujus ramum tenuem, palmarem, quaſi geniculatum, quem folia & ſingulis geniculis bina, tenuia, inſtar Nummulariæ rotunda, ſed ſextuplo minora, pedicellis donata, & ex adverſo ſibi reſpondentia, cingunt, & floribus ex albo cæruleis, caulem verticillatim ambientibus, ſubjiciuntur. Hoc odore vulgari multo eſt gratiore.

ORIGANUM ſylveſtre humile: ex radice lignoſa, rufeſcente, fibroſa, cauliculus communiter unus, rotundus, rufus & aſper, unciarum ſex vel ſeptem, exurgit: qui in ſummo in ramulos plures dividuntur, hique flores, umbellæ forma ex cæruleo purpureoque mixtos, ſuſtinent: folia habet parva oblonga, ſubhirſuta, compacta & inordinate diſpoſita, potiſſimum cauliculi partem ſummam ambientia, vulgaris Origani odore. Hoc circa Aureliam Gallorum copioſe reperitur.

OCIMUM latifolium maculatum, ſub latifolio à Cæſalpino, Baſilici Indici vel potius Hiſpanici nomine, à Camerario exhibitum: cum ejus figuram hactenus apud Herbarios non viderim, non abs re fore judicavi, ſi his adderetur.

DE MENTHA ET CALAMENTHA.

CAPVT XII.

I. MENTHA rotundifolia minor, ſeu flore globoſo: caule eſt pedali, anguloſo, rufeſcente, hirſuto, aliquando incana lanugine cincto: quem folia ex rotunditate oblongata, mollia, hirſuta, per marginem crenata, ſubtus incana, ſuperne atrovirentia, bina ſemper ſibi mutuo oppoſita, ambiunt: ex foliorum alis, nonnunquam ramuli prodeunt, quibus flores, veluti in capitulum globoſum collecti, purpuraſcentes inſident: tota planta gravis odoris eſt. In ſcrobibus humentibus & riguis, ſecus foſſas aquarum reperitur.

II. MENTHA radice geniculata: ex radice modice craſſa, geniculata, fibris diſtincta, caulis exurgit cubitalis, quadratus, tactu aliquantum, aſper, quem folia oblonga, Menthæ ſpicatæ ſimilia, parique modo diſpoſita, mollia, nigricantia, nonnihil rugoſa, in ambitu ſerrata, ambiunt: flores habet in ſpica oblonga, galericulatos, ut in Mentha Cattaria, dilute purpuraſcentes: quibus vaſcula ſuccedunt, ſemen rotundum, quod tritum aromatici odoris eſt, ut & tota planta continens. Hanc & Menthæ tuberoſæ & Nepetæ anguſtifoliæ odoratæ nomine, accepimus.

Mentha Cattaria minor.

III. Mentha Cattaria minor: caulem habet cubitalem,quadrangulum, geniculatũ, in multos ramos, & hos in alios, diviſum: quos folia oblonga acuminata, in profundas crenas veluti lacinias diviſa, odore quam in vulgari vehemẽtiore quidem,ſed ſuaviore,ramulorum extremis flores pallidi, vulgaris forma inſident, quibus calices exigui, ſemen nigrum ſubrotundum cõtinentes, ſuccedunt: quod Iunio & Iulio,in horto floruit, ſemine Patavio ex horto Bembiano, Nepetellæ nomine miſſo. Hanc à Cattaria tenuifolia Cluſii, quæ folia habet anguſta,leviterque crenata,totaq; incana eſt,diverſam facimus, utriuſque figuram in Theatro exhibituri.

IV. Mentha Cattaria minor alpina: hæc caule eſt pedali,anguloſo,rufeſcente & ramoſo: foliis priore quadruplo minoribus,Nepetę vulgari forma reſpondentibus, quaſi triangulis, ſub canis, ſerratis,floribus pallidis,galericulatis,veluti in ſpica diſpoſitis & prioribus ſimilibus. Hæc in montoſis circa Neapolim Italiæ provenit,unde ſemen Nepetæ alpinæ nomine, ab Imperato accepimus.

Calamenta vulgaris flore exiguo:caules habet pedales,anguloſos,lanugine aſperſos, & veluti geniculatos,unde folia bina,ſubrotunda, atrovirentia, hirſuta, ſibi mutuo oppoſita prodeunt, ex quorum alis, majore caulis parte, pedicelli gemini,hirſuti efferuntur, floſculos minutos, vulgari forma ſimiles & colore nonnihil purpuraſcentes, ſuſtinentes: quibus ſemen exiguum nigricans ſuccedit. Hæc in Sabaudia inter monaſterium & Ayme,locis acclivibus, Iulio florens,collecta.

DE MARRVBIO.

Capvt XIII.

I. Marrubium paluſtre hirſutum tenuius laciniatum: caulem habet cubitalem, quadrangulum,leviter hirſutum,quem folia dura, hirſuta incana & aſpera, Scabioſæ montanę calidarum regionum modo,ad coſtam mediam,in plures oblongas,anguſtas,acuminatas,& crenatas lacinias diviſa, ambiunt: flores parvi,albicantes,ex calicibus aſperiuſculis prodeuntes, caulem verticillatim, ut in Marrubio paluſtri vulgari glabro, cingunt. Hoc locis humidioribus in Auſtria reperitur, unde Sideritis 2. Matthioli nomine,accepimus.

II. Marrubium album villoſum: cauliculos edit pedales,lignoſos, rotundos, albos, villoſos, in ramulos diviſos:folia ſunt ſubrotunda, parva,craſſa,per ambitum crenata,ob tomentum album inferius adpoſitum, Gnaphaliiinſtar mollia ſuperius rugoſa & nigricantia:floſculi, ut in vulgari,caulem verticillatim ambiunt. Hoc in agris Lutetianis collegimus.

III. Marrubium album criſpum: & hoc cauliculis eſt lignoſis, rotundis, albis,ſed foliis minoribus,criſpis,crenatis, utraque parte cinereis, nec ita tomentoſis: floſculi ſubcandidi in pungentibus conceptaculis caulem per intervalla verticillatim ambiunt.Hoc à D.Neudorffero accepimus.

DE LAMIO.

Capvt XIV.

Lamium peregrinum Scutellaria dictũ:radice eſturticę ſimili,flaveſcente,obliqua & fibroſa,

broſa, à qua primo vere exurgit caulis ſingularis, rectus, quadratus, geniculat°, hirſutus, & cubitalis, quem folia ambiunt, per genicula bina, oblonga, hirſutie levi incana & mollia, profunde inciſa, obſcure virentia, petiolis oblongis, hirſutis, & mollib. donata: ad quorum exortũ, circa caulis medium, utrinq; ramuli palmares prodeunt: in quorum, ut & caulis ſummo, folia anguſta, parva, acuminata, non ſerrata, florib. ſubjiciuntur: flores in oblonga ſpica, ut in Horminio luteo diſpoſiti, purpurei ſunt, rarius albi, oblongi, Lamii modo galericulati, erecti, lõga cervice donati, aliquando bini, aliquando etiam ſimplices, ex uno pericarpio, galeam militarem imitante, producuntur: florib. delapſis, ſemina quatuor rotunda, dura, verrucoſa, obſervantur. Hoc in Calabria, potiſſ. montoſis copioſe provenire D. Vorſtius ſignificavit: in Campoclarenſium collib. & Æquicolorum montib. ſylvoſis, locis humentib. & ſaxoſis D. Columna notavit. Ex horto Patavino Scutellariæ nomine primo, habuimus, & in Phytopin. ſub Teucrio ſimili Scutellaria (quia tunc ſummitas tantum fuerat conſpecta) deſcripſimus: & quia vulgo in Calabria, Scutellariam dici, D. Vorſtius monuerat, qui tn. ad Horminum aliquod ſylv. referendum putabat. At poſtmodũ doctiſſ. Columna, qui medium inter Horminum & Lamium cenſuit, à ſingulari & privata fruct° ſive pericarpii forma, militaris galeę iconem exprimente, Caſſidam appellavit: quia hujus fructus rotundi ſunt & compreſſi, hirſutie craſſa, aſperginoſa, viſcoſa & odora, manus inficiente, dum virent, obſiti: quorum pars anterior in acutum producitur, fiſſuram habens oris ſpecie, & deſuper veluti in fronte limbũ elevatum ſui proportione magnũ, elatũ veluti diadema, aut criſta obliqua, qua ornari videtur, ut in militum galeis.

DE SIDERITIDE.

CAPVT XV.

I. SIDERITIS foliis oblongis glabris caules habet quadrangulos, cubitales, velut geniculatos, in quorum ſummitate rariſſimi pili conſpiciuntur: folia tenuia, pallide virentia, penitus glabra, bina ſemper ex adverſo naſcentia, quorum inferiora, tres uncias longa, unam lata, minimeq; ſerrata ſunt: flores, forma quidem Sideritidi vulgatiſſimæ florib. reſpondent, ſed longiores & majores, galeati & albi, è calicib. aſperiuſculis prodeuntes, ad foliorum exortum, ab imo fere ad ſummum caulem verticillatim ambiunt: quibus ſemen parvum, nigrum, inæquale, in vaſculis plantaginis, ſuccedit. Hanc Heidelbergæ Sprengerus ſenior, ex horto ſuo miſit.

II. SIDERITIS alſine trixaginis folio: hæc radicem habet parvam, fibris capillatam: caulem pedalem, quadrangulum, ſubhirſutum, qui mox ad exortum in ramos diſpergitur, hiq; in alios, in terram reclinatos, quemadmodum in Alſine trixaginis folio, qua tn. multo major eſt: folia habet rara, dictæ Alſines forma, per ambitum ſerrata, ſed majora: ad foliorum exortum, flores ſubcærulei, oblongi, è calicibus aſperiuſculis prodeunt, quibus ſemen parvum ſubrotundum ſuccedit. Hæc circa Argentinam reperitur.

DE EVPHRASIA.

CAPVT XVI.

I. EUPHRASIA lutea radice ſquamata: radice eſt velut bulboſa, alba, ex quatuor craſſiuſculis ſquamis coagmentata, caule pedali, aliquando palmari, lævi, cavo, ramoſo; ramulis ex alarum cavis prodeuntibus: quem folia bina, petiolis carentia, baſi ſua ſitu adverſo cingunt, Alſine trixaginis foliis forma ſimilia, ſed acutiora: flores lutei, Euphraſię florib. reſpondentes: quibus ſuccedit ſemen nigrum, rotundũ, in apicẽ exiguum deſinens, quod geminum parvo petiolo inſidet. Hæc montoſis aſperis & humidis gaudet: hancq; primum an. 1606. ex Bienenſium Helvetior. alpib. habuimus: dein, non longe ab Einſidlen: tum ex Pyrenæis: tandem D. Burſerus ex ſuperiore Auſtria, ex Blanckenſtein prope oppidum Hallſtadt natam, transmiſit.

II. EUPHRASIA purpurea minor: radicem habet lignoſam, parvam, nigricantem, in tenues fibras diviſam: caulem palmarem (altiorem non vidimus, ſed minorem duarum triumve unciarum) quadratum, rubentem, leviter hirſutum, aliquando ſimplicem, aliquando ſtatim ad exortum in duos, rarius plures, parvos ramulos diviſum, quẽ folia pauca, craſſa, hirſuta, rotunda fere & bina, in crenas profundas, inferiora quidem quam minora, in ternas; ſuperiora v. in quinas ſenaſve diviſa, ſua baſi cingunt: flores è folior. ſinu, aliquando à medio caule, aliquando tanquã ex ſpica comave, ex utriculis, velut oblongo calice, prodeunt bini, galericulati, purpuraſcentes (cãdidos aliqui notarunt) quib. ſemen oblongũ, angulosum, candicans, in utriculis ſuccedit. Hęc

ubi

in pratis collium Italiæ frequens eſt, ita ut quibuſdam locis, tapetem purpureum humum ornare videatur: hæc in via Romana, etiam Romæ in monte Teſtaceo provenit: paſſim etiam in Caſtilia, maxime circa Eſcurial, reperitur. Amara eſt, & monente doctiſſimo Columna à pharmacopæis pro Euphraſia altera Matthioli uſurpatur. Hanc cum primum collegiſſemus, Brunellam Italicam nominavimus, hocq; nomine ante viginti quatuor annos in Phytopinace deſcripſimus: Ulyſſes Aldroand. Euphraſiæ ſpeciem, oſtendenti nominavit: & Columna, Eufragium tertiam ſive mediam vocat.

DE MELAMPYRO.

CAPVT XVII.

Scrophularia flore luteo.

MELAMPYRUM luteum linariæ folio: radice eſt candida, fibroſa, caule pedali, rotundo, atrorubente, in ramos plures palmo minores, matremque ſuperantes, non tamen æquali & contrario ſitu poſitos, diviſo: folia ſunt oblonga, linariæ foliis anguſtiora, ex quorũ ſinu folia alia breviora & anguſtiora prodeunt: in caulis ſummo, ſpica oblonga, ex pinnatis criſtatisve & ob crenas exaſperatis ac ſubrotundis foliis compoſita, unde flores pallide lutei, oblongi, concavi, hiantes, antrorſum exporrecti, prodeunt: ſemen in ſiliquis foliaceis oblongum, nigricans continetur. In ſylvis noſtris montoſis, & in Muteto monte, Majo Iunioq; florens reperitur. Linopyron forte dici poſſet.

DE SCROPHULARIA.

CAPVT XVIII.

I. SCROPHULARIA flore luteo: ex radice craſſa, nigra, fibroſa ſcrophylis carēte, caules plures exurgunt cubitales & ſeſquicubitales, quadranguli, ſubrubentes, leviter hirſuti, molli-ve lanugine pubeſcentes & cani: folia habet ad radicem per terram ſparſa, uncias quinque vel ſex longa, ſimiliterque lata, ſubrotunda, ob pilos breviſſimos aſperſos, mollia, longiſſimis pediculis donata, & profunde crenata: at quæ caulem cingunt minora ſunt, binis ſemper ex oppoſito reſpondentibus: ex foliorum finibus, ab imo ferè ad ſummum, utrinque prodit pediculus unus, uncias tres longus, lævis & nudus, qui in alios breviores ſubdividitur, uno alterove brevi folio diviſioni ſubjecto: his, quaſi corymbi plures inſident, ex quibus ſingulis flos orbiculatus, luteus, in breves lacinias diviſus, una cum ſtaminibus aliquot oblongis prodit: capitula ſubrotunda, Scrophulariæ vulgaris majora acuminata ſuccedunt, quorum acumini filamentum capreoli inſtar inſidet, & hic ſemina minuta nigra includuntur, Majo & Iunio floruit, ſemen Autumno maturuit. Hanc à D. Doldio primum accepimus, & velut indictā cenſentes, breviter in Phytopinace, & Matthiolo, figura addita, deſcripſimus: nunc vero plenius, cum eam annis aliquot in horto coluerimus: quam poſtmodum doctiſſim. Columna Scrophulariæ montanæ maximæ nomine deſcripſit & in valle Campoclarenſium atque etiam ſupra Mateſium umbroſis Septentrionalibus nivoſis invenit, & à C. Cluſio in Pannonicis, pro Lamio Pannonico deſcriptum cenſet: ſane, notæ aliquot à Cluſio Lamio ſuo Pannonico 2. exotico tributæ, noſtræ conveniunt: non deſunt tamen, quæ in noſtra obſervare non eſt (ut nec figura cum noſtra convenit) niſi

niſi forte cultura, varietatem hanc cauſarit, quamvis & ipſe ſolum in horto obſervarit.

II. Scrophularia foliis laciniatis: hæc caule eſt craſſo, ſtriato, ſubrubente, & lævi: foliis atrovirentibus, lævibus, tenuibus, longis pediculis donatis, inferiorib. palmaribus, inſtar foliorum Raphani, in lacinias quinq; oblongas crenatas diviſis, ex quorum finibus folia minora, etiam laciniata prodeunt: at folia in caulis ſummitate non vidimus: flore eſt magno, elegantiſſimo, croceo inferiore parte galeræ, intrinſecus rubro: plura non licet, quia ſolum ramum, nomine Scrophulariæ Hiſpanicæ non ſcriptæ, à D. Gillenio Caſſellis accepimus: An forte Scrophularia Indica, cujus capitula quadruplo majore eſſe, quam in vulgari, in Phytopinace monuimus.

DE PSEVDOSTAHYDE.

Capvt XIX.

I. Pseudostachys Cretica: è radice lignoſa, caules quadrati, cubitales, tomento albo veſtiti exeunt: folia cinericea, molliter hirſuta, oblonga, quæ ad radicem una cum pediculo oblongo palmum ſuperant, latitudine unciam non æquantia, pene inodora, vel ſaltem odore aliis ſuaviore: at quæ floribus ſubjiciuntur & caulem ambiunt, brevia ſunt & anguſta, pediculis carentia, è ſingulis articulis bina ſibi mutuo oppoſita, duriuſcula: flores purpurei, ex verticillis aculeatis caulem cingentibus, prodeunt: ſemen rotundum eſt & nigricans. Hæc pro Marrubio Cretico ſata fuit.

II. Pseudostahys alpina: à radice dura, ruſeſcente, in fibras craſſas & longas diviſa, folia plura, hirſuta prodeunt, Hormino ſimilia, ſed tenuiora, uncias tres lata, quatuor longa, longis pediculis, molli lanugine albicantibus, donata, per ambitum crenata, nonnihil odorem gravem ſpirantia, inter quæ caules ſeſquicubitales, quadrâguli, cannulati, geniculis diſtincti & hirſuti, efferuntur, qui foliis rugoſis, aſperis, prioribus longioribus circumdantur: ad quorum exortum, ſæpe utrinque ramulus unus ſemipalmaris, etiam palmaris egreditur: flores circa ſumma genicula verticillati, galericulati, ex albo rubentes, ex utriculis aſperiuſculis, in quibus ſemen rotundum nigrum continetur, prodeunt. Hanc Iulio menſe florentem in altiſſimo monte Waſſerfall dicto, aliquoties obſervavimus.

Eandem, cubitos duos ſuperantem, foliis multo majorib. minime gravi odore moleſtam (quæ culturæ adſcribimus) Marrubii nomine, ex horto Friderici Meyeri Argentinæ accepimus.

DE SALVIA.

Capvt XX.

I. Salvia folio ſerrato: hæc à vulgari foliis potiſſimum differt, quæ in hac latiora, rotundiora, tenuiora, manifeſtis per marginem ſerris donata, & ſuaviori odore prædita: quædam etiam uncias quatuor longa, tres vero lata: in reliquis cum vulgari convenit: hanc D. Cargillus ex Anglia miſit.

II. Salvia folio ſubrotundo: hæc caule eſt etiam quadrato, villoſo, foliis rotundis, ad Violariæ, vel Ariſtolochiæ rotundæ folia accedentibus, at in acumen finientibus, ſcabris, vulgari magis candicantib. & tenuibus: quam Schmalcaldio à pharmacopæo accepimus.

III. Salvia lanuginoſa anguſtifolia: caule eſt rotundo, craſſo, lignoſo, ob candidam lanuginem, molli, cubitali, ramoſo: foliis candidis, anguſtis, brevibus, ſemunciam latis, duas longis, denſis & ſcabris, odore Tanaceti: floribus in caulis ſummo quaſi in ſpica, Lamii floribus ſimilibus, purpuraſcentibus, è quorum medio ſtamina oblonga efferuntur: hanc D. Neudorffeius communicavit.

DE SCORODOTI.

Capvt XXI.

Scorodotis Cretica: radicem habet magnâ perennem, caule quadrangulum, ſtriatum, villoſum: folia per terram in orbem ſparſa, alba ſunt, tomentoſa, ſubrotunda, rugoſa, craſſa, Mentaſtro ſimilia, per ambitum ſerrata, flores verticillati, pallidi, Stachydis forma, quibus vaſcula, ſemen nigrum, rotundum, includentia, ſuccedunt. Hanc ab Honorio Belli ex Creta, unà cum ſeminibus Scorodoniæ Creticæ nomine accepimus, & ſub Stachyde Cretica in Phytopinace deſcripſimus: ſed cum in horto ex ſemine enatam diligentius perpendiſſemus, & in virente, ut in Scordio, Allii odorem notaſſemus,

ad Scordotim Plinii accedere cenſuimus: cujus nomine in Creta,apud quos ubiq; inter ſaxa,ſecus vias,& ad agrorum margines provenit, Seplaſiarij pro Scordio promiſcue utuntur, monente Bello,& Pona in ſuo Baldo referente.

DE HORMINO.

CAPVT XXII.

Horminum Syriacum.

I. HORMINUM Syriacum: planta eſt Sclareæ forma, caulibus cubitum ſuperantibus, quadrangulis,leviſſime hirſutis,in alas diviſis: foliis inferioribus palmum longis,latis,ſubaſperis,ſinuoſis, ſuperioribus anguſtis, oblongis, lævioribus; flores albi ſunt, galericulati, florum Sclareæ forma: ſemen vaſculis incluſum,parvum eſt & compreſſum,rubris coſtis donatum,cinereũ, nigris lineis ſine ordine conſperſum,quod ſub lingua ut Ocymi ſemen lenteſcit, & inodorum eſt. At planta,quæ facile ex ſemine naſcitur, cum flores producit,odore quam Colis Iovis gratiore eſt, & Ocymum nonnihil æmulatur. Hujus ſemen Biſarmar nomine D.Bernhardus Paludanus,cum Patavium ex Syria anno 1578. rediiſſet,communicavit. Biſennas Camerarius in ſuo horto nominavit: at ſunt qui Aman quoque vocitent.

II. HORMINUM anguſtifolium laciniatum: caule eſt quadrato,pedali, hirſuto,rarius ramoſo: foliis paucis,nonnihil hirſutis, pollicem latis,uncias tres longis,aliquando ſinuoſis,aliquando,potiſſimum inferioribus, in profundas lacinias diviſis: floribus albis,parvis,verticillatim caulem ambientibus, ſpicam oblongam & inflexam efformantibus quibus decidentib. ſemen nigrum ſuccedit. Hoc Monſpeſſuli,foliis Scolopendriæ modo diviſis,legimus: at Helmſtadio, Hormini Cretici albi nomine,D.Sigfridus miſit.

III. HORMINUM minus album Betonicæ facie: ex radice lignoſa,fibroſa, nigricante, cauliculus unus, aliquando geminus, palmo minor, rotundus,villoſus oritur:foliis eſt paucis,ad radicem rotundis,craſſis,lanuginoſis,crenatis & longis pediculis donatis:in caulis medio bina, Betonicæ foliis æmula,ſed craſſiora & breviora, baſi caulem ambientia,& capitulo duo minima ſubijciuntur: flores ſunt albi,Betonicę forma velut in ſpica congeſti: In montibus Pyrænæis Hiſpaniam verſus, D.Burſerus legit.

DE VERBASCO.

CAPVT XXIII.

VERBASCUM foliis rotundis flore blattariæ: caulibus eſt cubitalibus,viridibus,rotundis, ſtriatis,leviter villoſis,nec ramoſis:foliis inferioribus oblongis, reliquis omnibus ſubrotundis,parvis,caulem baſi ſua alternatim amplexantibus,inferne incanis, ſuperne nigricantibus, ad quorum fere ſingulorum exortum, duo minora adjiciuntur,ex quorum ſinu pediculi, unus,duo, tres, rarius quatuor, prodeunt, quibus ſingulis, flos unicus,luteus,parvus, ex quinque foliis compoſitus inſidet,cujus medio, ſtamina aliquot purpurea,quaſi ex caliculo,ut in Blattaria,emergentia inſident: huic vaſculum, ſemen minutum,rotundum continens ſuccedit. Hoc in horto Ioh. Haintzmanni Pharmacopæi noſtri defuncti crevit.

DE ÆTHIOPIDE,

CAPVT XXIV.

ÆTHIOPIS laciniato folio: hæc foliis eſt pedem longis, uncias quinq; vel ſex latis, in acumen deſinentibus, mollibus, alba lanugine pubeſcentibus, in multas lacinias profundas, acutas, eaſq; crenatas diviſis, per terram ſparſis: caule quadrangulo, lanuginoſo, in ramulos diſtributo: quem folia parva baſi ſua complectuntur: flores candidi, per intervalla ordine digeſti, Lamij floribus forma & magnitudine ſimiles: ſemen rotundum, nigrum, geminum, in pericarpio continetur: ante plures annos in horto coluimus.

DE SANICVLA MONTANA,

CAPVT XXV.

I. SANICULA montana minor: radice eſt craſſiuſcula, multis fibris capillaribus donata, & à lateribus propagines agente, foliis per terram ſparſis ex rotunditate oblongis per ambitum inciſis, aliquantulum hirſutis: inter quæ cauliculi (ſæpius unus) ſemipalmares, etiam minores, rarius altiores, nullis, vel certe paucis pilis cincti, in ſummitate in exiguos ramulos diviſi: ſingulis ramis floſculi albi, quinquefolii, punctati, ſtaminibus in medio inſident: quibus capitulum, exiguo nigroque ſemine plenum, ſuccedit. Variat: nam vel folia magna, ſubrotunda, vel parva & oblonga exiſtunt: in Helvetiorum alpibus provenit, An apud Cluſium, Saniculæ montanæ alterius ſpeciei ſecunda.

III. SANICULA alpina minima piloſa: plantula eſt duarum circiter unciarum, radiculam habens exiguam, ramulos unciales per terram ſparſos, foliola brevia, anguſta, incana, nonnihil piloſa, plura, ſtellæ in modum diſpoſita: floſculi ſunt oblongi, lutei, pro ratione plantæ magni, qui ſinguli ſingulis pedicellis, minutiſſimis, è fimbriato obtuſiore calice prodeuntes inſident. Hæc in ſummitate Ventoſi montis & Pyrenæis reperitur.

DE DIGITALI,

CAPVT XXVI.

DIGITALIS anguſtifolia luteo parvo flore: huic folia ſunt anguſta, unciam lata, binas ternaſve longa, utraque parte virore ſplendentia: caulem habet ſimplicem, cubitalem, rectum, rotundum, lævem, à medio ſurſum verſus floribus compluribus ornatum, qui ab una caulis parte ſupra ſe invicem diſpoſiti, deorſum pendent, lutei, oblongi, concavi, forma Campanulam, vel Dactyliothecam, referentes, ore diviſo, per margines hirſuto, ſtaminibus intus luteis: quos vaſcula rotunda, in pilum deſinentia, ſemen exiguum continentia, ſuccedunt: hæc in monte Baldo provenit, & an ad Ephemerum Dioſcoridis referri poſſit, conſiderandum.

LIBER SEPTIMVS.

DE LYSIMACHIA.

CAPVT I.

LYSIMACHIA hirſuta ſiliquoſa parvo flore: hæc duplex eſt, major & minor. Major caule eſt bicubitali, rotundo, hirſuto, concavo, in ramos brachiato: foliis oblongis, anguſtis, leviter crenatis, hirſutis, lanugine incanis & mollibus: in ſummis virgis, ſiliquæ ſtrictiſſimæ & longæ, quarum extremitatibus flores purpurei, parvi & quadrifolij inſident: at in ipſis ſiliquis, ſemina exigua, ſubrufa, candida lanugine implicita, continentur. Apud nos in arenoſis ad Wieſam, æſtate floret.

II. Minor, ex radice tenui, fibroſa, caulem unum vel alterum, pedalem, lanuginoſum protrudit, ſolaq; caulis, foliorum & ſiliquarum brevitate, à priore differt: quam & in Italia legimus.

III. LYSIMACHIA Chamænerion dicta alpina: ex radice fibroſa, cauliculi rotundi, ſuperne albicātes, palmares, nonnunquam pedales exurgunt, foliis duplicibus cincti: aliis Roriſmarini forma, ſed brevioribus & anguſtioribus, nullo ordine diſpoſitis: aliis breviſſimis, iiſq; vel prædictis interjectis, vel ex eorum ſinu prodeuntibus: cauliculorum ſummis, flores, longis pediculis ſubcæruleis, vel candicantibus inſident, elegantes, purpuro cærulei, vel albo cærulei, quadrifolii, ſatis magni, quibus foliola quatuor brevia & viridia, ſubjiciuntur, & ex eorum medio ſtamina aliquot exurgunt: ſiliquæ longæ, anguſtæ, ſemen minutum cum lanugine continentes, ſuccedunt. In alpibus Helveticorum provenit.

DE VERONICA.

CAPVT II.

I. VERONICA alpina bellidis folio hirſuta: radice eſt per terram tranſverſim repente, fibris oblongis nigricantibus donata: cauliculo ſemipalmari, vel pauló altiore, tenui, hirſuto, duro, flexili, reclinato: cujus folia ad radicem plura, Bellidis cæruleæ foliis forma reſpondent, parva, ſubrotunda, atrovirentia, hirſuta & craſſa, in cauliculo pauca, binis ex oppoſito ſitis: cauliculorum ſummitatibus floſculi cærulei, quaſi in umbella, ex parvis hirſutis calicutis prodeuntes, quaternis, quiniſve foliolis & ſtaminulis binis cum ſtylo compoſiti, inſident: ſemen vero in vaſculis brevibus compreſſis, ex medio veluti umbone ſtylo prodeunte, continetur: Hanc in Helvetiorum alpibus reperimus.

Eandem, ſed minorem, ſine nomine, F. Greg. de Regio Capuccinus, ex montibus Tyrolenſibus, ut & D. Burſerus majorem, ex Pyrenæis, miſit.

DE TEVCRIO.

CAPVT III.

TEUCRIUM alpinum inodorum magno flore: radice alba, oblonga & capillacea, per terræ ſuperficiem repit: cauliculos aliquot habet, lignoſos, rufeſcentes, hirſutos, nonnunquam in alas diviſos, ſemipalmares & in terram reclinatos, foliis ſubrotundis, parvis, quorum maximum, ne minimi digiti unguem adæquat, hirſutis, rugoſis, & crenatis; foliis ſalviæ ſylveſtris ſuperioribus forma reſpondentibus, cinctos: in cauliculorum ſummitatibus, flores quaſi in ſpicam congeſti, qui magni, purpuro cærulei, galericulati: ſemen non vidimus. Ex monte majore S. Bernhardi, & Auguſta vale, Helvetiorum, D. Burſerus attulit.

DE

Chamædrys ſpinoſa.

DE CHAMÆDRY.

CAPVT IV.

I. CHAMÆDRYS ſpinoſa: planta eſt palmaris & ſeſqui palmaris, rariſſime cubitalis, molli lanugine incana & hirſuta: cauliculis quadratis, geniculatis, virgultis hinc inde ſparſis: foliis oblongis, ſubrotundis, aliquibus laciniatis, at pleriſq; leviter ſerratis, ſummis tamen integris: flores ex caliculis lanuginoſis, Chamædryos forma, ex flavo rufeſcentes, ex foliorum alis prodeunt, unde & aculei bini, aliquando plures, modo breviors, modo longiores, exurgunt: aliquando ex geniculis unum virgultum prodit, cujus ſummitati ſpina ſuptiliſſima inſidet: ſemen rotundum, ſubnigrum, caliculis incluſum, floribus ſuccedit. Patavio ex horto Bembiano accepimus, in Phytopinace & Matthiolo deſcripſimus.

II. CHAMÆDRYS Auſtriaca foliis tenuiſſime laciniatis: caule eſt lignoſo, rotundo, hiſpito, pedali, in ramos brachiato, foliis nonnihil piloſis & rigidiuſculis, in anguſtas lacinias diviſis: floribus ſubcæruleis, in ſpica oblonga diſpoſitis, quos capitula ſubrotunda, bifida, ſeminum minutiſſimorum conceptacula ſequuntur. Ex Auſtria D. Agerius attulit.

III. CHAMÆDRYS Hiſpanica, foliis tenuiſſime diviſis: hæc caule eſt priore multo teneriore, rotundo, leviter piloſo, geniculis pluribus diſtincto: foliis brevioribus anguſtiuſque diviſis, & ad ſingula caulis genicula, junctis; at cauliculus in tenuiſſimorum & parvorum foliorum quaſi ceſpitem abſumitur, & ad ſummum geniculum, in duos pedicellos triunciales, foliis nudos, dividitur: quibus floſculi parvi, ſtylo oblongo donati, inſident: plura non licet: ex Hiſpania D. Albinus attulit.

IV. CHAMÆDRYS alpina minima hirſuta: ex radicula capillacea, ramulus tenuiſſimus (modo bini ternive) duarum triumve ad ſummum unciarum, prodit: foliola ad radicem exigua, ſubrotunda, hirſuta, crenata & craſſiuſcula, in ramulis nulla, qui in pedicellos abſumuntur, hiq; ſinguli floſculum cæruleum ſuſtinent: ex cujus medio ſtylus muſcæ proboſcidi fere ſimilis, prominet: vaſcula exigua plana & compreſſa, ut in Chamædry ſylveſtri, floribus ſuccedunt. In jugis alpium Helveticarum & Tyrolenſium, ut & Baldi ſummitatibus reperitur.

V. CHAMÆDRYS ſpuria minor anguſtifolia: hæc radice eſt nigricante, lignoſa & fibroſa: ramulis plurimis in terram reflexis, palmaribus, rotundis, rufeſcentibus, nonnihil piloſis, rigidis, duris, & in ramulos plures ſubdiviſis: foliis ad radicem nonnunquam oblongis, latiuſculis, obtuſis, minime crenatis: reliquis vero ad cauliculos brevibus, anguſtis, crenatis & in apicem deſinentibus: flores habet copioſos, in ſpica oblonga diſpoſitos modo pallide cæruleos, quadrifolios, ſtaminulis & ſtylo donatos: quibus ut ſylveſtri, ſemen minutum in parvis thecis ſuccedit. Æſtate floret in agris noſtris ſiccioribus & incultis, copioſe circa Balneum Brugglingen occurrit.

DE ALSINE.

CAPVT V.

I. Alsine paluſtris minor ſerpillifolia : radiculam habet parvam,capillarem,cauliculum nodoſum reflexum : à quo fibræ exiguæ ut in Serpillo prodeuntes, terræ figuntur:hic in cauliculos plures,oblongos, repentes, diviſus,foliis ſerpilli forma , ſed multo minoribus,& quidem binis contrario ſitu veſtiuntur: foliorum aliis parvi floſculi inſident,quibus vaſculum utrinque unum eo quo in Glauce modo, ſemen minutum continens,ſuccedit. Hæc locis paluſtribus provenit.

II. Alsine paluſtris minor folio oblongo: & hæc radice eſt tenui, oblonga, capillaceis fibris prædita,cauliculis frequentibus,tenuibus,humi fuſis,& ſubinde ad internodia fibris ſeſe firmantibus: foliis oblongis,anguſtis,pallidis, binis ex adverſo naſcentibus : floſculis parvis, racemi modo junctis & tenuiſſimis pedicellis inſidentibus,quibus ſemen minutum ſuccedit.Hanc Portulacæ aquaticæ nomine, D.Sigfridus Helmſtadio miſit.

III. Alsine alpina glabra:ex radice albida,oblonga,fibris capillata , cauliculi plures,iiq; palmares,tenues,læves,rotundi & geniculati,in ramulos aliquot, hique in alios diviſi,prodeunt: qui foliis pallide virentibus,Lini forma,ſed brevioribus & acutis,binis ex adverſo ſitis,cinguntur:flores plures albi,ſtaminibus aliquot donati, pedicellis inſidentes ,ex caliculis prodeunt,capitulis minuto ſemine refertis, ſuccedentibus. Hæc locis ſaxoſis humidis gaudet, quod copioſe circa balneum Sultzbergenſe in Marchionatu ſuperiore obſervavimus : verum ex Rhetorum alpibus monte Spliegel,radice lignoſiore,totaq; planta omnibus partibus minore & ſemipalmari,habemus.

IV. Alsine alpina junceo folio:planta eſt ad palmi altitudinẽ accedens, cujus cauliculus ſtatim à radice in duos, hiq; in alios ramulos breviores dividuntur,inter quos unus vel alter ſemipalmaris, exurgit,in ſummitate florum unũ ſuſtinens vel is uno alterove pediculo donatur, & cuilibet unus,iſq; albus, quinq; folius, ſatis magnus,ex calice prodiens,inſidet: foliis eſt capillaceis, viridib, rigidis & inordinate diſpoſitis. Hæc Iulio florens in Helveticis & Geneveſium montibus reperitur.

V. Alsine minor Androſaces alterius Matthioli facie:radiculam habet oblongam,tenuem, ruſeſcentem , circa quam foliola multa per terram ſparſa , parva,oblonga ; oris crenatis, inter quæ cauliculi plures,nudi, nonnihil piloſi,inæquales,duas,tres,etiã quatuor uncias alti, ſummo faſtigio quaſi umbella,ex octo, decem , duodecim pedicellis compoſita , inſidet: quorum ſinguli floſculum parvum album ex pericarpio prodeuntem,ſuſtinẽt. In arenoſis provenit;prope pagum Markerſen quarto ab urbe Herbipoli miliari,D.Burſerus,collegit.

VI. Alsine verna Androſaces capitulis:plantula eſt ſubhirſuta unciarum trium , ad cujus radiculam ſimplicem & brevem,foliola Burſæ paſtoris minimæ loculo oblongo , dictæ,ſimilima, orbiculatim per terram ſparſa ſunt: ramulos habet tenuiſſimos,biunciales,nudos,reflexos,circa quorum medium quaſi corolla quinq; minutiſſimorum foliolorum , unde pedicelli quaterni, aut plures emergunt, & ſinguli caliculum exiguum,quinq; apicib. donatum,è cujus meditullio floſculus parvus albus emergit : hæc planitiei Northuſanæ alumna,D.Furero monente.

VII. Alsine alpina minima glabra : plantula eſt floſculis elegantiſſimis placens,ex cujus radice ruſeſcente,in fibras oblongas abeunte cauliculi plures in terram reclinati, foliolis multis prioribus ſimilibus,ſed glabris veſtiti,prodeunt, ex quibus pedicelli unciales, rarius triunciales, nudi efferuntur, qui in ſummo in duos,tres,& plures petiolos dividuntur,& ſinguli floſculum elegantem,ſtellatum, quadrifolium, punctulis inſignitum, album vel etiam purpuraſcentem, ex caliculo emergentem,ſuſtinent.In Helvetiorum montibus, ut monte Fracto & ad Thermas Fabarias,æſtate florens,reperitur.

VIII. Alsine nodoſa Germanica: ad radicem fibroſam,albam,folia plura,oblongiuſcula, pilo tenuiora & viridia, aliquando velut ceſpitem conſtituentia: cauliculi tenuiſſimi ſunt, glabri, modo erecti,modo reclinati : aliquando palmares,nonnunquam vix duarum , triumve unciarum,geniculati,vel nodoſi: ad quemlibet nodũ, foliola exigua,unde &ramuli prodeunt,in quorum ſummitatibus floſculi plures, albi, quinque-

quefolii,ab aliis quinq; foliolis viridibus ſuſtentati, ſinguli ſingulis pedicellis inſident. Hæc cum in arenoſis proveniat, ab aliquibus Arenaria vocatur,quo nomine etiam ex Scotia,D.Cargillus:ex Luſatia,ſine nomine,D.Francus miſit.

IX. Alsine Spergulæ facie,ſive Spergula minor ſubcæruleo floſculo:radice nititur oblonga, ſimplici,parum capillata & albicante:cauliculis eſt multis, uncias tres quatuorve longis,in terram reflexis,geniculatis:geniculis ſingulis,bina foliola brevia,incana,lata baſi undiq; cingentia, adponuntur:ex quorum ſinu folia alia oblonga, anguſta,viridia,incerto numero prodeunt ,ut & pedicelli , quibus ſingulis,ſinguli flores ſubcærulei,vel purpurocærulei,aliquando ſtriati,inſident:quibus,ut in Spergula,vaſcula orbiculata minutum ſemen continentia,ſuccedunt. Apud nos ad ſemitas reperitur, maxime inter novam domum & arcem Otlingen.

DE ANAGALLIDE.

CAPVT VI.

ANAGALLIS aquatica anguſtifolia ſcutellata: radicem habet rufam,per terram repẽtem & fibroſam:caules cubitales, ſtriatos, læves, geniculatos: folia ad ſingula genicula ſemper bina,pediculis carentia,ſitu adverſo ſita, anguſtiſſima , acuminata , duas treſve uncias lata:ex foliorum pene omnium ſinu,pediculi prodeunt palmares,etiam breviores, ſurſum ſpectãtes & capreolorum modo ſe intorquentes,quibus utrinq; pedicelli,alii abſq; ordine adpoſiti, qui floſculos parvos Alſine forma trifolios ex albo purpuraſcentes ſuſtinent: his thecæ ſive ſcutellæ geminæ, ex quarum medio filamentum prodit,ſemen continentes , ſuccedunt. In locis paludoſis & foſſulis Helvetiæ,Luſatiæ: ſic circa Francofurtum ad Oderam, Viennam quoque reperitur,

DE ECHIO.

CAPVT VII.

I. ECHIUM Hiſpanicum flore calcari donato : radicem habet lignoſam,fibroſam,cortice ad rufum vergente tectam,à qua cauliculi plures,alii palmares, alii breviores,rotũdi, nonnihil villoſi humum verſus reclinati prodeunt, qui foliis rarioribus , brevibus Veronicæ alpinæ ſimilib. craſſiuſculis & aſperiuſculis cinguntur: flores in cauliculorum ſummis cærulei, oblongi,cavi,calcare ut Linaria donati,ex hirſuto breviq; calice prodeuntes,ex uno folio compoſiti, at in ſummitate in lacinias quaternas diviſi,quibus delapſis in conceptaculis ſemen oblongiuſculum,durum, rugoſum , ut in Echio vulgari, ſuccedit.Hoc in Granadæ montibus,D.Albinus collegit.

II. Echium Scorpioides minus floſculis luteis : hoc cauliculis eſt tenuibus,reflexis,hirſutis & ſemipalmaribus,foliis paucis & quidem inferioribus oblongis longoque pediculo donatis, piloſis : cauliculorum faſtigia,una cum florum rudimentis,caudæ ſcorpionum inſtar recurvantur,hiſque ſenſim ſeſe explicantibus,floſculi exigui,lutei,aureive , quinquefolii,ſeſe offerunt. Monſpelii in muris humidis horti Dei,D.Burſerus legit.

DE CYNOGLOSSO.

CAPVT VIII.

CYNOGLOSSUM ſempervirens : caulem habet inæqualem , ſtriatum , levi hirſutie aſperum,cavum,cubitoq; altiorem : folia,quæ non incana,ſed ſemper atrovirentia , acuminata,palmum longa,unciam vel ſeſquiunciam lata,parte ſuperna lævia , inferiore aſpera , nervo ſatis craſſo,per longitudinem æqualiter delato, baſi caulem ambiunt:& ex eorum alis,rami palmares , & longiores exurgunt , quorum ſummum faſtigium,Heliotropii majoris inſtar reflectitur & ſuſtinet flores , forma vulgaris ſimiles, ſed minores & rubentes, ſtaminulis donatos: quibus lappulæ vulgaris ſimiles, ſemen , ex quo deciduo ſe propagat , continentes , ſuccedunt. Tota planta canitie ſive albedine & odore gravi (quæ in vulgari) deſtituitur: Aprili & Majo floret:in montibus umbroſis Alſatiæ Lotharingiam verſus, ut circa Rapperſvvilam & circa Maſmunſter frater p.m. Ioh. Bauhinus reperit,in hortum Montembelgardiacum ante annos 26. tranſtulit.

Conſolida media alpina.

Bellis alpina major rigido folio.

DE CONSOLIDA MEDIA,

CAPUT X.

CONSOLIDA media alpina: radice eſt fibroſa, caule pedali, quadrato, ſtriato, leviter hirſuto, inani, foliis paucis, oblongis, longoq; pediculo donatis, anguſtis, craſſis, aſperis, per ambitum crenatis, binis caulem ambientibus, & ex adverſo reſpondentibus: flores cærulei veluti in ſpica, caulis ſummo inſident: in Baldo monte Italiæ reperitur.

DE BELLIDE.

CAPVT XI.

I. BELLIS alpina major rigido folio: ex radice nigra, repēte, ab una parte fibras ſpargēte, & lignoſa, caulis rotundus, ſtriatus, cubito altior exurgit, circa quē folia pediculis carentia, quinq; vel ſex uncias longa, vix unciam lata, rigida, partim obtuſa, partim ex rotunditate acuminata, per circumferentiam profunde crenata, nulloq; ordine diſpoſita: in caulis ſummo flos unicus, Bellidis vulgaris majoris flore major, medio luteus, foliis albis diſcum cingentibus, cui ſemen oblongum, ut in vulgari, ſuccedit: in monte Baldo provenit.

II. BELLIS alpina minor: ex radice cauliculus unus, vel alter lęvis, ſemipalmaris incurv⁹ prodit, quē cingunt folia rigidiuſcula, anguſta, brevia, per

Bellis montana major folio acuto.

per ambitum profundis & aſperiuſculis crenis donata: cauliculo ſummo, flos unicus, magnus, diſco luteo, aliquando purpuraſcéte, foliis albis multis cincto, inſidet. In alpibus Helvetiorum provenit, ut in Valeſia ſupra Gemme, & ſupra Thermas Fabarias: aliquando tota plantula, vix uncias duas, ſuperat.

III. Bellis montana major folio acuto: hæc cauliculo eſt Bellide prima breviore, foliis brevioribus, duplo triplove anguſtioribus, levius crenatis, nec rigidis, in acumen exquiſitum deſinentibus, flore primæ ſimili, ſed minore: in montibus Euganeis collecta.

IV. Bellis montana folio obtuſo crenato, radicem habet lignoſam, fibroſam, caulem unum, tenuem levem & pedalem, folia anguſta, longiſſimis pediculis donata, per marginem crenata, obtuſa, in tres apices deſinentia: in caulis ſummo flos unicus, parvus, diſco luteo & foliolis albis eum cingentibus. Monſpeſſuli verſus Vigan.

V. Bellis maritima foliis Agerati: plantula eſt palmo minor, ad cujus radicem parvam, albam, cauliculus pilis leviſſimis aſperſus, in binos ternoſve tenuiſſimos ramulos dividitur, quorum unus ſex, alii tres uncias non excedunt; ad quorum partem inferiorem pauca & parva foliola, Agerati foliorum inſtar, per margines crenata, ſuperiore & majore caulicorum parte foliis carente; ſingulis unicum florem, qui parvus, diſco viridi, foliolis albis ultra viginti cincto, ſuſtinentibus. Hæc copioſe in inſulis Stechadibus in arenoſis provenit, unde D. Burſerus attulit.

Bellis ſpinoſa duplex eſt: alia folio Agerati, quam Lobelius in parte ſecunda adverſariorum deſcripſit: alia forma Bellidis cæruleæ, cujus deſcriptionem ſubjiciemus.

VI. Bellis ſpinoſa flore globoſo: hæc tota fere facie Bellidem cæruleam, Globulariam dictam refert, cujus ad radicem folia plura ſunt, parva, rigida, crenata, & cuilibet crenæ aculeus inſidet: cauliculo eſt palmari atrovirente, quem folia oblonga, anguſta, non crenata, ſed in aculeum abeuntia, inordinate baſi ſua veſtiunt, cujus ſummitati capitulum rotundum, cæruleum, Globulariæ capitulo majus, multis floſculis ut in ſuccisa hirſutum: hanc copioſe, pluribus ſimul ceſpitem conſtituentibus, in Granadæ montibus, D. Albinus obſervavit.

VII. Bellis hortenſis pediculo folioſo: hæc à communi hortenſi in eo tantum differt, quod pediculus, qui leviter hirſutus, foliolis oblongis, ſubrotundis, duobus, aut tribus longe diſtantibus, cingatur, & flori folia quina ſubjiciantur: in hortis reperitur.

Gnaphalium roſeum.

Gnaphalium roſeum hortenſe.

DE GNAPHALIO.

Caput XII.

I. GNaphalium roſeum: plantula eſt exigua, tomentoſa, incana, vix unciam ſuperans: radicula ſimplici, capillacea, rufeſcente, cauliculo ſemunciali, parvis tomentoſis & conglobatis foliis donato, floſculo roſeo, diſco flaveſcente. Monſpeſſuli ad pedem montis Cetis & Maſſiliæ in ſaxoſis reperitur.

II. Gnaphalium roſeum hortenſe: ex ſemine minuto, in horto provenit planta tota incana, tomento molli, radice tenui, capillacea, quatuor unciarum, ex qua aliquando plures, quandoque pauciores ramuli triunciales, reclinati, foliis ſubrotundis cincti, quorum ſummitatibus flos roſæ modo expanſus, diſco luteo, etiam aureo, foliolis ut in ramulis undique ſuſtentatus, eleganti ſpectaculo inſidet.

DE

Helichryſon Orientale.

Helichryſo ſyl. ſimilis.

DE HELICHRYSO.

CAPVT XIII.

HELICHRYSON Orientale: caule eſt rotundo, lanuginoſo, pedali, foliis oblongis, anguſtis, lanuginoſis & ob tomentum craſſis & incanis, iiſque ad radicem oblongam, nigricante cortice tectam, pluribus: caulis in ſummo in plures pediculos unciales, incanos dividitur: quibus ſingulis flos rotundus, rarius oblongus, quaſi ex plurimis ſquamis compoſitus, quintuplo quam in vulgari, quæ Stæchas citrina dicitur, major, flavus & ſplendens. An hæc Chryſocome Dioſcoridis l.4.c.55.& Plin.lib.21.c.5. Chryſites, noſtro enim corymbi auri fulgore ſplendent: quod Comæ aureæ primum, dein ex Creta ab Honorio Belli, Elichryſi Orientalis nomine, accepimus. Simile, ſed caule cubitali, foliiſque latioribus, minuſq; lanuginoſis, umbella multo latioribus, floribuſque minoribus & pallidioribus, Helichryſi Cretici appellatione, ex horto nobiliſſ. Contareni habemus.

HELICHRYSO ſylveſtri flore oblongo ſimilis: caule eſt ſeſquipalmari, rotundo, lanugine candidiſſima veſtito, in ramulos aliquot inæquales, palmo breviores brachiato: foliis Stæchadi citrinæ alterius inodoræ ſimilibus, latioribus tamen, aliquibus leviter ſinuatis, ſeſquiuncialibus, inferne incanis & tomentoſis, ſuperne virentibus: ramuli in pediculos tenues, nudos, uncias quatuor longos, abeunt; quorum ſummitatibus capitulum unicum, ſquamoſum, cum flore inſidet, qui in pappum brevem, ut in Elichryſo ſylveſtri anguſtifolio, abit. In montibus Italiæ prope Terraimum, provenit.

DE CONYZA,

CAPVT XIV.

I. CONYZA cærulea alpina major: hæc ex radice lignoſa,rufeſcente, caulem craſſum, pilis aſperum, palmarem, mox in ternos ramulos,& horum aliqui in pediculos diviſum, protrudit: circa quem folia pauca, hirſuta & aſpera,craſſa, uncias tres,quatuorve longa, uncia anguſtiora,nervis aliquot diſtincta: ſingulis pediculis flos unicus, cæruleus, Conyzæ cæruleæ vulgari ſimilis, & ſimiliter in pappum evaneſcens: hæcin monte S.Bernhardi provenit.

II. CONYZA cærulea alpina minor: plantula eſt ſemipalmaris,aliquando minor,lævis,rarus, nonnihil piloſa,radice nigricante,fibroſa, cauliculo rotundo, tenui, unicum florem cæruleum, illius quidem flori forma ſimilem,ſed triplo minorem,multis apicibus donatum,& in pappum abeuntem, ſuſtinente: foliola habet ad radicem plura,anguſta,triuncialia,pediculis donata,pallide virentia; at quæ caulem baſi ſua cingunt, breviora ſunt: hæc in monte Gotthardo reperitur.

III. CONYZA aquatica Aſteris flore aureo:caule eſt cubitali, rotundo, hirſuto, geniculato, in plures ramos brachiato,qui foliis tres, quatuorve uncias longis, ſemunciam latis, villoſis, per marginem & hiſpidis,& crenis rigidioribus exaſperatis,cingitur: flores magni Aſteris forma, aurei,ſinguli ſingulis pediculis inſident,diſcum enim aureum folia plurime, & anguſtiſſima aurei coloris cingunt,at aliorum more in pappum avolant. Hanc in Valeſia prope Sedunum ad aquas,D.Burſerus legit: non tamen Conyza paluſtris ſerratifolia, quam alii conſolidam paluſtrem vocant,cenſenda eſt.

DE ASTERE,

CAPVT XV.

ASTER hirſutus Auſtriacus cæruleus magno flore: caule eſt rotundo,hirſutie aſpero, pedali, in unum alterumve ramum brachiato, foliis latis, ſubrotundis, per marginem nonnihil exaſperatis & in apicem rigidiorem deſinentibus,rigidis,craſſis,hirſutie levi exaſperatis & ſcabris,cincto: cujus ſummo floſmagnus inſidet,ejuſq; orbem pallidum, folia multa,tenuia, oblonga, pallide cærulea, ambiunt, qui maturus ſimiliter in pappum abit. Hic licet in Auſtria circa Cremſam reperiatur, attamen cum Aſtere montano cæruleo magno flore, qui etiam in Auſtriacarum alpium jugis (imo & Helvetiarum,utin Iura) oritur,confundi non debet.

DE

Verbena nodiflora.

DE VERBENA.

Capvt XVI.

VErbena nodiflora: ex radice tenui, fibris capillata, caulis tenuis, quadratus, geniculatus, glaber, in terram reflexus & ſeſquipalmaris, prodit, quem folia, ad geniculum bina, adverſo ſitu, ungue non multum longiora, per extremum crenata & acuminata, cingunt: ex quolibet pene geniculo, & ramulus foliis aliquot cinctus, & pedicellus nudus, duas treſve uncias longus, exurgit: hicque capitulum ſubrotundum ſquamatum ſuſtinet, unde floſculi Verbenæ vulgari ſimiles exeunt, ſemenque parvum, ut in vulgari, ſuccedit. Hanc Neapoli una cum ſemine, ab Imperato accepimus.

DE SCABIOSA.

Capvt XVII.

I. SCabiosa peregrina rubra: ex radice annua, caulis bicubitalis, ramoſus, parte inferiore leviter hirſutus exurgit: folia tenuia, ad radicem Rapæ forma laciniata, ſubrotunda, longis pediculis ſubhirſutis donata, & per ambitum ſerrata, ad ramulos ſuperiores, oblonga, anguſta & integra: pediculis pedalibus & palmaribus lævibus & majore parte nudis, & quidem ſingulis flos unicus atrorubens, Scabioſæ globulariæ majoris forma, oblongis filamentis puncto albo notatis, donatus, ſuavis odoris, inſidet: huic capitulum oblongum, rufum, oblongis filamentis, ut in Caryophyllata vulgari exaſperatum, & ſemen ſtellatum ſuccedit. Hæc ex ſemine Scabioſæ Hiſpanicæ rubræ nomine miſſo (ut in Phytopinace monuimus) æſtate in horto floruit: & à Cluſio Scabioſa Indica nominatur.

Hanc, ſed foliis in tenuiores lacinias diſſectis, floreque minore & nigro, ex horto Patavino, D. Peckius, nomine Scabioſæ nigræ odore Zibethi, attulit.

II. Scabiosa folio Sinapi ſylveſtris: caule eſt cubitali, ſtriato, in ramos palmo longiores brachiato, qui ex foliorum alis, ubi pili pauciſſimi, prodeunt: foliis glabris, forma Sinapi ſylveſtris modo, ad nervum uſque laciniatis, & ſparſim crenatis, inferiorib. ſubrotundis: flores rubentes, mediæ magnitudinis, & ſinguli cauliculorum ſummis inſident. Neapoli ex horto Imperati habemus.

Scabioſa prolifera.

III. Scabiosa prolifera foliis Gingidij: Scabioſa prolifera duplex eſt: altera foliis in latiores lacinias diviſis à Lobelio & Cluſio propoſita, cujus figura addita, de qua ſermo non eſt. Altera foliis eſt tenuius inciſis, ad modum foliorum Gingidii, quod Viſnaga dicitur: quæ caule eſt cubitali, viridi, ſtriato, geniculato, folia utrinq; ad geniculum triuncialia, ex quorum alis ramuli aliquot trium quatuorve unciarum, exurgunt: at major caulis pars, nudus & nonnihil aſper eſt, cujus ſummo, flos purpurocæruleus inſidet, & ad hujus latera plures cauliculi modo unciales, modo palmares & glabri, minores quidem in orbem funduntur, at majores florem ſuperantes eriguntur, ſingulis floſculum ejuſdem coloris, ex filamentis compoſitum, ſuſtinentibus; quibus folia fœniculacea ſubjiciuntur: ſemina aliorum modo ſuccedunt. Utramque D. Doldius Norinberga miſit: illa tamẽ, Patavij inter dumeta, circa Thermas D. Virginis, etiam obſervata.

IV. Scabiosa montana dentis leonis folio: caule eſt ſeſquipedali, viridi, rotundo, ſtriato, levi & cavo, ſuperiore parte nudo: foliis latiore baſi caulem amplexantib. paucis, lævibus, craſſis, inferioribus obtuſis, & parum crenatis: ſuperioribus ad modum foliorum dentis leonis, in binas ternaſve lacinias diviſis & acuminatis, per oras crenatis, uncias ſex longis, & duas circa folii medium latis, per quod nervus excurrit: caulis ſummum, quem duo folia, fere ut in Dipſaco complectuntur, flores aliquot ſubcærulei, pedicellis hirſutis, inæqualibus inſidentes, exornant. Hæc Monſpeſſuli, in monte Calcaris reperitur.

V. Scabiosa ſtellata minima: plantula eſt, trium quatuorve unciarum, levi hirſutie caneſcens, radicula ſimplici, cauliculo ut & foliis biuncialibus, anguſtis, in parvas & profundas lacinias diviſis: cauliculi ſummo, capitulum rotundum, ex cauliculis paleaceis compoſitum, inſidet, flores ſubcæruleos, parvos continens, quibus exiccatis in cauliculorum medio ſtella parva conſpicitur, à qua filamenta capillacea, oblonga, rufa, quinque numero extra cauliculum producuntur. Hanc in Provincia locis incultis obſervavimus, & à Scabioſa minore Hiſpanica Cluſij, quam in litore Veneto notavimus, diverſam facimus.

VI. Sca.

Scabioſa argentea anguſtifolia.

VI. Scabiosa argentea anguſtifolia: ex radice lignoſa, caules bini, terni, ſeſquipalmares, rotundi, incani, parum reflexi, exurgunt: circa radicem folia quatuor aut quinque unciarum longa, anguſta, graminea, albicantia, & argenti colorem referentia, inordinate diſpoſita, in ſuperna caulis parte nulla: caulis unicum diſcum orbiculatum planum, molli lanugine incanum ſuſtinet, qui plures flores cæruleos, vel pallidos, aliarum forma continet: quibus cauliculi membranacei, etiam ſtellati cum ſtaminib. ſed quam in priore brevioribus, ſemen continentes, ſuccedunt. In monte Sumano prope Vicentiam provenit.

DE IACEA.

Capvt XVIII.

I. Iacea nigra anguſtifolia, vel Lithoſpermi arvenſis, foliis: radice eſt nigricante, in fibras aliquot diviſa, caule pedali, rarius cubitali, rotundo, aſpero, in alas inæquales diviſo: quem folia incana, anguſta, brevia, rigidiuſcula & aſpera, Anchuſæ ſive Lithoſpermi arvenſis ſimilia, alternatim ſua baſi cingunt: cauliculorum ſummis capitulum ſquamatum, & nonnihil aſperum, aliarum Iacearum forma, ſed minus, inſidet, ex quo flos multis exiguis, oblongis foliolis, pallide rubentibus, vel ex purpura candicantibus, prodit, cui ſemen exiguum, nigrum ſuccedit. Hanc paſſim Monſpeſſuli & Patavii obſervavimus.

2. Huic & altera ſimilis, ſed caule molli tomento veſtito, & foliis incanis, mollibus & longioribus.

II. Iacea integrifolia humilis: hæc cauliculis eſt pedalibus, rotundis, alba lanugine hiſpidis & terram verſus reflexis: foliis unciam latis, duas longis, nec laciniatis, nec crenatis, ſed integris, lanugine, præſertim per marginem, pubeſcentibus & ſubaſperis, baſi ſua cauliculum ambientibus; in cujus ſummo, capitulum ex multis ſquamis imbricatim diſpoſitis, conſtans: ex quo flos Iaceæ vulgari ſimilis, ſubpurpuraſcens, ex foliolis oblongis, in filamenta aliquot diviſis, compoſitus, prodit. In Auſtria ad S. Hippolytum provenit, unde Iaceæ Auſtriacæ repentis nomine, D. Burſerus miſit.

III. Iacea capite longis aculeis ſpinoſo: tota planta ſubincana, brevibus & rigidulis pilis hirſuta: radicem habet fibris craſſioribus implexam, fragilem, candidam, ſed membrana ſubfuſca tectam: caulem cubito altiorem, rotundum, incanum, aſperum, in ramulos inæquales diviſum: folia prima & tenella, pilis denſioribus albidioribus, mollioribuſq; ſtipantur, reliqua vero oblonga, uncias duas lata, craſſa, rigida, per ambitum profundius crenata, nonnunquam ad pediculum laciniata, per quæ fibræ craſſiores albæ tranſcurrunt: caulis ſummitati, capitulum ſquamoſum ex pluribus ſquamis, etiam triginta numero compoſitum, & in conum pini æmulum compactum, inſidet, quarum apices in ſpinas oblongas, rectas, ſubflavas & rigidas deſinunt, & ſquamarum ora, firmis pilis albentibus, tanquã ſetis undiq; circumdata ſunt: inter quas flos multis foliis oblongis, laciniatis & candicantibus emergit, cui ſemen Cnico ſimile, ſed vulga-

vulgari majus,ſuccedit. Hæc à Iacea montana echinato capite Cluſii diverſa eſt, & à D.Doldio miſſa fuit.

IV. Iacea laciniato Sonchi folio,ſive Iacea latifolia purpurea capitulo ſpinoſo: radice eſt recta,fragili,fibroſa,membrana ſubfuſca tecta,& ſi plures caules protrudat,brachiata, ſapore ſubauſteriuſculo,ex inſipido ad amariuſculum tendente: caulis ut plurimum rectus, hirſutus,brevibus,denſisque villis ſeu lanugine, potiſſimum parte inferiore,refertus,qui ob capitulorum gravitatem,humum verſus reflectitur, & in ſummo in aliquot ramulos dividitur. Folia primum prodeuntia variant,ſunt enim rotunda, oblongo pediculo donata, dein magis magisque ſinuata, tandem vero in lacinias (quæ ad exortum inferiorum minora ſunt) inæquales dividuntur: ſunt etiam rigida & dura,adeo ut complicata cum quodam pene crepitu frangantur, breviſſima & duriuſcula lanugine, potiſſimum ſuperiora & ad exortum, tecta. Cauliculorum ſummis capitula ſpinoſa,ex ſquamis compacta, initio viridia, mox ad apicem purpuraſcentia, inſident: ex ſquamis ſpinæ ſeptem pulchro ordine, ſtellam dimidiatam referentes, exeunt, quarum media cæteris latior & longior, in minuto capitulo rubens, paulo poſt vero pallens. Flos ex capitulo tarde prorumpit, qui elegantis purpuræ & inodorus, cujus filiola fiſtulæ ſunt oblongæ,ſuperius amplo & laciniato rictu præditæ,inferius anguſtæ, quæ ad exortum coloris albi, ſed paulatim verſus faſtigium in rubrum ſeſe mutante: omnes autem ſtamina clavata ſuſtinent,clava ex purpureo ſeu violaceo prorſus nigricante, in ſummo alba puncta habente, & ſtaminum pediculis,ubi ex fiſtula prorumpunt albis exiſtentibus. Semen, Cyani ſemen refert, oblongum, anguſtum, & cinereum eſt. Hanc Centaurii marini nomine,D.Doldius miſit.

Eandem ſed palmo minorem,foliis parvis,rigidis,parum laciniatis, & per marginem crenis rigidis exaſperatis, Cyani marini nomine,à D. Neudorffero ex Italia habemus.

Iacea montana candidiſſima.

V. Iacea montana incana aſpera capitulis hiſpidis: radice eſt lignoſa, in longas fibras diviſa & rufeſcente: cauliculo palmari, rotundo, lanuginoſo: foliis aſperis, ad radicem pluribus, incanis hiſpidis,parum laciniatis, anguſtis,uncias quatuor longis,reliquis vero, inprofundas & rigidas crenas diviſis,baſique ſua caulem amplexantibus; qui aliquando in ramulos dividitur,quorum ſinguli capitulum parvum,ex ſquamis hiſpidis compoſitum,ſuſtinent,earum enim cuſpides exterius reflexæ,in tenuiſſima filamenta deſinunt:flores vulgari ſimiles,ſed multo minores. Monſpeſſuli in monte Calcaris provenit.

VI. Iacea montana incana laciniata capitulo hiſpido: ex radice caulis palmo major,rotundus,molli lanugine caneſcens, exurgit,circa quem folia pediculis oblongis incanis donata, laciniata & ſubrotunda,tactuque mollia: capitulum parvum & priori ſimile,eodemque in loco proveniens.

VII. Iacea montana cādidiſſima Stæbe foliis: hæc ex radice craſſa lignoſa, caulem profert palmarem,nonnunquā cubitalē, anguloſum, ſtriatū,molli & incana lanugine veſtitū: folia habet ad radicem multa per terram ſparſa, palmaria

lata,

lata, Stæbes inſtar laciniata, molli lanugine incana & ſuperiora molli tomento, quaſi farina aſperſa, mollia & alba ſunt: cauliculis ſummis flores ſinguli Iaceæ vulgari ſimiles inſident, qui ex capitulis ſquarroſis prodeunt: in montibus prope Capuam provenit.

VIII. Iacea tomentoſa capitulo ſpinoſo: tota planta, quaſi farina aſperſa floret, albeſcit, & à radice, caulis pede minor, ſtatim in alas plures diviſus, exurgit: folia habet brevia, anguſta, in petiola tria, quina, ſeptena, ſubrotunda diviſa: cauliculis, capitula parva, ex ſquamis multis in aculeos acutos & rufeſcentes abeuntibus, compoſita: flos non fuit conſpectus: in Murena Hiſpaniæ, D. Albinus legit.

IX. Iacea Babylonica: ex horto clariſſ. Contareni, hoc nomine folium accepimus, quod primo intuitu Acanthium aliquod referre videtur: hoc longitudine cubitum æquat: in medio, latitudine palmum ſuperat, nonnihil incanum, tactu aſperum, cujus tota circumferentia veluti minimis aculeis exaſperatur: ad exortum lacinias acutas trium quatuorve unciarum longas, obtinet: hinc ex rotunditate ſenſim anguſtatur & in apicem abit, cujus ſummo breviſſimus aculeus inſidet: per ipſius medium, coſta elevata, nonnihil hiſpida fertur, à qua plures nervi in latera excurrunt. Plura non licet.

TRAGOPOGON,
Capvt XIX.

I. Tragopogon folio ſinuato: radice eſt oblonga, lacteo ſucco manante, caule gracili, ſtriato, pedalis altitudinis, raris foliis alternatim ſepto, quæ oblonga: non multum palmo breviora, at anguſta, ſinibus brevioribus, & quaſi ſerratis exaſperata, pallideque virentia: caulis ſummo flos inſidet pallide luteus, magnus, Tragopogo vulgari ſimilis, ex calice magno apicibus acutis donato prodiens, quo marcido, ſemen oblongum, in materia villoſa alba latitans, ſuccedit: Monſpeſſuli legimus.

II. Tragopogon tenuiſſime laciniatum: radice eſt oblonga, craſſiuſcula, fibris carente, rufeſcente & lacte turgente: ad quam folia plura oblonga, anguſtiſſima, acuminata, & in plures anguſtiſſimas lacinias diviſa: caule eſt cubito non multum breviore rotundo, lævi, ſtriato, nonnihil folioſo, in alatos brachiato: ſingulis flos unus, magnus & pallidus inſidet, cui ſemen oblongũ, ſcabrum, criſta piloſa in ſummo præditum, & calici oblongo incluſum, ſuccedit. Et hoc Monſpeſſuli obſervavimus.

PERFOLIATA,
Capvt XX.

I. Perfoliata alpina latifolia minor: radice eſt unica, rufeſcente, pauciſſimis fibris capillata: cujus caulis gracilis, teres, glaber, cavus, cubito altior, in ramulos, quaſi in umbella diſpoſitos diſtribuitur, quem folia glabra, venoſa, ſeſquiunciam lata, Vaccariæ foliis ſimilia baſi lata medium amplectuntur: in cauliculorum faſtigiis umbellæ, una cum foliolis exiguis, floſculis tenuibus ſubluteis, quibus ſemen oblongiuſculum, nigricans, anguloſum, ſuccedit. Hæc in Helvetiorum alpibus reperitur.

II. Perfoliata alpina anguſtifolia major, ſive folio anguloſo: radicem habet unicam, oblongam, rotundam, craſſam, nigricante cortice tectam, minime capillatam, ex qua prodeunt folia plura, pallide virentia, glabra, pedem longa, unciam vel ſeſquiunciam lata, longis pediculis donata: at folia caulem amplectentia anguloſa ſunt & acuminata, rarius bina, hederæ modo anguloſa ex oppoſito ſita: caulis rotundus eſt, teres, glaber, cavus, ſeſquicubitalis, quaſi foliorum baſin penetrans: cujus ſummo quina folia, lata, in orbem diſpoſita inſident, eo modo quo in Tithymalo, unde pediculi ſeni, ſepteni, longitudine impares prodeunt, quibus una cum foliis parnis, rotundis, flores parvi ex luteo rufeſcentes inſident: Semen non vidimus: in Pyrenæis, non longe Narbona, D. Burſerus legit.

III. Perfoliata alpina anguſtifolia media: hæc à præcedenti ſola magnitudine & foliorum anguſtia differt, quæ pro Perfoliata longifolia Dalechampii, in hiſtoria Lugdunenſi picta videtur, & ex monte Gotthardo habemus.

IV. Perfoliata alpina anguſtifolia minor: hæc radice eſt rufeſcente, ad quam folia multa, atrovirentia, graminea, ſemipalmaria: caulem habet unum, aliquando geminum, pedalem, rotundum, glabrum, quem folia pauca acuminata, baſi ſua latiore ambiunt, in cujus ſummitate veluti umbella, ut in vulgari Perfoliata, ex qua ramuli emergunt, flores rufeſcentes, cum ſeminibus ſuſtinentes. Hanc ex Sumano monte, & Valeſianorum alpibus, habemus. Verum cum Perfoliata alpina gramineo folio, ſive Bupleuro an-

 guſti-

guſtifolio alpino, quod in Baldo provenit, confundi non debet,

V. PERFOLIATA alpina anguſtifolia minima: plantula eſt ſemipalmaris, inter Perfoliatam & Bupleuron media, radice tenui rufeſcente & ſerpente, fibris capillaceis terræ affixa: ex qua folia oblonga, anguſtiſſima, pluribus lobis progerminant: inter quæ cauliculi efferuntur tenuiſſimi, glabri, uncias quatuor alti, in ramulos binos & hi in minores quaſi ex umbella minima prodeuntes, diviſi; quos folium unum vel alterum baſi latiore cingit, & floſculi exigui flavi inſident. In ſummis Pyrenæorum jugis reperitur.

VI. PERFOLIATA minor ramis inflexis: hæc foliis eſt vulgari paulo longioribus: brevioribus tamen quam in montana, caulem habet racemoſum reclinatum, & velut per terram ſparſum, flores luteos: annua eſt inſtar vulgaris ſive arvenſis, in quo ab alpina differt: hanc apud Ioan. Bauhinum fratrem p.m. vidimus, quam ex horto Stutgardiano habuit.

Centaurium minus ſpicatum album.

CENTAURIUM.
CAPUT XXI.

CENTAURIUM minus ſpicatum album: ex radice parva, alba, fibroſa, caulis exurgit, mox in duos palmares & ſemipalmares ſtriatos, hique in alios diviſi: folia ſunt parva, pediculis carentia, quorum prima lata, ſubrotunda, ſuperiora anguſta, acuminata, quandoq; bina adverſo ſitu caulem amplexantia: flores oblongi, albi, ab imo ſurſum per caulem ſparſi, ſinguli, utplurimum, ex una caulis parte ſibi invicem ſuccedentes, ex cauliculis folioſis prodeunt, ea forma qua non patentes in figura exprimuntur, patentes enim ſculptor non recte expreſſit: his ſiliquæ, ut in vulgari, ſemen minutum continentes, ſuccedunt. In montibus Euganeis Patavinorum, & hinc inde circa Monſpelium reperitur, ut in noſtro Matthiolo monuimus.

ASCYRON ET HYPERICUM.
CAPUT XXII.

ASCYRON magno flore: hoc Aſcyro vulgari, ſive Hyperico dumetorum ſimile; caule ſeſquicubitali, rotundo, glabro, rufeſcente, quem folia pallide virentia & inferne albidiora, unciam longa, ſemunciam lata, ſubrotunda, bina ſemper ſitu adverſo cingunt: in caulis ſummo, flores calice viridi ſuſtentati, pallide lutei, magni, quintuplo vulgari majores, ex quinq; foliis uncialibus compoſiti, è quorum umbilico ſtaminula plura, flava, velut puncto notata, exurgunt: ſiliquas & ſemina non vidimus. In Pyrenæis D. Burſerus hoc, quemadmodum & ſubſequens, legit.

HYPERICUM numulariæ folio: radicem habet oblongam, tenuem, paucis fibellis capillatam, ex qua cauliculi tenues, rufeſcentes, palmares efferuntur, quos folia parva, rotunda, nummo ſimilia, bina adverſo ſitu & æquali diſtantia locata cingunt, quæ ſuperne atrovirentia, inferius alba, aliquando punctis vel maculis rubris notata, conſpiciuntur: cauliculorum ſummis flores pallide lutei ſatis magni, plurimis ſtaminulis donati, inſident.

POLY-

POLYGONVM.

CAPVT XXIII.

I. POLYGONUM ſaxatile: hujus radix tenuis, lignoſa tamen, fibris capillata & alba eſt: ramulis multis oblongis & crebro geniculatis ſerpit: circa quos folia ſubrotunda, unciam longa, ſemunciam lata, ſuperne virentia, at inferius albicantia, quaſi polline aſperſa, quæ ſenſim minora redduntur: à geniculis floſculi exigui, ut in vulgari, pallide rubentes exeunt, quos ſemina triangularia ſequuntur. Hoc inter ſaxorum fiſſuras, ad arcium editiſſimarum radices, ut in petris arcis Waldenburgenſis Baſileenſium, & in vicinis obſervavimus.

II. POLYGONUM Creticum thymi folio: herba eſt ſupina, humique procumbens, cauliculis, ſive viticulis, palmaribus, ramoſis, hinc inde ſparſis: floſculis parvis albicantibus, pluribus ſimul quaſi in nodo junctis, quibus foliolum Thymi forma, modo unum, modo bina, ternave, magnitudine imparia adponuntur: ſemen puſillum ac copioſum ſuccedit. Hoc Polygoni Cretici nomine, D. Gillenius miſit.

III. POLYGONUM littoreum minus floſculis ſpadiceo albicantibus: ex radicula candicante, tenui, oblongiuſcula, prodeunt viticuli plurimi, tenerrimi, per terram ſparſi, ramoſi & dodrantales, foliolis oblongis, anguſtis & albicantibus alternatim cincti, ad radicem vero longioribus & biuncialibus: viticulorum ſummitatibus floſculi plures minutiſſimi, intus albi, foris ſpadicei inſident, quibus ſemina minutiſſima & copioſiſſima, ut ſinguli coliculi eo turgeant, ſuccedunt: hinc ad Millegranum referri poteſt. Hoc apud nos, in arenoſis ad Wieſam flumen, autumno florens reperitur, quod Polygoni ποικιλανθέμε nomine, Northuſio, apud quos in ſabuloſis reperitur, D. Furerus miſit: idem, ſed ſine nomine, ex inferiore Luſatia, ubi locis arenoſis, in ripa fluminis Niſſæ provenit, à D. Franco accepimus.

IV. POLYGONUM minus lentifolium: plantula eſt tota virens, parva, ſupina, humiq; procumbens, ex cujus radice ſimplici, in altum deſcendente, cauliculi plures, impares longitudine, crebris internodiis geniculati, exiguis foliis ſubrotundis, lenticularibus adnatis, prodeunt: floſculi in cauliculorum ſummis minimi, albicantes, vel pallide virentes plures ſimul juncti & ſemen puſillum obſervatur.

Cum Anthyllide Valentina Cluſij, quæ tota ſubrubens eſt, longe minoribus foliis, & copioſioribus floſculis ex albo purpuraſcentibus, iiſque non ſolum in cauliculorum ſummis ſitis, confundi non debet. Hoc in Hiſpaniæ montibus prope Eſcurial D. Albinus invenit: quod tamen ante annos triginta novem Monſpeſſuli in incultis, ſed aliquantum minus, collegimus.

DE SEDO.

CAPVT XXIV.

I. SEDUM tridactylites alpinum majus: radicem habet tenuem capillaceam, cauliculũ ſemipalmarem, purpuraſcentem, nonnihil piloſum, in ramulos plures tenues & fragiles diviſum: folia ad radicem tenuia & mollia, lata (in ramulis minuta) in tres lacinias primum, & in alias, diviſa: flores in ramulorum ſummis albi, quinquefolii, totidem ſtaminibus donati, quibus capitula ſubrotunda, longiuſcula, minutiſſimum ſemen continentia, ſuccedunt. Hoc ex Baldo habemus, & ſaxifragæ albæ petreæ nomine, Pona in ſuo Baldo exhibuit: idem præterito anno D. Furerus, nomine Dactyliobotani ſive Saxifragæ petreæ ſempervirentis miſit, quod in ea Harcyniæ parte, qua Buda fluvius officinas Rubelandicas alluit, totos ſcopulos obvolvere ſcribit.

2. Simile, ſed foliis latioribus, & in ternas primum profundas lacinias diviſis, & in his in minora & tenuiora ſegmenta ſectis: caulibus pedalibus, floribus pallide luteis, in humidis montium Pyrenæorum natum, habemus.

3. Aliud cauliculo rotundo, ſemipalmari, pilis leviſſimis aſperſis, foliis parvis, craſſiuſculis & eo modo quo folia Sedi tridactylidis in tectis provenientis, inciſa ſunt, etiam diviſis, totumq; cauliculum alternatim baſi ſua cingentibus, qui in ſummitate in ramulos dividitur, & ſinguli floſculum candidum, ſed minorem ſuſtinent, capitulaq; ut in præcedenti, ſuccedũt. Sedi dactyli nomine, ex Taurero Auſtriæ, D. Burſerus miſit.

II. SEDUM tridactylites alpinũ minus: ad radicem parvam, repentem & nigricantem, folia plura exigua, viridia, ſimul cõpacta, ſuperne in crenas profundas, binas, communiter ternas, rarius

plures,diviſo : ex quorum medio , cauliculus unus vel alter,tenuis,aliquando diviſus,paucis & exiguis foliolis cinctus,trium quatuorve unciarum exurgit,cui floſculi terni, quaternive pallidi, quinquefolii,multis ſtaminibus donati, ſinguli ſingulis pedicellis inſident: hic calices parvi,ſemen minutum continentes,ſuccedunt.Hoc in monte Lupi & Calcaris,in eorundem rupibus collegimus:ex humidis Gotthardi montis & Pyrenæis quoque habemus.

III. Sedum montanum ericoides:ramis eſt palmaribus,lentis,flexibilibus, denſe geniculatis,per terram ſparſis,quos folia brevia, craſſiuſcula,Ericæ forma,veſtiunt, & hi in plures alios, duarum triumve unciarum , & etiam breviores dividuntur,hique foliola frequentia,ſibi fere incumbentia & rotundiora habent: in ſingulorum ſummitatibus velut ex ſquamoſo calice flos ſatis magnus purpuraſcens, ex quatuor aliquando quinque foliis , & aliquot in medio ſtaminibus compoſitus,inſidet:quid flori ſuccedat,non conſtat. Hoc ex horto Dei dicto,habemus: & cum Lobelii Sedo minimo arboreſcente vermiculato,plurimum affinitatis habet.

IV. Sedum alpinum ericoides cæruleum : ex præruptis jugis,ac ſaxis humidis propendet,radicem habens oblongam,fibroſam,rufam,ramos plures,foliolis quam in priore brevioribus, craſſis,cinereis,velut in Sanamunda 2.Cluſii, ſive Erica Alexandrina compactis, cinctos: ſingulis cauliculis uncialibus,foliaceis,flos magnus, cæruleus, quadrifolius , aliquot ſtaminulis brevibus donatus,inſidet. Hoc,cum ann.1579.Martio menſe,per Rhetiæ alpes iter faceremus , è rupibus,ob aquam defluentem humidis,inſtar Cymbalariæ dependens,florenſque collegimus,quod florum eleganti colore cæruleo , oculos noſtros valde reficiebat.

Idem in Gotthardi ſummitatibus, & in Valeſia ad thermas Leccenſes ſupra Gemme reperitur : quod à priore differt potiſſimum folior.exilitate, & colore florum:item & colore & magnitudine.

V. Sedum ſaxatile hirſutum purpureum: plãtula eſt triuncialis,radicula capillacea, cauliculo tenui,leviter piloſo,cujus ſummitas in breves ramulos dividitur, qui ſinguli florem purpureum ſuſtinent : foliola ad radicem plura,hirſuta, lente minora. Hoc, ut & ſubſequens,ex Pyrenæis D.Burſerus attulit.

VI. Sedum ſaxatile atrorubentibus floribus : hoc,tres quatuorve uncias non excedit , habens radiculam exilem , longiuſculam , unum alterumve cauliculum biuncialem,foliolis paucis exigui-,longiuſculis,alternatim veſtitum,floſculos atrorubentes,quaſi in umbella diſpoſitos,ſuſtinentem. Hoc etiam in Gotthardo nonnihil altius excreſcit.

VII. Sedum ſaxatile variegato flore : radice eſt capillacea,cauliculis plnrimis,tenuibus , biuncialibus , per terram repentibus & fibellis capillaribus terræ adhærentibus : foliolis multis, pallide virentibus,ſubrotundi,lente minoribus, veſtiti : ex ramulorum ſummis,pedicelli plures capillacei,oblongi,exurgunt, ſinguli florẽ quadrifolium,varium , album , purpureum & atrorubentem eleganti ſpectaculo ſuſtinent , cum plantula hæc ceſpitis muſcique inſtar ſaxa exornet.Hoc inter Valeſiam & Auguſtam vallem, in monte Gletſchberg dicto , qui toto pene anno nivoſus eſt,copioſe provenit.

VIII. Sedum alpinum foliolis crenatis aſperis: radice eſt capillacea repente,cauliculis tenuiſſimis , ſemipalmaribus , etiam brevioribus, rarius palmaribus, in ſummo in ramulos aliquot ſectis: folia habet longiuſcula , anguſta , acuminata,crenis utrinque exaſperata,& parte averſa candicantia ; flores quadrifolii , purpuraſcentes & ſtaminibus donati,cauliculis ſuſtentatur,quibus capitulum ſubrotundum , membranaceum, apice donatum, minutulum ſemen continens, ſuccedit.Hoc Iulio menſe floret,in aſcenſu montis S.Bernhardi majoris & Gotthardo. An forte Geſnerus lib.de hortis Germaniæ , hoc intellexit,dum ſcribit Sedum quoddam eſſe,cujus folia marginibus aſperis,branchias piſcium referunt?

IX. Sedum arvenſe flore rubente: radice eſt lignoſa,fibris capillata,cauliculis aliquot palmaribus , rotundis, rugoſo ruſeſcente cortice tectis, qui in ternas , quandoq; plures ramulos (quorũ aliqui recurvantur) dividuntur:hos folia longiuſcula,anguſta,ſucculenta,ſine ordine ambiunt: ramulis ſuperioribus flores plures, vulgari Sedi florib.ſimiles, ſed rubentes inſident , ſemenque vulgari ſimile ſuccedit. Hoc non longe ab urbe, in agris Huningenſ.autumno jam exiccatum reperitur: quod etiam in agris argilloſis ad Pyrenæos, ſed minus,reperitur.

DE

DE COTYLEDONE.

CAPVT XXV.

COTYLEDON minor foliis ſubrotundis ſerratis: radix ſubeſt tenuis,fibroſa,fuſca, circa quam folia multa, ſemi ungue minora, non ut in altero oblongis ligulis ſimilia,ſed ſubrotunda, margine crenato, craſſiuſcula, candicantia & nonnihil adſtringentia: è quorum medio caulis ſemipalmaris, quandoque palmaris, ſubaſper,minimis & paucis foliis cinctus, aſſurgit:in cujus ſummo,pedicelli,flores,multoquam in ſecunda minores,ex quinque quandoq; etiam ſex foliis & mediis apicibus compoſitos, ſuſtinentes,qui albi, aliquando rubentibus punctis aſperſi, nonnunquam extrinſecus lineis ternis foliola floris percurrentibus, ita ut flores pallide purpuraſcentes appareant: his capitula exigua, nigrum ſemen continentia, ſequuntur. In Helvetiorum alpibus,ipſis ſaxis ac ſcopulis adhęret; Iunio & Iulio floret: at ea quæ flore eſt pallide purpuraſcente, apud Monſpelienſes, in horto Dei collecta fuit.

DE KALI.

CAPVT XXVI.

I. KALI minus villoſum: radice eſt oblonga, fibroſa,nigricante,caule pedali, inæquali, ramoſo, foliis pluribus, anguſtioribus,mollibus & villoſis,inter quæ unum, quod cæteris ſubjicitur, longius eſt, quemadmodum etiam in Tragio obſervare eſt: in cauliculorum ſummis,capitula parva,florem minutum continentia: ſemen non obſervavimus. Hoc,cum figura Kali albi Dodonæi,melius convenit,quam Kali minus Lobelii. Tota planta ſalſa eſt,& non longe Monſpelio à Perault, qua ad mare itur,legimus:quamvis idem,nomine Kali hirſuti foliis Spergulæ,ex Italia, à D.Neudorf. habeamus.

II. KALI folio gramineo: ex radice oblonga, exiguis capillaceis fibris donata, caulis pallide vireſcens,rotundus,incurvus, pedalis, in varios & plures ramos quadrunciales, tenues & fragiles, inordinate diſpoſitos, brachiatus exurgit: quos folia oblongiuſcula, anguſtiſſima alternatim diſpoſita cingunt,quib. ſingulis, ſinguli noduli exigui florum & ſeminum,ut in Kali minore Lobelii adhærentes,adponuntur. Ex Salinis Saxonicis ſiccum,D. Jungermannus tranſmiſit: & ad Anthylloidem Thalii accedere videtur.

DE TELEPHIO.

CAPVT XXVII.

TELEPHIUM purpureum minus: hoc à radice nodoſa, & aliquot veluti minimis napis conſtante, multiſque fibris prædita, cauliculum unum vel alterum rotundum, ſemipalmarem,fragilem ac ſucculentum promit: quem folia craſſiuſcula, ſucculenta, parva, in ambitu crenata,ſine ordine ambiunt: floſculi quinquefolii,purpurei, velut umbellæ inſident: quibus capitula pentagona,minutiſſimum ſemen ſcobis inſtar continentia; ſuccedunt. In editiſſimo monte Briſoiæ, Belchen dicto, locis humidis Iulio florens,collectum.

DE TITHYMALLO.

CAPVT XXIX.

I. TITHYMALLUS incanus hirſutus: caules pedales,rotundos,rufeſcentes, profert,foliis incanis & hirſutis, Myrſenitis legitimi forma,confuſo ordine veſtitis, in ſummitate in virgulas diviſi,quibus, ut in Myrſinite,flores & capitula triangula,ſemina continentia,inſident. Hunc ex Italia D.Neudorfferus attulit.

II. TITHYMALLUS ſive Eſula exigua foliis obtuſis: radice eſt exili, oblongiuſcula, capillata, cauliculis pluribus ad terram reſupinatis, aliquantulum repentibus,biuncialibus,triuncialibus,aliis palmo minoribus,rotundis,lacteo ſucco turgentibus, qui foliolis oblongis, anguſtis, ſed ſemper in ſummo obtuſis & velut abſectis, inordinate veſtiunrur: hic in agris Patavinis & Maſſilienſibus,reperitur.

III. TITHYMALLUS exiguus ſaxatilis:radiculam habet capilli modo tenuem ,longiuſculam, cauliculos tenues,unciales & biunciales, anguſtiſſimis & brevibus foliolis cinctos, floſculos exiguos,rubentes: circa Monſpelium locis aſperis provenit.

LIBER OCTAVUS.

DE CONVOLVULO.

CAPUT I.

I. CONVOLVULUS purpureus folio rotundo: caules prælongos, teneros, viticuloſos, paucis pilis exaſperatos, vicinis perticis circumvolutos, promit: folia habet longis pediculis ſubaſperis donata, quæ lata ſunt, angulis carentia & nonnihil hirſuta, præſertim ſuperiora: flores oblongi, ex calicibus hirſutis inſtar Campanulæ ſive Smilacis lævis ex cæruleo purpurei ſunt, quibus ſuccedit ſemen nigrum, ſemicirculare & anguloſum, capitulo membranaceo incluſum, quod ſemine Campanulæ cæruleæ multò minus eſt. Hic ſub æſtatis finem floret. An ad Nil Avicennæ quoque referri poteſt?

II. CONVOLVULUS peregrinus cæruleus folio oblongo: radice eſt ſingulari, oblonga, rufeſcente, ex qua caules multi, tenues, pedales, interdum cubitales, flexiles, ramoſi, leviſſimis pilis pubeſcentes prodeunt: quos folia oblonga, inferiora quidem, uncias tres, quatuorve longa, vix unciam lata, inordinate veſtiunt, quę ſenſim minora redduntur, & per marginem leviter hirſuta ſunt: ex omnium fere foliorum ſinu, pedicelli tenuiſſimi, oblongi exurgunt, quibus ſingulis flos cæruleus ad exortum pallidus, Campanulæ forma, unico folio conſtans, & ex cauliculo prodiens, inſidet: floribus ſuccedunt capitula membranacea parva, quibus ſemina parva, nigra includuntur. Planta ſane ob florum copiam elegantiſſima, & quæ ob cauliculorum flexibilitatem fulciri debet. Hic in horto meo ex ſemine, Campanulæ cæruleæ nomine accepto, ſæpius crevit.

III. CONVOLVULUS foliis laciniatis, vel quinquefolius; viticulis eſt tenuibus, geniculatis, lævibꝰ: ex quolibet geniculo folium, longo tenuiſſimo pedicello donatum, prodit, quod in quinque lacinias anguſtas longiuſculas dividitur, & quandoque inferior una alterave bipartitur, & cuilibet laciniæ, tenuiſſimus mollisque aculeus inſidet. Supra folii exortum, pedicellus æque tenuis, duarum triumve unciarum longus & nu-

Convolvulus quinquefolius.

dus exurgens, florem magnum purpurocæruleum, aliorum Convolvulorum forma, ſuſtinet. Semen non conſpectum, cum ſolum hujus ramum, Convolvuli Ægyptiaci nomine, à nobiliſſ. Cortuſo Patavio ante viginti annos accepimus.

DE BRYONIA.

CAPUT II.

I. BRYONIA Cretica maculata: radice eſt longa, alte deſcendente, ſed ad vulgaris magnitudinem non accedente, fuſco cortice tecta; ex qua longa & tenuia ſarmenta prodeunt, quæ ambiunt folia aſpera (qualis & tota planta) ad ſimilitudinem vitium, aut Bryoniæ vulgaris diviſa, ſed minora, viridia, albis ſtriis per medium diſcurrentibus, vel maculis albis notata, quibus capreoli ut in vite adduntur. Flores habet pallidos, quinquefolios, ſtriatos, vulgaris Bryoniæ floribus majores, ex longis pediculis propendentes: cuilibet flori, fructus ſuccedit ſemicircularis, ſuperne in partes duas diviſus, viridis primum, at per maturitatem ruber, ſemina duo continens, quare Dicoccos appellari poteſt. Hæc in Creta frequens eſt, unde ſemen à D. Honorio Belli accepimus, & in D. Zvingeri horto (quia tum hortum colere intermiſeramus) ſevimus.

II. BRYONIA ſylveſtris baccifera: radicem habet magnam, craſſam, longam, ſucco glutinoſo plenam: caules vero ſarmentorum vitis inſtar longos, lignoſos, angulos, quib. ſe, (licet capreolis careat) crebris circumvolutionibus vicinis fruticibus circumvolvit: folia hederacea, Smilacis lævis ſimilia, magis tamen ſinuata, tenuia, ſplendentia, & nervoſa, longiſſimis pediculis donata: flores albi ſunt, muſcoſis ad cujuslibet folii exortum; in viticulis maxime ſuperioribus; pedicellus brevis ex caule exurgit, qui baccam unicam ceraſo minorem, virentem primum, at per maturitatem rubentem ſuſtinet: cui ſemina ſatis magna, rotunda, nigraque quaterna, quinave includuntur. Provenit in ſylvis circa pagum Huningen, Iunio florens: at baccæ Septembris fine maturæ ſunt.

Hæc à communi Bryonia ſylveſtri, quæ Tamus dicitur, potiſſimum in his differt, quod communis florem minorem habeat, racemoſa ſit: hæc vero flore ſit majore & baccifera.

III. BRYONIA Mechoacana nigricans: radice eſt Mechoacæ ſimili, ſed cortice nigricante veſtita, interius rufeſcens, quæ teſſulatim inciſa rotunda, magnitudine & figura calculo aleatorio reſpondens, ex India Chelapæ ſive Celapæ nomine ante annos undecim allata fuit. Ab Alexandrinis & Maſſilienſibus, Ialapium vel Gelapio vocitatur: & à Maſſilienſibus, Mechoaca nigra vel mas exiſtimatur.

Guſtu eſt non ingrato, & gummoſo, & ob copioſam gummoſitatem, ſi carbonibus, vel igni admoveatur, flammam concipit. Facultate, vulgarem ſive albam Mechoacam, ſuperat: nam ob gummi copioſum, fortius humores ſeroſos purgat, cum imi ventris levi dolore, & præcipue viſcera, hepar & ventriculum roborat. Quare drachmæ unius pondere exhibetur tuto, & ſine faſtidio opus ſuum exequitur. Sunt qui ea in doſi, cum aqua Cichoreæ, aut ſimili ſtillaticia, ſeu jure, actu frigidis, tribus horis ante prandium, ægris propinent.

DE CLEMATIDE.

CAPUT III.

I. CLEMATIS maritima repens: hæc cauliculos habet ſarmentoſos, geniculatos & ſtriatos, cubitales, atrovirente cortice veſtitos: folia Flammulæ erectæ inſtar oblonga, acuminata, nervoſa, rigida, ſed anguſtiora, quod communiter tria uni pediculo, qui velut in capreolum abit, inſident, & quædam per circumferentiam nonnihil crenata, quæ vero in ſummo caule floribus ſubjiciuntur, anguſtiſſima ſunt: flores albi ſunt, multis ſtaminibus villoſis albis, meditullium occupantibus, longis pediculis ſuſtentati: quibus ſemina plana, ſubrotunda, rufeſcentia, ut in Flammula erecta, ſed minora, bina, ternave juncta, ſingulis capreolo plumoſo, veluti incana criſta donatis, ſuccedunt: hæc acria ſunt quemadmodum & tota planta. In maris Adriatici littoribus, ut in Venetorum Inſula Lio & Litzefuſina, ſuis ſarmentis repentem obſervavimus.

II. CLEMATIS alpina Geranifolia: ex radice ſarmentoſa & perenni, caules plures lenti, lignoſi, quandoque rufeſcente cortice tecti, duos treſve cubitos alti, exurgunt, qui æqualiter bipartiti, in latera dividuntur: quibus ſingulis folia, crebris & profundis diviſuris inciſa, trigemina, cohærentia, ut in Anemone geranifolia, inſident; flores ſinguli, ſingulis pediculis longiſſimis ac tenuiſſimis inſident, qui coloris cærulei albicantis, aut obſcure purpuraſcentis, ex quatuor foliis oblongis, mucronatis, nervoſis, crucis in modum diſpoſitis, & nonnihil lanuginoſis, in cujus medio folia, plura, breviora

viora, quæ quaſi acervulum capillaceorum filamentorum alborum ambiunt: ſemen non vidimus. Hanc in altioribus Baldi rupibns enatam, & Clematidem cruciatam à Jungermanno appellatam, ante annos viginti ſex, & ante biennium elegantiorem & majorem, ex Auſtriæ mõtibus, ubi frequens eſt, à D. Burſero accepimus.

DE NUMULARIA.

Caput IV.

Nummularia flore purpuraſcente.

NUmmularia flore purpuraſcente: hæc, eo quo Nummularia vulgaris modo, ſerpit, radicem habens tenuem, capillaceam, à qua coliculi multi, tenues, palmo minores emergunt, quos utrinque folia vulgaris forma, propemodum rotunda ſed parva, & plus quam decuplo minora, quorum nonnulla leviter ſinuata: horum ſinu pediculi tenues oblongi, prodeunt, quorum ſinguli florem purpuraſcentem, parvum, oblongum, quinquefolium, ſtaminulis in medio brevibus, ſuſtinent: his capitulum parvum, apice donatum, minutiſſimum ſemen continens, ſuccedit. Hæc in humidis Monſpelienſium prope Caſtelnovum provenit.

DE POLYGONATO ET LILIO convallium.

Capvt V.

I. POlygonatum latifolium minus, flore majore: ex radicis albicantis, ſubrotundæ & fibroſæ medio, cauliculus unicus, fere pedalis, ſtriatus, nec admodum inflexus exurgit: qui foliis, ut in vulgari diſpoſitis, firmioribus tamen, veſtitur: ex ſingulis alarum ſinibus, flores ſinguli, magni, albi, inodori, brevibus & quidem ſingulis pediculis inſidentes, ab una caulis parte propendent, quibus baccæ ſuccedunt, quæ per maturitatem cæſium colorem acquirunt, & ſemen oſſeum, durum continent. Apud nos in monte Crentzacho copioſe provenit.

II. Polygonatum latifolium perfoliatum Braſſilianum: hoc caule eſt bicubitali, ſtriato, folia perfoliatæ modo tranſeunte: foliis pallide virentibus, tenuibus, nervoſis, uncias duas latis, quatuor longis: flore magno, albo, ex foliis quinque anguſtis, binas uncias longis compoſito, qui ex longo tenuiſſimo pediculo dependet: fructum non vidimus. Hoc in Braſſilia apud Toupinambaultios crevit, & D. Burſerus communicavit.

Lilium convallium latifolium: radicibus eſt tenuibus, longis, repentibus: caule pedali, foliis ternis, viridibus, nervoſis, ſubrotundis, lævibus, palmaribus, uncias quatuor latis, baſi ſua caulem, fiſtulæ modo ambientibus: floribus magnis, albis, rotundis hiantibus, reflexis, & odoratis, quibus fructus rotundus, rubeus, ſemen durum continens, ſuccedit. In hortis quibuſdam colitur.

DE

DE CHELIDONIA ROTUNDIFOLIA.

CAPUT VI.

CHELIDONIA rotundifolia major: hujus radix fibroſa eſt, quibus aliquot oblongi teſticuli adhærent: foliis eſt ſubrotundis, craſſis, lævibus, ad foliorum Aſari magnitudinem accedentibus, ſed nonnihil quandoq; ſinuatis, pediculis ſemipalmaribus donatis & humi procumbentibus: cauliculo palmo minore, flos inſidet, calice triphyllo membranoſo ſuſtentatus, qui pallide luteus, magnus, vulgari quadruplo major, qui ex quinque vel ſex foliis, quorum ſinguli ad medium fiſſi ſunt, componitur, & ad ejus umbilicum ſtamina plura rufeſcentia, conſpiciuntur: capitulum cum ſemine non vidimus. Monſpeſſuli locis humidis provenit.

DE MALVA.

CAPUT VII.

I. MALVA folio ficus: hujus folia ſunt nigricantia, aſpera & craſſa, quorum prima, modo in tres, modo in quinq; lacinias inæquales dividuntur: quædam in lacinias quinque profunde ſecta, ſine ordine ſinuata, & per marginem crenata ſunt, quorum laciniæ aliquæ palmares exiſtunt, & pediculis longiſſimis & piloſis donantur. Scapum ſive caulem ſimplicem aliquot cubitorum habet: flores & ſemina non vidimus, quia ante tempus. Argentinæ in horto Friderici Meyeri, ante annos viginti legimus.

II. MALVA folio vario: radice eſt alba fibroſa, caule rotundo, cubitali, in plures ramos brachiato, quem folia cingunt pallide virentia, inferne candicantia, craſſiuſcula & nonnihil lanugino-ſa, ſed figuræ, in eodem ramulo, diverſę; quorum quædam Bryoniæ forma, quædam acuminata, duabus alis donata, quædam ſubrotunda, ungue minora, omnia tamen in ambitu ſerrata: flores quinquefolii purpuraſcentes, ſtaminibus in umbilico pallidis, pedicellis oblongis inſident: ſemen in capitulis folliaceis ſemicirculare ſuccedit. Argentina D. Saltzmannus miſit.

III. MALVA Americana: radicem habet oblongam, albam, fibroſam, caulem anguloſum, ſtriatum, lanugine levi obſitum: folia viridia, tenuia,

Malva folio vario.

plerunque ſemicircularia, uncias duas longa, tres lata, ſuperne anguloſa ſeu ſinuata, per ambitum leviter crenata, pediculis palmaribus, hirſutis donata, flores albidi una cum ſemine. Malvæ ſyl. pumilæ ſimiles ſunt. Hanc ante annos octodecim in horto D. Saltzmanni, Argentinæ, collegimus.

DE ALTHÆA.

Capvt VIII.

I. Althæa Bryoniæ folio: caule eſt cubito altiore, rotundo, lanuginoſo, albo; foliis Bryoniæ ſimilibus, in quinas lacinias ut plurimum diviſis, palmaribus & aliis multo minoribus, craſſis, nervoſis, lanugine nonnihil aſperis, parte inferna caneſcentibus & longis pediculis inſidentibus: flores habet purpuro-cæruleos, quinquefolios, ſuperne ſemilunatos, ſtaminibus rufeſcentibus donatos, quibus ſingulis capitulum foliaceum, planum, ſemen Altheæ ſimile continens, ſuccedit. Hanc in horto aluimus, quam tamen prius Altheæ arboreſcentis ſempervirentis nomine, D. Doldius: dein Altheę Americanæ, D. Sprengerus, Heidelberga, miſit.

DE GERANIO.

Capvt IX.

I. Geranium malacoides minus: plantula eſt duarum unciarum, in terram reclinata, radicula longiuſcula, exigua, foliolis malacoidi majori ſimilibus, ſed minimis, eleganter inciſis & longis pedicellis inſidentibus: floſculos parvos cæruleos habet; quibus capitulum roſtro tenuiſſimo longiuſculo donatū ſuccedit. In agris circa Rhotomagum reperitur.

II. Geranium columbinum tenuius laciniatum: radicem habet oblongam, tenuem, fibroſam, rufeſcentem; ex qua cauliculi plures, palmares, rotundi, hirſutie nonnihil aſperi & reclinati prodeunt: folia, quæ unguem vix ſuperant, rotunda ſunt, in lacinias quatuor primum, & hæ in alias diviſa, & longis pediculis hirſutis prædita: ad cauliculorum latera, floſculi communiter bini, ſinguli ſingulis pedicellis inſident, parvi, cærulei, quibus capitula parva roſtrata, ſive utriculi tumentes roſtrati ſuccedunt, & ubi ſemen maturuit, utrinque cum utriculorum mucronibus, quaſi capreolo inſidens, modo geminum, modo ternum, ad roſtri apicem, quod adhuc ſupereminet, reflectitur, quod in aliis quibuſdam Gerániis etiam obſervavimus. Hoc Monſpeſſuli in ſylveſtribus reperitur.

III. Geranium cicutæ folio acu longiſſima: caulibus eſt bicubitalibus, hirſutis, aſperis, anguloſis: in varios ramos brachiatis: foliis Geranii moſchati ſive Cicutæ modo diviſis: floribus ſubpurpureis, vel violaceis, quinquefoliis; cuilibet acus uncias quinque longa, hirſuta, ſuccedit, quę ex utriculo hirſuto quinquefolio, apicibus donato, ſemen continente, prodit, quod per maturitatem exilit, & cum utriculorum mucronibus ſurſum primum, dein deorſum, alioque modo circumvolvitur. Hoc Monſpeſſuli legimus: in Valeſia etiam reperitur.

DE ALCHIMILLA.

Capvt X.

Alchimilla alpina quinquefolia: radicem habet oblongam, nigricantem, fibras plures de ſe mittentem, ex qua folia aliquot parva, longis pediculis donata & glabra prodeunt, quæ in quinque lacinias ad pediculum, hæque in profundas crenas dividuntur, inter quæ pediculi bini, ternive, tenues, glabri, trium, quatuorve unciarum longi, reclinati: quorum ſummitatibus floſculi vulgari Alchimillæ forma & colore ſimiles, trifolii, pallidi ac herbacei, ſinguli ſingulis minimis pedicellis donati: quaſi umbellæ inſident. In monte S. Bernhardi majoris & Gotthardo, locis humidioribus, Auguſto florens, reperitur.

DE CANNABINA.

Capvt XI.

Cannabinæ aquaticæ ſimilis capitulis nutantibus: radicibus eſt fibroſis, Ellebori nigri ſimilibus, caulibus pluribus, cubitalibus, hirſutis, in varios ramos ſciſſis: ad ſingulos ramos folium unum longum, latum, quandoq; ſerratum, piloſum: ramuli juxta florem pulchre contorquentur, folia plura habet ſatis longa, ſtellæ inſtar diſpoſita, in quorum medio flos de orſum nutans, ex multis veluti ſquamis compoſitus, in cujus medio multi apices lutei: ſemen ut in Cannabina aquatica. Hanc in humidis Michelfeldenſium inveni-mus.

DE

DE CARYOPHYLLATA.

CAPVT XII.

CARYOPHYLLATA alpina minor: radicem habet craſſam, oblõgam, repentem, fibris donatam & cortice purpuraſcente tectam: folia craſſa, hiſpida, in lacinias diviſa, in ambitu ſerrata: inter quę caulis unus vel alter, rotundus, hiſpidus, paucis foliis veſtitus, palmo minor: cujus ſummitati flos unicus ſatis magnus, aureus, cum exiccatur rufeſcens, quinquefolius, multis ſtaminibus donatus: cui villoſa congeries cum ſemine ſuccedit. Hæc in ſummitatibus Baldi collecta.

DE PÆONIA.

CAPVT XIII.

PÆONIA flore pallido hirſuto: huic ex radice aliarum ſimili, caules anguloſi, læves, exurgunt: folia, quorum pediculi nonnihil piloſi ſunt, in ternas lacinias, & harum una rarius in binas diviſa, mucronata, inferne brevi lanugine pubeſcentia & candicantia, ſuperne virentia quidem, ſed non ſplendentia, multis venis à medio nervo in latera excurrentibus: caules ſinguli florem unicum, reliquis minorem palleſcentem, ochrive colore, ſimplici octo foliorum ſerie conſtantem, multis ſtaminulis albis præditum, ſuſtinent. In quibuſdam hortis obſervavimus.

DE QVINQVEFOLIO.

CAPVT XIV.

I. QUINQUEFOLIUM album majus: radice eſt craſſiuſcula, rufa, foliis in quinque lacinias ſubrotundas uſque ad pediculum diviſis, in ambitu ſerratis, pauciſſimis & breviſſimis pilis aſperſis, longiſſimis & hirſutis pediculis inſidentib. inter quæ caulis paucis pediculis, anguloſus, paucis pilis donat⁹, foliis veſtitus, exurgit, & in ramulos binos, & hi in ſummo in plures alios dividuntur: quorum ſingulis flos albus, ſatis magnus inſidet, qui ex foliis quinque in ſummo diviſis, compoſitus eſt: in cujus medio, veluti parvus pappus, unde plura ſtaminula rufeſcentia efferuntur. Hoc in mœniis urbis Wallſtatt Helvetiorum, collectum.

II. QUINQUEFOLIUM album minus: radice eſt nigricante parva, cauliculis piloſis, erectis, palmo minoribus, in ſummo diviſis: foliis unguem latis, in quinque lacinias, extremis oris ſerratas, diviſis, & brevibus pedicellis inſidentibus: floribus eſt prioris Quinquefolii ſimilibus, ſed minoribus. Hoc in ſaxoſis circa Curiam Rhætorum reperitur.

III. QUINQUEFOLIUM montanum luteum erectum hirſutum: ex radice nigricante cauliculi & folia exurgunt: cauliculi quidem tenuiſſimi & ſeſquipalmares, in ſummo multifidi, & molli lanugine pubeſcentes: folia inferiora, longiſſimis pediculis donata, in ſeptem (at quæ in caule in quinque) lacinias profundas, diverſæ longitudinis, per oras ſerratas, piliſque donatas dividuntur: quæ parte inferna, ut in vulgari ruſeſcunt, tantillum incana ſunt, non tamen ſplendent: flores habet parvos, aureos, quinquefolios, multis brevibus & croceis ſtaminulis donatos, quibus capitulum aliorum more, ſemen minutum continens, ſuccedit. In montis Crentzacenſis ad patibulum aſcenſu, provenit.

IV. QUINQUEFOLIO ſimilis enneaphyllos hirſuta: radicem habet craſſam, nigricantem, in longas fibras abeuntem, à qua cauliculi plures, ad exortum quaſi conglobati, per terram ſparſi, capillacei, multifidi, tres, quatuorve uncias longi, prodeunt: foliis eſt oblongis pedicellis donatis, in novem lacinias anguſtiſſimas, per marginem inciſas, & hirſutie villoſas, diviſis: floſculi parvi, aurei, & capitula parva quinquefoliorum modo à pedicellis ſuſtinentur. Ex Helvetiorum alpibus.

DE FRAGARIA.

CAPVT XV.

FRAGARIÆ affinis ſericea incana: radice eſt lignoſa, nigricãte, ad quam folia plura, Fragariæ ſyl. ſimilia, ſed longe minora, unguem non æquantia, craſſa, utrinque incana, molli & ſericea lanugine tecta, in tres lacinias ad pediculum uſque diviſa & ſuperne crenata: ramulos habet breves, reclinatos, flores parvos, luteos, ſtellatos ſuſtinentes, quibus capitulum, calice quinquefolio ſuſtentatum, minutum ſemen continens, ſuccedit. Hanc ante annos circiter qua-

quadraginta à Ioan. Bauhino fratre p. m. nomine Leucas adverſariorum: & ante quadriennium, à D. Albino, qui etiam in ſaxoſis Granadæ collegit, ſine nomine accepimus.

DE TRIFOLIO.

Capvt XVI.

I. Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato: cauliculis eſt pedalibus, firmis, rectis: foliis rarioribus, ternis ab uno exortu prodeuntibus, oblongis, anguſtis, nervoſis, acutis ſurſumq; ſpectantibus, in ambitu dentatis, aliquando profundius inciſis: in cauliculi ſummo, flores purpurei, quaſi in globo conferti: quod in montoſis pratis, Majo, Iunioque florens, reperitur.

II. Trifolium montanum purpuraſcens folio obtuſo crenato: hoc caule eſt ramoſiore, foliis oblongis, anguſtis, ſed obtuſis & ſuperne utrinque crenatis, cujus ramuli, frequentioribus & anguſtiſſimis foliis, donantur: flores, quam in priore rariores & purpuraſcentes: in pratis montoſis circa Genevam.

III. Trifolium montanum lupulinum: hoc ramis eſt cubitalibus, glabris: foliis rarioribus, parvis, ſubrotundis, leviſſime denticulatis, longiſſimis pediculis donatis: rami faſtigio, capitulum lupuli forma, ſed oblongum, ex floſculis ſpadiceis compoſitum, inſidet: quod in montibus ſupra Ilfeldam provenit, ubi D. Furerus collegit & transmiſit.

IV. Trifolium capitulo ſpumoſo lævi: radice eſt alba, oblonga, fibroſa & capillata, cauliculis multis humi ſparſis, tres, quatuor, rarius ſex uncias longis, foliolis parvis, ternis, oblongo petiolo hærentibus, per marginem acutiuſcule crenatis: floribus parvis luteis, quibus capitula incana, veluti ex pluribus veſiculis ſibi invicem inſidentibus compoſita, ſpumamque referentia, ſuccedunt, quibus ſemen parvum, rotundum & planum incluſum eſt. Hoc circa Neapolim Italorum, in maritimis: circa Monſpelium, in agris & luco Gramuntio reperitur.

V. Trifolium capitulo ſpumoſo aſpero majus: radice eſt oblonga, fibroſa, caulibus bicubitalibus, tenuibus, flexibilibus, à vicinis fruticibus ſuſtentatis: foliis rotundis, trifolio vulgari ſimilibus crenatis, prælongis pediculis donatis: inter quæ pediculi nudi, palmares, quandoque pedales efferuntur, qui ſinguli capitulum ſubrotundum, nonnunquam parvæ avellanæ magnitudine ex floribus aureis compoſitum, ſuſtinent: hos folliculi membranacei ſibi invicem incumbentes, nonnihil à quibuſdam filamentis exaſperati, ſequuntur. Hoc in Salicetis Michelfeldę Huningam verſus, iis ſe ſuffulciens, reperitur.

VI. Trifolium capitulo ſpumoſo aſpero minus: hujus radix transverſim fertur & fibris capillaceis terræ inſigitur: ramulis ſuis per terram repit, à quibus pediculi biunciales & triunciales, nudi eriguntur, qui capitulum parvum, ſubrotundum, ex rufeſcentibus floribus compoſitum, ſuſtinent, quibus capitulum, quaſi ex veſiculis pluribus compoſitum, ſubaſperum & initio virens, minutum ſemen ſubrufum continens, ſuccedit: folia parva ſunt, rotunda & crenata: hoc apud nos ad Rheni ripam, herbido & arenoſo loco, juxta Barr/ & circa Monſpelium, provenit.

VII. Trifolium capitulis Thymi: radice eſt oblonga, alba, tenui, capillacea: cauliculis ſemipalmaribus, humi ſparſis: foliolis ternis obtuſis, uni petiolo inhærentibus, in ambitu ſerratis, cujus virgulis capitula rotunda, ut in Thymo, floſculorum rufeſcentium inſident, quæ per maturitatem indurantur, minutumque ſemen ſubruſum continent. Monſpeſſuli locis ſiccioribus provenit.

VIII. Trifolium capitulo oblongo aſpero: & hoc radicem habet capillaceam albam, cauliculos plures pedales, læves, rotundos, & quaſi articulatos, paucis foliis rotundis veſtitos: ex ſingulis articulis floſculi plures ſimul juncti, iique lutei, prodeunt; his ſuccedunt capitula oblonga, pluribus quaſi ſpinis recurvis donata & per maturitatem exaſperata, quibus ſingulis folium tripartitum ſubjicitur: & hujus, quemadmodum & prædictorum, ſemen exile eſt. Patavij, in edito monte prope Arqua, quod longe minus altero, quod Monſpeſſulo habemus, legimus.

IX. Trifolium cochleatum folio minuto obtuſo fructu latiore: radice eſt oblonga tenui, cauliculis aliquot tenuibus, rotundis, palmaribus, in terram reclinatis: foliolis trifolii, ſed minimis lente minoribus, obtuſis & tenuiſſime crenatis: floribus parvis, luteis, oblongis pedicellis inſidenti-

dentibus: fructu lato, compreſſo, aliquot circumvolutionibus in ſpiras cochleæ modo contorto, ſemen planum, recurvum & rufum, continente. Hoc æſtate florens in montibus Euganeis & Monſpeſſuli legimus.

X. Trifolium cochleatum polycarpon: hoc ramis eſt pedalibus, glabris & ſtriatis: foliis trifolio vulgari ſimilibus, longis pediculis donatis, ſingulis petiolis unguem latis, tenuibus, ſubrotundis, minime crenatis: pediculorum extremis floſculi parvi, flavi inſident; quibus ſuccedunt fructus plures, quini ſeni, quaſi conglobati, ſed parvi, in ſpiras convoluti & ſpinulis mollioribus donati: quod in Italia collegimus.

2. Huic ſimile eſt alterum, ſolum foliis à priore differens, quorum quædam ſubrotunda, pleraque acuta, omnia tamen per marginem inciſa, vel crenata.

XI. Trifolium cochleatum echinatum minus: ex radicula prælonga capillacea, cauliculi plures tenues, fragiles, repandi, palmares prodeunt, foliolis trifolii, ſed parvis, iiſque obtuſis & crenatis, cincti: floſculis eſt parvis, aureis, communiter uno (rarius pluribus) oblongo pedicello capillaceo inſidente, cui folliculus cochleæ modo circumvolutus, minimis ſpinulis exaſperatus, plerumque unus, iſque parvus (rarius terni, quaterni uno pedicello donati) ſuccedit, ſemina parva, plana, ſemilunata, rufa, continens. Ex Italia habemus.

XII. Trifolium fructu duro, ſpinis horrido: caulem habet pedalem, recurvum, per terram ſparſum, foliis raris, ſubrotundis & ſuperne crenatis cinctum: florem luteum, fructum Tribuli terreſtris inſtar durum, ſed rotundum & majorem, eumque plerumque geminum, per maturitatem album; multis ſpinis horridum. Monſpeſſuli legimus.

XIII. Trifolium folliculis coronæ ſimilibus: radicula eſt capillari, cauliculis aliquot, nonnihil hiſpidis, ramoſis, palmo minoribus, foliis trifolii minutis, obtuſis & crenatis, cincti: floſculis luteolis, oblongis pedicellis donatis, quos ſequuntur foliculi minimi, ſibi inſidentes & formam coronæ regiæ referentes. Monſpeſſuli provenit.

Trifolium peltatum Creticum.

Trifolium ſpinoſum Creticum.

XIV. Trifolium peltatum Creticum: ex radice tenui, oblonga, fibroſa, cauliculi exurgunt palmo minores, pede nudi, foliis parvis, tripartito diviſis, parum crenatis, oblongis pediculis donatis, veſtiti: cauliculorum ſummis floſculi quaterni, quinive ordine ſuccedentes, forma Ornithopodii, luteo-pallidi inſident: quibus ſiliquæ luteæ, planæ, membraneæ, quaſi ſemicirculares, in filamentum abeuntes, ſemen unum vel alterum parvum compreſſum continentes, ſuccedunt: quæ dum molles ſunt, dulciſſimæ, eſui aptæ, at ubi induraverint, amariſſimæ. Hoc ruſticis in Creta, μαστερίαν dici, D. Honorius Belli auctor eſt, qui Trifolii Cretici odorati nomine miſit.

XV. Trifolium ſpinoſum Creticum: radicem habet oblongam, capillatam, caules plures, palmares, & ſeſquipalmares, verſus terram reclinatos, anguloſos, in frequentes ramulos brachiatos, frequentibus geniculis, ex viridi purpuraſcentibus cinctos: ramulos cingunt, utrinque ex oppoſito ſibi reſpondentia, tria folia uni petiolo inhærentia, viridia, oblonga, acuminata, in minimam ſpinam abeuntia: quemadmodum etiam ad ſingula genicula, ſpinæ quatuor parvæ aduncæ ſuperne binæ, totidem inferne adpoſitæ ſunt: unde brevis pediculus exurgens, florem ſingularem, quinquefolium, Campanulæ arvenſis forma & colore (ſive purpuro-cæruleum) ſimilem, capitulo viridi inſidentem,

ſuſti-

ſuſtinet,in cujus medio ſtamina decem,apicibus luteis prædita, capitulo inter ea latente conſpiciuntur: quod capitulum poſtmodum quinque angulis donatur, ſtyloque prominente augetur, & per maturitatem petiolo incurvato ramis ſe recondit,& in ſingulis angulis,ſemen unicum compreſſum,rufum,continet. Hoc primum, nomine Trifolii ſpinoſi ſempervirentis Ciſti flòre,Patavio à Laurentio Roſenavv accepimus, poſtmodum apud fratrem Ioh. Bauhinum p.m. Montembelgardi collegimus, cujus ſemen ὀρβιτοχόρτου nomine miſſum fuerat.

XVI. Trifolium ſtellatum: ex radice alba,tenui, oblongiuſcula, capillata, cauliculi prodeunt,modo pauciores,bini,terni,modo plures,quini,ſeni,ſepteni,ſemipalmares, palmares, rarius longiores, rotundi, lanuginoſi, incani, quandoque rufeſcentes,inanes,rariſſime in alas diviſi:folia habet parva, Trifolii modo diviſa, mollia, villoſa, in ſummo ſinuata,& ad radicem oblongis pediculis donata, duobus aliis ad pediculum nexum adnatis: cuilibet cauliculo, ſpica rotunda, ex floribus oblongis, rubris, rarius luteis, compoſita inſidet: qui ubi delabi incipiunt,ſpica magis orbiculata redditur,quaſi ex pluribus ſtellis ſimul junctis compoſita foret: etenim flori cuilibet capſula(vel utriculus) oblonga,villoſa, in quina, oblonga, acuminata foliola abiens, ſuccedit, quæ ſemen ut plurimum unicum, idque rufum & planum continet. Hoc Monſpeſſuli, Majo menſe collegimus: at per omnia minus, ex Hiſpania accepimus.

XVII. Trifolium globoſo flore, vel capitulo Lagopi rotundiore: radicem habet longam,fibroſam,capillaceam, albam: caules plures,tenues,rotundos, palmo minores, quandoque pedales,in ramulos leviter hirſutos diviſos: quos folia parva tripartita, nonnihil piloſa,per ambitum crenata cingunt,quibus juxta pediculum communiter duo alia ſubjiciuntur: cauliculorum ſummis, flores parvi, lutei inſident, quibus capitulum rufeſcens, ſphæriceum, ex apicibus aſperis compoſitum, ſuccedit: Majo menſe, Monſpeſſuli circa Caſtelnovum copioſe provenire obſervavimus.

XVIII. Trifolium globoſum repens: radice eſt exili,capillacea,rufeſcente,cauliculis aliquot per terram ſparſis trium quatuorve unciarum, mollibus, lanuginoſis & rufeſcentibus, foliolis paucis ſuperne ſinuatis:caulicorum ſummis capitulum globoſum,plurimis apicibus villoſum, inſidet: floſculis enim rufeſcentibus, utriculi, pluribus apicibus rufeſcentibus donati ſuccedunt, quorum ſinguli ſemen minutum includunt. Monſpeſſuli in loco Gramuntio, & juxta caſtrum Epiſcopi, provenit.

XIX. Trifolium ſaxatile hirſutiſſimum: radici lignoſæ,transverſim repenti, rufo cortice tectæ, quaſi truncus ex multis plantulis ſimul junctis, caule carentibus, inſidet, tota planta duas tresve uncias non ſuperante: folia habet Trifolii parva,mollia,incana & velut argentea, ſuperne crenata, & pedicellis breviſſimis inſidentia: inter ipſa folia, capitula parva, rotunda, longiuſculis pedicellis donata, in quorum medio, pili breves,molliſſimi,flaveſcentes,conſpiciuntur: nec florem nec ſemen vidimus, & in Helvetiorum altiſſimis jugis legimus.

XX. Trifolium alpinum flore magno radice dulci: radice eſt longa,craſſa,cortice palleſcente tecta, medulla candida dulci, multis capillis tecta & fibris aliquot oblongis donata; ex qua cauliculi plures in terram reclinati prodeunt, quos folia trifida, oblonga, anguſta & glabra, paucis & ad tactum ſenſibilibus crenis, & oblongis pediculis donata: inter quæ pediculus communiter unus (quandoque duo) lævis & nudus,trium quatuorve unciarum,exurgit, cujus ſummitati flores Aſtragalo ſive Onobrychidi forma ſimiles, purpuraſcentes,magni, octo vel decem, quaſi ſpicæ orbiculati inſident: qui ſinguli ex calice oblongo, quinis apicibus donato prodeuntes, ſingulos pedicellos obtinent.

Hoc primum ex Bernatum alpibus,ante quadraginta annos habuimus: dein, in planitie Horti Dei apud Monſpelienſes, menſe Iunio cum floribus, ſed illo multo majus, legimus. Radix ſapore eſt Glycyrrhizæ, hinc forte Glycyrrhiza Aſtragaloides, vel Aſtragalus dulcis dici poſſet: ex Hiſpania Glycyrrhizæ Hiſpanicæ nomine accepimus.

XXI. Tri-

XXI. Trifolium corniculatum minus piloſum : radicula eſt capillacea, cauliculis pedalibus, tenuiſſimis, rufeſcentibus, ſubtiliſſimis pilis aſperſis, foliis parvis, acutis & hirſutis, in brevi pediculo ternis, duobus aliis ad pediculi nexum adnatis, ex quorum alis, pediculi longi capillacei exurgunt, floſculum unum, vel alterum, coloris ad croceum vergentis, ſuſtinentes : quibus ſingulis, ſiliquæ oblongæ, ſtrictiſſimæ, modo una, modo duæ, minutiſſimum ſemen continentes ſuccedunt. Hæc Monſpeſſuli in ſylvulis, & pratis inter montem Lupi & Calcaris provenit.

XXII. Trifolium corniculatum fruteſcens, tenuiſſimis foliis: caulibus eſt tenuibus, viridib. glabris, pedalibus, in plures ramos palmo minores, brachiatis : foliis ut in priori, ſed anguſtiſſimis, cinctis: cauliculorum ſummitatibus, quemadmodum & pedicellis, ex foliorum alis, prodeuntibus, floſculi bini, terni, rarius quini in orbem diſpoſiti lutei coloris, inſident : quos ſiliquæ binæ, ternæ breviores & craſſiores, quam in priore, in longum apicem deſinentes, in quibus ſemina exigua, ſequuntur. Monſpelio habemus, quemadmodum etiam ex Italia : at hoc minus eſt, foliis & ſiliquis paulo latioribus, inque breviorem apicem deſinentibus.

XXIII. Trifolium anguſtifolium repens, folliculis rotundis : radicem habet albam oblongam, tenuem capillaceam, à qua cauliculi plures ſemipalmares, rarius pàlmares, per terram ſparſi, utrinque prodeunt : circa quos foliola oblonga tribus petiolis pediculo inſidentia, quę levia ſunt & per marginem crenata: ex quorum alis pediculi emergunt tenues, oblongi, quibus flores parvi, luteoli octo, novem, decem & quandoque plures alternatim diſpoſiti affiguntur : his totidem folliculi rugoſi, ſinguli ſemen unum continentes, ſuccedit. Hoc Monſpeſſuli in arvis, & ad pedem montis Lupi D. Saltzmannus legit.

XXIV. Melilotus Hiſpanica foliis maculatis : ex radice parva, ramuli palmares, aliquando pedales, tenues emergunt, quos ambiunt folia bina hinc inde, ex quorum alis petiolum prodiens, tria folia ſuſtinet, obtuſa, atrovirentia, & ob venas candidas per ea diſcurrentes, maculata : flores parvi, pallidi. Hæc in montibus Caſtiliæ frequens eſt, unde D. Albinus attulit.

LIBER

LIBER NONVS.

DE RVBIA ET GALLIO.

CAPVT I.

I. RUBIA montana anguſtifolia: radicem habet rufeſcentem,fibroſam,caules cubito altiores,leves,rotundos,ſtriatos,geniculatos: folia ad quodlibet internodium oblonga,anguſta,Gallii forma ſena, ſeptena,in orbem diſpoſita & rigidiuſcula caulem ambiunt: ad internodia, breviſſimi ramuli exurgunt, ipſe vero caulis in ramulos plures brachiatur, quorum ſummis, floſculi frequentes,albi quadrifolii inſident, quibus ſemina minuta rotunda, quodlibet ſuo pedicello donatum, ſuccedunt. Hanc apud nos in aſperis collibus legimus: quam & Monſpelio,ſed foliis ſubtilioribus,brevioribus,& aſperiuſculis, quemadmodum quoque ex Auſtria,apud quos hinc inde in petris reperitur,habemus. Hanc, Geſnerus in lib. hortorum Germaniæ nomine Rubiæ Sylvaticæ longioribus & anguſtioribus foliis, nulla deſcriptione addita,forte intellexit.

II. RUBIA pratenſis lævis acuto folio: ex radice caulis cubitalis,lævis,quadratus,rufeſcens, geniculatus, canus, & communiter unus exurgit,ex cujus nodis ramuli ſemipalmares prodeunt,quorum ſummis floſculi plures quadrifolii, pallidi (ſemen non conſpectum) inſident: folia lævia quaterna,uncialia,in acumen abeuntia,ad quemlibet nodum in orbem diſpoſita ſunt.Hæc apud Valeſianos in pratis ad thermas Leucenſes nata,quam etiam in pratis Lipſenſibus reperiri, relatum fuit.

III. RUBIA quadrifolia rotunda lævis: ex radice capillacea rufeſcente,cauliculi tenues quadrati,geniculati,palmo altiores, quorum aliqui in ramos brachiati exurgunt: ad ſingula genicula folia quatuor rotunda, nervoſa, tantillum aſpera in orbem diſponuntur:extremis cauliculorum, floſculi albidi,quadrifolii, pedicellis capillaceis inſident, quibus capitulum parvum, geminum,aſperiuſculum,ſuccedit. In montibus Helvetiorum,ut Gotthardo, & ad Eremitanos provenit: hanc & circa Argentinam creſcere dicunt.

IV. RUBIA anguſtifolia ſpicata: à radice ſubrufa,lignoſa,& paucis fibris capillata, cauliculi exeunt quadranguli,nodoſi, palmares, ramulis ad nodos ex adverſo naſcentibus præditi,& nodos,folia plura capillacea,ut in Polygono Knaul dicto,ſurſum ſpectantia:in orbem ambiunt:cauliculi in longam tenuemque ſpicam,ex utriculis parvis acuminatis compactam,abeunt: flores & ſemina non vidimus. Monſpeſſuli in collibus naſcitur.

V. RUBEOLA arvenſis cærulea repens: radice eſt oblonga,tenui,capillacea,rubra,cauliculis in terram reflexis,quadratis, geniculatis, ſemipalmaribus,rariſſime pedalibus:ad quodlibet geniculum folia habet parva, ſubrotunda, quina, ſena,in orbem diſpoſita,aſperiuſcula,& in acutiſſimum apicem deſinentia: ex geniculis hinc inde prodeunt pedicelli, quibus quina, ſenave ſimiliter folia inſident: ex his quemadmodum in cauliculorum ſummis,flores parvi cærulei, vel ex cæruleo purpuraſcentes, quinquefolii inſident; quibus ſemina oblonga, acuminata, ſena, octena, binis tamen ſimul junctis ſuccedunt. Hæc paſſim in agris noſtris, etiam autumno florens occurrit, quam forte Rubiolæ arvenſis nomine Camerarius in ſuo horto,nulla deſcriptione addita,intellexit.

VI. RUBEOLA ſaxatilis: plantula eſt tota incana,ſemipalmaris, cauliculo tenui, quadrato, geniculato,in unciales ramulos brachiato: folia parva,aſpera,anguſta, acuminata, communiter octo, rotæ modo diſpoſita habet: ramulorum ſummis floſculi plures, exigui, quadrifolii,apicibus & minimis pedicellis donati, luteoli,ſi recte recordor,inſident. In ſaxoſis Gallo provinciæ.

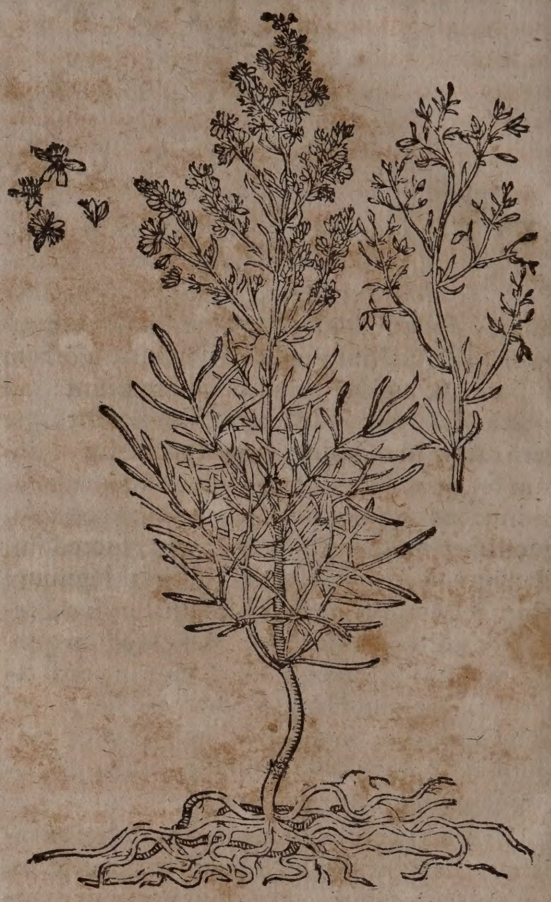
VII. RUBEOLA maritima aſpera: radice eſt oblonga,tenui,repente & rufeſcente: cauliculis

pluribus geniculatis, biuncialibus, per terram ſparſis, & capillaceis fibellis terræ affixis, foliolis pluribus, brevibus, acuminatis, virentibus, & aſperis, cauliculos inordinate cingentibus: floſculis minutis, pallidulis. Hæc copioſe in littore maris Mediterranei, non longe Monſpelio, & etiam Maſſiliæ occurrit.

VIII. Rubia cynanchica ſaxatilis: ex radice alba, oblonga, tenui & fibroſa, cauliculi plurimi, trium, quatuorve unciarum longi, foliolis plurimis, oblongis, anguſtiſſimis, & viridibus, veſtiti, exurgunt: & inter hos pediculi bini, terni, palmares, graciles, in ramulos diviſi, & pauciſſimis foliolis veſtiti, quibus flores, ut in Cynanchica vulgari, pallide rubeſcentes, ſinguli ſingulis pedicellis donati, inſident. Hæc in ſaxoſis udis circa Valentiam Delphinatus, à D. Burſero collecta fuit.

Gallium latifolium glabrum: radice eſt tenui, repente, geniculata: cauliculis tenellis, quadrangulis, geniculatis, palmo minoribus: foliis è ſingulis internodiis quaternis, decuſſatis, glabris, inſtar plantaginis nervoſis, pallide virentibus, & ſeſquiuncialibus: flores habet parvos, cauliculos verticillatim coronæ modo ambientes, luteos, brevibus pediculis donatos. Hoc circa Bononiam inter ſentes, tota æſtate reperitur.

Thalictrum anguſtiſſimo folio.

DE THALICTRO.

Capvt II.

I. Thalictrum anguſtiſſimo folio: radice eſt flaveſcente, ex aliquot fibris oblõgis, craſſiuſculis, compoſita: caule bicubitali, lævi, rotundo, profunde canaliculato, & geniculato: ex quolibet geniculo folia plura prodeunt, in plures oblongas, & pleraſque anguſtiſſimas, tandem & ternas lacinias, ſecta: at caulis, in faſtigio in ramulos dividitur, in quibus flores plures muſcoſi, pallidi, ad luteum vergentes, velut in oblonga ſpica diſpoſiti, quos valvulæ tenues, parvæ, minutiſſimum ſemen continentes, ſequuntur. Hoc in pratis Michelfeldenſibus æſtivis menſibus floret, quod Rutam pratenſem majorem quintam Tabernæmontani eſſe, minus recte ſuſpicati ſumus.

II. Tha-

II. Thalictrum minimum fœtidiſſimum: caule eſt pedali rotundo,in ramulos diviſo: foliolis pluribus in tres lacinias diviſis, anterius duabus inciſuris denticulatis, ſuperne atrovirentibus,inferne palleſcentibus: in ramulorum faſtigiis floſculi parvi,muſcoſi, ex plurimis ſtaminulis compoſiti, quibus ſuccedunt exiguæ valvulæ,oblongæ,ſenæ,ſeptenæ, ſtriatæ, apice incurvo donatæ, ſibique invicem junctæ, capillaceo oblongo pediculo inſidentes, ſemen exiguum includentes. Tota planta odorem fœtidiſſimum ſpirat,& in Valeſia reperitur.

Simile,ſed caule ex puniceo colore purpuraſcente, Thalictri maritimi minimi nomine, D. Gillenius miſit.

DE FABA ARBORESCENTE.

Capvt III.

Fabarum differentiæ plures dantur,at ſolum Fabæ arboreſcentis hoc loco meminiſſe lubet. Fabæ arboreſcentis Anglicæ nomine, ſpecies ſex Amſtelrodamo,à D. Jacobo Guilhelmi Hooft anno 1614. una cum quamplurimis aliis fructibus exoticis accepimus:quarum prima lata, compreſſa, cordis humani figuram refert: ſiquidem circa umbilicum veluti ad baſim ſinum habet ſemicircularem, & ſenſim ex rotunditate in obtuſum apicem deſinit; cortice rufo, ſplendente tegitur,cujus interior pars,ſive caro ſubjecta,rufa, dura,denſaque exiſtit: quoad magnitudinem,uncias tres lata, & quatuor longa eſt, & in duas partes finditur.

Altera priore minor eſt,magis compreſſa,figuraque magis rotunda,& parte ſuperiore non ſecus, quam prior, profundum umbilicum ſemicircularem obtinet, & multo quam aliis partibus craſſior: cortice eſt nigro, ſtriato,tenuiore, & carne pauciore.

Tertia,priore adhuc minor, magiſque plana, atque compreſſa,etiam nigro cortice tecta, uncias duas lata,tres longa,& parte ſuperiore umbilico, non ut in duabus prioribus ſemicirculari cavo,ſed oblongo.

Quarta,à proxima ſolum craſſitie, & corticis colore ſpadiceo,differt.

Quinta,colore quidem,cum quarta convenit, ſed quadruplo craſſior eſt, & aliquo modo os Scapulæ refert: ſiquidem ad umbilicum,ubi unciam craſſa,ſinus pollicis unguis latitudinem æquans,acetabulum Scapulæ refert,utrinque coſtas tenues obtinet:nam ſenſim oblongatur, in fine rotundatur, & ad latera ſenſim anguſtior redditur: at per medium linea extuberat.

Sexta, lata eſt, & compreſſa humani unguis ſimilitudine,& magnitudine, nigro cortice tecta, ſuperne umbilicum parvum cavum obtinente.

DE PISO.

Capvt IV.

Pisum umbellatum: & Piſorum differentias præterire lubet, & ſolum Piſi umbellati hiſtoriam brevem ſubjicere. Hoc caulibus eſt longis,ſtriatis, fiſtuloſis, fragilibus, ramoſis, & per maturitatem albis: foliis aliquot oblongis, uni coſtæ adverſo ſitu adnatis, quæ parte extrema,capreolorum modo in claviculas, quibus ſe vicinis implicat,deſinit: flores habet albos, circa umbilicum purpurea nota inſignitus, in ſummitate caulium velut in umbella diſpoſitos: hic ſuccedunt ſiliquæ duarum unciarum,in formam umbellæ ſituatæ,in quibus Piſum rotundum,album, communiter unum, vel duo, rarius tria, vulgaribus majora,continentur. Germanis,apud quos licet rarius, in hortis colitur, Büſchel=erbs/id eſt,Piſa in faſciculum juncta, appellantur.

DE CICERE.

Capvt V.

I. Cicer montanum ἄκαυλον: radice eſt longa;in profundum, niſi fiſſilium lapidum interventu prohibeatur, deſcendente; à qua exurgunt pediculi palmares, tenues, hirſuti,utrinque foliis duodenis, & pluribus ſubrotundis,ſed nonnihil,quam in Cicere ſativo longioribus,marginibus hirſutis, modo æqualiter, modo inæqualiter ex adverſo naſcentibus,folio tamen extremo impari,veſtiti: floſculi ad radicem oblongiuſculi,pallidi,forma ad florem Loti tetragonoboli accedente: his ſuccedunt ſiliquæ prætumidæ,duabus valvulis conſtantes,ſemine reniformi, Medicæ in morem flaveſcente, prægnantes. Vernis menſibus floret, in monti-

bus Thuringiæ circa Northuſam,unde D.Fure-rus anno 1616.tranſmiſit.

II. Cicer montanum lanuginoſum erectum, ramis eſt pedalibus,rectis,rotundis, molli lanugine hiſpidis, in ramos ſemipalmares, etiam multo minores brachiatis; in quibus folia Viciæ ſylv.forma longa,modo latiora,modo anguſtiora,mollia,levi lanugine obſita,dena,duodena & totidem ex adverſo eidem coſtæ inhærentia,extremo ſemper imparem numerum faciente: ramulorum apicibus ſpica florum pallidorum & hirſutorum inſidet,quos ſequuntur ſiliquæ oblongæ, lanuginoſæ,in exiguum filamentum recurvum deſinentes, quæ ſemen nigrum minutum continet,

Hoc anguſtioribus foliis, in Valeſia ad Thermas Leucenſes, Iulio florens reperitur: at quod foliis paulo latioribus eſt,Ciceris montani erecti Thuringiani nomine, à D.Furero, & Ciceris aſtragaloidis erecti Francenhuſanorum à D.Jungermanno accepimus, quod in montibus Francenhuſanis copioſe reperiri ſcripſere.

DE LUPINO.

Caput VI.

Lupinus cæruleus major villoſus: radice eſt lignoſa rufeſcente,fibroſa: caule cubitali, firmo,rotundo,ſtriato,molli lanugine obſito (nam in hoc longe major eſt hirſuties,quam in aliis Lupinis)in ſummitate in paucos ramulos diviſo: ramulis quandoque etiam ſubalaribus,rudimenta floris futuri habentibus, qui raro noſtro cœlo perficiuntur: folia ſeptena, octena, molli lanugine obſita,&c,quam in cæteris latiora,ſtellæ in modum diſpoſita, pediculis villoſis, tres,quatuorve uncias longis inſident,quæ deciduæ ſunt,maxime ubi ſemen perfici incipit: flores magni ſunt,eleganter cærulei,& inodori(rarius floribus eſt incarnatis) ſemper quini in ordine ceu verticillatim diſpoſiti; ita ut quamplurimum quatuor,raro quinque ordines conſpiciantur: & quo planta perfectior fit,eo etiam magis à ſe invicem diſtinguuntur,& quintus ordo plerumque perit, dum inferiores ſemen perficere ſtudent: ſiliquæ ſequuntur hirſutæ, unciam latæ, duas longæ, ſed paucæ,cum ex quinque ordinibus vix binæ ſingulo ordine proveniant (quod raritatem & peregrinam plantę naturam oſtendere videtur)quæ ſemen vulgaribus majus compreſſum, & rufeſcens, quandoque ſtriis variegatum, continent. Hujus ſemen anno 1593. Lupini Indici nomine,D. Doldius Norinberga, ipſam vero plantam Lupini Cretici appellatione,D.Springerus Heidelberga miſit: quem Lupinum quartum,Cluſius in poſtrema hiſtoria facere videtur.

II. Lupinus minimus: ex radicula oblonga capillacea, cauliculus tenuis, palmaris, quam minimum hirſutus exurgit, circa quem foliola quina,ſena:ſeptena,brevia,anguſtiſſima,ſubhirſuta,quæ oblongis pedicellis inſident: flores & ſemina nondum vidimus: plantam Lupini Africani minimi nomine, ex horto nobiliſſ. Contareni habemus.

DE LATHYRIDE.

Caput VII.

Lathyris anguſtiſſimo ſive capillaceo folio: plures Lathyridis differentias in foliorum latitudine & anguſtia,floris colore,ſiliquarum forma,hirſutie,& lævitate hic præterire lubet,& ſolum meminiſſe Lathyridis anguſtiſſimo folio,quæ radice eſt exili,cauliculis cubitalibus infirmis, quibus hinc inde, & adverſo ſitu bina minima foliola adnaſcuntur, è quorum ſinu bina, nonnunquam terna folia capillacea, trium, quatuorve unciarum longa, & ſurrecta, exiguo pedicello innixa, una cum pediculo in multifidum capreolum deſinente,prodeunt;ex quo etiam pediculus tenuiſſimus, oblongus & nudus effertur,qui florem unicum,parvum ſubcæruleum,quandoque pallide rubentem ſuſtinet: quo defluxo,ſiliqua uncialis in apicem falcatum acuminatum, biens,bina,ternave grana parva rotunda nigricantia continens,ſuccedit. Monſpeſſuli in collibus, Majo florens reperitur.

DE VICIA,

CAPVT VIII.

VICIA Onobrychidis flore: & Viciarum quamvis differentias plures obſervaverimus,attamen in præſens unius ſolum deſcriptionem ſubjicere lubet. Hæc caules habet pedales,teretes,ſtriatos,quos foliorum alæ,ut in Vicia vulgari, ſed breviores & anguſtiores, uni coſtæ ex adverſo reſpondentes,ambiunt,capreolis extremum occupantibus: ex foliorum alis ſuperioribus,pediculi ſemipalmares,nudi exurgunt, quorum ſummitatibus flores plures oblongi, galericulati, Onobrychidi 3.Cluſii forma ſimiles inferne pallidi, ſuperne violacei coloris inſident: floribus ſuccedunt ſiliquæ planæ, deorſum reclinatæ, ſemina exigua, ſena, ſeptena numero,continentes. Monſpeſſuli provenit.

DE CAPITE GALLINACEO,
& onobrychide.

CAPVT IX.

CAPUT Gallinaceum minus: ex radice tenui oblonga,fibris carente, cauliculos aliquot palmares,& ſemipalmares profert, eoſque ut plurimum procumbentes,& in ramulos diviſos: folia vulgari,ſive majori ſimilia,ſed breviora & anguſtiora: flores habet paucos,parvos,dilute rubentes,brevibus pediculis inſidentes:fructus parvi,aſperi,echinati & ſubrotundi ſuccedunt. Hoc in maritimis & arenoſis Provinciæ, & juxta Olbiam,& in montoſis juxta oppidum Vigan,reperitur.

I. ONOBRYCHIS clypeata aſpera minor:à radice craſſa,fibroſa,cauliculi ſemipalmares,reclinati prodeunt, circa quos foliola multa, brevia & anguſta,adverſo ſitu coſtæ adhærentia: floſculi, eleganti colore rubentes, parvi, Geniſtæ forma ſimiles, pedicellis inſident: ſequuntur fructus, clypeolis exiguis ſimiles, plani, aſperi, ſemen minutiſſimum continentes. Monſpeſſuli in planitie Lupi collecta.

II. ONOBRYCHIS clypeata lævis: ex radice ruſeſcente, pauciſſimis fibris donata,caulis unus (nonnunquam duo) pedalis, nodis diſtinctus, exurgit: circa quem folia alata,ex ſenis, ſeptenis utrinque fibris oblongis, glabris, uni coſtæ inhærentibus, unoque extremam aliam occupante compoſita: ex alis,tenues,& oblongæ virgulæ,flores purpurocæruleos, velut in ſpica diſpoſitos,ſuſtinentes, prodeunt; quos ſequuntur fructus plani,læves, clypeiformes, communiter terni, ſibi invicem per longum cohærentes,ſemen minutum includentes. In Helvetiorum alpibus,ut monte Fracto, & ad Thermas Fabarias provenit.

III. ONOBRYCHIS incana: caulem habet rotundum,ramoſum,incanum:folia plura,acuminata,anguſta,uni coſtæ adnexa, incana velut cinere aſperſa: cauliculi ſemipalmares, nudi, ſpicam florum purpuraſcentium, aliorum forma ſuſtinent: quibus ſuccedunt ſiliquæ oblongæ, incanæ,incurvo mucrone donatæ, duabus valvulis conſtantes,ſemen minutum, nigrum,planum,& ſemicirculare continentes. In Provincia Galliæ reperitur.

Alteram non minus incanam, ſed minorem, ſemipalmarem,foliis brevioribus & rotundis,ex Aragoniæ & Caſtiliæ ſaxoſis,D.Albinus attulit.

DE OROBO.

CAPVT X.

OROBUS alpinus latifolius: ramis eſt cubitalibus,aut altioribus, anguloſis, viridib. foliis in ſingulis alis octonis,uni coſtæ adnatis, & ſibi invicem oppoſitis, uncias tres longis,duas latis,viridibus,nervoſis,& cæteris Essentially Orogis,duas latis,viridibus,nervoſis,& cæteris Oroborum foliis minus acutis: è virgulis ex alarum cavis palmaribus nudis prodeuntibus,flores unciales,Geniſtæ forma,pallide lutei,at folio ſuperiore ruſeſcente,dependent ſtylo ex illorum medio prominente: lobos & ſemina non vidimus; ex Pyrenæis & Helvetiorum alpibus habemus.

DE GLAUCE LEGUMINOSA,

CAPUT XI.

GLauci Leguminoſæ affinis: radicem habet albam,oblongam, paucis fibris donatam,ex qua caulis bicubitalis,& altior, ſatis craſſus,rotundus,rubeſcens, cavus, paucis & brevibus pilis aſperſis,prodit,& niſi ſuſtentetur, procumbit: at frequenter ad cubiti ſolum altitudinem accedit, nec fulcimine opus habet: hic in alios ramos dividitur: folia habet Glauco leguminoſæ ſimilia, duodecim etiam quatuordecim,& pluribus, utrinque ad coſtam ordine diſpoſitis,nec in ambitu ſerratis, & eleganti virore nitentibus: ex foliorum ſinubus pediculi prodeunt, flores pallide luteos, modo unum communiter plures,forma Glauci leguminoſæ ſimiles ſuſtinentes: hos ſequuntur ſiliquæ craſſæ, conjunctæ,unciam longæ, triangulares, in brevem apicem abeuntes,ſemina anguloſa,per maturitatem ex viridi flaveſcentia, continentes. Hujus ſemen Araci Boetici nomine, à D. Jo.Pona Verona accepimus, & ab annis aliquot in hortulo noſtro habuimus: nam licet planta annua ſit,attamen ex ſemine deciduo ſeſe propagat. Tota planta ingrati ſaporis eſt: folia commanducata, herbaceum primum & ingratum, dein amarum ſaporem in faucibus relinquunt.

LIBER DECIMUS.

DE OPHIOGLOSSO.

CAPUT I.

I. OPHIOGLOSSUM anguloſo folio: ex radice craſſa,in fibras craſſas abeunte, unus vel alter pediculus, uncias quatuor longus, poſt medium dilatatus,effertur, cui folium unicum, uncias tres longum, ſeſquiunciam latum, ad exortum utrinque dilatatum, & anguloſum inſidet,& ſtylum ſeſquiuncialem linguam referentem, pediculo donatum obtinet. Helmſtadio,D.Sigfridus miſit.

II. OPHIOGLOSSUM minus;radiculis eſt fibroſis,pediculo ſimplici & brevi, cui folium unicū, ſubrotundum, unciam latum, ſeſquiunciam longum inſidet: ad cujus exortum, & veluti è folii ſinu,ſtylus ſerpentis linguam referens, unciam longus exit: in humidis circa Monſpelium provenit.

DE ADIANTHO,

CAPUT II.

ADIANTHUM fruticoſum Braſilianum: hoc Filicis inſtar excreſcit, caule tenui, lævi, ſubnigro puniceo colore nitente, qui in alios ſubdividitur,circa quos folia viridia, Adiantho vero aliquantum ſimilia, parva, oblonga, ſed obtuſa, ſuperne tantum inciſuris diviſa, inferiore coſta,qua capillaceo inſident,integra,alternatim cauliculo, & quidem utrinque duodecim uſque ad viginti, petiolis, per pedicellum junguntur. Apud Toupinambaultios in Braſilia natum à D.Burſero accepimus.

DE FILICE,

CAPUT III.

I. FILIX paluſtris maxima:radice eſt omnium Filicum craſſiſſima,duos pugnos ſuperāte, nigra,velut ex craſſiſſimis ſquamis compacta,& multis

multis fibris nigris capillata;unde exurgũt folia plura atrovirentia,tres cubitos ſuperantia,in latus ampliſſime expanſa: quorum pedicul⁹ rufeſcens,angulofus,cavus, inſtar oblongi aurifcalpii ex radice prodit, qui ubi pedalem altitudinem adeptus eſt folioſus redditur, ad modum Filicis maris vulgaris: nam veluti ex plurimis pinnis,ſecundum margines crenatis,& ad unum pediculum cohærentibus componuntur. Verum ad radicem, inter media folia, plura foliorum rudimenta cubitalia, veluti futurorum principia,conſpiciuntur,eo modo, quo in Filice florida,ſive Oſmunda dicta circa ſummos ramulos apparent: à qua tamen differt, quod Oſmunda caules edat,& caulium ſummis, veluti flores ſive ſeminum rudimenta adhæreant, & folia habeat latiora,& haudquaquam per margines ſerrata. Hanc locis paluſtribus circa thermas Marchicas copioſe obſervavimus: aliquando in editis & ſaxoſis,ſed humidis montibus etiam reperitur,ut circa Ramſtein arcem Baſileenſium notavimus.

II. Filix mas aculeata major: radicem habet nigram,fibroſam,pediculos pedales; folioſos, in multas alas pinnatas,modo majores, modo minores,modo minores profundius diviſos pallide virentes, primis in ambitu dentatis, & in brevem ſpinulam definentibus. Hanc in monte Waſſerfall legimus.

III. Filix aculeata minor; hæc pinnulis eſt brevibus,totis integris,non dentatis, ſed in ſpinulam acutam brevemque omnibus definentibus: eodem quo prior loco,licet eam poſtmodum à D.Furero ex Harcynia & Stolberga veteri,acceperimus.

DE MVSCO,

Caput IV.

I. Muſcus pennatus:hic colore eſt ex luteo vireſcente, lateq; ſerpit, multis viticulis,ſed brevibus,ramoſis,minutis foliis, pennam æmulantibus veſtitus,qui fibras tenues pro radicibus habet: in petroſis & ſylvis reperitur.

Hujus altera ſpecies,radice rufeſcente ex copioſiſſimis fibris compoſita,viticulis ramoſiori-bus,foliis minoribus: in ſylva Wilenſi,locis uliginoſis provenit.

II. Muſcus filicinus minor: hujus aliquot differentias obſervavimus: ſed hic ſolum de minore agemus,qui per terram ſerpit,cauliculis tenuibus,in ſummo ramoſis, foliolis Filici ſimilibus,ſed tenuiſſime diſſectis: ex ramulis,pedicelli aliquot capillares rufeſcentes, biunciales,eſſeruntur,quib. ſingulis capitulum exiguum, ſubrotundum,incurvũ,in apicem exiguum definés, inſidet. Hunc,cum aliis D. Jungermannus miſit.

III. Muſcus Abietis facie: prædicto non multum abſimilis,viticulis in ramos diviſis, foliis capillaceis,utrinque (ut in Abiete) coſtæ oblongiuſculæ adnatis,multo quam in priore brevioribus,& viridioribus.

IV. Muſcus ramoſus repens,velut ſpicatus: hic ad arborum radices,nigris radiculis terræ affigitur,viticulis craſſis, & longis ſerpit, & de ſe copioſas veluti ſpicas oblongas, ex tenuiſſimis & leviſſimis foliolis compactas, ramulorum inſtar emittit.

Huic ſimilis & alter, foliorum tantum apicibus candicantibus diſcrepans: uterque in monte Crentzacho ad arborum radices creſcit.

V. Muſcus ramoſus erectus major: hic ceſpitis inſtar eleganter & arctiſſime quaſi compactus,ex radicibus oblongis capillaceis, cauliculum trium quatuorve unciarum emittit, qui in binos,ternos,quaternos,biunciales,etiam triunciales ramulos,& hi quoque in alios erigitur,qui minimis capillaceis foliolis veſtiuntur: inter ipſa foliola, pedicelli unciales, nudi, capillacei, capitulum,ut in Adianto aureo,ſuſtinentes,eſſeruntur. Hic in Crentzacho monte ad arborum radices,aliis Muſcis commixtus conſpicitur: at elegantior & viridior,ad ſepes circa Birſam fluvium reperitur.

VI. Muſcus ramoſus erectus minor: ex capillacea radicula cauliculus ad ſummum biuncialis varie diviſus foliolis vix conſpicuis cinctus, emergit:eodem,quo tres priores, loco provenit.

VII. Muſcus ſaxatilis ericoides: huic circa radicem folia multa Muſco vulgari ſimilia, inter quæ viticuli ſunt palmares, aſperi, foliolis Ericæ coridis folio ſimilibus,inordinate veſtiti, aliquando hinc inde nudi,quorum ſummo capitulum exiguum inſidet. Ad Wieſam fluvium ſuper ſaxa repit.

VIII. Muſcus ſtellaris roſeus: ex fibellis nigris radicem conſtituentibus, pedicelli unciales pro-

prodeunt,quibus ſingulis folia plura inſtar roſæ compacta, pallide virentia, acuminata, in modum ſtellæ diſpoſita,inſident.Hic in ſaxoſis Telamontii provenit.

IX. Muscus Cupreſſiformis:parvus eſt, ramoſus, foliolis cupreſſi forma, atrovirentibus, inter quæ pedicellus exurgit, qui minimas ſpicas pallidas & molles ſuſtinet. Ex Harcynia.

X. Muscus Polytrichoides: hic triplex eſt; Primus,viticulis eſt plurimis,iiſque brevibus,& compactis, qui foliolis brevibus capillaceis rigidiuſculis cinguntur.Alter,per omnia minor eſt, cujus folia rigidiuſcula non ſunt: Tertius, minimus eſt,& mollis:prior in ſylvis uliginoſis reperitur: duo poſteriores muris inſident.

XI.Muscusterreſtris coralloides erectus,cornibus rufeſcentibus: hic Muſco terreſtri vulgari eleganti ſpectaculo innaſcitur: nam Muſco vulgari ex pallido vireſcenti, hic candidus inſidet, coralli modo in ramulos rigidiuſculos diviſus: qui licet candidus ſit, ipſius tamen ſummitates cornutæ,& rigide rufeſcunt: hic ad Wieſam fluvium late expanſus in arenoſis reperitur.Verum hic cum Muſco Corallino, ſive Corallina montana Tabernæmontani, neutiquam confundi debet.

XIII.Muscus ceranoides:hic duplex eſt, major & minor: major,trium,quatuorve unciarum eſt,foliis carens, cauliculis latiuſculis in ramos diviſis,hique in alios breves,& hi ſimiliter in tenuiſſima ſegmenta, trifida, quadrifida, acute ſcinduntur.

Minor totus incanus, unciam non excedens, ex plurimis ramulis proxime junctis compoſitus, quorum ſummitas communiter in duo minutiſſima & acutiſſima cornua abit: uterque in Harcynia collectus fuit.

XIV. Muscus aquaticus folio expanſo: hic ex radice transverſim repente,& nigricante, ramos frequentes,late ſparſos & ſemipalmares emittit, quorum ſummitates ob foliola compactiora, velut in ſpicam abeunt: foliis eſt brevibus,latiuſculis primum,dein acutis. Hic apud nos aquæ in rivulis innatat, & nonnihil ſplendet: quamvis eundem ex lacu Gaderſclebiano D.Sigfridus,& D.Jungermannus, Muſci majoris lapidum Harcyniæ nomine, miſerit.

XV.Muscus fontanus ſive hepatica aquatica: hunc triplicem habemus,majorem & minorem,Hepatiæ nomine à Lobelio,Tabernæmontano & aliis depictum,his tertium addere lubet, ab illis diverſum,quem Muſcum fontanum capitulis racemoſis vocamus: hic foliis eſt longe minoribus, ſquamarum inſtar junctis, pallide virentibus,& nonnihil hirſutis,inter quæ quam plurimi pediculi capillacei,biunciales, nudi efferuntur,quorum ſinguli capitulum parvum inſtar racemi compactum, & rufeſcens ſuſtinent, quantum ex ſicco,à D.Sigfrido miſſo, colligere licuit.

XVI. Muscus pyxioides duplex eſt: alter terreſtris, tubulis majoribus, & candidioribus conſtans,à Lobelio nomine Muſci terreſtris pyxidatos alabaſtriculos imitantis,propoſitus:ſub quo in Sileſia calcem reperiri relatum fuit.

Alter vero ſaxatilis eſt,tubulis longe minoribus,copioſioribus,nec ita candidis,qui petris ſaxiſve latiſſimis innaſcitur, eaque obtegit, quemadmodum in via Telamontium verſus, videre eſt.

LENTI-

Lenticula paluſtris latifolia.

LENTICVLA PALVSTRIS.

CAPVT V.

LENTICVLA paluſtris latifolia punctata: Lenticula paluſtris mihi quadruplex eſt: vulgatiſsima Lentem referens: altera triſulca: tertia quadrifolia: quarta cujus & figuram (in Phytopinace & Matthiolo propoſitam) & deſcriptionem adjungere lubet. Hæc ramulis aquis innatat, à quibus filamenta radiculas conſtituentia deorſum feruntur: folijs eſt copioſis, ſubrotundis, eleganter virentibus, conjugatim, in ramulis digeſtis, ſuperne punctis minutiſsimis notatis: his inferne copioſæ lenticulæ, aliquando ſingulæ, aliquando ternæ, & quaternæ, rugoſo prætenui cortice donatæ adhærent, quibus ſemen copioſiſsimum, minutiſsimum & flaveſcens includitur: ſapore eſt aqueo; Hanc in foſsis Patavinis aquis ſupernatantem vidimus, & in Sileſia circa Uratislaviam reperitur: quam forte Cæſalpinus, pro Stratiote aquatica Dioſcoridis propoſuit, quamque ſcribit fluitare, & cum aqua incidere. Piſis in Auxerifluvio, qui aquas thermales ex monte S. Juliani recipit.

CORALLINA.

CAPVT VI.

CORALLINÆ varietates multæ ocurrunt; at in præſens de tribus, quas hactenus apud Authores, qui ad manus ſunt, non obſervavimus.

I. CORALLINA alba nodoſa: caule eſt pedali, ligno candido, & duro, candido & aſpero cortice tecto, à quo utrinque, ſed ſine ordine, pediculi, trium quatuorve unciarum erecti flexiles, prodeunt, quorum aliqui in alios, etiam uncia minores ſubdividuntur: hos minimum noduli, velut ex duobus ſemicirculis, ijſq; ut plurimum pertuſis, compoſiti uſque ad extremum apicem (triginta, etiam quadraginta in uno pediculo obſervare licet) eleganti ſpectaculo, ad antiquarum minimarum ceterarum aurearum ſimilitudinem, cingunt. Hanc una cum ſeqentibus, D. Rumbaumius, Maſsilia attulit, ex Barbaria illo deferri, & apud Maſsilienſes plumarum loco ſupra pileos geſtari, affirmavit.

II. CORALLINA cinerea rugoſa: hæc duplex eſt, & utraque non ſecus quam ſequens, intus lignum habet ſpadicei coloris, durum, medulla carens, & cruſta obductum. Prima, ligno eſt duriore, quod cruſta cinerea, aſpera, rugoſa, & tuberoſa, veluti cortice veſtitur, quæ friabilis eſt, forte ex lino maritimo exiccato creata: hæc in ramos plures recurvos, & hi in minores, veluti tuberculis exaſperatos, dividuntur, & in obtuſum rotundiuſculum apicem deſinunt.

Altera, cruſta magis albicante, minuſque rugoſa obducitur, & in ramos pede longiores flexiles, & hi in ſtylos pleroſque palmares, abſumuntur. Verum has duas, neccum Lithophyto marino Geſneri, nec cum Corallina alba, lutea, & rubra Tabernæmontani, nec cum Erica maritima Cluſij, confundere oportet, cum omnes has differentias habeamus.

III. CORALLINA pallide flaveſcens lævis: hæc cruſta pallide flaveſcente, lævi ac friabili obducta eſt: à qua utrinque modo rami, modo ſtyli læves & flexiles prodeunt.

QVERCVS MARITIMA.

Capvt VII.

QVercvs maritima triplex mihi eſt: 1. quæ propter veſicas aut bullas plurimas, quibuſdam baccifera dicitur: 2. veſicis quidem caret, ſed foliorum extrema craſsiora ſunt, & inæqualia, quaſi rudimentum Cucumeris exigui oſtendunt, quam glandiferam vocant: utraq; jam deſcripta. At tertia, quam Quercum maritimam barbatam vocamus, pauca quidem folia habet, eaque ſecundæ ſimilia, ſed hæc in quam plurima oblonga capillacea filamenta, barbæ inſtar, abſumuntur.

FVCVS MARITIMVS.

Capvt VIII.

EX Fucis maritimis quam plurimis, in præſens aliquot ſolum exhibebimus, quorum duos priores anno 1603. D. Cargillus, Abredonia ex Scotia una cum deſcriptione tranſmiſit.

I. Fvcvs alatus, ſive phaſganoides: hujus admiranda eſt forma: ſaxis quæ Oceanus lambit, & in æſtu quoque mergit, adhæret, caule tereti, pennæ anſerinæ magnitudine; colore, quem exhibet Pruna Damaſcena, inter rubrum & nigrum ſaturatum, medio; at folia, quæ non niſi caulem adultum ornant, ſaxo hærentia (in ſicca vireſcunt) ad luteum magis vergunt, quæ palmæ latitudine ſupra radicem naſcuntur plurima, ligularum inſtar, cartilaginea, tres, quatuor, ſex, aut octouncias longa: inter quæ caulis eo uſque teres, lateſcit, porrigiturque interdum ad ulnæ longitudinem infirmus, ut niſi aquis innatans ſuſtentetur, humi ſemper procumbat: huic, ſi adultior utrinque ala adnaſcitur, tantæ, quantæ & ipſe caulis eſt longitudinis, ea vera tota membranea eſt, fibris hinc inde venoſis à caule conſperſa. Notandum autem membranam hanc, prout in ſagittarum alis eſt videre, ima parte anguſtiorem, ſenſim latiorem reddi, ita ut tres ab ortu pollices tranſverſos, æqualis deinceps tota exiſtat, unius, duarum aut trium unciarum latitudine. Vulgo Baderlacks vocant: Fucus alatus, aut phaſganoides eſto, caulis enim ancipitem gladium refert: Hic, præſertim in Septembri viget, alio anni tempore inutilis: membranæ abjiciuntur, reliquo veſcuntur gravidæ, alijſq; etiam in cibos cedit: ſapore eſt ſalſo cum modica dulcedine: ſitim manducantibus excitat.

II. Fvcvs arboreus polyſchides: eodem ortu & uſu eſt, quem vulgus Tangels nominat, Fucus omnium interdum maximus, trium quatuorve cubitorum, teres, luteus (tenerior, qui ſolus veſcus eſt, longe infra minimi digiti craſsitudinem; corticem Caſtaneæ bene maturæ colore æmulatur) caulem Angelicę maximæ craſſitudine æquat: faſtigium, in latas cartilaginoſas membranas, varie dividitur, eo prope modo, quo balthei pars, & qua enſis ſuſpenditur apud Helvetios. Hic fucus maximus, aut arboreus polyſchides eſto. Hactenus Cargillus. Verum hic poſtremus à Palmifolio Giganteo ſive Alga latifolia Imperati, à quo Neapoli, cum quam plurimis maritimis plantis accepimus, diſtingui debet.

III. Fvcvs longiſsimo, latiſsimo, craſſoq; folio, radice eſt brevi, ex craſsis fibris compoſita, ex qua pediculus craſſus, rotundus, ſemipalmaris prodit, qui in folium expanditur: folium unum ingentis longitudinis, pedes aliquot & ulnas excedit (rarius ex una radice duo folia, ejuſdem omnino formæ & longitudinis) & latitudine uncias quatuor ſuperat, ejuſdem fere per totum folium, principio excepto, latitudinis, in medio æqualiter planum, ad utrumq; vero latus parum convolutum tortuoſum & ſinuoſum, obſcure virens, craſſum, & dum terræ adhuc affixum, tactu forma gelatinæ, viſcoſum, & madidum: quare, propter nimium madorem vix aſſervari poteſt, licet ſæpius Soli exponatur: nam quoties chartæ reponitur, mador iſte cũ fœtore recrudeſcit, ita ut à corruptione non niſi poſt aliquot ſeptimanas, donec plane ſiccetur, ſervari poſſit. Hic in Gallijs ad maris litora verſus S. Malo provenit, & è natali ſolo facile eruitur: unde D. Satlerus promiſit.

IV. Fvcvs longiſsimo, latiſsimo, tenuiq; folio: hic priori non multum abſimilis, qui ex radicula nigra, fibroſa, pediculum tenuem, triuncialem emittit, qui in folium ſeſquicubitalis longitudinis, unciarum quinque vel ſex latitudinis, planum, per margines hinc inde convolutum, abſumitur: coloris pallide virentis eſt, ſubſtantiæ tenuiſsimæ membraneæ: hunc cum alijs maris Mediterranei purgamentis rejectum, non longe à montis Cetij radice, collegimus.

V. Fvcvs longo, anguſto, & craſſo folio: radice eſt rotunda & plana, ex qua bina, ternave folia (ſive cauliculi, ſi mavelis) ſeſquipalmaria, craſſa, coriacea & plana, ligulas referentia prodeunt, quæ in alias velut ligulas, ſed rarius, dividuntur. Hic ad Fucum maritimum ſecundum Dodonæi editionis Belgicæ referri poſſe videtur, cujus ſpecies altera breviore & anguſtiore folio dici poterit. Hunc quoque à D. Satlero habemus.

VI. Fvcvs membranaceus ceranoides: hic inſtar Lactucæ marinæ tenuis, palmum excedens, caule eſt unciam & ſemiunciam lato (mire varians) qui in plurimas alas modo latiores, modo anguſtiores, hæcq; in breviſsimas eaſq; plures cornuum modo ſubdividuntur. Hujus ſpecies varias eſſe, ſcopulis adnaſci, Scotis Dils dici, ejuſq; eſum contra Picam commendari, D. Cargillus, planta addita, perſcripſit.

VII. Fvcvs maritimus Gallopavonis pennas referens: hic membraneus eſt, ſeſe ſenſim late expandens, qui in plures lacinias ſemicirculares ſibi quandoq; incumbentes dividitur, per quas variæ ſtriæ ſemicirculares, variegatæ, diverſæq; latitudinis, ut in pennis Gallopavonis, eleganti ſpectaculo feruntur. Hic ſcopulis maritimis adnaſcitur: quamvis etiam ex Mitulis, cortex huic Fuco ſimilimus, eximatur: hunc à D. Cargillo ex Scotia accepimus.

VIII. Filvm maritimum Germanicum: hoc exiguo lapillo innaſcitur, & in plurima bicubitalia, anguſtiſsima, nigricantia, lævia, craſsiuſcula & firma, aliquando inter ſe complicata fila, abſumuntur. Hoc ex mari Baltico accepimus, & incolis Meerfaden, & Meerſtrang dici accepimus.

Alga bombycina: Algam hanc ex Scotia accepimus, quæ inſtar Goſſypij ſive bombycis mollis & compacta, late expanſa, aquis dulcibus innatat, ſuperne pallide virens, inferne albicans: hoc goſſypio, quod ex veteri thorace, cui ſuffultum erat, eximitur, ſimilimum eſt.

CARDVVS.

Capvt IX.

I. Cardvvs mollis latifolius: caule eſt cubitali, ſtriato, brevibus & mollioribus ſpinis armato: folijs Rumecis forma, tenuibus, levibus, venoſis, palmum longis, uncias quatuor latis, marginibus exiguis ſpinulis dentatis, caulis ſummitas in pediculos breves unciales abit, quorum ſinguli capitulum Lappæ vulgaris forma, ejuſq; fere magnitudinis ſuſtinent, quod in ſtamineum purpureum florem expanditur. Hunc D. Burſerus in Auſtriæ monte Taurero Raſtadienſium legit.

II. Cirsivm anguſtifolium: ex radice nigra fibroſa, caulis cubito altior effertur, membranoſis alis aſperiuſculis veſtitus, in ramos diviſus, quorum ſinguli in pediculum oblongum, eumq; nudum, abeunt, cui capitulum unicum hiſpidum inſidet, quod in florem ſtamineum rubentem aperitur, & tandem in lanuginem abſumitur. Folia habet ad radicem palmaria, uncia anguſtiora, atrovirentia, in ambitu raris aculeis prædita; at quæ in caule, brevia ſunt, nonnihil laciniata, & aculeis magis exaſperata. Hoc in monte Waſſerfall legimus.

III. Cardvvs ſphærocephalus acutus vulgaris: ex radice craſſa, caulis cubito altior, ſtatim in ramos brachiatus, effertur, qui craſſus, lignoſus, membrana alata ſpinoſiſsima uſque ad ſummum inveſtitur: quem folia pediculo latiore amplectuntur, quæ profunde laciniata, palmaria, duas treſve uncias lata, per ambitum crebris & acutiſsimis, pallide flaveſcentibus ſpinis armata. Caulium ſummis, capita rotunda, pene ſphæricea, acutiſsimis ſpinis horrida, inſident, quæ in florem ſtamineum purpuraſcentem explicantur, & tandem in pappum abeunt, cui ſemen Cnico ſylveſtri ſimile includitur. Hæc frequens eſt in dumetis humidis, quamvis etiam ſecus vias reperiatur.

IV. Cardvvs lanceatus anguſtifolius: hic caulibus eſt bicubitalibus, rotundis, ſtriatis, hiſpidis & firmis, oblongis, acutis, albicantibus ſpinis horridus, hinc inde membranea ala donatus, & in ſummo in ramulos diviſus: circa hunc folia rariora, palmum æquantia, anguſta, in lanceam oblongam, eamq; latiorem, quam in Cardeo lanceato latifolio, abeuntia, raris & brevi-

bus lacinijs diviſa, ſubtus incana, ſuperne atrovirentia, ſpinis longis donata: cauliculorum ſummis capitula plura, parva, ex imbricatis ſquamis compoſita, inſident, quæ in ſtamina atrorubentia, apicibus diviſis expanduntur, & aliorum more in pappum& lanuginem reſolvuntur, ſemenque exiguum in ea occultatur. Hic & flore albo quandoq; reperitur. Hunc in nemore ad pontem Wieſam obſervare licet.

V. CARDVVS paluſtris: radice eſt ſimplici, caule tricubitali, foliaceo, erecto, nonnihil ramoſo, brevibus ſpinis armato, folijs atrovirentibus, craſſis, ſinuoſis, quandoq; etiam laciniatis, ſemipalmaribus, ſeſquiuncialem latis, per marginem rarioribus ſpinis cinctis; caulis ſummo capitula plura, ſingula ſingulis pediculis inſident, quæ in florem ſtamineum purpuraſcentem expanduntur, dein in pappum aliorum more abeunt. Hic ad Wieſam locis arenoſis, herboſis, & Michelfeldenſibus paluſtribus, provenit.

VI. CARDVVS polycephalus anguſtifolius: radicem habet lignoſam, fibroſam, caulem cubito altiorem, rotundum, ſtriatum, ſpinis carentem, cujus ſummitas in plures ſemipalmares ramulos, & hi quandoque in breviores, dividitur: folia ſunt pauca, anguſta & brevia, ſpinis oblongis armata; capitula plura, parva, quibus minima ſubjiciuntur, exiguis ſpinulis prædita, & flos Jaceæ ſimilis ex ſtaminibus purpuraſcentibus compoſitis, inſidet, qui ſimiliter in lanuginem abit. In pratis Michelfeldenſibus frequens occurrit.

VII. CARDVVS repens vinearum: ex radice oblonga, nigricante, caulis prodit reclinatus, rarius erectus, pedalis, incurvus, ſtriatus, candicans, cujus ſummum in ramulos paucos, eoſque breves abſumitur, qui capitula parva Jaceæ vulgari ſimilia, ſuſtinent: folia ad radicem plura, ſuperne atrovirentia, inferius incana lanugine aſperſa, ſemipalmaria, unciam lata, leviter ſinuata, ſpinulis per circumferentiam donata: at quæ caulem ambiunt in profundas lacinias dividuntur, palmaria, duas treſve uncias lata, exiſtunt. Hic in vinetis Mutenſibus frequens eſt.

VIII. ANONIS viſcoſa minor flore pendulo: plantula eſt ſemipalmaris, totaque hirſuta: radicula alba, oblonga, tenui, parum fibroſa, à qua cauliculi plures duarum triumve unciarum, exurgunt, ijq; tenues, rotundi, foliolis parvis, plerumq; ternis ex uno pediculo prodeuntibus, forma & ſitu vulgaris Anonidis ſimilibus, viſcoſis: flores parvi ſunt, lutei, propendentes, quibus minutum ſemen in exigua ſiliqua ſuccedit, & nullis ſpinis donatur. Ex Gallia Narbonenſi habemus.

LIBER VNDECIMVS.

CYTISUS.

CAPVT I.

CYTISVS Hiſpanicus ſiliquis Ornithopodij: hic virgis eſt rotundis, ſtriatis, duris, tricubitalibus, in varios ramos nonnihil lanuginoſos brachiatis, quos folia numeroſa, terna, uni pediculo inhærentia, in ſummis ramulis exigua, dilute virentia, ambiunt: flores parvi, lutei, Geniſtæ ſimiles, quibus ſiliquæ unciales, molli hirſutie tectæ, inſtar ſiliquarum Ornithopodij, minus tamen profunde ſinuatæ, & plures ſimul junctæ, ternæ, quaternæ, quinæ, uni pedicello inhærentes, quibus ſemina parva, plana, nigricantia incluſa ſunt. Hic in Hiſpania, ad agrorum limites frequens eſt, non tamen cum Cytiſo primo Cluſij, cujus pars interior nigricat, & ramuli toti villo obſiti ſunt, confundi debet.

COLVTEA.

CAPVT II.

COLVTEA Scorpioides maritima glauco folio: virgis eſt pedalibus, rarius cubitalibus, lignoſis, rotundis, rufeſcente, rugoſo cortice veſtitis, in frequentes ramos diviſis: folia alata, ſeptem, aut novem, uni coſtę, binis ſemper ex adverſo ſitis, adhærent, uno impare extremam alam occupante, Coluteę folijs ſimilia, multo minora, obtuſa & cordata, glaucique vel cæſij coloris: flores & forma & colore Coluteæ ſimiles, ſed minores: pediculis tenuibus ſiliquæ tenues, oblongæ, unciales, articulis diſtinctę inſident, quarum ſingulis articulis, ſingula ſemina parva incluſa ſunt. Hæc in maritimis prope Teracinum collecta, quamvis etiam Patavio, ex horto Bembiano habeamus.

GENISTA.

CAPVT III.

GENISTÆ Hiſpanicæ affinis: ſuffrutex eſt cubitum ſuperans, caule tenui, tereti, candicante cortice tecto, qui in plurimas virgas tenuiſsimas dividitur, quarum aliquæ palmum ſuperant, aliæ minores ſunt: circa quas folia longiuſcula, anguſtiſsima & ita ut virgæ pene nudæ appareant: ſummis virgis ſingulis unicum capitulum rotundum, villoſum, molle, inſidet, ut in Gramine maritimo ſive polyanthemo majore, ex pluribus floribus, Geniſtellæ tinctoriæ forma, ſed minoribus pallide luteis compoſitum: nam quilibet flos, ex caliculo villoſo, hirſutie albo prodit. In montibus plane ſaxoſis ad aquas Blancas D. Albinus collegit.

GENISTELLA Monſpeliaca ſpinoſa: hæc viticulis eſt palmaribus, in terram reflexis, quorum pars inferior in breviſsimos ramulos, ex parvis ſpinulis conſtantes dividitur, à medio vero ſurſum villoſi ſunt, quandoq; in ramulos brachiati, oblongis viridibus folijs, minoribus ſæpe additis, veſtiti, ſpiniſque carentes: ſummitatibus flores pallide lutei, forma Geniſtæ ſpinoſæ vulgaris ſimiles, inſident. Hanc quidam Monſpeſſuli Corrudam luteam vocabant: quæ etiam in Ventoſo monte reperitur.

Similem ſed per omnia majorem, caulibus pedalibus, folijs rarioribus, ſpinis longioribus, minuſque pungentibus, floribus majoribus & aureis, quaſi in ſpica diſpoſitis, ex Hiſpania habemus.

GENISTELLA minor Aſpalatioides: ſuffrutex eſt pedalem altitudinem ſurperans, ſtipite rotundo, rufo cortice veſtito, ligno ſo, hinc inde ſpinis, ſed rarioribus, armato, in ramos, qui in

minores ſubdividuntur, brachiato: circa quos foliola rara, parva, quædam ſubrotunda, quædam oblonga, ſpinis interiectis, quibus flores lutei, Geniſtæ prædictæ duplo minores, hinc inde componuntur, nec, ut in priore, ramulorum ſummis, in aculeum abeuntibus, inſident. Hanc, ex Anglia Geniſtæ ſpinoſæ nomine accepimus: at eandem in aſperis, circa Aureliam Gallorum, ramis late ſe ſpargentibus, collegimus.

Chamægenista Cretica: hæc virgulis eſt palmo minoribus, humi diffuſis, tenuibus, rotundis, ſubcanis, in ramulos aliquot duarum, trium unciarum diviſis, foliolis oblongis, anguſtiſſimis, binis aut ternis ab eodem exortu, ſed altero ſemper longiore, prodeuntibus, incanis: ex foliorum alis floſculi terni, quaterni, parvi, lutei, Geniſtæ floribus æmuli: ſiliquas non vidimus. Ex horto nobiliſſ. Contareni habemus.

SVMACH.

Capvt IV.

Svmach anguſtifolium: hoc potiſsimum folijs à vulgato differt: hujus enim folia unciæ quatuor longa, ſemiunciam lata ſunt, in exquiſitum apicem deſinunt, & per marginem crenata ſunt, quorum duodecim uni coſtæ, utrinque nimirum ſex, adhærent, undecimo imparem numerum, conſtituente, quæ ſuperne atrovirent, inferne pallida ſunt, coſta elata per longum excurrente. Hoc in Braſſilia apud Tououpinambaultios collectum & à D. Burſero communicatum.

MELEGVETA.

Capvt V.

Melegveta ſive Grana Paradiſi: folia craſſa ſunt, uncias quatuor longa, tres lata, per quorum longitudinem coſta elata fertur, à qua fibræ plurimæ per tranſverſum abeunt, ut in Caryophyllorum folijs cum quibus maximam ſimilitudinem babent: fructus ſatis cogni-tus, habetur in officinis, ut & Grana exempta: hujus folij pediculus, ſapore eſt aromatico, ipſis granis correſpondente, non tamen ita acuto & aromatico, ut in folijs Caryophyllorum animadvertitur, quo ſigno potiſsimum à ſe invicem diſtingui poſſunt. Hujus folia una cum Nucis moſchatæ folijs, D. Clutius Amſtelrodamo miſit.

STYRAX LIQVIDA.

Capvt VI.

Styracis liquidæ folia: ex radice rotundo, nigricante, rugoſo, ſtriato & quaſi articulato cortice tecto, folia terna, etiam quina, oblongis, tenuibus, nigricantibus pediculis donata, ex uno veluti tuberculo prodeunt, quæ vitiginea ſunt foliorum Aceris, vel Platani inſtar, in lacinias ternas, etiam quinas diviſa, nervoſa, per circumferentiam crenata, & mucronato cuſpide. Hæc ab Honorio Belli accepimus, qui ſtyracis hujus magnum ramum ſe habere perſcripſit.

LIGVSTRVM.

Capvt VII.

Ligvstrvm duplex ex Italia accepimus, de utroque breviter in præſens, cum ſolum ramos abſq; floribus & ſeminibus acceperimus.

II. Ligvsvrvm Myrtifolium: hoc ad Liguſtri vulgaris modum excreſcere, & in ramos brachiari audio: rami rotundi ſunt læves nonnihil ruſeſcentes: folia atrovirentia, vulgaris folijs & latiora & longiora. Hoc nomine, Liguſtri myrtifolij perpetui, vel Myrti Liguſtri folio, Patavio ex horto Pharmacopæi (cujus nomen excidit) ad pontem molin accepimus.

II. Ligvstrvm folijs laciniatis: & hujus ramos pedales habemus, circa quos folia atrovirentia, glabra, inferiora quidem ſubrotunda, alia vero oblonga: hæcq; modo integra, modo Jaſmini lutei inſtar diviſa, quandoq; ab altero ſolum latere, laciniam unam, quandoque utrinque unam, rarius binas, quandoque ternas, quaternas, inordinatas lacinias obtinent. Hoc primum Liguſtri nigri nomine, ex horto Ill. Mori Senatoris Veneti, quem in villa di Carbonara colit: dein, pro Syringa laciniatis folijs, ex horto Ill. Contareni Sen. Veneti accepimus: de utroque plenius in Theatro noſtro.

SALIX.

S A L I X.

CAPVT VIII.

I. SALIX fragilis: hæc mediocris eſt altitudinis caulibus ramoſis,rotundis,rubente cortice veſtitis: folijs longis, anguſtis, prona parte incanis,ſuperius atrovirentibus,& tandem pene nigris: julis quam in cæteris brevioribus.Fragilem appellare lubet, quia non aliarum Salicum inſtar virgis lentis & vimineis, ſed plane fragilibus donatur. Noſtris Brandtweiden / eo quod tandem nigreſcat, dicitur: frequens ad Birſam & S. Jacobum.

II. SALIX oblongo incano folio: hujus caules, cortice atrorubente veſtiti, in breves & plures ramulos diviſi: folijs oblongis,ſuperna parte obſcure virentibus,parte prona cinereis & incanis: flores copioſos aliarum ſalicum modo producit, & ſemen parvum nigrum, cum albiſsima lanugine avolat: hæc apud nos frequens,in primis in minore urbe, ad molendinum ærarium, in ſepibus ad aquam.

III. SALIX ſubrotundo argenteo folio: hæc caulibus eſt cubito altioribus, rotundis, incanis & ramoſis: folijs ſubrotundis,ſuperne nigricantibus, parte prona incanis, argentei coloris, ſplendentibus, tactu mollibus, & veluti tenui lanugine pubeſcentibus, per ambitum raris crenis exaſperatis. Hanc ſine fructu ex Belgio D. Gallus tranſmiſit.

IV. SALIX humilis latifolia erecta: hæc ſalici, latifoliæ aquaticæ acuto folio ſimilis eſt,ſed humilior, cum hujus virgæ rotundæ ſtriatæ, vix cubitum ſuperent: folia minora ſunt ex rotunditate oblongata, in acumen deſinentia, rugoſa, parte prona lanuginoſa,tactu mollia: juli rotundi,pavi,flavi: hæc cum latifolia repente confundi non debet. Michelfeldæ humidis.

V. SALIX alpina anguſtifolia repens: ex radice, atrorubente cortice tecta, cauliculi palmares humi fuſi prodeunt,qui capillaceis radicibus terræ affiguntur, ramulis tamen paucis furſum elatis: foliolis oblongis, latiuſculis, brevibus cincti: flores ut in cæteris, quibus abſentibus, nullus ſalicem eſſe crederet. Hæc in Helvetiorum alpibus & monte Fracto,frequens eſt.

VI. SALIX alpina Pyrenaica: hæc ad ſemicubitalem altitudinem vix aſſurgit,virgis tenuibus, ramoſis, folijs oblongis, parvis,per circumferentiam piloſis, tactu holoſerici inſtar, ob minutiſsimos pilos, mollibus: ſpicæ florum unciales, anguſtæ, molles ſunt. In ſummitatibus Pyrenæi D. Burſerus legit.

VII. SALIX ſaxatilis minima: hæc duas uncias vix ſuperat, quæ ex radicula caudicem craſſiuſculum, vix ſemiuncialem emittit, qui in binos ternoſve vnciales ramulos,terræ incumbentes,dividitur: folia ſunt parva, oblonga, ſubrotunda, atrovirentia, venoſa, quorum medio capitulum parvum ſubrotundum, veluti ex multis baccis compoſitum, inſidet, quibus maturis apertis, veluti ex triangulari caliculo, mollis, candida & brevis lanugo effertur. In alpium Helvetiorum jugis, ſaxis inſidens, reperitur.

LIBER DVODECIMVS.

SANAMUNDA.

CAPVT I.

SANAMUNDA viridis vel glabra : radice eſt craſſa, lignoſa, fibroſa, alba, cortice craſſo, pallido,lēto veſtita,à qua ramuli plures,tenues, palmares, etiam minores, ijque geniculati prodeunt,folijs oblongis (rarius ſubrotundo) Chamæleæ vel potius Polygalæ ſimilibus,ſed brevioribus,viridibus & glabris, alternatim circa ramulos diſpoſitis : inter quæ flores oblongi,luteoli, in quatuor foliola diviſi conſpiciuntur : fructum non obſervavimus. Hæc Aprili florens, Monſpeſſuli in horto Dei collecta fuit.

FRANGULA.

CAPUT II.

FRANGULA altera polycarpos : frutex eſt Frangulæ ſive Alni nigræ ſimilis,ramoſus, cortice candicante veſtitus : folijs ſubrotundis in apicem plerumq; abeuntibus, plurimis nervis elatis per ea diſcurrentibus, quare inſtar foliorum Ulmi rugoſis,tenuiſsime per marginem ſerratis: Flores habet forma Frangulæ vulgari ſimiles,parvos,ſtellatos,luteolos,copioſos,velut in racemo cohærentes, quibus ſuccedunt fructus parvi anguloſi compreſsi, Spinæ infectoria baccis correſpontentes, ex minimis pediculis dependentes. Hæc vere florens in quibuſdam dumetis,etiam in monte noſtro Muteto,reperitur.

RIBES.

CAPVT III.

RIBES montana oxyacanthæ ſapore : duplex Ribes in Helvetiorum alpibus reperitur : altera, quæ frutice & folijs, ſed minoribus vulgari convenit : fructum v. habet rubrum,hortenſi duplo pene majorem, ſapore oxyacanthæ fructui reſpondentem : in Valeſianorum montibus reperitur. Altera, humiliorum eſt, & per omnia minor, baccis vulgari minoribus, minuſq; acidis : in Bernatum montibus provenit. Et hæc ad gloriam DEI dicta ſunt,cui ſit laus honor & imperium in ſæcula.

FINIS.

INDEX

INDEX PRODROMI THEATRI BOTANICI;

Quo plantæ ſupra ſexcentæ una cum alijs continentur.

Primus numerus paginam,
Secundus paginæ ſegmentum,
Tertius paragraphum denotat.

A.

ABrotanum Campeſtre incanum, Carlinæ odore, 71.1. ubi proveniat ibid.
Abſynthium Ponticum Creticum grati odoris, 71.1.I. Græca lingua quomodo recte vocetur ibid.
Abſynthium alpinum incanum, 71.1.II. ubi naſcatur, ibid.
Abſynthium alpinum candidum humile ibid.III.
Abſynthium alpinum umbelliferum, 71.2.IV. quando inventum novum, ibid. quæ ejus varietas ibid.
Acetoſa Americana folijs longiſsimis pediculis donatis, 54.2.I.
Acetoſa rotundifolia alpina 55.1.II.
Acetoſa ſcutata repens 55.1.III.
Acetoſa Cretica ſemine aculeato ibid.IV.& 2.
Acetoſa lanceolata anguſtifolia repens ib.V.
Adianthum fruticoſum Braſillianum, 150.2. ubi naſcatur ibid.
Aethiopis laciniato folio 115.1.
Alchimilla alpina quinquefolia, 138.2. quo menſe floreat, & quibus locis reperiatur ibid.
Alga bombicyna 155.2.VIII.
Allium juncifolium bicorne luteum 27.2.I.
Allium montanum minus ibid.II.
Allium montanum radice oblonga, ibid.III. ubi proveniat ibid.
Alſine paluſtris minor ſerpillifolia, 118.1.I. quibus locis proveniat ibid.
Alſine paluſtris minor folio oblongo, 118.1.II. alias Portulaca aquatica ibid.
Alſine alpina glabra ibid.III.
Alſine alpina juncto folio, 118.1.IV. quo anni tempore floreat, & ubi naſcatur ibid.
Alſine minor Androſaces alterius Matthioli facie. 118.2.V.
Alſine verna Androſaces capitulis, ibid.VI. cujus ſoli ſit alumna ibid.
Alſine alpina minima glabra, 118.2.VII. ubi reperiatur ibid.
Alſine nodoſa Germanica, ib.VIII. alias arenaria & quare ſic dicta ibid.

Alſine Spergulæ facie, ſive Spergula minor ſubcæruleo floſculo 119.IX.
AlthæaBryoniæ folio, 138.1.I. alias Althæa arboreſcens ſempervireſcens ibid.
Anagallis Aquatica anguſtifolia ſcutellata, 119.1. ubi proveniat ibid.
Anemone tenuifolia Cretica albo magno flore 93.2.I.
Anemone ſylveſtris alba minor 93.2.II.
Anemone alpina alba major 94.1.III.
Anemone alpina alba minor, ibid. IV. quo loco proveniat ibid.
Anethum ſylveſtre minus 76.2.
Antirrhinum ſaxatile folio ſerpilli, 106.1. ubi enaſcatur ib.
Angelica ſylveſtris hirſuta inodora, 82.2. quibus locis proveniat ibid.
Anonis viſcoſa minor flore pendulo, 156.2. VIII. unde habeatur ibid.
Apium hortenſe maximum 81.1.
Apium peregrinum foliis ſubrotundis, 81.2. ubi reperiatur ibid.
Aquilegia montana magno flore 75.1.I.
Aquilegia montana parvo flore thalictri folio ib.II.
Aquilegia hortenſis multiplex flore parvo ib.III.
Argemone alpina lutea 93.2.IV.
Arundo Anglica foliis in ſummitate diſſectis 25.2.II.
Arundo Indica latifolia flore luteo punctato, ibidem III & 26.1.
Aſcyron magno flore, 130.2. hoc aſcyro vulgari, ſive Hyperico dumetorum ſimile, ib. ubinam reperiatur ib.
Aſter hirſutus Auſtriacus cæruleus magno flore, 124.2. ubi reperiatur ibid.
Atriplex ſylveſtris fructu compreſſo roſeo vel ſtellato 58.1.I.
Atriplex ſylveſtris vel Pes anſerinus ibid.
Atriplex ſylveſtris lappulas habens, 58.1.& 2.II. alias atriplex ſylveſtris inſipida parva erecta ib
Atriplex maritima anguſtifolia, ib.III. ubi proveniat ib.

B.

Bellis alpina major rigido folio 120.2.I.
Bellis alpina minor ib.II.
Bellis montana major folio acuto, 121.1. III. ubi naſcatur ibid.
Bellis montana folio obtuſo crenato 121.1.IV.
Bellis maritima foliis Agerati 121.2.V.
Bellis ſpinoſa quotuplex ibid.
Bellis ſpinoſa folio Agerati ib.
Bellis ſpinoſa forma bellidis cærulea 121.2.V.
Bellis ſpinoſa flore globoſo ibid.VI.
Bellis hortenſis pediculo folioſo ibid.VII.
Beta Cretica ſemine aculeato 47.1.& 2.
Bieſem Nägelein 102.1.IV.
Biſtorta alpina maxima, 100.1. in altiſſimis Sileſiorum montibus reperitur ib.2.
Braßica ſpinoſa 54.1.& 2.II.
Braßica ſylveſtris alpina 54.2.III.
Brandweyden 159.1.I.
Bryonia Cretica maculata, 135.1.I. ubi frequens ſit ib.
Bryonia ſylveſtris baccifera, 135.1.II. quo tempore floreat, ib. à communi Bryonia ſylveſtri quomodo differat ib.
Bryonia Mechoacana nigricans, 135.1.III. alias Jalapium vel Gelapo, item Mechoaca nigra, vel mal. ib.
Burſa paſtoris major folio non ſinuato 50.2.I.
Burſa paſtoris major loculo oblongo, 50.1.& 2.II. nonnullis Thlaſpi Veronicæ folio nominatur ib.
Burſa paſtoris alpina hirſuta 51.1.III.
Büſchelerbß 147.2.

C.

Cacalia tomentoſa, 102.1. ubinam locorum reperiri ſoleat 102.2.
Calamenta vulgaris flore exiguo, 110.2. ubi proveniat ib.
Calamus. Vide Arundo.
Calamus aromaticus Syriacus 25.2.I.
Camæorchis alpina folio gramineo 29.1.III.
Campanula alpina latifolia flore pullo 33.2.III.
Campanula alpina latifolia cærulea 34.1.IV.
Campanula alpina rotundifolia minor ibid.
Campanula rotundifolia minima, 34.2.V. quo loco copioſiſſime proveniat ibid.
Campanula Cymbalariæ foliis 34.2.VI.
Campanula ſerpillifolia 35.1.VII.
Campanula foliis ſubrotundis, 35.2.I. hæc à Campanula hortulenſi rapunculi radice quomodo differat 36.1.I.
Campanula Drabæ minoris foliis 26.1.II.
Campanula foliis Echii floribus villoſis, 36.37.1. III. minor ejus ſpecies ibid.
Campanula alia foliis Echii, quam Cluſius nomine Trachelii Θυρσοειδῆς deſcripſit ibid.
Cannabina aquatica ſimilis capitulis nutantibus 138.2. ubi inveniatur ibid.
Caput gallinaceum minus, 149.1. quibus locis reperiatur. ibid.
Carduus mollis latifolius, 155.2.I. ubi reperiatur ibidem.
Carduus Sphærocephalus acutus vulgaris, ib.III. quibus locis gaudeat ib.
Carduus lanceatus anguſtifolius, ibid. IV. ubi reperiatur 156.1.

Carduus paluſtris, 156.1.V. quo loco proveniat ib.
Carduus polycephalus anguſtifolius, 156.1.VI. ubi frequens occurrat ibid.
Carduus repens vinearum, ibid. 2.VII. ubi naſcatur ibid.
Carui alpinum 84.1. & 2.
Caryophyllata alpina minor, 139.1. ubi colligatur ibid.
Caryophyllus arboreſcens Creticus, ex radice craſſa, 104.1.I.
Caryophyllus ſylveſtris repens multiflorus, ibid. II. ubi proveniat ib.
Caryophyllus ſylveſtris biflorus, ib. III. ubinam reperiatur ibid.
Caryophyllus pumilus latifolius 104.1.IV.
Caryophyllus holoſtius alpinus latifolius, ib. V. ubi reperiatur 104.2.
Caryophyllus holoſtius alpinus anguſtifolius purpuraſcens. 104.2.VI.
Caryophyllus holoſtius alpinus gramineus, ib. VII. ubi proveniat ibid.
Caryophyllus holoſtius montanus anguſtifolius albus, ibid. VIII.
Caryophyllus holoſtius tomentoſus latifolius, 104.2.IX. alias Ocymoides tomentoſus, ibid. ubinam proveniat ibid.
Caryophyllus holoſtius tomentoſus anguſtifolius, 104.2.X. & 105.1.
Caryophyllus arvenſis glaber minimus 105.1. quomodo variet 105.2. ubi provenire conſueverit ibid.
Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius, umbellatis corymbis, 105.2. XII. ubi naſcatur ibid.
Caryophyllus ſaxatilis ericæfolius ramoſus repens, ibid. XIII. ex Hiſpania qualis ad nos adferatur ibid.
Caryophyllus ſaxatilis ſiliquoſus, 105.2. XIV. in Harcyniæ promontoriis frequens, ibid. alius Gypſophytum ſiliquoſum ibid.
Caucalis nodoſa echinato ſemine, 80.1.I. alias caucalis ſemine ad caulium nodos echinato ibid. 2.
Caucalis ſemine aſpero floſculis ſubrubentibus 80.1. & 2.I.
Caucalis tenuifolia montana 80.2.II.
Centaurium minus ſpicatum album, 130.1. & 2. ubinam reperiatur ibid.
Centaurium majus 56.2
Centaurium alpinum luteum ibid.
Cichorium ſpinoſum Creticum 62.1.
Chamædrys ſpinoſa 117.1.I.
Chamædrys Auſtriaca foliis tenuiſſime laciniatis 117.2.II.
Chamædrys Hiſpanica foliis tenuiſſime diviſis 117.2.III.
Chamædrys alpina minima hirſuta, ibid. IV. ubi reperiatur ibid.
Chamædrys ſpuria minor anguſtifolia 117.2.V. ubi occurrat ibid.
Chamæmelum leucanthemum Hiſpanicum magno flore 70.2.I.
Chamæmelum luteum Hiſpanicum odoratum ib.II.
Chamæmelum leucanthemum incanum Hiſpanicum minus ib.III.
Chelidonia rotundifolia major, 137.1. quibus locis proveniat ibid.
Chelidonium majus foliis quernis flore laciniato 74.2.
Chondrilla viminea viſcoſa monſpeliaca 68.1.I.
Chondrilla viſcoſa humilis 68.1. & 2.II.
Chondrilla purpuraſcens fœtida ib.III.
Chryſanthemon latifolium Braſilianum 70.1.
Cicer montanum ἄκαυλον, 147.2.I. quo anni tempore, & quo loco proveniat 148.1.I.
Cicer montanum lanuginoſum erectum 148.1.II.
Cicer aſtragaloides erectum ibid.
Cirſium anguſtifolium, 155.2.II. ubinam colligatur ib.
Clematis maritima repens, 135. ubinam reperiatur ib.
Clematis alpina Geranifolia, ib. II. ubi naſcatur 136.1.
Criſta Galli umbellata 85.2.I.
Criſta Galli anguſtifolia montana 86.1.II.
Cochlearia minor erecta 53.2.I.
Cochlearia Danica repens ib.II.
Convolvulus purpureus folio rotundo, 134.1.I. quando floreat ibid.
Convolvulus peregrinus cæruleus folio oblongo, ibid. II. alias Campanula cærulea ibid.
Convolvulus foliis laciniatis, vel quinquefolius 134.1.III.
Colutea Scorpioides maritima glauco folio, 157.1. ubi naſcatur ibid.
Conſolida media alpina 120.
Conſolida regalis latifolia parvo flore 74.1.
Conſolida regalis peregrina parvo flore ib.
Conyza cærulea alpina major, 124.1.I. ubi proveniat ibid.
Conyza cærulea alpina minor, ib. II. ubi reperiatur ib.
Conyza aquatica Aſteris flore aureo, ibid. III. ubi legatur 124.2.
Corallina alba nodoſa, 153.2.I. unde ad nos deferatur ib.
Corallina cinerea rugoſa, 153.2.II. quotuplex ſit ib.
Corallina pallide flaveſcens lævis 153.2.III.
Coronopus maritimus minimus 98 2.
Cotyledon minor foliis ſubrotundis ſerratis 133 1.
Cynocrambæ Dioſcoridis 59.2.
Cynogloſſum ſemper virens 119.
Cynoſorchis anguſtifolia hiante cucullo 28.2.I.

D.

DAucus montanus apij folio flore luteo.77.1.I.huic alter ſimilis ibid.
Daucus pratenſis apij folio 77.2.II.
Daucus Alſaticus ibid.III.
Daucus pratenſis tenuifolius 85.1.& 2. II.
Dens Leonis latifolius cauleſcens 62.2.I.
Dens Leonis tenuiſſimo folio ibid.II.
Dens Leonis minor foliis radiatis ibid.III.
Dens Leonis minor aſpero folio 63.1.IV.
Digitalis anguſtifolia luteo parvo flore,115.2. ubi proveniat ibid.
Doronicum Helveticum incanum,97.1.I.ubi locorum creſcat ibid.
Doronicum Helveticum humile, craſſis foliis, ib. II. quo menſe & loco floreat ib.
Draba tenuifolia velut ſpicata 53.1 I.
Draba flore cæruleo galeato ibid.II.
Dracunculus alpinus folio ſcabioſæ 39.1.

E.

ECbium Hiſpanicum flore calcari donato, 119.1.I. ubi naſcatur ibid.
Echium Scorpioides minus floſculis luteis 119.2.II.
Elleborus niger Saniculæ folio minor, 97.1.veratrum nigrum Dodonæi ſive Aſtrantiam nigram Lobelij per omnia refert,ſola autem magnitudine differt, ibid.ubinam locorum reperiatur 97.2.
Equiſetum paluſtre linariæ ſcopariæ folio 24.2.I.
Equiſetum paluſtre minus polyſtachion ib.II
Equiſetum paluſtre tenuiſſimis & longiſſimis ſetis, ib.III.
Equiſetum nudum minus variegatum Baſileenſe,ibid.IV. & 25.1.
Equiſetum fœtidum ſub aqua repens 25.1.V.
Eruca latifolia,39.2.I. an Eruca tertia Anglica ib.
Eruca ſylveſtris minor Burſæ paſtoris folio 39.2.II.
Eruca ſylveſtris minor incana ibid.III.
Eruca lutea ſive Barbarea flore pleno ib.IV
Eruca cærulea in arenoſis creſcens, 40.1.V. provenit locis arenoſis ibid.
Eruca maritima Cretica ſiliqua articulata 40.2.VI.
Eruca maritima Italica ſiliqua haſtæ cuſpidi ſimili ibid.
Eruca Monſpeliaca ſiliqua quadrangula echinata, 41.1. VII.
Eryſimo ſimilis hirſuta alba 42.2.
Eryſimum tertium 43.1.
Euphraſia lutea radice ſquamata, 111.2.I. ubi naſcatur, ibid.
Euphraſia purpurea minor, 111.2. II. ubi proveniat ibid.

F.

FAba arboreſcens 147.1.
Fabarum differentiæ quot ibid.
Fabæ arboreſcentis Anglicæ ſpecies quot ibid.
Feſtuca graminea glumis vacuis 19.1.LXIV.
Feſtuca graminea effuſa juba 19.2.LXV.
Feſtuca junceo folio ibid.LXVI.
Feſtuca junceo folio, ſpica gemina ib.LXVII.
Feſtuca pratenſis lanuginoſa ibid.LXVIII.
Feſtuca dumetorum ib.LXIX.
Feſtuca dumetorum anguſtiſſimis & piloſis foliis,ib.LXX.
Filipendula minor 85.2.
Filix paluſtris maxima 150.2.I.
Filix mas aculeata major, 151.1.II. ubi legatur ibid.
Filix mas aculeata minor, 151.2. III. ubi proveniat ib.
Filum maritimum Germanicum, 155.1.VIII. ubi reperiatur ibid.
Fragariæ affinis Sericea incana,139.2.alias Leucas adverſariorum,ib. & quibus locis provenire ſoleat ibid.
Frangula altera polycarpos, 160.1. quo anni tempore floreat, & quo loco 160.2.
Fucus maritimus 154.1.
Fucus alatus ſive phaſganoides ib.I.
Fucus arboreus polyſchides 154.2.II.
Fucus longiſſimo, latiſſimo craſſoq́; folio, ib.III. ubi reperiatur, ibid.
Fucus longiſſimo, latiſſimo tenuiq́; folio, ibid.IV. ubi colligatur 155.1.
Fucus longo, anguſto & craſſio folio 155.1.V.
Fucus membranaceus ceranoides ib.VI.
Fucus maritimus Gallopavonis pennas referens, 155.1.VII.

G.

GAllium latifolium glabrum 146.1.VIII. ubi reperiatur ibid.
Geniſtæ Hiſpanicæ affinis,157.2. quo loco proveniat ibid.
Geniſtella Monſpeliaca ſpinoſa,ib. alias Corruda lutea ib.
Geniſtella minor Aſpalatioides 157.2.
Gentianella alpina latifolia magno flore, 97.2.I. quo loco proveniat ibid.
Gentianella omnium minima, ibid.II. in ſummis Alpium Helveticarum jugis reperitur ibid.
Geran. malacoides minus,138.1.I. quib. locis reperiatur ib.
Geranium columbinum tenuius laciniatum,ib.II. ubi proveniat ibid.
Geranium cicutæ folio acu longiſſima 138.1.III. ubi legatur 138.2.
Gladiolus anguſto gramineofolio,26,1. quo loco proveniat ibid.

Glau-

Glauci leguminoſæ affinis 150.1.
Gnaphalium roſeum, 122.1. *quibus locis provenire ſoleat ibid.*
Gnaphalium roſeum hortenſe 122.2.
Gramen caninum vineale,1.1.I. *ejus deſcripto*, ib. *ubinam reperiatur* ib.2.I.
Gramen caninum ſupinum paniculatum dulce, 1.2.II. *quibuſnam locis gaudeat* ibid.
Gramen caninum maritimum aſperum, 2.1.III. *in quibus locis reperiatur*,ib. *à Lobelio quomodo vocitetur.* ibid.
Gramen caninum maritimum ſpicatum, 2.2.IV. *ubi proveniat* ibid.
Gramen murorum 2.2.V. *ubi provenire ſoleat* ibid.
Gramen nodoſum ſpica parva 3.1.VI.
Gramen nodoſum avenacea panicula 3.2.VI.
Gramen bulboſum aquaticum,4.2.VII. *ubi reperiatur* ib.
Gramen bulboſum ex Alepo 4.1.VIII.
Gramen tremulum minus panicula parva 4.2.IX.
Gramen tremulum maximum, 5.1.IX. *quibus locis creſcat ibid.*
Gramen pratenſe paniculatum molle 5.1.IX.
Gramen pratenſe paniculatum majus anguſtiore folio, 5.1.X. *quomodo ab alio ſimili differat & conveniat*, 5.2.X. *quibus locis reperiatur* ibid.
Gramen panicula multiplici 6.1.XI. *ubi proveniat* ib.
Gramen arvenſe panicula criſpa 6.1.XI. *à Matthiolo,Lobelio,Dalechampio quibus nominibus deſcribatur*, ib.
Gramen montanum panicula ſpadicea delicatiore, 6.2.XII. *quomodo differat* ibid.
Gramen paniculatum odoratum,7.1.XIII. *Boruſſis uſitatum,& quorſum eo utantur* ibid.
Gramen ſylvaticum paniculatum altiſſimum, 7.2.XIV. *quid ex eo ruſtici conficiant* ibid.
Gramen paluſtre panicula ſpecioſa 7.2.XV.
Gramen paluſtre paniculatum minus 7.2.XVI.
Gramen maritimum fluitans cornutum 7.2.XVII.
Gramen ſpica criſtata lævi, vel gramen criſtatum, 8.1. XVIII.
Gramen ſpica criſtata ſubhirſutum 8.2.XIX.
Gramen ſpicatum anguſtifolium montanum, 8.2.XX. *à gramine Caryophyllato pratenſi quomodo differat* ib.
Gramen ſylvaticum angiſtifolium ſpica alba, 8.2.XXI. *ubi reperiatur* ibid.
Gramen ſpicatum folio aſpero.9.1.XXI.*quo nomine à Dalechampio proponatur*, ib. *ubi proveniat* ibid.
Gramen Caryophyllatum nemoroſum ſpica multiplici, 9.1. XXII.
Gramen Caryophyllatum montanum ſpica varia, 9.1. XXIII. *ubi reperiatur* ibid.
Gramen ſpicatum folijs & ſpicis hirſutis mollib. 9.2.XXIV.
Gramen typhoides maximum ſpica longiſſima, 10.1.XXV.
Gramen Phalaroides minus, ſive Hiſpanicum, 10.1. & 2. XXVI. *Phalaridi quomodo ſimilis & diſſimilis*, ibid. *Gillenius quo nomine tranſmiſerit* ibid.
Gramen Phalaroides ſpica molli, ſive Germanicum, 10.2. XXVII. *Ulmenſes quo nomine id indigitent*, ibid. *ubi provenire ſoleat* ibid.
Gramen alopecuroides ſpica aſpera,quo nomine apud Lugdunenſem deſcribatur 10.2.XXVII.
Gramen tomentoſum alpinum & minus 10.2.XXVIII.
Gramen ſparteum Baſilienſe, ſive capillaceo folio majus 11.1.XXIX.
Gramen ſparteum Hollandicum, ſive capillaceo folio minus 11.1.XXX.
Gramen ſparteum Monſpeliacum capillaceo folio minimum 11.1.XXXI.
Gramen ſparteum ſetas equinas referens 11.1.XXXII.
Gramen ſparteum variegatum 11.2.XXXIII.
Gramen foliolis junceis brevibus majus, radice nigra 11.2. XXXIV.
Gramen paluſtre junceum racemoſo ſemine 11.2.XXXV.
Gramen junceum folio articulato aquaticum 12.1.XXXV.
Gramen montan. junceum capite ſquamoſo 13.1.XXXVI.
Gram. junceum minim. capitulo ſquamoſo 13.1.XXXVII.
Gramen junceum minimum alterum, 13.2.XXXVIII. *à priore quomodo differat* ibid.
Gramen junceum minimum maritimum, 13.2.XXXIX.
Gramen Cyperoides latifolium ſpica ſpadiceo viridi majus 13.2.XL.
Gramen Cyperoides anguſtifolium ſpica ſpadiceo-viridi minus 13.2.XLI.
Gramen Cyperoides ſpica pendula longiore & anguſtiore 13.2.XLII.
Gramen Cyperoides ſpicis minoribus minusq́, compactis,13. 2.XLIII. *quotnam ejus ſint differentiæ* 14.1.XLIII.
Gramen arundinaceum plumoſum album 14.1.XLIV.
Gramen nemoroſum paniculis albis capillaceo folio, 14.2. XLV.
Gramen holoſteum alpinum minimum 14.2.XLVI.
Graminis hirſuti differentiæ quotnam dentur, 15.1.XLVI.
Gramen hirſutum latifolium minus juncea panicula, ib.
Gramen hirſutum capitulis pſyllij 15.2.XLVI.
Gramen hirſutum anguſtifolium majus 16.1.XLVII.
Gramen ſpica ſubrotunda echinata, vel gramen echinato capitulo 16.2.XLVIII.
Gramen ſpica plana echinata 16.2.XLIX.
Gramen montanum panicula miliacea ſparſa 17.1.L.
Gramen arundinaceum panicula miliacea 17.1.LI.

Gramen arundinaceum Sorghi panicula ſparſa 17.2.LII.
Gramen latifolium ſpica triticea compacta 18.1.LIII.
Gramen latifolium ſpica triticea divulſa 18.1.LIV. à priore quomodo differat ib.
Gramen anguſtifolium ſpica triticea compacta 18.1.LV.
Gramen anguſtifolium, ſpica tritici muticæ ſimili, 18. 2.LVI.
Gramen ſpica ſecatina, 18.2.LVII. ubinam proveniat ibid.
Gramen ſpica brizæ majus, 19.1.LVIII. ubi reperiatur ibid.
Gramen ſpica brizæ minus, ibid. LIX. ubi locorum proveniat ibid.
Gramen loliaceum latifolium ſpica anguſtiore, ib.LX. cui ſit ſimile ibid.
Gramen loliaceum minus, ſpica ſimplici ib.LXI.
Gramen loliaceum minus ſupinum, ſpica multiplici, ibidem LXII.
Gramen maritimum panicula loliacea ib.LXIII.
Gramen montanum avenaceum locuſtis rubris, 20.1. LXXI.
Gramen avenaceum lanuginoſum glumis rarioribus 20. 2. LXXII.
Gramen glumis variis 21.1.LXXIII.
Graß Poley 108.2.

H.

HAlimus minor 59.1.
Haſenbrot 4.2.IX.
Helichryſon Orientale 123.1.
Helychryſo ſylveſtri flore oblongo ſimilis 123.2. ubi naſcatur ibid.
Heſperis ſylveſtris flore parvo, 103.1.I. ubinam colligatur ibid.
Heſperis ſylveſtris Hieracij foliis hirſuta, 103.1.II. ubi proveniat ibid.
Hieracium dentis leonis folio hirſutie aſperum minus, 63. 1.& 2.I.
Hieracium minus glabrum 63.2.II.
Hieracium dentis leonis folio obtuſo minus ib.III.
Hieracium dentis leonis folio floribus parvis ib.IV.
Hieracium dentis leonis folio bulboſum 63.2.V. & 64.1.
Hieracium tomentoſum Hiſpanicum 64.1.VI.
Hieracium maximum aſperum Chondrillæ folio, 64.1. & 2.VII.
Hieracium alpinum anguſtiſſimo oblongoq; folio, ibidem VIII.
Hieracium alpinum pumilum Chondrillæ folio, ibidem IX.
Hieracium intubaceum flore luteo, ib.X. alias Hieracium Aphacoides ibid.
Hieracium intubaceum flore magno albido ib.XI.
Hieracium proliferum falcatum ib.XII.
Hieracium minimum falcatum 65.1.XIII.
Hieracium montanum rapifolium ib.XIV.
Hieracium montanum foliis dentatis flore magno, ibidem XV.
Hieracium ramoſum magno flore 65.2.XVI.
Hieracium alpinum non laciniatum flore fuſco, ib.XVII.
Hieracium hortenſe non laciniatum floribus atropurpuraſcentibus ib.XVIII.
Hipparis locuſtis, 25.1.IV. ubinam locorum proveniat, ib.
Hippomarathrum Creticum, 76.1. ubinam locorum reperiatur ibid.
Holoſtium ſive Leontopodium Creticum 98.2. ubinam proveniat ibid.
Horminum Syriacum, 114.1.I. alias Aman vocatur 114.2.
Horminum anguſtifolium laciniatum 114.2.II. ubi proveniat ibid.
Horminum minus album Betonicæ facie, 114.2.III. ubi naſcatur ibid.
Hyacinthus minimus maritimus, 26.1. & 2. ubinam reperiatur ibid.
Hyoſcyamus Creticus luteus major, 92.1. quibus locis proveniat ibid.
Hypericum numulariæ folio 130.2.
Hyſſopus latifolius 107.2. ejus ſpecies ibid.
Hyſſopifolia ſive Gratiola minor, 108.1. foliis variat, ibid. itemq; floribus, ib. ubi naſcatur 108.2.
Hyſſopoides, ib. alias Halimus aquaticus ibid.

I.

JAcea nigra anguſtifolia vel Lithoſpermi arvenſis foliis, 127.1.I. ubi obſervata, ib. altera huic ſimilis ib.
Jacea integrifolia humilis 127.2.I. ubi proveniat, ib. alias Jacea Auſtriaca repens ibid.
Jacea capite longis aculeis ſpinoſo, 127.2.III. à Jacea montana echinato capite eſt diverſa 128.1.III.
Jacea laciniato Sonchi folio, ſive Jacea latifolia purpurea capitulo ſpinoſo, 128.1.IV. alias centaurium marinum ibid.
Jacea montana incana aſpera capitulis hiſpidis 128.1.V.
Jacea montana candidiſſima Stæbe foliis 128.2.VII.
Jacea montana incana laciniata capitulo hiſpido, ib.VI.
Jacea tomentoſa capitulo ſpinoſo, 129.1.VIII. ubi colligatur ibid.
Jacea Babylonica ib.IX.
Jacobæa maritima ſive Cineraria latifolia 69.1.I.

Jaco-

Jacobæa rotundifolia incana, 69.2. II. ubi reperiatur ibid.

Jacobæa alpina folijs rotundis ſerratis, 70.1.& 2. ubi proveniat ib.

Junci differentiæ quotnam 21.2.

Juncus acutus maritimus caule triangulo, 22.2. I. ubi reperiatur ibid.

Juncus exiguus montanus mucrone carens, ibid. II. ubi proveniat ib.

Juncus inutilis, ſive Chamæſchænos, 22.2. III. ubi creſcat ibid.

Juncus acumine reflexo alter ib. IV.

Juncus acumine reflexo trifidus, ibidem V. ubi reperiatur ibid.

Juncellus capitulis equiſeti fluitans, 23.1. VI. ubi proveniat ibid.

Juncus alpinus capitulo lanuginoſo, 23.2. VII. quo loco reperiatur ibid.

Juncus alpinus bombycinus, ibidem VIII. ubi loci proveniat ibid.

Juncus floridus minor ib. IX.

K.

KAli minus villoſum, 133.1.I. cum figura kali albi Dodonæi quomodo conveniat, ibid. ubi reperiatur ib. alias kali hirſutum folijs Spergulæ ibid.

Kali folio gramineo, 133.1.II. ubi naſcatur, 133.2. ad Anthylloidem Thalij accedere videtur ibid.

L.

LActuca folio oblongo acuto, 60.1.I. cui ſit ſimilis ibid.

Lactuca Italica laciniata ib. II.

Lamium peregrinum Scutellaria dictum, 110.2. ubinam copioſe proveniat 111.I.

Lapathum maritimum fœtidum 56.1.

Lappa roſea, 102.2. à vulgata quomodo differat, ibid. apud Lipſienſes frequenter reperitur ib.

Lathyris anguſtiſsimo folio 148.2.

Lenticula paluſtris latifolia punctata 153.

Leucoium luteum magno flore, 102.I. à vulgari, Keiri dicto, quomodo differat, ibidem, quo tempore anni floreat, ibidem.

Leucoium luteum ſerrato folio ib. II.

Leucoium luteum ſylveſtre hieracifolium, ib. III. ubi reperiatur ibid.

Leucoium album odoratiſsimum folio viridi, 102.2. IV. hoc per aliquot annos durat, ſi in cella aſſervetur ibid.

Leucoium minimum Creticum ib. V.

Leucoium maritimum minimum, 103.1. VI. ubi locorum reperiatur ibid.

Leuconarciſſus. Vide Pſeudonarciſſus

Libanotis latifolia, aquilegiæ folio, 83.2.I. aroma & ariſtolochiam ſapore redolet, ib. alias nomine Seſeli Aethiopici folio aquilegiæ appellatur 84.1.I.

Libanotis latifolia minor ſemine criſpo, ibid. II. alias Coſtum amarum ſemine criſpo ibid.

Liguſticum ſive Siler montanum anguſtifolium 85.2.

Liguſtrum myrtifolium 158.2.I.

Liguſtrum foliis laciniatis ibid. II.

Lilium convallium latifolium 136.2.II.

Limonium maritimum minus foliolis cordatis, 99.2.I. quibus locis reperiatur ibid.

Limonium maritimum minimum, ib. II. ubinam loci proveniat ibid.

Linaria Americana parvo flore 106.2.II.

Linaria latifolia tryphylla, ib. III. alias Linaria latifolia Valentina ibid.

Linaria capillaceo folio erecta flore odore, 106.2.IV. quibus locis proveniat, ib. eadem quotuplex ib.

Linaria arvenſis cærulea erecta, 107.1.V. duplici flore conſpicua alio in agris Luſatiæ, alio ad montem Cetium, ib.

Lupinus cæruleus major villoſus 148.1.

Lupinus minimus 148.2.

Lychnis auriculæ urſi facie, 103.2.I. quibus alijs nominibus vocetur ibid.

Lychnis ſylveſtris minima exiguo flore, ib. II. ubi reperiatur ibid.

Lyſimachia hirſuta ſiliquoſa parvo flore 116.1.I.

Lyſimachia minor ib. II.

Lyſimachia Chamænerion dicta alpina, 116.1.III. ubi proveniat ibid.

M.

MAlva folio ficus 137.1.I.

Malva folio vario ibid. II.

Malva Americana 137.1.III.

Marrubium paluſtre hirſutum tenuius lacinatum, 110.2.I. quo ſolo gaudeat ibid.

Marrubium album villoſum, 110.2. II. ubi reperiatur ib.

Marrubium album criſpum ib. III.

Melampyrum luteum linariæ folio, 112.1. quo menſe & loco floreat 112.2.

Melegueta ſive grana Paradiſi 158.1.

Melilotus Hiſpanica folijs maculatis 144.

Mentha rotundifolia minor, ſeu flore globoſo, 109.2.I. quibus locis gaudeat ibid.

Mentha radice geniculata, 109.2.II. alias Mentha tuberoſa,

roſa, & Nepetha anguſtifolia odorata ibid.
Mentha Cattaria minor 110.1.III.
Mentha Cattaria minor alpina, 110.1.IV. ubi proveniat ibid.
Millefolium maximum umbella alba 72.1.I.
Millefolium purpureum majus ibid. II.
Millefolium incanum Creticum, ſive Millefolium Dioſcoridis, 72.2. III. in Creta quomodo vocetur ibid.
Millefolium aquaticum pennatum ſpicatum 73.1.IV.
Millefolium aquaticum cornutum 73.2.V.
Moly Africanum umbella purpuraſcente, 28.1.I. quem habeat odorem ibid.
Moly moſchatum capillaceo folio 28.2.II.
Muſcus pennatus, 151.1. I. quibus locis reperiatur, ibid. ejus altera ſpecies ibid.
Muſcus filicinus minor 151.1.II.
Muſcus abietis facie 151.2.III.
Muſcus ramoſus repens ibid. IV. huic ſimilis alter ib.
Muſcus ramoſus erectus major, ibid. V. ubinam reperiatur ibid.
Muſcus ramoſus erectus minor ib.VI.
Muſcus ſaxatilis ericoides ib.VII.
Muſcus ſtellaris roſeus, ibid. VIII. ubinam proveniat ibid.
Muſcus Cupreſſiformis. 152.1.IX.
Muſcus polytrichoides, ibid. X. quotuplex ſit, ibid. ubi reperiatur ibid.
Muſcus terreſtris Coralloides incanus 152.1. XI. ubi naſcatur ibid.
Muſcus tereſtris, coralloides, erectus, cornibus rufeſcentibus ibid. XII.
Muſcus Ceranoidès, 152.1. XIII. quotuplex ſit ibid.
Muſcus aquaticus folio expanſo, 152.2. XIV. ubi reperiatur ibid.
Muſcus fontanus ſive Hepatica aquatica, ib.XV.
Muſcum fontanum capitulis racemoſis 152.2.
Muſcus pyxioides quotuplex ib.XVI.
Myagrum fœtidum, 51.2.I. cur ſic dictum ibid.
Myagrum monoſpermon latifolium, 51.2. & 52.1.II. Pſeudoiſadis ab Alpino vocatum 52.1.II.
Myagrum monoſpernon minus 52.1.III.
Myagro ſimilis ſiliqua rotunda 52.1.IV.

N.

Napobraſſica 54.1.I.
Napus ſylveſtris Cretica 38.1.
Narciſſus anguſtifolius albus minor 47.1.I.
Nardo Celticæ ſimilis inodora 88.2.
Naſturtium hortenſe quotuplex 44.1. & 2.
Naſturtium hortenſe latifolium 43.1.
Naſturtium hortenſe criſpum anguſtifolium 43.2.
Naſturtium hortenſe criſpum latifolium 44.1.
Naſturtium hortenſe criſpum 44.2.I.
Naſturtium pratenſe parvo flore ibid. II.
Naſturtium aquaticum majus & amarum, 45.1. II. interdum Siſymbrium vocatur, & ſæpe inter Naſturtium aquaticum ſupinum reperitur ibid.
Naſturtium ſylveſtre minus 45.1.III.
Naſturtium alpinum minus Reſedæ folijs 45.2.IV.
Naſturtium alpinum capſula Naſturtij hortenſis, ib.V.
Naſturtium alpinum Bellidis folio majus 46.1.VI.
Naſturtium folijs Barbareæ ibid. VII.
Nigella latifolia flore majore ſimplici cæruleo 75.1.I.
Nigella Cretica 75.2.II.
Numularia flore purpuraſcente, 136.1. ubinam proveniat 136.2.

O.

Ocimum latifolium maculatum 109.2.
Onobrychis clypeata aſpera minor, 149.2.I. ubi colligatur ibid.
Onobrychis clypeata lævis, ibid. II. ubinam proveniat ib.
Onobrychis incana, 149.2. III. ubi locorum reperiatur, ib. altera huic ſimilis ibid.
Ophiogloſſum anguloſo folio 150.1.I.
Ophiogloſſum minus, ib. II. quibus locis proveniat ibid.
Ophris minima, Ophridium ſeu Bifolium Broccenbergicum minus 31.2.
Orchis Vide Cynoſorchis
Orchis montana Italica flore ferrugineo lingua oblonga 29.1.V.
Orchis macrophylla 29.2.V.
Orchis palmata anguſtifolia minor flore odoratiſſimo, 30.1.VII.
Orchis palmata pratenſis anguſtifolia major ib.VI.
Orchis palmata flore viridi 30.2.VIII.
Orchis palmata montana maxima 31.1.IX.
Origanum ſylveſtre humile, 109.1. ubi copioſe reperiatur, 109.2.
Orobanche flore majore ex cæruleo purpuraſcente, 31.2.I.
Orobanche vulgaris Theophr. Limodoron, & quare ita dicta ibid. II.
Orobanche Hypopitys, ibid. III. quomodo à vulgari differat ibid.
Orobus alpinus latifolius, 149.2. ubi proveniat ibid.

P.

PÆonia flore pallido folio hirſuto 139.
Papaver erraticum Pyrenaicum luteo flore 92.2.II.

Papaver ſpinoſum,93.1 II. qualem odorem referat,ib. quo anni tempore floreat, ib. ejus ſemen ex Anglia primo, nomine Figo del inferno, id eſt, Ficus infernalis, allatum,ib. an Glaucium ſit Dioſcoridis ib.

Perfoliata alpina latifolia minor, 129.2.I. ubi reperiatur, ibid.

Perfoliata alpina anguſtifolia major, ſive folio anguloſo, 129.2.II.

Perfoliata alpina anguſtifolia media,ib.III. ubi naſcatur ibid.

Perfoliata alpina anguſtifolia minor, 129.2.IV. ubi legatur ibid.

Perfoliata alpina anguſtifolia minima, ib.V. inter Perfoliatam & Bupleuron media,130.1. ubi reperiatur, ib.

Perfoliata minor ramis inflexis 130.1.VI.

Perſicaria anguſtifolia 43.2.

Pimpinella ſaxifragia tenuifolia 84.2.I.

Pimpinella ſanguiſorba inodora,ibid.II. alias Pimpinella minor Hiſpanica ibid.

Piſum umbellatum 147.2.

Plantago maxima tota glabra 97.2.I. ubi locorum reperiatur ibid.

Plantago quinquenervia caulium ſummitate folioſa, ib. II. à vulgari quomodo differat, ibid. vulgaris ubi reperiatur 98.1.

Plantago trinervia anguſtiſſimo folio,98.1.III.hæc ad vias maxime ad rudera, reperitur ibid.

Plantago anguſtifolia paniculis lagopi,98.1.IV. ubi copioſe proveniat ibid.

Polium latifolium incanum Creticum,108.2.alias Polium platiphyllum Cydonienſe ibid.

Polygonatum latifolium minus flore majore, 136.2.I. ubi proveniat ibid

Polygonatum latifolium perfoliatum Braſilianum, ib.II.

Polygonum ſaxatile 131.1.I.

Polygonum Creticum thymi folio ib.II.

Polygonum littoreum minus floſculis ſpadiceo albicantibus, 131.1.III.

Polygonum πολυάνθεμον ibid.

Polygonum minus lentifolium, 131.1.IV. ubinam reperiatur 131.2.IV.

Potamogeton racemoſum anguſtifolium, 101.1.I. alias tribulum aquaticum minus ibid.

Potamogeton gramineum ramoſum, ib. II. alias Fontilapathum gramineum ibid.

Potamogeton minimum capillaceo folio,ib.III. ubi proveniat ibid.

Potamogeton capillaceum, capitulis ad alas trifidis, ib.IV. & 101.2.

Pſeudonarciſſus gramineo folio, ſive Leuconarciſſus æſtivus 27.1.II.

Pſyllium Indicum folijs crenatis, 99.1.I. quo tempore floreat ibid.

Pſyllium minus,ib.II. quo menſe floreat,99.2.alias Gottne rubrum & album ibid.

Pulegium folijs nummulariæ 109.1.

Pulſatilla paluſtris 94.1.I.

Pulſatilla apij folio vernalis flore majore,ib.II.& 94.2.II. quo loco proveniat ibid.

Pulſatilla apij folio vernalis flore minore,94.2.III. & quo menſe floreat ibid.

Pulſatilla apij folio autumnalis, ib.IV. quo loco, & menſe floreat ibid.

Pulſatilla folio anemones ſecundæ,vel ſubrotundo, ibid.V. alias Pulſatilla latifolia ibid.

Pyrola Alſines flore major & minor, Europæa & Americana, 100.1. & 2. Europæam ſub herba trientali Valer. Cordus poſuit,ib. & alij qualiter & quibus ſub locis,ib.

Pyrola Alſines flore Braſiliano, 100.2. ubinam reperta, ib. & 101.1.

Q.

Quercus maritima quotuplex 154.1.

Quinquefolium album minus, 139.1. ubi colligatur, 139.2.I.

Quinquefolium album minus, 139.2.II. ubi locorum reperiatur ibid.

Quinquefolium montanum luteum erectum hirſutum, ibid. II.

Quinquefolio ſimilis enneaphyllos hirſuta, ib.IV. ubi naſcatur ibid.

R.

Ranunculus montanus ſubhirſutus latifolius,96.1.VI. quibus locis proveniat ibid.

Ranunculus montanus lanuginoſus folijs ranunculi pratenſis repentis,ib.VII. ubinam reperiri ſoleat, 96.2.VI.

Ranunculus ſaxatilis magno flore, 96.2.VIII. quibus locis creſcat ibid.

Ranunculus ſaxatilis folijs ſubrotundis ib.IX.

Ranunculus minimus ſaxatilis hirſutus, ib. X. ubi proveniat ibid.

Ranunculus villoſiſſimus Monſpeliacus, ib.XI. quibus locis reperiatur ibid.

Ranunculus nemoroſus Anemones flore minor, 95.1.I. à vulgato quomodo differat ibid.

Ranunculus rotundifolius repens echinatus, ib.II. ubi proveniat ibid.

Ranunculus paluſtris echinatus, ibid. III. quibus locis gaudeat ibid.
Ranunculus grumoſa radice folio ranunculi bulboſi, 95. 2. IV.
Ranunculus geranij tuberoſi folio, ib. V. alias Batrachium verum ibid.
Raphanus Creticus 38.2.
Raphanus aquaticus folijs in profundas lacinias diviſis 38.2.
Raphanus aquaticus alter 38.1.
Rapiſtrum floribus Leucoij marini 37.1.I.
Rapiſtrum monoſpermon ib.II.
Rapunculus ſpicatus ſpica alba vel cinericea 33.1.
Rapunculus alpinus ſive pyramidalis minor ib.I.
Rapunculus alpinus corniculatus 33.2.II.
Reſeda linariæ folijs 42.1.
Reſeda minor alba, quam Seſamoidem parvam Salmanticenſem Cluſius vocat ibid.
Reſedæ affinis Phyteuma ibid.
Ribes montana oxyacanthæ ſapore 160.2.
Ribes quotuplex in Helvetiorum alpibus reperiatur, ibid. ubi proveniat ibid.
Rubia montana anguſtifolia, 145.1. I. ubinam proveniat ibid.
Rubia pratenſis lævis acuto folio, 145.1. II. ubi reperiatur ibid.
Rubia quadrifolia rotunda lævis, ib. III. ubi creſcat ib.
Rubia anguſtifolia ſpicata, 155.1. IV. ubi naſcatur ibid.
Rubeola arvenſis cærulea repens 145.2. V.
Rubeola ſaxatilis ib. VI.
Rubeola maritima aſpera, 146.1. VII. ubi legatur ib.
Rubia cynanchica ſaxatilis, ib. VIII. ubi proveniat ib

S.

Salix alpina Pyrenaica 159.2. VI.
Salix alpina anguſtifolia repens ib. V.
Salix fragilis 159.1. I.
Salix oblongo incano folio ib. II.
Salix ſubtotundo argenteo folio ib. III.
Salix humilis latifolia erecta 159.2. IV.
Salix ſaxatilis minima ib. VII.
Salvia folio ſerrato 113.2. I.
Salvia folio ſubrotundo ib. II.
Salvia lanuginoſa anguſtifolia 113.2. III.
Sanamunda viridis vel glabra, 160. ubi colligatur ib.
Sanicula montana minor, 115.1. I. quomodo variet, & ubi proveniat ibid.
Sanicula alpina minima piloſa, 115.2. I. ubi reperiatur ibid.
Saponaria concava Anglica, 103.1. quo anni tempore, & in qua regione floreat, 103.2. alias Gentiana concava dicta ibid.
Scabioſa peregrina rubra, 125.2. I. alias Scabioſa Indica à Cluſio dicta ibid.
Scabioſa folio Sinapi ſylveſtris ib. II.
Scabioſa prolifera folijs Gingidij 126.1. III.
Scabioſa prolifera quotuplex ibid.
Scabioſa prolifera fol. in latiores lacinias diviſis, 126.1. III.
Scabioſa prolifera folijs tenuius inciſis ibid.
Scabioſa montana dentis leonis folio, 126.2. IV. ubi reperiatur ibid.
Scabioſa ſtellata minima ibid. V.
Scabioſa argentea anguſtifolia, 127.1. VI. ubi proveniat ibid.
Scandrix Cretica major 78.1. & 79.1. I.
Scandrix femine roſtrato Italica 78.2.
Scandrix Cretica minor, 79.1. II. quænam ejus varietas, 79.2. II.
Scandrici quæ herba maxime quadret 80.2. I.
Scrophularia flore luteo 112.2. I.
Scrophularia folijs laciniatis 113.1. II.
Secale latifolia 26.2.
Scorodotis Cretica 113.2.
Sedum tridactylites alpinum majus, 131.2. I. alias ſaxifraga alba petrea, ib. ſimile, ſed folijs latioribus, & in ternas primum profundas lacinias diviſis, ib. aliud cauliculo rotundo, ſemipalmari ibid.
Sedum tridactylites alpinum minus, 131.2. II. ubi reperiatur 132.1. II.
Sedum montanum ericoides ib. III.
Sedum alpinum ericoides cæruleum, 132.1. IV. ubi naſcatur ibid.
Sedum ſaxatile hirſutum purpureum, ib. V. ubi proveniat ibid.
Sedum ſaxatile atrorubentibus floribus, ib. VI. ubi nonnihil altius excreſcat 132.2. VI.
Sedum ſaxatile variegato flore, 132.2. VII. ubi copioſe proveniat ibid.
Sedum alpinum foliolis crenatis aſperis 132.2. VIII.
Sedum arvenſe flore rubente, ib. IX. ubi reperiatur ib.
Serpentaria triphylla Braſiliana, 101.2. ubinam reperiatur ibid.
Serpillum latifolium ſubhirſutum 108.2.
Seſeli montanum Cicutæ folio hirſutum 85.1. I.
Seſeli pratenſe tenuifolium, ſive Daucus pratenſis tenuifolius 85.1. & 2. II.
Seſeli paluſtre lacteſcens 85.2. II.
Sideritis folijs oblongis glabris 111.1. I.

Sideri-

Sideritis alſine trixaginis folio, 111.2. II. *ubi reperiatur ibid.*
Sinapi parvum ſiliqua aſpera 41.2.I.
Smyrnium peregrinum folio oblongo 82.1.
Solanum tuberoſum eſculentum 89.1.I. *in Auſtriaca quale habetur*, 90.1.I. *odorem qualem referat* ibid.
Solanum ſomnificum ſecundum, ib. *an veteribus cognitum* 90.2. *hujus radicibus Indi panis loco utuntur* ib.
Solanum racemoſum ceraſorum forma 90.2.II.
Solanum triphyllon Braſilianum 91.1.III.
Solanum Mexiocanum Jaſminum Indicum dictum flore minore 91.2.IV.
Sonchus aſper laciniatus Creticus 62.2.I.
Sonchus aſper ſubrotundo folio, ib. II. *quæ ejus ſpecies* 61.1.II.
Sonchus lævis in plurimas tenuiſſimas lacinias diviſus, ibid. III.
Sonchus anguſtifolius maritimus 61.1.IV.
Sonchus montanus lævis laciniatus minor ib. V.
Sonchus villoſus luteus minor, ib. VI. *à quibuſdam Hieracium tomentoſum dicitur* 61.2.VI.
Sparganium minimum 24.2.
Sphondylium hirſutum folijs anguſtioribus, 83.1.I. *à vulgari quomodo differat* ibid.
Sphondylium alpinum parvum ib. II.
Sphondylium alpinum glabrum 83.1. & 2. III.
Styrax liquida 158.2.
Sumach anguſtifolium, 158. 1. *ubinam provenire ſoleat ibid.*

T.

Tanacetum alpinum 70.1.
Telephium purpureum minus, 133.2. *ubinam colligatur* ibid
Teucrium alpinum inodorum magno flore, 116. *ubi naſcatur* ibid.
Thalictrum anguſtiſſimo folio 146.2.I.
Thalictrum minimum fœtidiſſimum, 147.1. II. *ubi reperiatur*, ib. *huic ſimile* ibid.
Thlaſpi vaccariæ folio, Burſæ paſtoris ſiliquis 47.1.I.
Thlaſpi vaccariæ incano folio minus 47.2.II.
Thlaſpi villoſum capillis hirſutis 47.1. & 2. III.
Thlaſpi Creticum flore albo 48.1.IV.
Thlaſpi ſaxatile rotundifolium ib. V.
Thlaſpi alpinum folio parvo crenato, vel Thlaſpi alpinum minus capitulo rotundo 48.2.VI.
Thlaſpi alpinum majus capitulis rotundis 49.1.
Thlaſpi montanum incanum luteum 49.2.
Thlaſpi alpinum repens, 49.1.VII. *quomodo variet ratione loci* ibid.
Thlaſpi biſcutatum villoſum flore calcari donato, 49.2. VIII.
Thlaſpi fruticoſum Leucoij folio latifolium ib. IX.
Thlaſpi Alexandrinum 50.1. X.
Thymum inodorum 158.2.
Trachelium. Vide Campanula foliis ſubrotundis.
Tragopogon folio ſinuato 129.1.I.
Tragopogon tenuiſſime laciniatum ib. II.
Trifolium montanum purpureum folio acuto crenato, 140.1.I. *quo anni tempore floreat*, ib. & *ubinam reperiatur* ibid.
Trifolium montanum purpuraſcens folio obtuſo crenato, ibid. II.
Trifolium montanum lupulinum, 140.1.III. *ubi naſcatur* ibid.
Trifolium capitulo ſpumoſo lævi, ib. IV. *quibus locis proveniat* ibid.
Trifolium capitulo ſpumoſo aſpero majus, 140. 1. V. *ubi reperiatur* 140.2.
Trifolium capitulo ſpumoſo aſpero minus, 140. 2. VI. *ubi proveniat* ibid.
Trifolium capitulis Thymi, ib. VII. *ubi naſcatur* ib.
Trifolium capitulo oblongo aſpero 140.2.VIII.
Trifolium cochleatum folio minuto obtuſo fructu latiore ib. IX.
Trifolium cochleatum polycarpon, 141.1.X. *huic ſimile alterum*, ib. *quomodo ab invicem differat* ib.
Trifolium cochleatum echinatum minus 141.1.XI.
Trifolium fructu duro, ſpinis horrido, 141.2.XII. *ubi legatur* ibid.
Trifolium folliculis coronæ ſimilibus, ib. XIII. *ubi proveniat* ibid.
Trifolium peltatum Creticum, 142.1.XIV. *alias Trifolium Creticum odoratum* ibid.
Trifolium ſpinoſum Creticum, 142.2.XV. *alias Trifolium ſpinoſum ſemper virens* 143.1.
Trifolium ſtellatum, 143.1.XVI. *quo anni tempore & loco colligatur* ibid.
Trifolium globoſo flore, vel capitulo Lagopi rotundiore, 143.1.XVII. *quo menſe & quo loco proveniat* ib.
Trifolium globoſum repens 143.2.XVIII.
Trifolium ſaxatile hirſutiſſimum, ibid. XIX. *ubi legatur ibidem.*
Trifolium alpinum flore magno radice dulci, 143.2. XX. *quibus locis naſcatur*, ib. *ejus radix quo ſapore ſit prædita* ibid.
Trifolium corniculatum minus piloſum, 144.1.XXI. *ubi proveniat* ibid.
Trifol. corniculatum fruteſcens tenuiſſimis folijs, ib. XXII.

Trifo-

Trifolium anguſtifolium repens folliculis rotundis, 144. 1. XXIII.
Tuſſilago alpina folio oblongo, 101.2. *ubi locorum proveniat* ibid.
Tithymallus incanus hirſutus 133.2.I.
Tithymallus ſive Eſula exigua folijs obtuſis, ib. II. *ubi reperiatur* ibid.
Tithymallus exiguus ſaxatilis, 133.2. *ubi proveniat* ib.

V.

Valeriana paluſtris major profunde laciniata, 86.2. I. *in quo Valeriana vulgari conveniat* ib.
Valeriana paluſtris inodora parum laciniata ib. II.
Valeriana alpina prima ibid. III.
Valeriana alpina ſcrophulariæ folio, 87.1.IV. *in quo cum Valeriana ſylveſtri conveniat* ibid.
Valeriana alpina minor 87.2.V.
Valeriana peregrina purpurea albave, ib. VI. *in quo cum Nardo montana conveniat*, 88.1. VI. *alias Valeriana Sicula*, ibid. *item Valeriana Indica Imperati, & Nardus Cretica, tandemq; Tripolium* ibid.
Valeriana rubra anguſtifolia 88.2.VII.
Verbaſcum folijs rotundis flore blattariæ 114.2.
Verbena nodiflora 125.1.
Veronica alpina bellidis folio hirſuta, 116.1. I. *ubi reperiatur* 116.2.
Vicia Onobrychidis flore, 149.1. *ubinam proveniat*, ibidem.

FINIS.